

BETÆNKNING
OM
SELSKABSBEKATNING

AFGIVET DEN 11. FEBRUAR 1972
AF DEN UNDER FINANSMINISTERIET NEDSATTE
KOMMISSION OM BEKATNINGEN
AF AKTIESELSKABER OG AKTIONÆRER

17.742

ex. 2

BETÆNKNING NR. 640

1972

Indledende bemærkninger.

Kommissionen er nedsat af finansministeren den 14. marts 1969. Kommissoriet har følgende ordlyd:

»Før selskabsskatteloven (lov nr. 255 af 11. juni 1960) var den danske aktieselskabsbeskatning udformet således, at henlæggelser til de såkaldt faste reserver blev beskattet lempeligere end beløb, der anvendtes til eller reserveredes til udbytteudbetaling. Dette beskatningsprincip blev dog krydset af et andet hensyn, nemlig en bestræbelse for at afsvække den dobbeltbeskatning, som opstår, når først hele indkomsten beskattes hos selskabet, og dernæst den del af samme indkomst, der udbetales som udbytte, beskattes hos aktionærene. Dette hensyn førte til, at der ved beregningen af den ordinære indkomstskat til staten blev indrømmet et skattefrit fradrag på 5 pct. af aktiekapitalen. Fradraget havde ikke gyldighed for restraten, der udgjorde en del af den overordentlige statsskat, og heller ikke for kommuneskatten.

Ved selskabsskatteloven sammensmeltes de hidtidige aktieselskabsskatter til en enkelt skat, hvoraf kommunen får en andel. Den hidtidige graduering af skatten alt efter, hvorledes indkomsten anvendes, blev afskaffet. Det er altså uden betydning for beskatningen, om indkomsten fuldt ud medgår til udbetaling af udbytte eller helt eller delvis anvendes til konsolidering af selskabet.

Til afløsning af det hidtidige 5 pct.-fradrag, der som omtalt kun havde gyldighed for den ordinære statsskat, indførtes et indkomstfradrag. Det udgør halvdelen af indkomsten, dog højst $2\frac{1}{2}$ pct. af aktiekapitalen.

Dobbeltbeskatning selskaber imellem søges afbødet ved særlige regler om datterselskabslempelse. Lignende regler fandtes også før selskabsskatteloven.

Ved lov nr. 143 af 2. maj 1967 om beskatning ved sammenslutning af selskaber (fu-

sionsloven) er der åbnet adgang til at sammenslutte aktieselskaber på lempelige skattemæssige betingelser. Reglerne, der ikke gælder for de såkaldt »lodrette« sammenslutninger (moder-datterselskabsforhold), går i korthed ud på, at likvidationsbeskatning af såvel selskab som aktionær undlades, når et selskab ophører, fordi dets hele formue overtages af et andet selskab. Fritagelse for likvidationsbeskatningen forudsætter en tilladelse og er bl. a. betinget af, at det oplugende selskab skattemæssigt indtræder i det opslugte selskabs stilling med hensyn til afskrivningsgrundlag og opgørelse af skattepligtige fortjenester m. v.

For aktionærenes vedkommende skal aktier i det oplugende selskab betragtes som anskaffet på samme tidspunkt og til samme beløb som de aktier i det opslugte selskab, som de ombyttes med.

De danske regler om beskatningen af aktionærer går ud på, at modtaget aktieudbytte fuldt ud skal medregnes i den skattepligtige indkomst. Endvidere beskattes fortjeneste ved salg af aktier eller ved likvidation af aktieselskaber enten som almindelig indkomst eller som særlig indkomst. Endelig skal aktierens værdi medregnes ved opgørelsen af aktionærenes skattepligtige formue.

Mange steder i udlandet overvejer man i disse år en reform af selskabsbeskatningen og aktionærbeskatningen. Man har bl. a. været inde på, at dobbeltbeskatningen, således som den praktiseres her i landet, betyder en særlig hård beskatning af erhvervsvirksomhed, der drives i aktieselskabsform. Det kan stille disse virksomheder dårligt i konkurrencen med virksomheder, der ikke drives i aktieselskabsform, og med udenlandske aktieselskaber, hvis indtægter ikke dobbeltbeskattes i samme omfang. I nogle lande har man allerede indført regler, der i højere grad end det danske beskatningssystem svækker dobbeltbeskatningen.

Regeringen har derfor fundet det nødvendigt, at der nu nedsættes en kommission, der skal have til opgave at undersøge behovet for ændringer i selskabsbeskatningen og aktionærbeskatningen og eventuelt stille forslag til ændring af disse regler. Ved udarbejdelsen af forslag til ændrede beskatningsregler for aktieselskaber må kommissionen overveje konsekvenserne for de brugsforeninger, der beskattes efter lignende regler som aktieselskaber.

Regeringen er opmærksom på, at behovet for strukturrationalisering inden for erhvervslivet er stigende i disse år. Det er i denne forbindelse vigtigt, at beskatningsreglerne ikke modvirker sammenslutning af aktieselskaber. Kommissionen må derfor udarbejde forslag til regler om udvidet adgang til betinget skattefritagelse ved sammenslutning af selskaber. Reglerne må dog udformes således, at de fortjenester, der fritages for beskatning ved sammenslutningen, senere bliver taget i betragtning ved beskatningen af det selskab, der fortsætter virksomheden, og af dets aktionærer.

Endelig anmodes kommissionen om at overveje, om der er grund til at ændre reglerne om den værdi, hvortil aktier skal medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige formue. I denne forbindelse kan kommissionen overveje ændringer i den fremgangsmåde, der benyttes ved kursfastsættelsen for noterede aktier.

Samtlige forslag fra kommissionen må udarbejdes under den forudsætning, at aktieselskabs- og aktionærbeskatningen tilsammen skal indbringe samme provenu som efter de gældende regler.«

Kommissionen har følgende sammensætning:

Kontorchef *Jørgen Andersen*, Statens ligningsdirektorat.

Regnskabsdirektør, cand. oecon. *Georg Bak-Hansen*, Fællesforeningen for Danmarks brugsforeninger.

Landsretssagfører *Jacob Ia Cour*, Erhvervenes Skattesekretariat.

Statsautoriseret revisor *A. Davidsen*, Foreningen af statsautoriserede revisorer.

Professor *Søren Gammelgaard*.

Fuldmægtig, cand. oecon. *Erik Traberg Jensen*, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd.

Landsretssagfører /. *Mazanti-Andersen*, M.C.J., Advokatrådet.

Kommitteret *Henning Møller*, Skattedepartementet.

Professor, dr. jur. *Thøger Nielsen*.

Kontorchef *K. Skjødt*, Handelsministeriet.

Afdelingschef *Henning Vogt*, Skattedepartementet, (formand).

Kommissionens sekretariat har haft følgende sammensætning:

Kontorchef *Erik Møller*, Skattedepartementet, (fratrådt 1. november 1971).

Ekspeditionssekretær *O. Skau Wogensen*, Skattedepartementet.

Fuldmægtig *Jens Rosman*, Skattedepartementet.

Sekretær *Gudmund Jensen*, Skattedepartementet, (tiltrådt 1. november 1971).

Kommissionen har nedsat et særligt *underudvalg*, bestående af:

Landsretssagfører *Jacob Ia Cour*, statsaut. revisor *A. Davidsen*, landsretssagfører /. *Mazanti-Andersen*, professor *Thøger Nielsen* og afdelingschef *Henning Vogt*. Desuden har professor *Søren Gammelgaard* deltaget i en del af underudvalgets møder.

Kommissionen har hidtil holdt 14 plenarmøder og 21 møder i underudvalget. Endvidere har sekretariatet holdt en lang række møder med tjenestemænd fra henholdsvis det norske finansministerium, statens ligningsdirektorat, kildeskattedirektoratet og direktoratet for Københavns skattevæsen.

I den foreliggende betænkning behandler kommissionen spørgsmålet om *lempelse af dobbeltbeskatningen vedrørende udloddet selskabsindkomst*. I forbindelse hermed fremlægges to skitser til en integreret*) dansk selskabs- og aktionærbeskatning, som begge har til formål at ophæve dobbeltbeskatningen fuldt ud.

Som det fremgår af kommissoriet, er det pålagt kommissionen at tage stilling til en del andre spørgsmål, bl. a. med hensyn til aktionærbeskatningen og skattefri fusion af selskaber. Kommissionen vil i en senere og

*) I det følgende anvendes betegnelsen det »klassiske system« om en selskabs- og aktionærbeskatning, der bygger på fuld formel dobbeltbeskatning af selskabsindtjent indkomst. Ved »integreret selskabs- og aktionærbeskatning« forstås omvendt en beskatning, hvor man har søgt at afsvække eller afskaffe dobbeltbeskatningen.

afsluttende betænkning redegøre for overvejelserne på disse områder.

Kommissionen vil under det fortsatte arbejde være indstillet på at følge den internationale udvikling på selskabsskatteområdet og herunder især have opmærksomheden henledt på harmoniseringsbestrebelse

inden for fællesmarkedet. Hvis udviklingen skulle give anledning til en ændret indstilling vedrørende integration af selskabs- og aktionærbeskatningen, vil spørgsmålet blive taget op til fornyet behandling i kommissionens afsluttende betænkning.

København, den 11. februar 1972

Jørgen Andersen

Georg Bak-Hansen

Jacob 1a Cour

A. Davidsen

Søren Gammelgaard

Erik Traberg Jensen

J. Mazanti-Andersen

Henning Møller

Thøger Nielsen

K. Skjødt

Henning Vogt

(formand)

O. Skau Wogensen

Jens Rosman

Gudmund Jensen

Almindelige bemærkninger.

1. Dobbeltbeskatningen.

Efter kommissoriet er det kommissionens opgave at undersøge behovet for ændringer i selskabs- og aktionærbeskatningen og eventuelt stille forslag om ændring af disse regler. Kommissionen skal i denne forbindelse have opmærksomheden henledt på, at man mange steder i udlandet har søgt at svække eller helt afskaffe den »dobbeltbeskatning«, der ofte - bl. a. efter de gældende danske regler - vil komme til at foreligge, når en erhvervsvirksomhed drives i aktieselskabsform.

I kommissoriet nævnes det, at den danske dobbeltbeskatning kan stille selskaberne dårligt i konkurrence med virksomheder, der ikke drives i aktieselskabsform. På samme måde kan der komme til at foreligge en ulige konkurrence i forhold til udenlandske aktieselskaber, i det omfang disse ikke er undergivet en tilsvarende dobbeltbeskatning.

Begrebet dobbeltbeskatning er fastlagt i kommissoriets indledende afsnit. Det siges her, at dobbeltbeskatning foreligger, for så vidt selskabet først beskattes fuldt ud af den indvundne selskabsindkomst, og aktionærerne dernæst må betale skat af den samme indkomst, når denne senere udloddes som aktieudbytte. Begrebet bestemmes således på grundlag af rent *formelle kriterier*. Det afgørende er, at selskabsindtjeningen i princippet undergives beskatning såvel hos selskabet som hos aktionærkredsen.

Dobbeltbeskatning, taget i denne formelle betydning, vil som regel medføre, at den samlede skat på selskabsindtjeningen også bliver mere byrdefuld end skatten af indkomst fra erhvervsvirksomhed, som ikke drives i selskabsform. For så vidt den selskabsindtjente indkomst således beskattes mere byrdefuldt end anden erhvervsmæssig indkomst, taler man om, at der foreligger en

reel dobbeltbeskatning eller en *merbeskatning som følge af dobbeltbeskatningen*.

Efter det gældende danske selskabs- og aktionærbeskatningssystem*) foreligger der en formel dobbeltbeskatning af indkomst, som indvindes gennem et aktieselskab. Nedenfor under afsnit 2 på side 7 ff. belyses omfanget af merbeskatningen som følge af dobbeltbeskatningen.

Det er næppe muligt at sætte ind med generelle lempelsesforanstaltninger, som alene vender sig mod den merbeskatning, der er en følge af den formelle dobbeltbeskatning, fordi kun en temmelig **kompliceret analyse** af det enkelte selskabs forhold kan vise merbeskatningens omfang. Hvis man sigter mod en lempelse på disse områder, må bestræbelserne således utvivlsomt gå ud på at afsvække eller helt afskaffe den formelle dobbeltbeskatning. Ud fra disse synspunkter har kommissionen koncentreret sig om at undersøge, hvilke muligheder der er for at lempe eller afskaffe *den formelle dobbeltbeskatning*, og hvilke virkninger dette kan antages at få. Disse overvejelser vil der i de følgende afsnit 2-5 blive redegjort for. I forbindelse hermed er der opstillet to beskatningsmodeller, benævnt henholdsvis »fradragsordningen« (siderne 25-69) og »godtgørelsesordningen« (siderne 71-140), som begge tager sigte på helt at afskaffe formel dobbeltbeskatning.

I det følgende benyttes begrebet »dobbeltbeskatning« i den formelle betydning. Hvor der siges til merbeskatningen som følge af dobbeltbeskatningen, anvendes udtrykket »merbeskatning«.

2. Argumenter for og imod afskaffelse af dobbeltbeskatningen.

Flere lande har i løbet af de senere år taget skridt til at lempe eller helt afskaffe dobbelt-

*) T bilag H. 1 er der nærmere redegjort for den gældende danske selskabs- og aktionærbeskatning.

beskatningen. Det synes at være et fælles træk, at man ikke søger at begrunde disse reformer med henvisning til en ide om, at dobbeltbeskatningen som sådan ikke kan accepteres, men peger på, at beskatningsomlægningen vil medføre forskellige praktiske, økonomiske og skattemæssige fordele. I denne forbindelse fremdrages især følgende synspunkter:

— Gennem omlægningen søger man at undgå, at den samlede skattebyrde på aktieselskabsindkomst bliver væsentlig større end den skattebyrde, som hviler på indkomst fra erhvervsvirksomhed, der ikke drives i selskabsform. Man stiler således mod skattemæssig neutralitet ved valg af virksomhedsform.

- Gennem omlægningen søger man at opnå en mere ligelig beskatning af selskaberne, uanset om de arbejder med egenkapital eller fremmedkapital. Man stiler således mod skattemæssig neutralitet ved valg af finansieringsform. Endvidere søger man at tilskynde selskaberne til at give højere udbytter, bl. a. for herigennem at stimulere befolkningens interesse for kapitalanbringelse i aktier.

- Gennem omlægningen søger man at hindre, at landets egne selskaber stilles ugunstigt i konkurrence med selskaber fra lande, som allerede har gennemført en integration af selskabs- og aktionærbeskatningen.

De nævnte argumenter for afskaffelse af dobbeltbeskatningen vil hver for sig blive behandlet i det følgende.

Større ensartethed i beskatningen af indkomst fra et selskab og indkomst fra en personligt drevne virksomhed.

Efter gældende regler kan der være betydelig forskel på beskatningen af indkomst, som hidrører fra et selskab, og indkomst fra erhvervsvirksomhed, der ikke drives i selskabsform. Den del af selskabsindkomsten, som udloddes til aktionærer i form af udbytte, undergives dobbeltbeskatning. Selska-

bet betaler først selskabsskat af selskabsindkomsten, og aktionærerne betaler dernæst almindelig indkomstskat af det modtagne aktieudbytte. Dobbeltbeskatningen rammer i første omgang kun den udloddede selskabsindkomst. Der bliver selvsagt ikke tale om dobbeltbeskatning med hensyn til den del af selskabsindkomsten, som medgår til betaling af selskabsskat, og den indkomst, selskabet henlægger, vil - så længe midlerne forbliver i selskabet - ikke blive belastet med andet end selskabsskat. I det omfang de henlagte midler senere udloddes som udbytte eller likvidationsprovenu, må aktionærerne imidlertid betale almindelig eller særlig indkomstskat. Efterfølgende vil der således kunne blive tale om dobbeltbeskatning også med hensyn til selskabsindkomst, som umiddelbart efter indtjeningen er henlagt i selskabet.

Dobbeltbeskatningen vil som regel medføre en merbeskatning af indkomst fra en erhvervsvirksomhed, der drives i selskabsform.

I den personligt drevne virksomhed, som man må sammenligne selskabet med, når man skal afgøre, om der er tale om en merbeskatning som følge af dobbeltbeskatningen, vil hele indtjeningen umiddelbart blive belastet med almindelig indkomstskat efter personskatteskalaen. Forudsætter man således en marginalbeskatning på 60 pct. hos virksomhedsindehaveren, vil der for hver 100 kr., som indtjenes gennem virksomheden, skulle betales en personlig indkomstskat på 60 kr.

Hos selskabet er beskatningsforholdene mere komplicerede. Den del af overskuddet, der i det følgende regnskabsår udloddes som udbytte, belastes umiddelbart med selskabsskat og med almindelig indkomstskat efter personskatteskalaen hos aktionærerne. Med en selskabsskattesats som den gældende på 36 pct.*) skal der af en selskabsindkomst på 100 kr. betales 36 kr. i selskabsskat, medens selskabet kan disponere over de resterende 64 kr. Hvis de 64 kr. udloddes som udbytte, og hvis aktionærernes marginale beskat-

*) For enkelthedsens skyld ses der bort fra indkomstfradraget, som ydes forud for beregningen af selskabsskatten. I bilag H. 1 er der nærmere redegjort for den gældende danske selskabs- og aktionærbeskatning.

Det må antages, at selskabsskatten på grund af indkomstfradraget i gennemsnit kommer ned på 34 pct. af selskabsindkomsten. Med en selskabsbeskatning på 34 pct. vil den samlede skattebelastning blive lidt mindre end vist i de efterfølgende beregninger. Når selskabsindkomsten udloddes som udbytte umiddelbart efter indtjeningen, vil den samlede skattebelastning hos selskab og aktionær således blive på 73,6 pct., hvis aktionærens personlige beskatningsprocent er på 60, og ved likvidationsudlodning umiddelbart efter indtjeningen af selskabsindkomsten vil den samlede belastning blive på 60,4 pct.

ningsprocent også her ligger på 60, skal der betales en personlig indkomstskat på 38,40 kr. Af en selskabsindkomst på 100 kr. betales der således ved en øjeblikkelig udlodning i form af udbytte i alt 74,40 kr. i skat. Den samlede skattebelastning er på 74,40 pct.

Hvis selskabsindtjeningen udloddes til aktionærerne i forbindelse med selskabets *likvidation*, vil indtjeningen efter de gældende danske regler i almindelighed blive beskattet som særlig indkomst med en skattesats på 40 pct. Den ovenfor nævnte udlodning på 64 kr. vil som følge heraf i likvidationsituationen medføre en skat hos aktionærerne på 25,60 kr. Af selskabsindkomsten på 100 kr. betales der således ved en umiddelbar udlodning i form af likvidationsprovenu i alt 61,60 kr. i skat. Den samlede skattebelastning hos selskab og aktionærer bliver således på 61,60 pct.

Såvel ved udbytteudlodningen som ved likvidationsudlodningen er der tale om en højere samlet skat end den personlige indkomstskat, som indehaveren af den personligt drevne virksomhed må betale, når hans marginalbeskatning er på 60 pct.

De nævnte skattebelastninger af selskab og aktionærer på henholdsvis 74,40 pct. og 61,60 pct. forudsætter, at selskabsindkomsten *umiddelbart efter indtjeningen* udloddes som udbytte eller likvidationsprovenu. Hvis dette ikke er tilfældet, idet indtjeningen i stedet *henlægges som reserve i selskabet*, belastes indtjeningen *foreløbig* kun med selskabsskatten på 36 pct. Der bliver først tale om yderligere skattebelastning i forbindelse med den senere udlodning af henlæggelsen. Der opnås således indtil videre *henstand* med den beskatning, som skal gennemføres hos aktionærerne.

Denne henstand med beskatningen af de 64 pct. af selskabsindkomsten, som selskabet råder over, indtil beløbet udloddes, giver selskabet en likviditetsmæssig fordel og dermed en rentegevinst. Når man skal vurdere størrelsen af den merskat, som dobbeltbeskatningen medfører, må værdien af denne rentegevinst modregnes i den skat, som aktionærerne skal betale i forbindelse med den senere udlodning som udbytte eller likvidationsprovenu. Rentegevinstens værdi beror på dels rentens højde, dels hvor lang tid der

går, inden beløbet udloddes, og aktionærskatten skal betales. Hvis skattekreditten betyder, at selskabet har kunnet undgå at låne et tilsvarende beløb til en rente på f. eks. 6 pct. p. a.*), vil 10 års henstand reducere skattebyrden som følge af den fremtidige aktionærbeskatning med 44,63 pct., og ved 20 års henstand reduceres byrden med 69,34 pct. En aktionærbeskatning på 60 pct. ved udlodning som udbytte reduceres altså reelt til 33,2 pct. ved udlodning efter 10 års forløb og til **18,4** pct. ved udlodning efter 20 års forløb. Tilsvarende reduceres de 40 pct. ved udlodning som likvidationsprovenu til henholdsvis 22,1 pct. og 12,3 pct.

Ved vurderingen af størrelsen af den merskat, som selskab og aktionærer skal betale som følge af dobbeltbeskatningen, må det tages i betragtning, at en del af den indkomst, som selskabet råder over, når selskabsskatten er betalt, normalt udloddes som udbytte i det følgende regnskabsår og derfor umiddelbart bliver beskattet med de nævnte 74,40 pct. Selskabet opnår alene udrettelse med aktionærbeskatningen og en rentegevinst med hensyn til den del af selskabsindkomsten, som - efter betaling af de 36 pct. selskabsskat - først henlægges som reserve og senere udloddes. Selskabet skal derfor henlægge en væsentlig del af overskuddet til reserve og vente med at udlodde disse reserver, indtil der er forløbet en række år, hvis det skal kunne opnå en likviditetsmæssig fordel og dermed en rentegevinst, der er stor nok til at opveje den merbeskatning, som dobbeltbeskatningen medfører. Det bør dog nævnes, at en forøgelse af henlæggelserne kan komme til at påvirke aktionærernes formueskat og den avancebeskatning, som finder sted ved salg af aktierne.

Det anførte kan sammenfattes således: I almindelighed vil der foreligge en merbeskatning som følge af dobbeltbeskatningen, og ved en umiddelbar udbytteudlodning vil denne merbeskatning som nævnt være af ikke ringe størrelse. Hvis en betydelig del af selskabsindkomsten ikke straks udloddes, men henlægges som reserve, vil merbeskatningen aftage i styrke, og hvis der hengår meget lang tid, før reserverne udloddes som

*) Der er ved valg af denne procent taget hensyn til, at selskabet gennem fradrag af de betalte renter vil opnå en formindskelse af selskabsskatten.

udbytte eller likvidationsprovenu, vil byrden af merbeskatningen blive så ubetydelig, at man må kunne se helt bort fra den. I ekstraordinære situationer vil der endelig kunne forekomme en »negativ dobbeltbeskatningseffekt«, idet beskatningen af selskab og aktionærkreds bliver mindre byrdefuld end beskatningen af indehaveren af den personligt drevne virksomhed. I denne forbindelse henledes opmærksomheden på, at langt de fleste likvidationer omfatter insolvente selskaber.

Det vil fremgå, at spørgsmålet om, hvorvidt der ud fra en samlet vurdering kommer til at foreligge merbeskatning af en given virksomhed og omfanget af en sådan merbeskatning, bl. a. vil komme til at bero på, hvorledes selskabet disponerer over sin indkomst, udbyttepolitikken, varigheden af henlæggelserne og spørgsmålet om, hvorvidt henlæggelserne udloddes som udbytte eller likvidationsprovenu. Merbeskatningen vil endvidere bero på, hvilken rente man må regne med ved forrentningen af selskabets skatte kredit. Vurderingen af, om en virksomhed med skattemæssig fordel vil kunne drives som personligt foretagende, vil således komme til at hvile på et ret usikkert skøn over, hvorledes fremtiden vil forme sig for virksomheden og renteutviklingen m. v. Hvis virksomheden ekspanderer kraftigt, kan fordelene ved den skatte kredit, som selskabsformen giver mulighed for, efter omstændighederne blive så betydelig, at de ophæver ulemperne som følge af dobbeltbeskatningen.

Bl. a. med henblik på at belyse omfanget af dobbeltbeskatningen efter de gældende regler er der i bilag H. 6 fremlagt et talmateriale, som viser, hvorledes selskaberne disponerer over selskabsindkomsten. Materialet omfatter danske selskabers indkomster i perioden 1963-1969. Det viser sig, at omkring 30 pct. af selskabernes indkomst i de nævnte år er medgået til skattebetaling, medens omkring 30 pct. af indkomsten er udloddet som udbytte, og omkring 40 pct. er henlagt i selskaberne. Det vil sige, at de samlede selskabsindkomster er blevet belastet med dels en selskabsskat, som i størrelse svarer til 30 pct. af selskabsindkomsten, dels den skat, som aktionærerne skal betale af de andre 30 pct. af selskabsindkomsten, der er medgået til udbytte. Dobbeltbeskatningen er således

blevet aktuel for de 30 pct. af selskabsindkomsten, der udloddes som udbytte, og den vil senere blive det med hensyn til de 40 pct. af selskabsindkomsten, der er henlagt, dog naturligvis kun i det omfang reserverne siden hen kan udloddes som udbytte eller likvidationsprovenu. Tabes reserverne, bliver der således ikke tale om nogen merbeskatning.

I de sammenligninger, der er foretaget i det foregående, er det forudsat, at selskabet og dets aktionærer kan betragtes som en enhed. Denne forudsætning vil normalt være opfyldt i de mange selskaber, som kun har en enkelt eller nogle få aktionærer, de såkaldte familieaktieselskaber. I de større og i reglen børsnoterede selskaber er aktierne oftest spredt på et stort antal aktionærer, og her kan man ikke uden videre gå ud fra, at henlæggelse af reserver i selskabet er af samme interesse for aktionærerne som udbetaling af udbytte. Et fuldgældigt billede af dobbeltbeskatningens betydning for disse selskaber får man derfor først, når det desuden belyses, hvorledes dobbeltbeskatningen virker på efterspørgslen efter aktier fra aktionærer, der stiller risikovillig kapital til rådighed for erhvervslivet. Disse aktionærer vil i praksis ofte have valgt mellem at anbringe deres formue i aktier, hvis udbytte rammes af dobbeltbeskatningen, og en række andre formueplaceringer, f. eks. indlån i pengeinstitutter, obligationer og udlejningsejendomme, hvor overskuddet ikke bliver genstand for dobbeltbeskatning. Denne efterspørgsel efter aktier vil i første række blive bestemt af, hvilket aktieudbytte der vil være udsigt til i de kommende år. Ved bedømmelsen af udbytteforventningerne er det nødvendigt at tage hensyn til, at det overskud, som aktieselskabet skal indtjene for at kunne udlodde udbytte, først skal beskattes med aktieselskabsskat i selskabet, hvorefter aktionærerne skal betale personlig indkomstskat af selve udlodningen. Hvis man som foran omtalt går ud fra den gældende selskabsskattesats på 36 pct. og fra en marginalbeskatningsprocent hos aktionæren på 60 pct., kan dobbeltbeskatningen af den selskabsindkomst, der medgår til udlodning af udbytte, opgøres således: Af en selskabsindkomst på 100 kr. skal der først betales 36 kr. i aktieselskabsskat. Når de resterende 64

kr. udloddes til aktionæren, bliver hans personlige indkomstskat 60 pct. af de 64 kr. eller 38,40 kr. I alt bliver indkomstskatten af de 100 kr.'s selskabsskat således 36,00 kr. + 38,40 kr. eller 74,40 kr.

Det svarer til en samlet skattebelastning på 74,4 pct., medens den marginale skat af andre former for formueindtægt - under de forudsætninger, der tidligere er lagt til grund - er på 60 pct.

Ved denne sammenligning er der ikke taget hensyn til, at aktieselskabet som regel vil have henlagt en del af sit overskud til reserverne, og at denne del af selskabsindkomsten kun beskattes med aktieselskabsskat, der udgør 36 pct. ($\div$ selskabets fordel ved indkomstfradraget). Ganske vist bliver aktionæren medejer af disse henlæggelser; men deres økonomiske værdi for aktionæren er vanskelig at bedømme. Hvis henlæggelserne senere udloddes, skal aktionæren betale personlig indkomstskat af udlodningen. Almindelig udbytteudlodning beskattes med almindelig indkomstskat, altså her med 60 pct., medens udlodning i forbindelse med selskabets likvidation beskattes med særlig indkomstskat, hvor procenten er 40. Navnlige denne sidste mulighed er på forhånd ret usandsynlig, fordi likvidation af selskaber, der har reserverne i behold, forekommer ret sjældent.

Aktionærene kan heller ikke regne med, at den forøgelse af selskabets egenkapital, som sker i kraft af henlæggelserne, vil medføre en tilsvarende stigning i aktiernes værdi, for i praksis er de kurser, hvortil aktier omsættes på kapitalmarkedet, fortrinsvis bestemt af udbytteforventningerne, som bl. a. er påvirket af det udbytte, selskabet har udloddet i de nærmest foregående år. Derimod er det sandsynligt, at henlæggelserne i det lange løb vil gøre det muligt for selskabet at udvide sin virksomhed og dermed sin indtjening, og en sådan udvikling vil selvfølgelig kunne påvirke udbytteforventningerne på længere sigt. Det er dog på forhånd noget usikkert, hvornår og hvor meget dette vil påvirke aktiekurserne. Henlæggelsernes indflydelse på det fremtidige udbytte vil jo bl. a. afhænge af selskabets indtjeningsmulighed i de kommende år og af den udbyttepolitik, selskabet vil føre i fremtiden.

De anførte overvejelser om dobbeltbeskat-

ningen set alene fra aktionærernes synspunkt fører til, at der som regel vil være tale om en merbeskatning af aktieudbytte sammenlignet med udbytte af andre former for kapitalanbringelse.

Til forsvar for den eksisterende dobbeltbeskatning (det klassiske system) anføres undertiden, at selskabsskatten ofte vil blive væltet over på varepriserne, således at det i sidste ende bliver forbrugerne og ikke selskabet og aktionærkredsen, som kommer til at bære skattebyrden. I det omfang en sådan overvæltning finder sted, vil der ikke komme til at foreligge nogen merbeskatning set i forhold til aktionærkredsen. Accepterer man overvæltningssynspunktet, skulle en afskaffelse af dobbeltbeskatningen føre til en forøget kapitaltilstrømning til aktieselskaberne. Dette skulle igen give selskaberne mulighed for at udvide deres produktion, og af konkurrencen skulle selskaberne herefter blive tvunget til at nedsætte priserne på deres produkter. Imidlertid er det tvivlsomt, i hvilket omfang den formelle dobbeltbeskatning fører til en merbeskatning, der overvælttes på varepriserne. I hvert fald i det korte løb vil konkurrence fra udenlandske producenter og fra indenlandske virksomheder, der ikke er organiseret i selskabsform, på en del områder kunne forhindre, at en merbeskatning af danske aktieselskaber virker prisforhøjende. På længere sigt vil et selskab dog næppe blive opretholdt, medmindre der er udsigt til, at den anbragte kapital kan afkaste nogenlunde samme udbytte som ved andre anbringelsesmuligheder med lignende risiko.

Hvis aktionærene udfører et arbejde for selskabet, vil selskabet ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst kunne fradrage udgifterne til arbejds løn. De lønnede aktionærer vil til gengæld på normal vis blive beskattet af lønindtægten. Dobbeltbeskatningen kan ikke omfatte mere end den skattepligtige selskabsindkomst, og den del af selskabsindtjeningen, som vil kunne fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige selskabsindkomst, fordi den kan overføres til aktionærene som løn for arbejde i selskabet, undergives således ikke nogen form for dobbeltbeskatning. Især i de såkaldte familieaktieselskaber vil sådanne lønudgifter ikke helt

sjældent være betydelige i forhold til det aktieudbytte, selskabet udlodder. Det kan i praksis være vanskeligt at fastsætte grænsen mellem vederlaget for eget arbejde i selskabet og afkastet af den indskudte kapital.

Andre skattemæssige forhold end de hidtil omtalte kan i den konkrete situation føre til, at man til trods for dobbeltbeskatningen foretrækker selskabsformen. Her skal blot peges på, at der undertiden gennem dannelsen af et selskab kan opnås en i tid skattemæssigt gunstigere fordeling af indkomsterne; således vil en hovedaktionær være i stand til at placere udbytteudlodningerne i år, hvor dette under hensyn til hans øvrige indtægter giver ham den lempeligste samlede beskatning. Endelig kan det i stærkt risikobetonede erhverv have betydning, at der efter den danske aktionærbeskatning indrømmes fradragsret for tab på aktier.

Ud fra de ovenfor anførte betragtninger må kommissionen konkludere, at dobbeltbeskatningen som regel fører til, at indkomst fra en erhvervsvirksomhed, som drives i aktieselskabsform, undergives en højere samlet beskatning end indkomst fra en personligt drevne virksomhed. Undertiden er merbeskatningen som følge af dobbeltbeskatningen imidlertid beskeden, og i enkelte tilfælde foreligger der slet ingen merbeskatning eller endog en »negativ dobbeltbeskatningseffekt«. Kun ved at undersøge det enkelte selskabs forhold vil man kunne konstatere, om ulemperne ved dobbeltbeskatningen (merbeskatningen) overstiger fordelene ved selskabs- og aktionærbeskatningen i en sådan grad, at der alt i alt kan tales om en skattemæssig diskriminering af aktieselskabsformen.

Ved vurderingen af, om man i den konkrete situation skal foretrække selskabsformen fremfor den personligt drevne virksomhed, vil der naturligvis være en række *ikke skattemæssigt betonedede faktorer*, som tages i betragtning, og ikke sjældent vil det være sådanne hensyn, der tillægges den afgørende betydning. Her skal blot peges på, at det fornødne kapitalgrundlag ofte kun vil kunne tilvejebringes ved stiftelse af et aktieselskab, og at der kan lægges vægt på de uens hæftelsesregler for aktieselskabet og den personligt drevne virksomhed. Ligeledes vil aktieselskabsformen i mange tilfælde gøre det let-

tere at løse problemerne i forbindelse med generationsskifte.

Det fremgår af slutbemærkningerne i kommissoriet, at de forslag til ændring af selskabs- og aktionærbeskatningen, som kommissionen fremlægger, må tage sit udgangspunkt i, at der på disse områder skal opnås samme skatteprovenu som efter de gældende regler. Fastholdelsen af denne forudsætning betyder imidlertid, at en ophævelse af dobbeltbeskatningen vil være uden interesse for det store flertal af aktieselskaber. For disse selskaber bliver der alene tale om enten en omplacering af skattebyrden mellem selskaberne indbyrdes eller en omplacering mellem selskab og aktionærkreds. Der bliver derimod ikke tale om nogen lempelse i den samlede beskatning af selskab og aktionærer.

I bilag H. 6 findes en opstilling over **det** talmateriale, som er lagt til grund for kommissionens skøn over skatteprovenu og selskabsskattesats i de to integrationsystemer, som er skitseret, »fradragsordningen« og »godtgørelsesordningen«, og i afsnit 5 nedenfor gøres der nærmere rede for disse spørgsmål. Ud fra forudsætningen om et uforandret skatteprovenu når kommissionen frem til det resultat, at der i begge ordninger må arbejdes med højere selskabsskatteprocenter end efter den gældende selskabsbeskatning. Fradragsordningen vil i øvrigt betinge en noget højere skattesats end godtgørelsesordningen.

Med en højere selskabsskatteprocent begrænses de fordele, der hidtil har været forbundet med at drive erhvervsvirksomhed i selskabsform. Selskabet vil ikke kunne opbygge sine reserver under helt samme fordelagtige vilkår som efter de gældende regler. I forhold til den personligt drevne virksomhed med indkomst af nogen betydning vil selskabet imidlertid stadig have en favørstilling, når det drejer sig om konsolidering, omend fordelene ikke bliver så udtalte som hidtil.

Kun en konkret analyse kan vise, om overgangen fra den hidtidige selskabs- og aktionærbeskatning til enten en »fradragsordning« eller en »godtgørelsesordning« vil formindske eller forøge den samlede skattebyrde, som hviler på det enkelte selskab og dets aktionærkreds. Det må antages, at den nævnte samlede skattebyrde vil blive for-

mindsket for en betydelig gruppe af selskaber og aktionærer. Det vil især gælde, hvor merbeskatningen under det gældende system har været stor, fordi en væsentlig del af selskabsindkomsten anvendes til udbytteudlodning. I andre tilfælde vil der ikke blive tale om nogen nævneværdig ændring af den samlede skattebyrde, og der vil endelig være ikke så helt få tilfælde, hvor byrden bliver noget større end efter de gældende regler. En forøget skattebyrde vil kunne fremkomme, hvor merbeskatningen har været ringe, fordi selskabet har ført en tilbageholdende udbyttepolitik og derfor i væsentlig grad har haft fordel af det gældende systems moderate beskatning af opsparet selskabsindkomst.

Kommissionen mener, at man, såvidt det er gørligt, bør søge at give selskabet og den personligt drevne erhvervsvirksomhed ensartede skattemæssige vilkår, idet man bør sigte mod skattemæssig neutralitet ved valget af virksomhedsform; men det erkendes også, at den progressive indkomstbeskatning af personer bevirker, at man ikke vil kunne undgå forskelsbehandling. En ophævelse af dobbeltbeskatningen vil på længere sigt bidrage til at formindske og i mange tilfælde helt ophæve den eksisterende forskel på beskatningen af selskabsindtjent indkomst og indkomst, som hidrører fra en personligt drevne virksomhed. Den højere selskabsskatteprocent betyder som påpeget også, at selskaber og aktionærer, som kun i ringe grad har været undergivet merbeskatning efter det hidtidige system, kommer ud for en forøgelse af den samlede skattebyrde.

Mere ligelig beskatning af indkomst fra egenkapital og indkomst fra kapital, der blot er ydet selskabet som lån. Incitament til øget anbringelse af midler i aktier.

Efter de gældende skatteregler kan selskabet fratrække renter vedrørende midler, der er lånt; men en tilsvarende fradragsret indrømmes ikke med hensyn til udbytte. Selskabets beskatningsmæssige stilling bliver således i væsentlig grad bestemt af, hvilken finansieringsform man benytter. Derimod gælder der ensartede regler for beskatningen af det løbende afkast hos långiverne og aktionærerne. Såvel långiver som aktionær skal betale almindelig indkomstskat af løbende afkast fra de midler, som er stillet til rådighed for selskabet.

En større ensartethed i beskatningen af indkomst fra egenkapital og indkomst fra kapital, der er ydet selskabet som lån, vil stille selskabet friere med hensyn til valg af finansieringsform. Her i landet har man for så vidt allerede i det gældende beskatningssystem anerkendt, at der kan være behov for en sådan tilnærmelse, idet synspunktet har været medbestemmende for det såkaldte indkomstfradrag.

Integrationen af selskabs- og aktionærbeskatningen er bl. a. blevet begrundet med ønsket om at sikre selskaberne mulighed for at dække et stigende kapitalbehov. I forhold til det klassiske system antages de integrerede ordninger at være bedre egnede til at skaffe det fornødne udbud af risikovillig kapital. Når finansiering gennem egenkapital ofte må foretrækkes fremfor finansiering gennem lånekapital, skyldes det, at fremmedkapitalen gør virksomhederne sårbare over for likviditetskriser, medens en høj grad af selvfinansiering gør dem modstandsdygtige. Større egenkapital vil således give erhvervslivet øget stabilitet, og det må desuden erindres, at tilførsel af yderligere lånekapital er afhængig af forholdet mellem egenkapital og fremmedkapital.

Betragtningen, at overgang til en integreret selskabs- og aktionærbeskatning vil øge udbuddet af risikovillig kapital, beror bl. a. på den antagelse, at integrationen vil tilskynde selskaberne til at udbetale en større del af overskuddet som udbytte, og dette vil igen stimulere befolkningens interesse for kapitalanbringelse i aktier.

Fra anden side har man betvivlet, at en lempelse af dobbeltbeskatningen vil få nogen nævneværdig indflydelse på udbuddet af risikovillig kapital. Man har hævdet, at befolkningens indstilling til spørgsmålet om kapitalanbringelse i aktier til en vis grad er traditionsbundet, og at især magtforholdene i selskaberne vil være af langt større betydning end skattereglerne. Ud fra denne opfattelse kan det næppe tænkes, at en reform af selskabsbeskatningen vil få afgørende indflydelse på udbuddet af risikovillig kapital, medmindre den tilførte kapital også sikres egentlig indflydelse på selskabets ledelse. I samme forbindelse er det anført, at selskabets ledelse med henblik på at fastholde magtforholdene ofte foretrækker at dække kapitalbehovet ved at henlægge en del af

driftsoverskuddet eller optage lån fremfor at udvide aktiekapitalen. Man har endelig peget på, at andre skattemæssige forhold end det dobbeltbeskatningsmæssige kan influere på interessen for kapitalanbringelse i aktier. Det er således her i landet blevet fremført, at de meget udviklede regler om beskatning af fortjeneste ved salg af aktier modvirker en mere almindelig udbredt interesse for at anbringe midler i aktier. Også andre forhold end de skattemæssige kan imidlertid virke ind. Eksempelvis kan nævnes, at begrænsninger i selskabernes adgang til at udlodde udbytte naturligvis vil modvirke den integrerede ordnings mulighed for at øge interessen for kapitalanbringelse i aktier.

Såvidt det er kommissionen bekendt, foreligger der ikke noget materiale, som viser, om de udenlandske lempelser af dobbeltbeskatningen har medført øget kapitalanbringelse i aktier. En undersøgelse af udviklingen i tiden omkring en beskatningsomlægning er formentlig også vanskelig at foretage, allerede fordi en lang række andre faktorer end de skattemæssige vil spille ind på udbuddet af risikovillig kapital.

Under forudsætning af en uændret skattebetaling hos selskaberne, vil lempelsen af dobbeltbeskatningen medføre, at selskabernes egen opsparring aftager i takt med de øgede udbytteudlodninger. De øgede udbytter vil give en tendens til større forbrug hos aktionærerne, og der vil i det hele taget kun komme til at foreligge et netto-kapitaltilskud til selskaberne, hvis de øgede kapitalanbringelser i aktier overstiger nedgangen i selskabernes egne henlæggelser.

Det er yderligere anført, at de øgede udbytter med efterfølgende genanbringelse i aktier vil give en kvalitativ bedre placering af den kapital, der er til rådighed. Dobbeltbeskatningen medfører, at en betydelig del af selskabernes overskud benyttes til henlæggelse, og set under ét samler disse henlæggelser sig i de mest velkonsoliderede selskaber. Denne kapitalplacering er i kvalitativ henseende næppe altid den bedste. Gennem øget udlodning af selskabsoverskuddet og efterfølgende genanbringelse i aktier vil man opnå en friere kapitalbevægelse. På grundlag af markedsmekanismen skulle kapitalen blive ledt hen, hvor der set fra et erhvervsøkonomisk synspunkt er mest behov for den. Fra anden side accepterer man ikke det syns-

punkt, at der opnås en kvalitativ bedre anbringelse af kapitalen gennem genanbringelse af udloddet udbytte end gennem selskabernes henlæggelser af driftsoverskud. Man peger i den forbindelse på, at det i almindelighed vil være de selskaber, der har den største indtjeningssevne, som også er i stand til at foretage de største henlæggelser.

Kommissionen mener, at man gennem ophævelse af dobbeltbeskatningen vil kunne opnå en forøgelse af efterspørgslen efter aktier og dermed en noget mere effektiv anvendelse af kapitalen. Hvis man sigter mod et øget udbud af risikovillig kapital og en kvalitativ bedre fordeling af den kapital, der er til rådighed, må det betragtes som en nødvendighed, at den formelle dobbeltbeskatning begrænses eller helt ophæves. En sådan beskatningsomlægning må desuden følges op med en forenkling af reglerne om beskatning af fortjeneste ved salg af aktier.

Danske selskabers stilling i konkurrence med udenlandske selskaber, som ikke er undergivet fuld dobbeltbeskatning.

Som tidligere nævnt fremhæves det i kommissoriet, at flere lande i løbet af de seneste år har taget skridt til at afsvække dobbeltbeskatningen. Det må nok antages, at danske selskaber og selskaber fra andre lande, som følger det klassiske system, f. eks. England, Holland, Luxembourg, Schweiz og Spanien, får en forringet konkurrencemæssig stilling i forhold til selskaber fra lande, der har lempet dobbeltbeskatningen.

For Danmark vil dette spørgsmål naturligvis få særlig betydning ved en tilslutning til EF, hvor flere lande, eksempelvis Tyskland og Frankrig, arbejder med integrerede systemer. Det er imidlertid ikke muligt at sige noget sikkert om, med hvilken styrke dobbeltbeskatningen som sådan vil indvirke på konkurrenceforholdene. De skattemæssige forhold er ikke til at udskille fra andre forhold, som har indflydelse på konkurrencen, og dobbeltbeskatningen er ikke det eneste skattemæssige spørgsmål af betydning. De materielle regler om indkomstopgørelsen (f. eks. afskrivningsreglerne, reglerne om nedskrivning på varelagre og om henlæggelser til investeringsfunds) og skattesatsernes indbydes højde har formentlig også stor betydning for danske selskabers stilling i konkurrence med de udenlandske selskaber.

I det foregående er omtalt forskellige argumenter til fordel for en afskaffelse af dobbeltbeskatningen. Som *argument mod en integreret selskabs- og aktionærbeskatning* og til fordel for det klassiske beskatningssystem anføres undertiden, at integrationen kræver en højt udviklet skatteteknik. Det integrerede system vil som følge heraf blive betydeligt dyrere at administrere end en klassisk selskabs- og aktionærbeskatning. De administrative spørgsmål i forbindelse med de integrerede systemer, som kommissionen har skitseret («fradragsordningen» og »godtgørelsesordningen«), er nærmere omtalt på side 15 og side 20. I øvrigt henvises til selve skitse materialet, henholdsvis på siderne 25-69 og siderne 71-140. Til forsvar for det klassiske system er det endvidere hævdet, at dette system er bedst egnet som grundlag for en international harmonisering på selskabskatteområdet. I den forbindelse henvises til siderne 18-19.

3. Kommissionens skitser til en integreret selskabs- og aktionærbeskatning.

A. Fuldstændig ophævelse af selskabsbeskatningen eller aktionærbeskatningen.

Den mest radikale måde, hvorpå dobbeltbeskatningen kan afskaffes, ville bestå i en fuldstændig ophævelse af *enten* selskabsbeskatningen *eller* aktionærernes beskatning af aktieudbytte.

Som tidligere nævnt hævdes det af visse økonomer, at selskabsskatten i virkeligheden i udstrakt grad væltes over på varepriserne. Hvis man antager, at en sådan overvæltning finder sted, kunne en del nok tale for *helt at ophæve selskabsbeskatningen*. En ophævelse af selskabsskatten vil imidlertid betyde, at erhvervsvirksomhed, som drives i selskabsform, vil kunne opbygge reserver uden at komme ud for nogen form for skattebelastning. Først ved udlodning til aktionærerne bliver der tale om en beskatning. Den forøgede formueskat, som måske kan blive resultatet af en stigning i aktiekurserne som følge af aktieselskabsskattens bortfald, er i denne forbindelse uden større reel betydning, bl. a. fordi en hel del af aktionærerne ikke har så stor en formue, at der skal pålignes formue-

skat. Gennem selskabsdannelse vil man således uden begrænsning kunne opspare skattefrit, og de erhvervsvirksomheder, der hidtil har været drevet som personlige foretagender, vil af konkurrencemæssige grunde i stort tal blive tvunget over under selskabsformen. Systemet vil kun kunne undgå at give skævhed i forhold til f. eks. lønmodtagerne, landbrugere og de liberale erhverv, hvis man giver skattepligtige fra disse grupper en tilsvarende adgang til skattefri opsparing. De problemer, som er forbundet med helt eller delvis at fritage al opsparing for skat, er udførligt behandlet i Betænkning om Forbrugsskat (nr. 202, 1958), hvori der bl. a. findes en redegørelse for den såkaldte direkte forbrugsbeskatning og forskellige skitser til dens praktiske gennemførelse. Det fremgår af betænkningen, at den direkte forbrugsskat helt eller delvis kan erstatte den personlige indkomstbeskatning, idet den ligesom indkomstskatten kan opkræves efter en progressiv rateskala. Men skatten udmåles ikke efter indkomstens størrelse, men alene efter forbrugets. Den del af indkomsten, som opspares, beskattes altså ikke, men til gengæld beskattes ethvert forbrug, uanset om det hidrører fra indkomst, fra tidligere opsparet formue eller fra kapitalgevinster. De hidtidige undersøgelser synes imidlertid at vise, at en sådan ordning ikke er praktikabel*). Hertil kommer, at det ved en ophævelse af selskabsbeskatningen ikke vil være muligt at efterkomme kommissoriets krav om et uændret provenu på selskabs- og aktionærbeskatningsområdet. Ordningen vil i øvrigt ikke på nogen måde tilnærme den danske selskabs- og aktionærbeskatning til de udenlandske integrerede skattesystemer, som det er naturligt at tage i betragtning for Danmark.

En *ophævelse af udbyttebeskatningen vil* betyde, at løbende indkomst, som indvindes i form af udbytte fra et aktieselskab, holdes uden for modtagerens beskatningsgrundlag og unddrages progressiv personbeskatning. Det vil under sådanne omstændigheder blive yderst vanskeligt at nå frem til en acceptabel selskabsskatteprocent. Da en væsentlig del af selskabernes udbytte må antages at til-

*) De vanskeligheder, der vil være forbundet med opgørelse af de skattepligtiges opsparing og forbrug og kontrollen af disse opgørelser, er nærmere behandlet i betænkning nr. 378 fra 1964 vedrørende skattebegunstigelse for opsparing.

falde personer, hvis personlige marginal skatteprocent ligger på 60 eller derover, vil man således næppe kunne godtage en selskabs-skat, der ligger på et meget lavere niveau end 60 pct. En selskabsskattesats af denne størrelse vil imidlertid medføre en alt for stor skattebelastning af selskaberne.

Der synes herefter alene at kunne blive tale om et system, der ligesom det klassiske bygger på en kombineret selskabs- og aktionærbeskatning. Selskabsbeskatningen skal i et sådant kombineret system sikre, at de opsparede selskabsreserver undergives en skattebelastning, som er nogenlunde rimelig i forhold til den skat, der hviler på opsparringen i den personligt drevne virksomhed og hos lønmodtagere. Omvendt skal udbyttebeskatningen hos aktionærerne sikre, at skattebelastningen på den udloddede selskabsindkomst affasses efter udbyttmodtagerens personlige marginale beskatningsniveau. Mulighederne for løsninger efter dette mønster belyses i de efterfølgende afsnit B, C og D.

B. Lempelse af dobbeltbeskatningen gennem et forøget indkomstfradrag.

Merbeskatningen som følge af dobbeltbeskatningen vil naturligvis i et vist omfang kunne mindskes gennem et forhøjet indkomstfradrag. Det gældende fradrag udgør halvdelen af selskabets skattepligtige indkomst, dog højst 2½ pct. p. a. af den indbetalte aktiekapital*). Det vil imidlertid ikke være hensigtsmæssigt at søge dobbeltbeskatningsspørgsmålet løst på denne måde. Som indkomstfradraget er opbygget, får selskabet fordel af fradraget, uanset om selskabsindkomsten udloddes som udbytte eller benyttes til konsolidering. Fradraget kan således ikke tilskynde selskabet til at forøge udbytteudlodningerne, og det kan derfor ikke betragtes som et egnet middel til at øge befolkningens interesse for opsparing i aktier. Hertil kommer, at med kommissoriets krav om et uændret skatteprovenu på selskabs- og aktionærbeskatningsområdet må det provenutab, der fremkommer som følge af det større indkomstfradrag, indvindes gennem en højere selskabsskattesats. Selskabsskatten vil herved blive mere progressiv end nu, og merbe-

skatningen vil ofte blive kraftigere end efter de gældende regler. Ordningen vil i øvrigt ikke på nogen måde tilnærme selskabs- og aktionærbeskatningen til de udenlandske integrerede skattesystemer, som det er naturligt at tage i betragtning for Danmark.

C. Fradragsordningen.

Kommissionen har indgående overvejet en ordning, hvorefter *dobbeltbeskatningen lempes hos selskabet*. Efter den såkaldte fradragsordning, som er skitseret i detaljer på siderne 25-69, fritages selskabet for beskatning af den del af overskuddet, der straks udloddes, og betalt selskabsskat refunderes, når selskabet senere udlodder de beskattede reserver enten som udbytte eller som likvidationsprovenu. Aktionærerne beskattes på samme måde som hidtil af udloddet udbytte og af den fortjeneste, der indvindes ved salg af aktierne eller selskabets likvidation.

Fradragsordningen minder meget om den integrerede selskabs- og aktionærbeskatning, der for nylig er indført i Norge, og ordningen har i øvrigt også en hel del tilfælles med den form for selskabs- og aktionærbeskatning, der gælder i Vesttyskland og Østrig (den såkaldte spaltede selskabsbeskatning).

Foruden fradragsordningen fremlægges på siderne 71-140 en detaljeret skitse til en fransk-belgisk præget »godtgørelsesordning«.

I sammenligning med denne godtgørelsesordning har fradragsordningen flere helt utvivlsomme fortrin. Det må således betragtes som én betydelig styrke ved fradragsordningen, at lempelsen ydes i selskabet og ikke hos aktionærerne. Under fradragsordningen er det selskabet, der opnår en skattebesparelse ved at øge udbytteudlodningen, og ordningen må derfor med betydelig styrke kunne motivere selskabet og dets ledelse til at føre en aktiv udbyttepolitik. Ordningen vil desuden sikre skattemæssig neutralitet ved selskabets valg af finansieringsform, idet både udloddet udbytte og renteudgifter fradrages ved opgørelsen af det beløb, hvoraf selskabsskatten beregnes.

Fradragsordningen har endvidere det fortrin, at den ikke vil medføre de samme administrative problemer som den fransk-belgisk prægede godtgørelsesordning. Det skyl-

*) Indkomstfradraget er nærmere omtalt i bilag H.1 om den danske selskabs- og aktionærbeskatning. I bilaget redegøres også for fradragets historiske begrundelse.

des vel nok især, at overgangen til et integreret system generelt vil være lettere at gennemføre, hvis korrektionen sættes ind over for selskabet, end hvis man regulerer beskatningen hos de mange, som modtager udbytte fra selskabet.

Det er en væsentlig ulempe ved fradragsordningen, at det næppe vil være muligt at sikre en nogenlunde rimelig beskatning af de udenlandske selskabs- og aktionærinteresser her i landet. Det gælder både beskatningen af de udenlandske selskabers filialer her i landet og beskatningen af udbytte til udenlandske aktionærer i danske selskaber.

Ordningens svaghed over for de udenlandske aktionærinteresser skyldes, at der i følge de beskatningsoverenskomster, som Danmark har indgået med de fleste lande af betydning, ikke kan indrømmes selskaberne fradragsret for udbytte til danske aktionærer, uden at der gives tilsvarende fradragsret for udbytte til udenlandske aktionærer. Da der yderligere er ret snævre grænser for, hvor stor en udbytteskat (undertiden benævnt »kuponkat«) Danmark vil kunne tilbageholde i aktieudbytter til udenlandske aktionærer, vil selskabsindkomst, som går til udlandet, her i landet kun blive skattebelastet i meget ringe grad. Især hvis de udenlandske aktionærer er hjemmehørende i lande, som kun i begrænset omfang skattebelaster udbyttet fra danske selskaber/vil fradragsordningen give de udenlandske aktionærer en skattemæssig favørstilling i forhold til aktionærer, som er bosat her i landet. Et selskab, som er domineret af en udenlandsk aktionærkreds, tilskyndes under fradragsordningen til at udlodde hele overskuddet for at undgå selskabsskat. I det omfang selskabet har brug for kapital til investering, kan de udenlandske aktionærer derefter lade det deklarerede udbytte indestå i selskabet som lån. Renterne af disse lån kan selskabet fradrage ved indkomstopgørelsen, og de udenlandske aktionærer skal ikke betale skat her i landet af renteindtægterne.

Det skatteprovenu, der i dag indvindes af selskabsindkomst, som tilfalder udenlandske aktionærer, er beskedent, og ønsket om at stimulere tilgangen af investeringskapital fra udlandet kan muligvis tale for en lempelig beskatning af udbytte til udenlandske aktionærer. En særlig gunstig skattemæssig behandling af selskabsindkomst, der tilfalder

udenlandske aktionærer, vil dog formentlig resultere i, at antallet af danske selskaber med udenlandsk dominans vokser kraftigt. Disse selskabers udbyttepolitik vil - som vist - blive påvirket af den lempelige beskatning, og hvis aktieudbyttet undergives en svag beskatning i aktionærens hjemland, vil selskaberne få en meget stærk stilling i konkurrence med dansk ejede virksomheder. Den lempelige beskatning vil i øvrigt let kunne medføre, at aktionærer, som hidtil har været fuldt skattepligtige, tilskyndes til »skatteflugt«.

Det er sandsynligt, at der ved genforhandling af de danske dobbeltbeskatningsaftaler vil kunne opnås en vis udvidet ret til beskatning af udbytte til udenlandske aktionærer. Den udvidelse af udbyttebeskatningen, der kan blive tale om, vil imidlertid næppe være så stor, at den sikrer Danmark en nogenlunde acceptabel skattebelastning af selskabsindkomst, som tilfalder udenlandske aktionærer. I almindelighed vil det således nok blive vanskeligt at opnå ret til mere end en 15 pct. udbytteskat.

På baggrund af fradragsordningens forsøksbehandling af henholdsvis danske og udenlandske aktionærer må det tages i betragtning, at gældende lovgivning indeholder en lignende forsøksbehandling, når der er tale om långivning. Den danske låntager, evt. et låntagende selskab, vil kunne fradrage udgifterne til rente, uanset om långiveren er bosat her i landet eller i udlandet, og efter gældende skatteregler indeholdes der her i landet ingen skat i de renteindtægter, som tilfalder udenlandske långivere. Hvis den udenlandske långiver i hjemlandet kun i ringe grad skattebelastes af renteindtægterne vedrørende lånene til Danmark, vil han gennem forskellen i beskatning opnå en fordelagtig stilling i konkurrence med danske långivere.

Ordningens svaghed ved beskatningen af de udenlandske selskabers filialer her i landet beror på, at det med de gældende dobbeltbeskatningsaftaler vil være vanskeligt at nægte filialerne samme fradragsret, som tilkommer de danske selskaber.

Når det nye integrerede selskabs- og aktionærbeskatningssystem, som er indført i Norge, ikke giver helt de samme problemer i forhold til udlandet, skyldes det den særlige udformning, som fradragsretten - bl. a. af

historiske grunde - har fået i Norge (den norske ordning er nærmere omtalt i bilag F. 2 til fradragskitsen). Det norske selskab betaler dels en statslig og dels en kommunal selskabsskat, og det er alene ved statsskatteberegningen, der indrømmes selskabet fradragsret for deklareret udbytte. Da aktionærerne til gengæld kun betaler indkomstskat til staten - og ikke kommunal indkomstskat - af det modtagne aktieudbytte, opnår man alligevel, alt taget i betragtning, en fuldstændig ophævelse af dobbeltbeskatningen med hensyn til udloddet selskabsindkomst. Sammen med den norske udbyttebeskatning er den kommunale norske selskabsskat imidlertid i stand til at sikre Norge en rimelig høj beskatning af udbytte, som tilfalder de udenlandske aktionærer i norske selskaber. Hertil kommer i øvrigt, at den norske aktieselskabslov i væsentlig grad begrænser selskabernes adgang til at udlodde det regnskabsmæssige overskud. Selskaberne tvinges til at foretage betydelige henlæggelser, og af de henlagte midler må der betales både statslig og kommunal selskabsskat. Denne skattebetaling vil i samme grad belaste norske og udenlandske aktionærer i selskabet.

Kommissionen har overvejet, om det vil være hensigtsmæssigt at søge den norske form for fradragsordning gennemført her i landet, men man mener imidlertid ikke at kunne anbefale denne løsning. Med en fradragsordning efter norsk mønster må man opgive den hidtidige enhedsbeskatning (d. v. s. statslig og kommunal beskatning under ét) på selskabsskatteområdet og arbejde med et differentieret beskatningsgrundlag for aktionærerne, idet aktieudbyttet må fritages for kommunal indkomstbeskatning. Denne fritagelse for kommunal beskatning rejser i øvrigt spørgsmålet om at skaffe kommunerne dækning for det skatte-tab, som de vil lide.

Den vesttyske spaltede selskabsskat, der som tidligere nævnt har en hel del tilfælles med den skitserede fradragsordning, synes ligesom denne at vise sig mangelfuld ved beskatningen af udenlandske aktionærinteresser. Ikke mindst manglerne på dette område har motiveret en tysk skatterekommission, der blev nedsat i 1968, og som afgav betænkning*) den 30. marts 1971 om bl. a.

selskabsbeskatningen, til at foreslå, at man forlader den spaltede selskabsbeskatning til fordel for et fransk-belgisk lignende »Anrechnungssystem«. Den gældende tyske selskabsbeskatning er nærmere beskrevet i bilag H. 2. Ligesom i den skitserede fradragsordning søges dobbeltbeskatningen i det tyske spaltede system lempet hos selskaberne. Det sker på den måde, at henlagt selskabsindkomst beskattes med en højere procentsats end den udloddede del af selskabsindkomsten. Den henlagte indkomst beskattes således med 49 eller 51 pct., medens der af den udloddede del af selskabsindkomsten betales en skat på 15 eller 26,5 pct. Da den selskabsindkomst, som medgår til betaling af selskabsskat, i sin helhed henregnes til den henlagte del af indkomsten, bliver den reelle skattebyrde på udloddet selskabsindkomst i øvrigt en del højere, end de nævnte satser på 15 og 26,5 pct. viser. Ligesom her i landet indeholdes der i Vesttyskland en udbytteskat. Den tyske udbytteskat er på 25 pct.; men Vesttyskland har - ligesom Danmark - i en hel del dobbeltbeskatningsaftaler forpligtet sig til at nedsætte udbytteskatten. Den samlede skattebelastning (bestående af selskabsskat af udloddet selskabsindkomst og udbytteskat), som den udenlandske aktionær undergives efter det vesttyske spaltede system, er uden tvivl en hel del større end den belastning, der vil komme til at hvile på udlodningerne til de udenlandske aktionærer under den skitserede fradragsordning. Ikke desto mindre har man som nævnt anset den vesttyske skattebelastning på selskabsindkomst til udenlandske aktionærer for utilstrækkelig.

Den vesttyske regering arbejder for tiden med et lovforslag om at opgives det spaltede system og overgå til det Anrechnungssystem, som er skitseret i skatterekommissionens betænkning. På den baggrund skulle det næppe kunne tjene noget praktisk formål at søge udarbejdet skitse til en dansk spaltet selskabsskatteordning.

D. Godtgørelsesordningen.

Kommissionen har endelig overvejet en ordning, hvorefter *dobbeltbeskatningen lempes hos aktionærerne*. Efter den såkaldte godtgørelsesordning, som på siderne 71-140 er

*) Gutachten der Steuerreformkommission 1971, Schriftenreihe des Bundesministeriums der Finanzen, Heft 17.

skitseret i detaljer, betaler selskabet en ensartet skat af hele sin indkomst, uanset om indkomsten udloddes eller henlægges i selskabet. Hos aktionærerne medregnes aktieudbyttet til den skattepligtige indkomst; men der ydes derefter disse et fradrag (en »skattegodtgørelse«) i de pålignede personlige skatter. Gennem dette fradrag opnår aktionærerne fuld godtgørelse for den selskabskat, der er betalt af det modtagne udbytte.

Godtgørelsesordningen svarer i store træk til den integrerede selskabs- og aktionærbeskatning, som er gennemført i Frankrig og Belgien. Den franske og belgiske selskabsbeskatning er der redegjort for i bilag G.2. Godtgørelsesordningen svarer ligeledes til det Anrechnungssystem, som søges gennemført i Vesttyskland til erstatning for den spaltede selskabsskat. Det tyske Anrechnungssystem er nærmere omtalt i bilag H.2. Godtgørelsesordningen har endelig en hel del tilfælles med et beskatningssystem, som Storbritannien forlod, da man i 1965 gik over til den klassiske beskatningsform. Den gældende engelske selskabsbeskatning er nærmere beskrevet i bilag H.5.

Efter kommissionens mening har den fransk-belgiske form for integration på selskabs- og aktionærbeskatningsområdet en væsentlig styrke i det forhold, at så betydelige europæiske lande som Vesttyskland og Storbritannien må formodes at ville skifte over til systemet i løbet af få år. De tyske skridt i denne retning er allerede omtalt. Om Storbritannien gælder det som nævnt, at man indtil 1965 havde en beskatning, der minder en del om den fransk-belgiske, og at man siden har benyttet det klassiske beskatningssystem. Det fremgår imidlertid af en erklæring*) af 30. marts 1971 fra den engel-

ske regering, at Storbritannien agter at vende tilbage til et integreret selskabsbeskatningssystem. I regeringserklæringen nævner man, at der kan blive tale om ændring til enten en spaltet selskabsskat efter vesttysk mønster eller en selskabsskat efter fransk-belgisk forbillede. Den engelske regering synes at foretrække den spaltede beskatning; men man vil overveje spørgsmålet nærmere, og i den forbindelse vil man især have opmærksomheden henledt på udviklingen inden for EF. På baggrund af den tyske regeringsbeslutning om at foreslå den spaltede selskabsskat erstattet med et Anrechnungssystem efter fransk-belgisk mønster, taler meget for, at også Storbritannien foretrækker at følge Frankrig og Belgien**). Meget tyder således på, at de tre største lande i et udvidet fællesmarked i løbet af få år benytter et system, svarende til den skitserede godtgørelsesordning***).

I begyndelsen af 1970, altså et godt stykke tid forud for den tyske skatterekommissionens betænkning og den tyske regeringsbeslutning om ændring til Anrechnungssystemet, udsendte fællesmarkedskommissionen som nr. 15 i serien af studier inden for området »konkurrence og harmonisering af medlemslandenes lovgivning« en rapport af den hollandske professor A. J. van den Tempel om »Selskabsskat og indkomstskat i de europæiske fællesskaber«****). Meningen med dette arbejde har været at undersøge det formålstjenlige i at lempe dobbeltbeskatningen på selskabsbeskatningsområdet og at sammenligne virkningerne af de forskellige metoder til integration af selskabs- og aktionærbeskatningen såvel på fællesskabsplan som i forhold til tredjelande. Endelig undersøger van den Tempel

*) Reform of Corporation Tax, Presented to Parliament by the Chancellor of the Exchequer by Command of Her Majesty, March 1971.

**) Et særligt udvalg om selskabsbeskatning, nedsat af underhuset, har i oktober 1971 afgivet betænkning om dobbeltbeskatningsspørgsmålet (Report from the Select Committee on Corporation Tax). I betænkningen går udvalget ind for den fransk-belgiske selskabs- og aktionærbeskatning (»The imputation system«).

***) I det nuværende fællesmarked anvender således Frankrig og Belgien nogenlunde det samme integrerede system. Tyskland anvender det spaltede system, men har taget skridt til at ændre til det fransk-belgiske system. Holland og Luxembourg benytter det klassiske system, og Italien, som hidtil ikke har haft en egentlig selskabsskat, vil i 1972 påbegynde en beskatning nærmest efter klassisk mønster. Blandt ansøgerlandene anvender Storbritannien og Danmark det klassiske system; men Storbritannien agter at indføre et integreret system, muligvis det fransk-belgiske. Irland benytter et system med delvis credit for den betalte selskabsskat, og Norge et system, hvor selskabet ved beregningen af den statslige selskabsskat får fradrag for deklareret udbytte. De øvrige nordiske lande, Finland og Sverige, anvender henholdsvis den spaltede selskabsbeskatning og det klassiske system i en modificeret form. Den svenske selskabsbeskatning er der nærmere redegjort for i bilag H. 4.

****) Van den Tempel, Körperschaftsteuer und Einkommensteuer in den Europäischen Gemeinschaften, Dokument 14.138/XIV/69 fra fællesmarkedskommissionen.

de ulemper, der opstår, når medlemslande anvender forskellige systemer, og han anviser overgangsløsninger for tiden, indtil en harmoniseret struktur kan gennemføres. Van den Tempel foretrækker det klassiske system, som for tiden benyttes i bl. a. Storbritannien, Holland og Danmark, bl. a. fordi dette system efter hans opfattelse synes bedst egnet som grundlag for en skatteharmonisering. Det klassiske system giver efter forfatterens mening de bedste muligheder for internationale kapitalbevægelser i form af anlægskapital, fordi man ved anvendelse af dette system kan opnå neutralitet over for en aktionærs besiddelse af indenlandske, respektive udenlandske aktier, og over for indenlandske, respektive udenlandske aktiebesiddelser i et selskab. Under et integreret system som det franske vil det være langt vanskeligere at opnå en sådan neutralitet, og systemet vil derfor kunne komme til at virke hæmmende på de internationale kapitalbevægelser.

Når kommissoriets forudsætning om et uændret skatteprovenu skal opfyldes, kommer selskaberne under godtgørelsesordningen til at betale en højere selskabsskat end efter de gældende regler. Fastholder man udbytter af samme størrelse som hidtil, vil den øgede skattebyrde for selskaberne derfor føre til en nedgang i henlæggelserne. Imidlertid modtager aktionærene under godtgørelsesordningen foruden udbyttet et godtgørelsesbeløb, som de ikke får efter de gældende regler, og som er lige så meget værd som rede penge. Ansættes skattesatsen eksempelvis til 40 pct., vil skattegodtgørelsen andrage 66 2/3 pct. af udbyttebeløbet, hvis hele den betalte selskabsskat skal refunderes*). Selskabet vil derfor ofte kunne opretholde henlæggelser af den hidtidige størrelsesorden ved at nedskære udbyttet, uden at aktionærene i udbytte og skattegodtgørelse tilsammen får mindre end det hidtidige udbytte.

Det anførte kan belyses ved et eksempel:

Et selskab med en årlig indkomst på 1.000.000 kr. har under den gældende

*) Af en selskabsindkomst på 100 kr. er der betalt 40 kr. i selskabsskat. Hvis den resterende selskabsindkomst, 60 kr., udloddes, skal hele selskabsskatten på 40 kr. refunderes. Skatterefusionen på 40 kr. andrager 66 2/3 pct. af udbyttet på 60 kr.

**) Hvis aktionærene må betale 60 pct. i indkomstskat, opnår de således en nettogevinst på 40.000 kr. Det offentlige mister et tilsvarende skatteprovenu. Hvis der imidlertid er tale om aktieudbytte til en forening m. v. eller en udlænding, ydes der ingen skattegodtgørelse. Det offentlige opnår i disse tilfælde et merprovenu.

ordning betalt 340.000 kr. årlig i skat, (idet indkomstfradraget forudsættes at nedsætte skatten med 20.000 kr.). Det har anvendt 300.000 kr. til udbytte og henlagt resten af indkomsten, 360.000 kr., til reserverne.

Under godtgørelsesordningen kommer dette selskab med en skattesats på 40 pct. til at betale 400.000 kr. i skat, altså en stigning på 60.000 kr. Hvis selskabet for at opretholde henlæggelserne på 360.000 kr. nedsætter udbyttet med de nævnte 60.000 kr., vil aktionærene modtage 240.000 kr. i udbytte. Herudover vil de imidlertid få godtgjort en del af selskabsskatten, nemlig $66\frac{2}{3}$ pct. af 240.000 kr. eller 160.000 kr. De vil således i alt modtage $(240.000 + 160.000) = 400.000$ kr. eller 100.000 kr. mere end under den gældende ordning.

I det valgte eksempel bliver der — hvis udbyttet nedsættes som anført - tale om uforandrede henlæggelser i selskabet og om en nettogevinst for aktionærene på 100.000 kr. ÷ den skat, som aktionærene skal betale af dette beløb**). Hvis selskabet under den gældende ordning betaler en meget lav selskabsskat (indtjeningen er lav i forhold til aktiekapitalen, og indkomstfradraget får derfor større vægt end i eksemplet), bliver stigningen i aktieselskabets skat større end i eksemplet. Hvis man under disse omstændigheder vil opretholde henlæggelserne, må udbyttet derfor beskæres kraftigere end vist i eksemplet. Aktionærene vil som følge heraf i ekstreme tilfælde endog kunne risikere, at de under godtgørelsesordningen får mindre i samlet udbytte og skattegodtgørelse, end de hidtil har fået som udbytte.

Selskabsledelsen må imidlertid, som det fremgår af taleksemplet, have gode muligheder for at finde forståelse hos aktionærene for en vis nedsættelse af udbyttet.

Når selskabsskatten af udloddet selskabsindkomst refunderes, således at den hidtidige merbeskatning af udbyttet bortfalder, kan det i en del selskaber føre til, at over-

skud, som ellers var blevet benyttet til investering i selskabet selv, nu udloddes og anbringes på anden måde, muligvis i et andet selskab, hvor midlerne efter aktionærernes skøn kan udnyttes bedre.

For det store flertal af selskaber vil stigningen i skattesatsen som allerede omtalt kunne virke som en tilskyndelse til at føre en forsigtig udbyttepolitik. Alligevel vil aktionærerne selv med et nedsat udbytte som følge af skattegodtgørelsen få et større samlet afkast (udbytte + skattegodtgørelse) end under den gældende ordning. Det vil kunne virke stimulerende på interessen for kapitalanbringelse i aktier. En del af det øgede afkast vil antagelig blive genanbragt i aktier, og også yderligere midler vil formentlig blive stillet til rådighed for selskaberne som risikovillig kapital. Det er iøvrigt blevet hævdet, at godtgørelsesordningen er den af de to skitserede ordninger, som er bedst egnet til at stimulere interessen for aktiebesiddelse, fordi lempelsen ydes direkte til aktionærerne. Under fradragsordningen opnår den personkreds, hvis interesse for aktiebesiddelse man ønsker at stimulere, alene lempelsen ad indirekte vej, idet det er selskabets og ikke aktionærernes skattebetaling, man lemper.

Kommissionen er opmærksom på, at skattegodtgørelsens funktion vil kunne misforstås og danne grundlag for den fejlagtige opfattelse, at indkomst, indvundet gennem et selskab i form af udbytte, undergives en mere lempelig beskatning end indkomst, som indvindes på anden måde, f. eks. som løn for arbejde. Selv om denne opfattelse som nævnt er urigtig, vil forholdet måske i den almindelige mening svække godtgørelsesordningen noget i forhold til fradragsordningen.

Godtgørelsesordningen har ikke fradragsordningens svaghed i forhold til de udenlandske selskabs- og aktionærinteresser. Efter godtgørelsesskitsen ydes der som hovedregel ikke godtgørelse til udenlandske aktionærer i danske selskaber. Selv om det må forudses, at man - ligesom det er sket i Frankrig - efterhånden gennem tillægsaftaler til en del af vore dobbeltbeskatningsaftaler vil komme ind på at yde godtgørelse også til udenlandske aktionærer, vil Danmark dog

opnå en betydelig stærkere stilling i forhold til udlandet, end det vil være tilfældet under en fradragsordning. Tillægsaftalerne om godtgørelse til udenlandske aktionærer må kunne baseres på gensidighed, og man må kunne begrænse sådanne tillægsaftaler til tilfælde, hvor aktieudbyttet fra Danmark i aktionærens hjemland undergives en indkomstbeskatning, der er nogenlunde rimelig efter danske forhold. Udenlandske aktionærer her i landet vil således ikke skattemæssigt opnå en favørstilling i sammenligning med de danske aktionærer.

Også med hensyn til de udenlandske selskabers filialer her i landet giver godtgørelsesordningen et bedre resultat end fradragsordningen. Under godtgørelsesordningen bliver det muligt at undergive disse filialer en beskatning, der er mere rimelig og neutral i forhold til den beskatning, som hviler på de danske selskaber.

Der er næppe nogen tvivl om, at godtgørelsesordningen*) vil blive væsentligt vanskeligere at administrere end fradragsordningen, og den vil i sammenligning med den gældende selskabs- og aktionærbeskatning efter klassisk mønster kræve større administration og give en del flere praktiske vanskeligheder for skattevæsenet, selskaberne og aktionærerne.

En beskatning efter godtgørelsesordningen vil næppe kunne gennemføres, uden at der iværksættes et betydeligt oplysningsarbejde over for både selskaberne og aktionærerne. På det foreliggende er det ikke muligt at skønne, hvilke udgifter den nævnte administrative belastning vil påføre det offentlige og selskaberne.

4. Kommissionens overvejelser med hensyn til et flerstrengt beskatningssystem.

Ud fra den betragtning, at dobbeltbeskatningen sandsynligvis ikke har samme betydning for alle arter af selskaber, har kommissionen overvejet, om det vil være hensigtsmæssigt og praktisk muligt at gennemføre et flerstrengt beskatningssystem, således at den integrerede selskabs- og aktionærbeskatning kun iværksættes overfor visse selskaber, medens man for alle andre selskaber opretholder den hidtidige beskatning efter klassisk mønster eller evt. vælger en anden form for

*) På siderne 73-74 er der givet en kortfattet beskrivelse af ordningen.

beskatning. De administrative vanskeligheder, som er forbundet med et integreret beskatningssystem, vil givetvis blive en del mindre, hvis integrationen kun kommer til at omfatte en begrænset kreds af selskaber. Kommissionen erkender imidlertid, at det kan blive meget vanskeligt at foretage en klar opdeling af selskaberne i en gruppe, hvor det er mest hensigtsmæssigt at integrere beskatningen, og en anden gruppe, som bør forblive under de hidtidige regler, bl. a. fordi merbeskatningen som følge af dobbeltbeskatningen varierer meget fra selskab til selskab, og kun en konkret analyse kan vise, hvilken betydning dobbeltbeskatningen har for det enkelte selskab. Det må endvidere antages, at man under en flerstrengt ordning vil blive stillet over for betydelige skattemæssige overgangsproblemer, når et selskab ændrer status. Ud fra disse synspunkter mener kommissionen ikke, at man på det foreliggende kan fremkomme med forslag til et flerstrengt beskatningssystem. Det er imidlertid kommissionen bekendt, at aktieselskabsloven står over for en revision, og at der er bestræbelser i gang for at få opdelt de hidtidige selskaber i egentlige aktieselskaber og fåmandsselskaber (svarende til de tyske G. M. B. H.-selskaber). Hvis en sådan opdeling af selskaberne gennemføres, vil kommissionen finde det naturligt at tage spørgsmålet om et flerstrengt beskatningssystem op til fornyet overvejelse.

5. Skatteprovenu og selskabsskattesats under et integreret beskatningssystem.

1 kommissoriet udtales det, at kommissionens forslag til et integreret beskatningssystem må udarbejdes under den forudsætning, at selskabs- og aktionærbeskatningen tilsammen skal indbringe samme provenu som efter de gældende regler. Som følge heraf er det i de to udarbejdede beskatningskitser - som en rent foreløbig arbejdshypotese - forudsat, at selskabsskattesatsen skal forhøjes noget i forhold til den gældende 36 pct. sats. I fradragsskitserne arbejdes der således med en skattesats på 45 pct. og i godtgørelsesskitserne med en sats på 40 pct.

I bilag H. 6 er der udarbejdet beregninger og skøn over de selskabsskatteprocenter, der skulle have været fastsat for skatteårene 1968-69, 1969-70 og 1970-71, hvis fradrag-

ordningen eller godtgørelsesordningen havde været gældende i denne periode, og selskabsskatten i hvert af skatteårene sammen med aktionærbeskatningen havde indbragt samme provenu som den gældende aktieselskabs- og aktionærbeskatning.

Aktieselskabsbeskatningen er i denne periode foretaget på grundlag af aktieselskabernes indkomst- og udbytteforhold i regnskabsårene 1967-69. De skattepligtige indkomster steg i disse år fra ca. 3.000 mill. kr. til ca. 3.700 mill. kr., og aktieselskabsskatten lagde beslag på ca. 30,5 pct. af de skattepligtige indkomster, mens omkring 30 pct. blev anvendt til udlodning af udbytte til aktionærerne. De resterende ca. 40 pct. af selskabsindkomsten blev henlagt til reserverne.

Når den gældende selskabsskatteprocent på 36 kun indbringer en selskabsskat på ca. 30,5 pct. af de skattepligtige indkomster, hænger det for det første sammen med, at der efter de gældende regler ikke beregnes aktieselskabsskat af hele den skattepligtige indkomst. Forinden skatten beregnes med de 36 pct., nedsættes indkomsten med et såkaldt indkomstfradrag, som svarer til halvdelen af den skattepligtige indkomst, dog højst 2,5 pct. af den indbetalte aktiekapital. Dette fradrag bringer aktieselskabsskatten ned på ca. 34 pct. af den skattepligtige indkomst. Desuden nedsættes aktieselskabsskatten med fradrag for virksomhed i udlandet, med fradrag for skat betalt i udlandet og med datterselskabslempelse. Disse fradrag bevirker, at den endelige aktieselskabsskat i gennemsnit bliver ca. 30,5 pct. af den skattepligtige indkomst. Begge de skitserede ordninger vil bevirke, at datterselskabslempelse kun behøver at opretholdes, når der er tale om udbytte fra udenlandske datterselskaber. Fradragene for virksomhed i udlandet og for skat betalt i udlandet tænkes derimod opretholdt uændret, og det må forventes at medføre nogenlunde samme provenutab som efter de gældende regler. I det følgende er de to fradrag, der således skal bevares, ikke taget i betragtning ved beregningen af de provenubeløb, som fradragssystemet og godtgørelsesordningen skønnes at ville indbringe. Til gengæld er det provenu, som de to ordninger skal indbringe, opgjort som aktieselskabsskatten ifølge gældende regler forhøjet med det provenutab, som de to fradrag medfører. Derved kommer den gældende sel-

skabsskat op på mellem 32,0 og 32,5 pct. af den skattepligtige indkomst.

Efter *fradragsordningen* skal aktieselskabsskatten beregnes med en fast procent. Forinden skatten beregnes med denne procent, skal den skattepligtige indkomst nedsættes med det udloddede udbytte. Til gengæld bortfalder det gældende indkomstfradrag, der i disse år var mindre end en femtedel af det samlede udbytte. Derfor vil overgangen til *fradragsordningen* medføre, at aktieselskabernes beskatningsgrundlag formindskes, og da der her regnes med uændret provenu, bliver resultatet, at beskatningsprocenten må forhøjes.

Hvis indførelsen af *fradragsordningen* ikke medfører ændringer i selskabernes udbytter, vil provenuet af aktionærbeskatningen forblive uændret. I så fald vil *fradragsordningen* indbringe samme selskabsskatteprovenu som den gældende ordning i hvert af de tre skatteår, dersom selskabsskatteprocenterne fastsættes således:

for skatteåret 1968-69.	45,1
for skatteåret 1969-70.	46,7
for skatteåret 1970-71.	46,4

Hvis overgangen til beskatning efter *fradragsordningen* medfører, at selskaberne ændrer deres udbytteudlodning, vil det få indflydelse på provenuet af både aktieselskabsskatten og aktionærernes indkomstskat. Større udbytteudlodning vil nedsætte udskrivningen af selskabsskat og forhøje indkomstbeskatningen hos aktionærerne, og lavere udbytter vil forøge selskabsskatten, mens aktionærernes indkomstskat formindskes. Selv om sådanne forskydninger i de to former for skatteudskrivning næppe vil opveje hinanden helt, vil nettoresultatet af mere begrænsede ændringer i de samlede udbytter antagelig blive ret beskedne ændringer i det samlede skatteprovenu. Det er imidlertid et spørgsmål, om overgangen til *fradragsordningen* på kort sigt vil medføre væsentlige ændringer i selskabernes udbyttepolitik. *Fradragsordningen* vil nemlig fortrinsvis medføre forhøjelser af skatten hos selskaber, der anvender en forholdsvis stor del af indkomsten til konsolidering. Til gengæld vil de selskaber, der udlodder en særlig stor del af indkomsten til aktionærerne og derfor foretager relativt beskedne henlægninger, få deres selskabsskat nedsat.

På lidt længere sigt vil *fradragsordningen* muligvis bevirke, at lånefinansiering i et vist omfang erstattes med øget aktiekapital. Hvis det bevirker, at selskabernes renteudgifter nedsættes med nogenlunde samme beløb som stigningen i deres udbytteudlodninger, vil der ikke blive tale om større forskydninger i selskabsskattens provenu, fordi både renteudgifter og udbytteudlodning under *fradragsordningen* medfører nedsættelse af det beløb, hvoraf aktieselskabsskatten beregnes.

I bilag H. 8 findes en beregning af det provenutab, der vil fremkomme, hvis selskabsskattesatsen under en *fradragsordning* fastsættes til 36 pct.

Godtgørelsesordningen vil medføre ændring ikke alene i aktieselskabsbeskatningen, men også i aktionærernes beskatningsforhold. Selskabsskatten skal beregnes med fast procent af hele den skattepligtige indkomst. Da der hverken bliver tale om indkomstfradrag som efter de gældende regler eller om udbyttefradrag som efter *fradragsordningen*, sker der en udvidelse af beskatningsgrundlaget. Ved fastsættelsen af selskabsskatteprocenten må der endvidere tages hensyn til, at ophævelsen af den formelle dobbeltbeskatning sker ved, at en del af selskabsskattens provenu overføres til aktionærerne som en skattegodtgørelse, der modregnes i deres indkomstskat. En del af denne skattegodtgørelse får stat og kommune dog tilbage, fordi godtgørelsen skal indkomstbeskattes hos aktionærerne.

Hvis overgangen til *godtgørelsesordningen* ikke medfører ændringer i selskabernes udbytteudlodning, vil aktionærernes indkomstskat af de udloddede udbyttebeløb blive den samme som efter de gældende regler. Herefter må de selskabsskatteprocenter, der i hvert af de tre skatteår indbringer samme provenu som den gældende selskabs- og aktionærbeskatning tilsammen, fastsættes således, at nettoprovenuet af aktieselskabsskat efter *fradrag* af skattegodtgørelse til aktionærerne og med tillæg af aktionærernes indkomstskat af skattegodtgørelsen netop bliver det samme som provenuet af den gældende aktieselskabsskat.

For at kunne udregne disse selskabsskatteprocenter må man vide, med hvilken procent skattegodtgørelsen til aktionærerne skal be-

regnes, ligesom man må kende aktionærens gennemsnitlige marginale indkomstskat, og både skattegodtgørelsesprocentens og marginalskattens størrelse beror på selskabsskatteprocentens højde.

Den procent, hvormed man beregner skattegodtgørelsen af det udloddede udbytte, kan udfindes ved hjælp af selskabsskatteprocenten. Hvis denne f. eks. er 40, skal selskabet betale 40 kr.s skat af en indtægt på 100 kr. Udloddes de resterende 60 kr. som udbytte, skal godtgørelsesprocenten fastsættes således, at godtgørelsen, der beregnes af udbyttet på de 60 kr., netop kommer til at svare til selskabsskatten på de 40 kr. Derfor bliver godtgørelsesprocenten $40 : 60 \times 100 = 66 \frac{2}{3}$.

Ved beregningen af selskabsskatteprocenten må der endvidere tages hensyn til, at der efter godtgørelsesordningen kun skal ydes skattegodtgørelse til aktionærer, der skal beskattes her i landet af deres aktieudbytte. Derfor skal der ikke betales skattegodtgørelse til udenlandske aktionærer i danske selskaber og heller ikke til foreninger, stiftelser og legater m. v., der omfattes af selskabsskatteovens § 1, stk. 1, nr. 6. Der findes ingen opgørelse over, hvor stor en del af de samlede udbytter der skal ydes skattegodtgørelse for. På grundlag af foreløbige, noget usikre oplysninger om udbytteskatten for 1970 kan det rent skønsmæssigt anslås, at det drejer sig om omkring 70 pct. af aktieselskabernes samlede udbytter.

Den gennemsnitlige marginalskatteprocent for de omkring 70 pct. af det samlede udbytte, for hvilke der påregnes ydet skattegodtgørelse, er ligeledes vanskelig at bedømme. På grundlag af de foran nævnte oplysninger om udbytteskatten og en foreløbig anslået selskabsskatteprocent på omkring 40 kan den rent skønsmæssigt anslås til omkring 50. Dette skøn er dog behæftet med betydelig usikkerhed. Der er derfor for hvert af de tre skatteår beregnet tre selskabsskatteprocenter under forudsætning af, at skattegodtgørelsen hos aktionærerne beskattes med henholdsvis 45, 50 og 55 pct.

Under disse forudsætninger vil godtgørelsesordningen indbringe samme provenu som den gældende aktieselskabs- og aktionærbe-

skatning, dersom selskabsskatteprocenterne for de enkelte skatteår fastsættes således:

Selskabsskatteprocenter beregnet under forudsætning af uændret provenu og uændret udbytte.

Når den gennemsnitlige marginalskatteprocent for aktionærer er:	1968-69 pct.	Skatteår 1969-70 pct.	1970-71 pct.
45	39	40	40
50	38	39	39
55	38	38	38

Godtgørelsesordningen selskabsskatteprocenter bliver således noget lavere end de selskabsskatteprocenter på 45-47, der er beregnet for fradragsordningen. Forskellen skyldes først og fremmest, at der ved beregningen af selskabsskat efter fradragsordningen skal gives udbyttefradrag for hele det udbetalte udbytte. Den tilsvarende lettelse i dobbeltbeskatningen af udbytteindtægter skal efter godtgørelsesordningen gives i form af skattegodtgørelse til aktionærerne, men den skal kun ydes for omkring 70 pct. af det samlede udbytte. Derved begrænses provenutabet på skattegodtgørelserne, således at selskabsskatteprocenten kan nedsættes, og denne nedsættelse vil yderligere reducere udgifterne til skattegodtgørelse og dermed forøge forskellen mellem fradragsordningens og godtgørelsesordningens selskabsskatteprocenter.

Sammenlignet med den gældende selskabsskat medfører godtgørelsesordningen en stigning i selskabsskatteprocenten fra 36 til de beregnede 38-40. Den reelle forhøjelse af aktieselskabsskatten er dog noget større, end stigningen i skattesatserne giver udtryk for, fordi der efter godtgørelsesordningen ikke skal gives indkomstfradrag ved selskabsskattens beregning*). Hvis der som nævnt i det foregående ses helt bort fra virkningerne af fradragene for virksomhed i udlandet og for skat betalt i udlandet, vil godtgørelsesordningen medføre, at aktieselskabsskatten udtrykt i procent af selskabernes skattepligtige indkomst stiger fra mellem 32,0 og 32,5 til mellem 38,0 og 40,0. Det svarer til en skattestigning på mellem 6,0 og 7,5 pct. af selskabernes skattepligtige indkomst.

*) Det antages, at indkomstfradraget for skatteåret 1969-70 medførte en skattebesparelse for selskaberne på omkring 60 mill. kr.

Dette merprovenu anvendes til at forøge aktionærernes disponible indkomst. Det svarer netop til forskellen mellem aktionærernes skattegodtgørelse og den indkomstskat, de skal betale af skattegodtgørelsen.

De foran anførte selskabsskatteprocenter for godtgørelsesordningen er som allerede nævnt beregnet ud fra forskellige forudsætninger, hvoraf nogle er ret usikre. Det gælder bl. a. forudsætningen om, at selskabernes udbytteudlodning ikke påvirkes af overgangen til godtgørelsesordningen, men også skønnet over den procentdel af de samlede udbyttebeløb, for hvilke der skal ydes skattegodtgørelse, samt den anslåede gennemsnitlige marginalsat for aktionærer, der skal have skattegodtgørelse.

Denne sidste usikkerhedsfaktor er der allerede taget hensyn til, idet selskabsskatteprocenterne er beregnet under forudsætning af tre forskellige gennemsnitlige marginalskatteprocenter.

Derimod er der ikke taget hensyn til, at godtgørelsesordningen kan medføre ændringer i selskabernes udbyttefastsættelse, og det er næppe realistisk. Når selskabsskatten i gennemsnit forhøjes med mellem 6,0 og 7,5 pct. af aktieselskabernes skattepligtige indkomster, samtidig med at uændret udbytteudlodning vil forøge de fleste aktionærers reelle udbytteindtægt med godt 60 pct., vil nogle aktieselskaber antagelig være nødt til og mange andre overveje at nedsætte deres udbytter. Det er selvfølgelig ikke muligt på

forhånd at bedømme, hvor stor en nedsættelse i det samlede udbyttebeløb der vil blive tale om, hvis godtgørelsesordningen indføres. Derimod kan det anslås, at en nedsættelse i det samlede udbyttebeløb på omkring en halv snes procent vil medføre så store besparelser i udgifterne til skattegodtgørelse, at de, når der også tages hensyn til nedgangen i beskatningen af godtgørelsesbeløbene, vil kunne opveje provenutabet på en nedsættelse af de foran anførte selskabsskatteprocenter med 1 procentpoint, f. eks. 40 til 39.

Der er heller ikke i det foregående taget hensyn til, at den del af det samlede udbyttebeløb, der skal ydes skattegodtgørelse for, kan vise sig at afvige fra de anslåede ca. 70 pct. En forhøjelse af denne procent med 7-8 procentpoints til 77-78 vil medføre øgede udgifter til skattegodtgørelse. En del af det deraf følgende provenutab vil opvejes af den merskat, aktionærerne skal betale. Resten af provenutabet vil opvejes, hvis de beregnede selskabsskatteprocenter sættes op med 1 procentpoint, f. eks. fra 39 til 40. Omvendt vil en nedsættelse af de 70 pct. til 62-63 pct. medføre en besparelse på skattegodtgørelserne, der vil gøre det muligt at nedsætte de beregnede selskabsskatteprocenter med 1 procentpoint.

I bilag H. 8 findes en beregning af det provenutab, der vil fremkomme, hvis selskabsskattesatsen under en godtgørelsesordning fastsættes til 36 pct.

Skitse til en „fradragsordning“

Selskabet kan fradrage deklareret udbytte ved opgørelsen af den skattepligtige selskabsindkomst.

I.

Almindelige bemærkninger om fradragsordningen.

Den såkaldte dobbeltbeskatning af udlodtet selskabsindkomst søges i fradragsordningen lempet hos selskabet. Selskabet fritages for beskatning af den del af overskuddet, som straks udloddes, og betalt selskabsskat refunderes, når selskabet udlodder beskattede reserver enten som udbytte eller likvidationsprovenu. Aktionærerne beskattes til gengæld efter samme regler som hidtil af udlodtet udbytte og af den fortjeneste, som indvindes ved salg af aktierne eller selskabets likvidation.

Den skitserede fradragsordning tager sigte på fuldstændig ophævelse af dobbeltbeskatningen vedrørende indkomst, som hidrører fra et selskab.

Selskabet betaler alene skat af den opsparede selskabsindkomst, idet deklareret udbytte kan fradrages i den skattepligtige indkomst, før selskabsskatten beregnes. Hvem udbyttet tilfalder er uden betydning for fradragsretten. Der er således også fradragsret for udbytte, som tilfalder udenlandske aktionærer.

Selskabsskatten skal tilbagebetales, så snart selskabet udlodder den opsparede indkomst. Med henblik på denne skattetilbagebetaling fører selskabet en særlig konto («skattebetalingskontoen») over de betalte selskabsskatter. Ved skattetilbagebetaling skal det refunderede beløb fradrages på kontoen. En skattetilbagebetaling vil aldrig kunne overstige den saldo («skattesaldoen»), der figurerer på kontoen.

Når det udloddede udbytte er større end den skattepligtige indkomst, vil selskabet - hvis der er »dækning« på skattebetalingskontoen - få refunderet hele den selskabsskat, som er betalt af »det overskydende udbytte«.

Likvidationsprovenuet kan ligesom udbytteudlodningen fradrages i den skattepligtige

indkomst og danne grundlag for skattetilbagebetaling. Ved opgørelsen af det fradragsberettigede likvidationsprovenu ses der imidlertid bort fra tilbagebetalingen af den indbetalte aktiekapital. Skattetilbagebetaling vil der kunne blive tale om, hvis det fradragsberettigede provenu overstiger selskabets skattepligtige indkomst (ifølge sidste ordinære ansættelse og den ekstraordinære ansættelse); men der skal ligesom ved udbytteudlodningen være »dækning« for tilbagebetalingen på selskabets skattebetalingskonto. Den skattetilbagebetaling, der ydes ved likvidation, er noget mindre end tilbagebetalingen ved udlodning af udbytte. Medens udbytteudlodningen sikrer selskabet fuld skattetilbagebetaling, bliver der kun tale om tilbagebetaling af en del af den erlagte selskabsskat ved udlodning af likvidationsprovenu. Den skat, der således ikke refunderes i likvidationssituationen, skal sikre, at likvidationsprovenuet undergives en samlet skattebelastning af passende størrelse. Hvis hele selskabsskatten blev tilbagebetalt, ville provenuet som regel kun blive belastet med en særlig indkomstskat på 40 pct. *) Af samme grund må selskabet betale en særlig skat - »likvidationsskatten« - hvis indkomsten ifølge selskabets sidste ordinære ansættelse og den ekstraordinære ansættelse udloddes som likvidationsprovenu.

I den følgende gennemgang af fradragsordningen beskrives først *selskabsbeskatningen* (selskabsskattesubjekterne, skatteobjektet, selskabsskatten, likvidationsskatten og skattetilbagebetalingen) under *afsnit II*. Under *afsnit III* beskrives derefter *aktionærbeskatningen* (skattesubjekterne, skatteobjektet, udbytte- og avancebeskatningen og udbytteskatten), og under *afsnit IV* omtales endelig *ikrafttrædelsesproblemerne*.

*) Ved lov nr. 284 af 9. juni 1971 om ændring af lov om særlig indkomstskat er den særlige indkomstskat blevet forhøjet fra 30 pct. til 40 pct. Iøvrigt gælder det, at jo større den særlige indkomstskat er, desto mindre behov vil der være for regler om en formindsket skattetilbagebetaling ved likvidation.

I *bilag F. 1* findes en oversigt over den specielle terminologi, som er anvendt i den foreliggende skitse.

Foran i betænkningen er der redegjort for de provenueæssige virkninger som følge af overgangen til en fradragsordning og for de overvejelser, som kommissionen har gjort sig

med hensyn til selskabsskatteprocenten under en sådan ordning. Under gennemgangen af fradragsordningen - især reglerne om skattetilbagebetalingen - vil det være praktisk at kunne bygge på en bestemt beskatningsprocent. I skitsen er der overalt forudsat en selskabsskat på 45 pct.

II.

Selskabsbeskatningen.

A. Selskabsskattesubjekterne.

Fradragsordningen og dermed også den højere selskabsbeskatningsprocent, som denne ordning forudsætter, skal i første række gælde for aktieselskaberne, jfr. selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1, og de selskaber, der er omhandlet i selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 (»nr. 2-selskaberne«).

Som nævnt i afsnit I forudsættes selskabsskatten for disse selskaber hævet fra de gældende 36 pct. til 45 pct. Hertil kommer, at det hidtidige indkomstfradrag efter selskabsskattelovens § 17, stk. 2, (halvdelen af den skattepligtige selskabsindkomst, dog højst 2½ pct. p.a. af den indbetalte aktiekapital) forudsættes ophævet. Foran i betænkningen er der redegjort for de provenumæssige virkninger som følge af indkomstfradragets bortfald. Det antages, at indkomstfradraget for skatteåret 1969-70 medfører en skattebesparelse for selskaberne på omkring 60 mill. kr.

I forhold til den gældende selskabs- og aktionærbeskatning vil fradragsordningen medføre en væsentlig lempelse af den samlede skat på selskabsindkomst, som *straks udloddes*. Der skal ikke længere betales selskabsskat af udloddet selskabsindkomst, og aktionærernes indkomstskat af aktieudbyttet bliver herefter den eneste skat af denne indtjening. For selskabsindkomst, som *ikke straks udloddes*, men i første omgang opspares i selskabet, bliver der til gengæld ved selskabsbeskatningen tale om en noget kraftigere belastning end efter gældende regler. Selskabet skal betale en højere skat end den gældende (45 pct. mod 36 pct. efter indkomstfradrag); men denne skat vil som regel kun være midlertidig. Beskatningen

hos selskabet ophæves og ombyttes med en beskatning på aktionærhånd, når de opsparede midler senere udloddes. Også her bliver den samlede skat hos selskab og aktionær på udlodningstidspunktet lempeligere end efter gældende regler.

Ordningen medfører, at dobbeltbeskatningen af selskabsindtjening i altovervejende grad ophæves. Det gælder uden hensyn til, om selskabsindkomsten udloddes straks ved indtjeningen eller først på et senere tidspunkt. Selskabsskatten af indkomst, som ikke straks udloddes, vil imidlertid kunne blive endelig, hvis udlodningen finder sted, før midlerne endnu er indtjent i skattemæssig forstand, eller hvis et mellemkommende tab forhindrer selskabet i senere at udlodde det opsparede. Det er imidlertid kun i den først nævnte situation, der kan tales om egentlig dobbeltbeskatning under den skitserede fradragsordning.

Det volder vanskeligheder at indpasse *brugsforeningerne* og de hovedforeninger, der beskattes som brugsforeninger, jfr. selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 3, og stk. 2, 1. pkt., under den skitserede fradragsordning. Det hænger sammen med, at brugsforeningerne ikke udlodder udbytte i egentlig forstand. Disse foreninger vil derfor ikke få nogen fordel af fradragsretten for det deklarerede udbytte.

Kommissionen har overvejet, om den gældende beskatning af brugsforeningerne m.v. vil kunne opretholdes. Da man imidlertid nærer store betænkeligheder ved at bryde med reglen om, at brugsforeningerne beskattes med samme procent som aktieselskaberne, har man ikke ment at kunne gå ind for

en sådan ordning. Hertil kommer, at det næppe vil være praktisk at fastholde den gældende beskatning helt uændret. Når indkomstfradraget for aktieselskaberne falder bort, bor der af praktiske grunde næppe heller ydes indkomstfradrag efter selskabsskattelovens § 18, stk. 2, til brugsforeningerne*), og uden dette indkomstfradrag må beskatningsprocenten for brugsforeningerne formentlig nedsættes fra de gældende 36 til 34. Det er den skatteprocent, som selskabsskatteloven anvender på andre områder, hvor der ikke indrømmes indkomstfradrag, jfr. således § 20 om de gensidige forsikringsforeninger og foreningerne, korporationerne, stifterne, legaterne og de selvejende institutioner og § 21 om de udenlandske selskaber.

På baggrund heraf foreslår kommissionen, at fradragsordningens 45 pct. skattesats anvendes også for brugsforeningerne og de hovedforeninger, der beskattes som brugsforeninger. Ligesom for aktieselskaber skal der ikke længere ydes noget indkomstfradrag ved skatteberegningen. Da brugsforeningerne som nævnt ikke opnår nogen fordel af fradragsretten for deklareret udbytte, vil dette i forhold til gældende regler medføre en skærpelse af beskatningen. Om der under en eller anden form skal gives brugsforeningerne kompensation for skattestigningen, er et spørgsmål, som kommissionens flertal ikke har ment at burde tage stilling til.

Bak-Hansen finder imidlertid, at der bør gives kompensation for skattestigningen, og at denne kompensation kan bestå i, at der indrømmes brugsforeningerne fradragsret for enhver dividendeutlodning, uanset hvornår dividenden fastsættes. Efter gældende regler, jfr. selskabsskattelovens § 9, stk. 2, 2.-4.

pkt.,**) har brugsforeningerne m. v. kun fradragsret for dividende, som er endeligt fastsat i første halvdel af foreningens regnskabsår. Denne begrænsning foreslår *Bak-Hansen* nu ophævet, således at der bliver fradragsret, selv om dividenden eventuelt først fastsættes efter regnskabsårets udløb.

De øvrige kooperative virksomheder, d. v. s. indkøbsforeningerne, produktions- og salgsforeningerne og de hovedforeninger, der beskattes som indkøbsforeninger, jfr. selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 3 a og 4, samt stk. 2, 2. pkt., beskattes efter regler, der er helt forskellige fra dem, som gælder for aktieselskaber og brugsforeninger. I disse virksomheder opgøres den skattepligtige indkomst som en procentdel af foreningsformuen. Selskabsskatten beregnes derefter som 14 pct. af den skattepligtige indkomst, jfr. selskabsskattelovens § 19, og der ydes ikke noget indkomstfradrag før skattens beregning. Kommissionen mener ikke, at overgangen til en fradragsordning gør det nødvendigt at ændre beskatningen for de nævnte kooperative virksomheder.

Heller ikke for *de gensidige forsikringsforeninger og foreninger m. v.*, jfr. selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 5 og 6, er der efter kommissionens mening grund til at ændre selskabsbeskatningen. De gensidige forsikringsforeninger og foreningerne m. v. opgør den skattepligtige indkomst på samme måde som aktieselskaberne, de betaler en skat på 34 pct. af den skattepligtige indkomst, jfr. selskabsskattelovens § 20, og der ydes ikke indkomstfradrag før skattens beregning.

De begrænset skattepligtige selskaber, d. v. s. udenlandske selskabers filialer her i landet, er hidtil blevet beskattet med 34 pct. skat uden indkomstfradrag, jfr. selskabs-

*) Selskabsskattelovens § 18, stk. 2, om *indkomstfradraget* for brugsforeninger m. v. er sålydende:

»Stk. 2. Indkomstfradraget udgør halvdelen af den skattepligtige indkomst, dog højst 1¼ pct. p. a. af foreningens formue, således som denne ved udgangen af vedkommende regnskabsår opgøres i overensstemmelse med skattelovgivningens almindelige regler.«

**) Selskabsskattelovens § 9, stk. 2, om *dividendefastsættelsen* og den tilknyttede regel i stk. 3 er sålydende:

»Stk. 2. De efter reglerne i § 1, stk. 1, nr. 3, skattepligtige foreninger kan ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst fradrage dividende, efterbetaling eller bonus, der ydes medlemmerne for det pågældende regnskabsår. Det er dog en betingelse herfor, at dividenden m. v. er endeligt fastsat af foreningen senest 6 måneder efter begyndelsen af vedkommende regnskabsår. Hvis dividenden m. v. forhøjes efter udløbet af denne frist, kan det beløb, hvormed dividenden for det pågældende regnskabsår er forhøjet, ikke fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst for det pågældende indkomstår. Forhøjelsen kan ej heller bringes til fradrag ved indkomstopgørelsen for senere indkomstår.

Stk. 3. De i stk. 2 omhandlede begrænsninger i adgangen til fradrag for dividende in. v. omfatter ikke rabatydelse.

skattelovens §§ 2 og 21. Indkomsten opgøres efter samme retningslinier som i de fuldt skattepligtige aktieselskaber.

De begrænset skattepligtige selskaber bør formentlig holdes uden for fradragsordningen, og det må nok gælde, selv om selskabet udlodder udbyttet til en dansk aktionær. Især rent praktiske grunde synes at tale til fordel for dette. Uden en særlig tilpasning af ordningens forskellige regler ville de næppe kunne anvendes, idet det danske skattevæsen som regel hverken har kendskab til selskabets udenlandske indtægter eller til det deklarerede udbytte.

Selv om de begrænset skattepligtige selskaber således ikke får nogen fordel af fradragsordningen, kunne en del måske tale for alligevel at benytte den nye høje 45 pct. selskabsbeskatning på disse selskaber. En sådan justering af beskatningsprocenten for begrænset skattepligtige selskaber ville kunne sikre, at konsolidering i danske selskaber og udenlandske filialer her i landet kom til at foregå under de samme skattemæssige vilkår. Hertil kommer, at den gældende danske beskatning af begrænset skattepligtige selskaber set i forhold til udlandet

synes temmelig lav. Man vil imidlertid næppe uden at komme i strid med flere af de dobbeltbeskatningsaftaler, som Danmark har indgået, kunne beskatte filialerne med den høje 45 pct. skattesats og nægte fradragsret for det deklarerede udbytte. I denne forbindelse kan henvises til, at Norge, der har samme problem med hensyn til fradragsretten ved beregningen af den statslige selskabsskat, ikke har anset det for foreneligt med de norske dobbeltbeskatningsaftaler at nægte fradragsret til begrænset skattepligtige selskaber, hjemmehørende i et aftaleland*). Da det som nævnt ikke er praktisk at inddrage de begrænset skattepligtige selskaber under en dansk fradragsordning, mener kommissionen, at man bør *soge at bibeholde den gældende 34 pct. beskatning* for disse selskaber. Over for udlandet må der fra dansk side kunne peges på, at fradragsordningen for de fuldt skattepligtige selskaber tilsigter at give et uændret skatteprovenu. De begrænset skattepligtige selskaber vil derfor ikke blive udsat for nogen diskrimination, når man for dem opretholder den gældende beskatning**).

Fradragsordningen skal også omfatte ud-

*) Efter de interne *norske regler* er det egentlig kun selskaber, som er hjemmehørende i Norge, der har fradragsret for udloddet udbytte ved beregningen af den statslige selskabsskat. I princippet skal de udenlandske selskabers filialer i Norge betale statskat og kommuneskat m.v. af hele selskabsindkomsten. Skatten kommer herved op på ca. 50 pct. Norge mener imidlertid, at bestemmelserne om diskrimination i en række af de indgåede dobbeltbeskatningsaftaler kræver, at der også ydes fradragsret for deklareret udbytte fra filialer af selskaber, som er hjemmehørende i det pågældende aftaleland. Indtil der gennemføres en ændring af disse aftaler, vil Norge i sådanne tilfælde indrømme den udenlandske filial en fradragsret. Sandsynligvis vil den del af det faste driftsstedes overskud, der for samme år udloddes af det udenlandske selskab, kun blive beskattet med kommuneskat (23,5 pct.), medens evt. ikke-udloddet udbytte vil blive beskattet fuldt ud med ca. 50 pct. skat.

Danmark er et af de lande, med hvilke Norge har en diskriminationsbestemmelse. Ved en ændring af aftalen den 8. december 1970 blev det imidlertid bestemt, at diskriminationsklausulen ikke skal være »til hinder for, at en af staterne kan beskatte indkomst, som opbejres af et fast driftssted, efter reglerne i denne stats egen lovgivning, når det faste driftssted tilhører et selskab, hjemmehørende i den anden stat. Den skattesats, som anvendes, skal svare til den sædvanlige skattesats, som pålægges et selskab, hjemmehørende i den førstnævnte stat, med hensyn til selskabets ikke-udloddede udbytte«.

Et selskab, der er hjemmehørende i Danmark, men med fast driftssted i Norge, vil herefter få hele overskudet derfra beskattet med ca. 50 pct. skat.

De norske fradragsregler har som tidligere nævnt kun virkning ved beregningen af den statslige selskabsskat. Norge vil som følge heraf altid være sikret kommunal selskabsskat af hele indkomsten i det begrænset skattepligtige selskab. Den skitserede danske fradragsordning skal i modsætning hertil have virkning for hele selskabsskatten, og hvis ordningen med henvisning til de danske dobbeltbeskatningsaftaler ligesom i Norge udstrækkes til udenlandske selskabers filialer, vil der med det omfang, fradragsretten skal have, ikke være sikret Danmark nogen selskabsskat, for så vidt selskabet udlodder hele indkomsten fra filialen i Danmark.

**) Ifølge enkelte af de noget ældre danske dobbeltbeskatningsaftaler vil der foreligge diskrimination, blot den udenlandske filial beskattes *anderledes* end de danske selskaber. Filialbeskatningen behøver således ikke nødvendigvis at være mere tyngende. Det gælder f. eks. efter den dansk-østrigske dobbeltbeskatningsaftale fra 1961, hvor bestemmelsen i § 25, stk. 4, om diskrimination af »foretagender«, der direkte eller indirekte er udenlandsk ejede eller kontrollerede, omfatter de udenlandske filialer.

Ved overgang til en fradragsordning må disse ældre dobbeltbeskatningsaftaler tages op til genforhandling med henblik på at få ændret bestemmelserne om de udenlandske filialer. Indtil en sådan ændring kan gennemføres, bør den almindelige fradragsordning formentlig søges anvendt på filialerne fra de pågældende aftalelande. Lovbestemmelserne om filialbeskatningen må formuleres således, at denne beskatningsmulighed holdes åben.

lodning af *udbytte fra ét selskab* (det udbyttedgivende selskab, specielt datterselskabet) *til et andet selskab* (det udbyttedmodtagende selskab, specielt moderselskabet). Der skal være fradragsret for hele det deklarerede udbytte, selv om en større eller mindre del af dette tilfalder et eller flere andre selskaber. Ikke mindst praktiske hensyn taler imod at differentiere mellem udbytte til personaktionærer og udbytte til selskabsaktionærer, idet det udbyttedgivende selskab ofte vil være uden fornødent kendskab til aktiebesiddelsen. Ved udlodning af udbytte til et selskab vil der imidlertid komme til at foreligge et specielt tidsmæssigt problem.

Hvis et selskab i året 2 udlodder selskabsindkomst fra år 1, vil indkomsten på grund af fradragsretten ikke komme til beskatning 1 selskabet. Aktionærerne i selskabet beskattes derimod af udbyttet, men denne beskatning gennemføres ikke samtidig med selskabets indkomsterhvervelse i året 1. Den sker først i året 2. Hvis samme indkomst var blevet erhvervet direkte og ikke i et selskabsaktionærforhold, var beskatningen blevet gennemført allerede i året 1. Efter den gældende selskabs- og aktionærbeskatning beskattes selskabet i den tilsvarende situation i året 1, medens aktionæren i året 2 beskattes af det modtagne udbytte.

Hvis udbyttet tilfalder et selskab (evt. et moderselskab), som straks genudlodder udbyttet, vil beskatningen blive udskudt et år. Indkomsten, erhvervet af det udbyttedgivende selskab i året 1, udloddet til et selskab i året 2 og genudloddet i året 3, kommer først til beskatning i året 3 hos aktionærerne i det udbyttedmodtagende selskab. Ved opbygning af en kæde af indbyrdes udbyttedgivende og udbyttedmodtagende selskaber vil der kunne blive tale om mange års udskydelse af beskatningen. Dette tidsmæssige problem ved udlodning af udbytte til et selskab er nærmere omtalt nedenfor på side 39.

B. Skatteobjektet og skatteberegningen.

Under fradragsordningen betaler selskaberne som tidligere nævnt en *selskabsskat* på 45 pct. Det er den skattepligtige indkomst i traditionel forstand, reduceret med det deklarerede udbytte, der danner grundlag for beregningen af selskabsskatten. Des-

uden betaler selskaberne i forbindelse med likvidationen en særlig *likvidationsskat*. Likvidationsskatten har sammenhæng med, at likvidationsudlodninger i det kalenderår, hvori selskabet endeligt opløses, normalt kun beskattes med en 40 pct. særlig indkomstskat hos aktionærerne. Skatten, der her i skitsen er forudsat fastsat til 15 pct., beregnes af den skattepligtige indkomst i følge selskabets sidste ordinære ansættelse og den ekstraordinære ansættelse. Likvidationsskatten skal sikre, at den samlede beskatning i selskabet og hos aktionæren af den selskabsindtjening, som indgår i likvidationsudlodningen, bliver af en rimelig højde. Selskaberne skal som hidtil ikke betale nogen *formueskat*.

I det følgende omtales under *afsnit 1* den skattepligtige selskabsindkomst og selskabsskatten. Under *afsnit 2* omtales dernæst den indkomst, der pålignes likvidationsskat, og beregningen og betalingen af denne skat omtales sammesteds.

1. Selskabsskatten.

a. Den skattepligtige selskabsindkomst. Den skattepligtige selskabsindkomst forudsættes bestemt efter *samme retningslinier som hidtil*. For moderselskaber og udbyttedmodtagende selskaber i øvrigt kan der i ganske særlige tilfælde være grund til at overveje en ændring af reglerne om, hvornår aktieudbyttet skal anses for indvundet i skattemæssig forstand. Herom henvises til omtalen nedenfor på side 39.

Selskabet skal som hidtil have fradragsret for *driftsudgifter*. Det deklarerede udbytte kan som et såkaldt »beregningsfradrag« fradrages ved beregningen af selskabsskatten, det kan derimod ikke fradrages ved selve indkomstopgørelsen.

Den fulde fradragsret for deklareret udbytte vil bevirke, at problemerne med hensyn til »*maskeret udbytte*« i form af gage og tantieme m. v. i det store og hele falder bort. I begrænset omfang vil problemerne kunne komme til at foreligge i underskudsselskaber. Fradragsretten for udbytte skal efter skitsen ikke kunne »gemmes« til et senere overskudsår, og underskudsselskabet, som ikke har nogen saldo på skattebetalingskontoen, vil derfor miste de fordele, der normalt er knyttet til deklareret udbytte.

Det vil i visse tilfælde kunne tilskynde selskabet til at maskere udbyttet som gage el. lign. driftsudgift. Driftsudgiften forøger selskabets underskud, men det forøgede underskud kan overføres til fradrag i efterfølgende års overskud efter reglerne i ligningslovens § 15. Under en ordning med fuld fradragsret for deklareret udbytte vil der desuden kunne foreligge »maskeret udbytte«, hvis selskabet og aktionæren ved indbyrdes retshandler fraviger det overdragne formuegodes værdi i handel og vandel.

Under en ordning, hvor fradragsretten eller selve udbytteudlodningen er begrænset, f. eks. til en vis procentdel af den indbetalte aktiekapital, til en bestemt andel af den skattepligtige selskabsindkomst*) eller til tidligere års udbytteudlodning (jfr. f. eks. bestemmelserne i § 1, stk. 1, i lov nr. 212 af 19. maj 1971 om udbyttebegrænsning m. v.), vil problemerne med hensyn til »maskeret udbytte« formentlig i det store og hele kunne blive de samme som efter den gældende danske selskabs- og aktionærbeskatning. I denne forbindelse henvises til *bilag F. 2*, hvor der er redegjort for begrænsningerne i den norske fradragsordning.

Også under en fradragsordning som den skitserede vil der efter kommissionens mening være behov for regler om *sambeskatning af selskaber*, omend det må erkendes, at ophævelsen af dobbeltbeskatningen selskaberne imellem i nogen grad må formindske betydningen af et sambeskatningsinstitut. Kommissionen er af den opfattelse, at adgangen til sambeskatning af selskaber bør opretholdes under en fradragsordning; men at reglerne, såvidt det er muligt, bør forenkles. Man finder det imidlertid mest hensigtsmæssigt at lade sambeskatningsproblemerne indgå i de kommende overvejelser om aktionærbeskatningen. Spørgsmålet vil derfor blive nærmere omtalt i den afsluttende betænkning.

Det forudsættes, at almindelig og særlig selskabsindkomst under fradragsordningen beskattes som *enhed*. Denne fællesbeskatning bibeholdes også i forbindelse med selskabets likvidation. Gennem den særlige likvidationsskat (se nedenfor under afsnit 2)

og en formindsket skattetilbagebetaling ved likvidation (se nedenfor under afsnit C) søger ordningen imidlertid at sikre, at selskabets beskattede reserver i likvidationssituationen hos selskab og aktionær undergives en samlet beskatning af rimelig højde.

b. Selskabsskatteberegningen.

1°. Opgørelsen af skalaindkomsten.

Selskabsskatten beregnes som 45 pct. af den såkaldte »skalaindkomst«. Skalaindkomsten fremkommer, når den skattepligtige selskabsindkomst reduceres med deklareret udbytte.

Fradraget for udbytte er et såkaldt »beregningssfradrag«. Fradraget foretages først, når den skattepligtige indkomst er opgjort. Det står tilbage for fradrag (»udgiftsfradragene«), som indgår i opgørelsen af selskabsindkomsten, således fradrag for egentlige driftsudgifter (lønudgifter, afskrivning på maskiner o. lign.) og fradrag for overført underskud efter ligningslovens § 15. At udbyttefradraget ikke er et udgiftsfradrag får især betydning, når udbyttet overstiger selskabets skattepligtige indkomst (der foreligger »overskydende udbytte«). Hvis der i en sådan situation ikke er »dækning« på skattebetalingskontoen for den beregnede selskabsskat af det overskydende udbytte, vil selskabet ikke få fordel af fradragsretten for det deklarerede udbytte, idet fradragsretten for udbytte efter skitsen ikke skal kunne overføres til et efterfølgende indkomstår. Et udgiftsfradrag vil derimod normalt kunne overføres til efterfølgende indkomstår, for så vidt der i udgiftsåret ikke er fuld dækning for fradraget. Udgiftsfradraget vil give selskabet et underskud, og dette underskud kan overføres til fradrag i efterfølgende års indkomst efter reglerne i ligningslovens § 15.

Som hovedregel er det kun *deklareret udbytte* (udbytte i egentlig forstand), der vil kunne bringes til fradrag forud for beregningen af selskabsskatten.

Selskabet må have pligt til at give skattevæsenet oplysning om størrelsen af det deklarerede udbytte. Oplysningen må gives i forbindelse med selvangivelsen af den skattepligtige selskabsindkomst. Kontrollovens regler om straf for urigtig selvangivelse må

*) Adgangen til at udlodde udbytte er eksempelvis begrænset ved bestemmelsen i aktieselskabslovens § 44, stk. 2. Bestemmelsen er sålydende:

»Når den lovmæssige reservefond ikke udgør en tiendedel af aktiekapitalen, må der i udbytte ikke udloddes mere end 6 pct. årlig.«

udvides til også at gælde selskabets oplysninger om det deklarerede udbytte.

Hvis generalforsamlingen endnu ikke er afholdt på selvangivelsestidspunktet, jfr. selskabsskattelovens § 27, må selskabet foreløbig give oplysning om størrelsen af det forventede udbytte. I sådanne tilfælde må selskabet, så snart generalforsamlingen er afholdt, indsende supplerende oplysninger om det deklarerede udbytte. Reglerne herom må kunne indføres i selskabsskattelovens § 29. Denne paragraf omhandler tilfælde, hvor den selvangivne indkomst bygger på et regnskab, der først efter indsendelsen af selvangivelsen forelægges for generalforsamlingen. Selskabet skal inden 14 dage efter generalforsamlingens afholdelse give skatterådet meddelelse om generalforsamlingens beslutning med hensyn til regnskabet. Indsendelsen af denne meddelelse kan fremtvinges ved pålæg af daglige bøder.

Indtil oplysningerne om generalforsamlingens beslutning om deklarerings af udbyttet fremkommer, må selskabets skat beregnes uden udbyttefradrag.

Størrelsen af selskabets udbyttefradrag må i almindelighed anses for definitivt fastlagt, når generalforsamlingen har deklareret udbyttet. *Senere ændring af selskabets skatteansættelse* - efter klage fra selskabet eller som led i skattevesenets ligningskontrol - vil naturligvis kunne medføre både en anden skatteberegning og en anden skattetilbagebetaling for det pågældende indkomstår; men udbyttefradraget vil være uforandret.

Hvis generalforsamlingens beslutning om udbyttet senere ændres ved en lovlige generalforsamlingsbeslutning, eller beslutningen omstødes af domstolene som retsstridig (f. eks. fordi beslutningen om udbyttet er i strid med bestemmelsen i aktieselskabslovens § 44, stk. 2, hvorefter udbyttet ikke må overstige 6 pct. årlig, så længe den lovmæssige reservefond ikke udgør en tiendedel af aktiekapitalen), opstår spørgsmålet, om dette må medføre en ændring af udbyttefradraget. Hvis udbyttet formindskes, eksempelvis fordi det først fastsatte udbytte ikke var lovligt, må udbyttefradraget efter kommissionens mening også nedsættes. Kommissionen mener ikke at kunne acceptere, at der i en nedsættelsessituation ydes selskabet fradrag for mere end det udbytte, der senest på lovlig måde er truffet beslutning om. I den

omvendte situation, hvor det først deklarerede udbytte senere forhøjes, er der måske ikke helt samme grund til at lade ændringen virke ind på udbyttefradraget. Set fra et administrativt synspunkt taler en del imod at ændre fradraget, og ofte vil det næppe være urimeligt at lade selskabet bære risikoen for, at fradraget kommer til at svare til det først fastsatte fradrag. Da kommissionen har vanskeligt ved at overskue de praktiske konsekvenser af en regel om, at en forhøjelse af udbyttet automatisk skal medføre en regulering af fradraget, foreslås det, at ligningsrådet i det enkelte tilfælde får adgang til at træffe bestemmelse om, hvorvidt en regulering skal tillades gennemført.

Kommissionen vil ikke mene, at man alene ud fra pønale hensyn generelt bør udelukke selskabet fra fradragsret for såkaldt »maskeret udbytte«. Forudsat at udbyttet i øvrigt er lovligt i selskabsretlig forstand, mener kommissionen at have fundet en vis støtte for indrømmelse af fradrag i hidtidig skattemæssig praksis med hensyn til »maskeret udbytte« ved køb og salg af formuegoder, selskab og hovedaktionær imellem. Ret ofte frafalder man beskatningen, hvis handelen berigtiges i overensstemmelse med skattevesenets opfattelse, eller parterne bliver enige om at lade handelen gå tilbage. Der kan endvidere peges på, at det i visse situationer er vanskeligt at laste selskab og aktionær for, at der fremkommer et »maskeret udbytte«. Det gælder især ved de omtalte køb og salg af formuegoder. Her vil der kunne være begrundet tvivl om, til hvilken skattemæssig værdi handelen kan foretages, og da der efter gældende skatteret ikke er almindelig adgang til »forhåndsbesked« eller forhåndsvurdering, kan det være umuligt for parterne at få forholdet klarlagt, inden handelen indgås.

Set fra et administrativt synspunkt taler en del vel nok imod at ændre selskabets udbyttefradrag og skatteberegningen, når det på et senere tidspunkt viser sig, at der foreligger et »maskeret udbytte«.

Det er kommissionens mening, at der i almindelighed bør indrømmes fradragsret for det »maskerede udbytte«. Her som ved selskabets efterfølgende forhøjelse af det deklarerede udbytte har man imidlertid vanskeligt ved at overskue de praktiske konsekvenser af en regel, der generelt giver fradragsret for

»maskeret udbytte«, og det foreslås derfor, at ligningsrådet i det enkelte tilfælde får adgang til at træffe bestemmelse om, hvorvidt der skal ydes fradrag.

Nedenfor på side 51 under afsnit III, B, 1, omtales *de tre udvidelser af det traditionelle udbyttebegreb*, reglerne i ligningslovens §§ 16 A og 16 B samt § 17, stk. 3, i loven om særlig indkomstskat (salg af aktier til selskabet selv m. v.). Det nævnes dér, at man formentlig bør overveje at bringe den hidtidige udbyttebeskatning på disse tre områder til ophør i forbindelse med overgangen til en fradragsordning. I så fald må det være klart, at selskabet heller ikke skal kunne fradrage det udloddede ved selskabsbeskatningen. Vælger man imidlertid i stedet for at bibeholde den gældende udbyttebeskatning på disse områder, bør der nok ved en særlig bestemmelse herom gives selskabet adgang til at fradrage udlodningen.

Selskabet opnår ikke nogen fradragsret i forbindelse med *udstedelse af friaktier*. Ved udstedelsen sker der blot en overføring af selskabets reserver fra de hidtidige aktier til friaktierne.

Nedenfor på siderne 47-49 under afsnit C behandles *fradragsretten for udloddet likvidationsprovenu*, især med henblik på skatte-tilbagebetaling. Kommissionen er af den mening, at alt hvad der udloddes ud over den indbetalte aktiekapital (til aktiekapitalen medregnes eventuel overkurs) bør kunne bringes til fradrag, primært i indkomsten ifølge selskabets sidste ordinære ansættelse og den ekstraordinære skatteansættelse og - efter nærmere omregning - sekundært i saldoen på selskabets udlodningskonto (skatte-saldoen).

Efter skitsen skal der være fradragsret for det deklarerede udbytte, selv om udbyttet eller en del af dette hidrører fra selskabets *skattefrie erhvervelser* eller fra reserver, indtjent forud for fradragsordningens ikrafttræden. Det er ikke praktisk muligt at foretage en opdeling af det udloddede udbytte, og reglen må iøvrigt også anses for den mest hensigtsmæssige, når målet er at undgå enhver — selv midlertidig — »dobbeltbeskatning« af indkomst, som hidrører fra et selskab. Det må i denne forbindelse for det første erindres, at aktionæren indkomstbeskattes af udbyttet, også hvor dette stammer fra en erhvervelse, der er skattefrie for selskabet,

og som ville have været skattefrie for aktionæren, hvis han havde indvundet den direkte og ikke gennem selskabet i form af et aktieudbytte. Som nærmere omtalt nedenfor på side 45 under afsnit C gælder det for det andet, at fradragsretten aldrig vil kunne medføre, at der refunderes selskabet andet og mere end den selskabsskat, som er betalt i tiden efter fradragsordningens ikrafttræden. Det vil af det anførte fremgå, at den skitse-rede fradragsordning fra ikrafttrædelsestidspunktet at regne søger at *ophæve selskabsbeskatningen i takt med udbyttebeskatningen hos aktionærerne*. Den skattepligtige selskabsindkomst, der er erhvervet efter fradragsordningens ikrafttræden, anses således altid for udloddet forud for selskabets skattefrie erhvervelser og reserverne fra tiden før ikrafttrædelsen.

Den skitserede ordning bygger som tidligere nævnt på den forudsætning, at enhver — selv midlertidig — »dobbeltbeskatning« skal søges undgået. Som følge heraf skal selskabet have *fuld fradragsret for det deklarerede udbytte*. Set fra et rent teknisk synspunkt er der naturligvis intet til hinder for at *begrænse fradragsretten*. En begrænsning af fradragsretten kan f. eks. gå ud på, at kun en del af udbyttet skal kunne fradrages. Den fradragsberettigede del af udbyttet vil kunne bestemmes som en procentdel af det deklarerede udbytte eller af den indbetalte aktiekapital, og den vil kunne bestemmes på mange andre måder. I Norge gælder for det første, at det fradragsberettigede udbytte sammenlagt med henlæggelsen til udbytteregulering-fonden skal holde sig inden for årets overskud, jfr. den norske selskabsskatte-lovs § 8. For det andet gælder det, at henlæggelsen til denne fond ikke kan overstige 1 pct. af den indbetalte aktiekapital. Der henvises i denne forbindelse nærmere til omtalen af den norske ordning i *bilag F. 2*.

Enhver begrænsning af fradragsretten for deklareret udbytte vil betyde, at der opret- holdes en vis - midlertidig eller definitiv - »dobbeltbeskatning« med hensyn til indkomst, som hidrører fra et selskab. Om »dobbeltbeskatningen« bliver definitiv vil for en stor del afhænge af, hvorledes reglerne om skatte tilbagebetaling i likvidations-situationen udformes.

Begrænsninger i *adgangen til at udlodde udbytte*, jfr. f. eks. aktieselskabslovens § 44,

stk. 2, og § 1, stk. 1, i lov nr. 212 af 19. maj 1971 om udbyttebegrænsning m. v., vil ikke i sig selv medføre nogen øget »dobbeltbeskatning« af indkomst fra selskaberne. Det er først, når selskabsindkomsten udloddes, der kan blive tale om »dobbeltbeskatning«.

Som tidligere nævnt bør de *begrænset skattepligtige selskaber* (de udenlandske selskabers filialer her i landet) holdes uden for fradragsordningen. Det udenlandske selskab skal ikke kunne fradrage deklareret udbytte, og det må gælde, selv om en del af udbyttet tilfalder danske person- eller selskabsaktionærer. For ikke at komme i strid med diskriminationsbestemmelsen i flere af de danske dobbeltbeskatningsaftaler bør den gældende 34 pct. beskatning imidlertid bibeholdes.

Det fuldt skattepligtige selskab skal kunne fradrage hele det deklarerede udbytte, selv om *en større eller mindre del af udbyttet tilfalder en udenlandsk personaktionær eller et udenlandsk selskab*.

Kommissionen har overvejet, om det er muligt at *nægte det danske selskab fradragsret for udbytte, som tilfalder udenlandske aktionærer**). Efter kommissionens mening vil man imidlertid krænke den diskriminationsbestemmelse, der findes i de fleste af de danske dobbeltbeskatningsaftaler, hvis det danske selskab ikke får samme fradragsret for udbytte til udlændinge som for udbytte til aktionærer, der er hjemmehørende her i landet. Det samme vil være tilfældet, hvis man på anden måde gør beskatningen af det danske selskab anderledes eller mere byrdefuld, blot fordi det helt eller delvis ejes eller kontrolleres af udenlandske personer eller selskaber. Danmarks overenskomster med Belgien, Ceylon, England, Finland, Frankrig, Holland, Irland, Island, Israel, Italien,

Japan, Norge, Pakistan, Schweiz, Singapore, Sverige, Thailand, Tyskland, U. S. A. og Østrig**) indeholder alle bestemmelser, som retter sig imod forskelsbehandling af selskaberne, for så vidt forskelsbehandlingen skyldes, at en større eller mindre del af aktionærerne er hjemmehørende (domicilet) i det land, hvormed der er truffet aftale. En tilsvarende diskriminationsklausul findes i OECD's modelkonvention i artikel 24, stk. 5. Bestemmelsen er gengivet i *bilag F. 4*.

Danmarks øvrige dobbeltbeskatningsaftaler indeholder ikke noget klart forbud mod denne form for forskelsbehandling. Kommissionen vil imidlertid mene, at der ikke kan tænkes ført en diskriminerende politik specielt over for disse lande. Over for lande, med hvilke Danmark ikke har indgået dobbeltbeskatningsaftale, er der næppe væsentlig interesse i at diskriminere, idet de direkte investeringer herfra er af mindre betydning. Hertil kommer, at der altid vil kunne tilbageholdes fuld udbytteskat af udbytte, som tilfalder aktionærer fra sådanne lande.

Kommissionen har endvidere overvejet, om det er muligt at *beskatte danske selskaber, som er udenlandsk dominerede, på samme måde som de udenlandske filialer*. Som nævnt ovenfor på side 31 er det tanken at holde de udenlandske filialer uden for fradragsordningen og beskatte dem efter de hidtidige regler med 34 pct. af hele den skattepligtige selskabsindkomst. Over for udlandet vil man pege på, at fradragsordningen tilsigter at give et uændret skatteprovenu, og det kan derfor ikke være diskriminerende at bibeholde den gældende beskatning for de udenlandske filialer.

Den nævnte 34 pct. beskatning kunne f. eks. udstrækkes til at omfatte danske sel-

*) En sådan ordning kan f. eks. gå ud på, at det danske selskab skal have fradragsret for hele det deklarerede udbytte, hvis under 25 pct. af aktierne er på udenlandske hænder. Hvis den udenlandske indflydelse derimod er større, skal selskabet kun have fradragsret for den del af det deklarerede udbytte, der tilfalder personer og selskaber, som er fuldt skattepligtige her i landet. Den nævnte 25 pct. grænse vil til en vis grad kunne støttes på en parallelisering fra bestemmelserne i OECD's modelkonvention fra 1963. I artikel 10, stk. 2, i modelkonventionen (gengivet i *bilag F. 4*) bestemmes det, at dividende kan beskattes i den stat, hvori det udloddende selskab er hjemmehørende; men skatten må ikke overstige 5 pct. af bruttodividenden, når udlodningen tilfalder et selskab, som umiddelbart råder over mindst 25 pct. af kapitalen i det udloddende selskab, og 15 pct. af bruttodividenden i alle andre tilfælde.

**) Eksempelvis kan nævnes, at der i den dansk-østrigske dobbeltbeskatningsaftale fra 23. oktober 1961 findes følgende bestemmelse i artikel 25, stk. 4:

»Foretagender i en af de kontraherende stater, hvis kapital helt eller delvis direkte eller indirekte, tilhører en i den anden stat bosiddende person eller flere sådanne personer eller er underlagt disse personers kontrol, må ikke i den førstnævnte stat underkastes en beskatning eller en dermed sammenhængende forpligtelse, der er anderledes eller mere tyngende end den beskatning og de dermed sammenhængende forpligtelser, som andre lignende foretagender i den førstnævnte stat er eller måtte blive underkastet.«

skaber, hvori mindst 50 pct. af aktierne er i udenlandsk eje. En vis kontrol med aktiebesiddelsen i de danske selskaber ville under en sådan ordning kunne tænkes opnået med regler om en centraliseret udbytteudbetaling, f. eks. gennem banker og sparekasser.

Kommissionen er imidlertid af den opfattelse, at man også ved en sådan 34 pct. beskatning af de udenlandsk dominerede danske selskaber vil komme i strid med diskriminationsbestemmelsen i de fleste danske dobbeltbeskatningsaftaler. Der må antages at foreligge diskrimination, blot selskabet med udenlandske aktionærer beskattes *anderledes* end andre danske selskaber; beskatningen skal ikke nødvendigvis være mere tyngende. Der henvises i denne forbindelse til formuleringen af artikel 24, stk. 5, i OECD's modelkonvention og af artikel 25, stk. 4, i den dansk-østriske dobbeltbeskatningsaftale fra 1961.

Det er således efter kommissionens mening hverken muligt at nægte de danske selskaber fradragsret for udbytte, som tilfalder udenlandske aktionærer, eller at holde de udenlandsk dominerede danske selskaber helt uden for fradragsordningen. Det betyder imidlertid, at selskabsindkomst, der tilfalder den udenlandske aktionær i et dansk selskab, under fradragsordningen kun vil kunne skattebelastes gennem *udbyttebeskatningen**).

En række dobbeltbeskatningsaftaler begrænser Danmarks ret til at beskatte udbyttet til 5, 10, 15 og 20 pct., og efter enkelte aftaler, bl. a. aftalerne med Sverige, Finland og Frankrig, er Danmark helt afskåret fra beskatning af udbyttet. I *bilag F. 3* findes en oversigt over den tilladte udbyttebeskatning efter de danske dobbeltbeskatningsaftaler.

Efter artikel 10, stk. 2, i OECD's modelkonvention må udbytteskatten ikke overstige 5 pct. i moder-datterselskabsforhold, og i andre tilfælde må skatten ikke overstige 15 pct. Et moder-datterselskabsforhold foreligger, hvis det udbyttmodtagende selskab direkte ejer mindst 25 pct. af kapitalen i det udbyttegivende selskab. Tre lande, Vestysk-

land, Grækenland og Island har imidlertid i punkt 48 i kommentarerne til artikel 10 forbeholdt sig en særstilling med hensyn til de nævnte grænser for udbytteskatten. Hvis et land med henblik på at ophæve den økonomiske »dobbeltbeskatning« af indkomst, der hidrører fra et selskab, gennemfører en særlig lempelig selskabsbeskatning af den udloddede selskabsindkomst (eller eventuelt slet ikke beskatter denne selskabsindkomst), skal det efter punkt 48 ikke være bundet af de grænser for udbyttebeskatningen, som er fastsat i artikel 10**). Artikel 10 og punkt 48 i kommentarerne til denne artikel er gengivet i *bilag F. 4*.

Kommissionen vil mene, at Danmark ved overgang til en fradragsordning må søge at få ændret de indgåede dobbeltbeskatningsaftaler, således at adgangen til at opkræve udbytteskat udvides. Det gælder selvsagt i første række de aftaler, hvor retten til udbyttebeskatning er snævrere afgrænset end efter OECD's modelkonvention, men også herudover må der arbejdes på at opnå en udvidet adgang til beskatning af aktieudbytte. Med fuld fradragsret for det deklarerede udbytte og en ordning, hvor fradragsretten virker ind på hele selskabsbeskatningen, skulle der være tilvejebragt det bedst mulige grundlag for - med henvisning til de synspunkter, der er kommet til udtryk i de nævnte kommentarer til artikel 10 i modelkonventionen, - at stille krav om, at Danmark må have en særlig vid adgang til at beskatte udbytte til udenlandske aktionærer. En ændring af OECD's modelkonvention er under forberedelse, og der kan, efter hvad der er oplyst over for kommissionen, gå temmelig lang tid, før dette forberedende arbejde tilendebringes. Hvis Danmark bestemmer sig til at lempe den økonomiske dobbeltbeskatning ved overgang til en fradragsordning, vil det være hensigtsmæssigt, om også Danmark i den nye OECD modelkonvention tager et forbehold om udvidet adgang til udbyttebeskatning.

Selv om der vel nok ved genforhandling af de danske dobbeltbeskatningsaftaler vil

*) Udbytteskatten efter afsnit VI i kildeskatteloven er på 30 pct. Som nævnt nedenfor på side 52 under afsnit III, C forudsættes denne udbyttebeskatning opretholdt under fradragsordningen.

**) Med hensyn til moder-datterselskabsforhold er samme betragtning lagt til grund i den dansk-tyske og den dansk-hollandske dobbeltbeskatningsaftale. Synspunktet har endvidere fundet udtryk i et forslag til direktiv om harmonisering af beskatningen af moder-datterselskaber i fællesmarkedslandene, som fællesmarkedskommissionen den 15. januar 1969 har fremsendt til rådet (Doc. COM (69) 6 final, 15. jan. 1969). Teksten er gengivet på siderne 172-175 i Bulletin for International Fiscal Documentation, nr. 4, årgang 1969).

kunne opnås en vis udvidelse af Danmarks adgang til udbyttebeskatning, anser kommissionen det imidlertid ikke for sandsynligt, at man ad denne vej kan nå frem til en rimelig høj skattebelastning af selskabsindkomst, som tilfalder udenlandske aktionærer. I almindelighed vil der således næppe kunne opnås adgang til mere end en 15 pct. udbytteskat.

Samme problemstilling med hensyn til beskatningen af de udenlandske aktionærer forelå ved overgangen til den nye norske selskabsbeskatning, omend det må erkendes, at problemet for Norge vel næppe har helt den samme styrke, fordi fradragsretten efter den norske ordning kun virker ind ved den statslige selskabsbeskatning. Der vil altid være betalt kommunal selskabsskat af det overskud, som udloddes til en udenlandsk aktionær i et norsk selskab, og denne skattemæssige belastning er af ikke helt ringe styrke, bl. a. fordi det beløb, som medgår til betaling af den kommunale selskabsskat, ikke betragtes som en »udloddet« selskabsindkomst*). Det er oplyst over for kommissionen, at der i Norge er bestræbelser i gang for at få indført en fælles statslig og kommunal selskabsskat, således som det kendes bl. a. her i landet. En sådan ændring af den norske selskabsbeskatning kan muligvis give Norge samme stilling i forhold til de udenlandske aktionærer som den, Danmark vil få under en fradragsordning.

Norge har siden overgangen til den nye selskabsbeskatning den 1. januar 1970 haft forhandlinger i gang om ændring af de mest betydningsfulde dobbeltbeskatningsaftaler med henblik på at opnå udvidet adgang til udbyttebeskatning. Aftalen med Danmark er netop ændret. Efter den nye aftale har Norge ret til at beskatte udbyttet til danske aktionærer i norske selskaber med 15 pct. Grænsen er den samme for personaktionærer og selskabsaktionærer, herunder egentlige moderselskaber. Tidligere kunne der slet ingen udbytteskat pålægges. Den nye aftale med Danmark trådte i kraft i forhold til Danmark den 1. februar og i forhold til Norge den 1. marts 1971.

*) Den norske statslige selskabsskat er på 26,5 pct., og den kommunale selskabsbeskatning, der varierer noget fra kommune til kommune, er på ca. 23,5 pct. Når alt disponibelt overskud udloddes, giver disse skatter følgende belastning (a = selskabsindkomsten før skattebetaling; b = det udloddede udbytte):

$$b \div 0,235 \text{ a} - 0,265 (a \div b) = a$$

$$b = 0,68 \text{ a}$$

$$\text{Belastningen andrager herefter } 1,00 \text{ a} \div 0,68 \text{ a} = 0,32 \text{ a} = 32 \text{ pct.}$$

Danmark har ingen mulighed for at beskattede den fortjeneste, som den udenlandske aktionær indvinder ved salg af aktier i et dansk aktieselskab. Det gælder i realiteten også med hensyn til det likvidationsprovenu, som tilfalder en udenlandsk aktionær fra et dansk selskab. Disse forhold vil der næppe kunne bødes på gennem ændring af dobbeltbeskatningsaftalerne. Også på dette område har Norge en mere fordelagtig position med reglerne om, at fradragsretten kun har betydning for den statslige selskabsskat. Den kommunale selskabsskat, der omfatter hele den ikke-udloddede del af selskabsoverskuddet, vil ikke kunne undgå at virke ind på aktiekurserne i de norske selskaber, og den udenlandske aktionær vil derfor ved aktiesalg og selskabets likvidation komme til at bære sin del af selskabets kommunale skatter.

En ordning, hvor fradragsretten er begrænset til en vis del af det deklarerede udbytte, vil naturligvis kunne give Danmark en noget gunstigere skattemæssig stilling i forhold til de udenlandske aktionærer end den her skitserede ordning med fuld fradragsret, og det gælder især, hvis begrænsningen også omfatter udlodning af likvidationsprovenu. En sådan delvis ophævelse af dobbeltbeskatningen vil imidlertid ikke i samme grad som ordningen med fuld fradragsret kunne medvirke til at stimulere erhvervslivet, bl. a. ved at øge tilgangen af risikovillig kapital. Det delvise fradrag vil endvidere næppe føre til en helt tilfredsstillende løsning af problemet med hensyn til beskatningen af de udenlandske aktionærer. I denne sammenhæng er der grund til at pege på den tyske skattereformkommissions nylig afgivne betænkning om bl. a. selskabsbeskatningen. Når kommissionen mener at kunne anbefale, at Tyskland opgiver den hidtidige spaltede selskabsbeskatning - der bygger på en form for delvis fradrag af deklareret udbytte - skyldes det bl. a., at den spaltede ordning ikke giver en rimelig skattebelastning af selskabsindkomst, der tilfalder udenlandske aktionærer.

Fradragsretten omfatter også udlodning af udbytte, som tilfalder et andet selskab, her-

under et egentligt moderselskab. Som omtalt ovenfor på side 32 under afsnit A vil der imidlertid komme til at foreligge et tidsmæssigt problem ved udlodning til et selskab. Under en fradragsordning bør fradragsretten hos det udloddende selskab kunne udnyttes i det indkomstår, hvori overskuddet er indvundet, medens udbyttet som regel først beskattes hos aktionærerne i det efterfølgende indkomstår, hvori udbyttet deklarerer. Således er det efter den nye norske ordning, og de samme regler må, ikke mindst af praktiske grunde, i almindelighed gælde under en fradragsordning som den her skitserede. Ved udlodning til et selskab og efterfølgende genudlodning vil beskattningen almindeligvis blive udskudt et år, og ved opbygning af hele kæder af udbyttegivende og udbytte-modtagende selskaber vil der kunne komme til at foreligge flere års udskydelse af beskattningen. En sådan adgang til vilkårligt at få udskudt beskattningen i flere år kan efter kommissionens mening ikke uden videre godtages. Misbrug kan hindres med en regel om, at fradragsretten for udbyttet ikke skal kunne udnyttes i indtjeningsåret, men i det indkomstår, hvori deklarereringen finder sted. En sådan forskydning af fradragsretten vil imidlertid næppe kunne undgå at få uheldige virkninger, især hvor det udbyttegivende selskab har stærkt svingende indkomster. Misbrug vil endvidere kunne hindres med en regel om, at den 30 pct. udbytteskat, som er indeholdt, da udbyttet blev udbetalt til det aktieejende selskab, først skal modregnes et år senere end fastsat i kildeskattelovens § 67, stk. 2. Efter den nævnte bestemmelse i kildeskatteloven vil den indeholdte udbytteskat normalt blive modregnet ved betalingen af selskabsskatten for det kalenderår, hvori udbyttet er erhvervet. Ulempen ved denne løsning ligger i, at udbytteskatten kun er på 30 pct., medens selskabsskatten er på 45 pct. Misbrugene vil endelig kunne hindres med en ordning, hvorefter udbyttebeskattningen hos det aktieejende selskab rykkes et år frem. Det udbytte-modtagende selskab vil herefter blive beskattet af udbyttet i det indkomstår, der ligger umiddelbart forud for udlodningen.

Kommissionen vil mene, at foranstaltninger af den her nævnte art alene bør komme på tale i særlige tilfælde, hvor enten det udbytte-modtagende selskab har en vis større

andel af aktierne i det udbyttegivende selskab, eller det i øvrigt må skønnes, at den beskattningsfornykning, der følger af fradragsordningen, kan have haft en bestemmende indvirkning på enten selskabsopbygningen eller selskabernes udbyttepolitik. I almindelighed bør modforholdsreglen alene bestå i en udsættelse med modregningen af den indeholdte udbytteskat. Ordningen med fremrykket udbyttebeskatning hos det aktieejende selskab bør kun anvendes i de helt ekstraordinære tilfælde.

Ordningen bygger på, at *indkomstfradraget* ifølge den gældende selskabsbeskatning må ophøre. Fradraget udgør halvdelen af den skattepligtige selskabsindkomst, dog højst 2 1/2 pct. p. a. af den indbetalte aktiekapital. Fradraget har haft et dobbelt formål. Det har for det første været meningen, at fradraget skulle lette overgangen fra den gamle, delvis progressive selskabsbeskatning til den gældende selskabsskattelevs beskattning med en fast procent. For det andet har fradraget skullet sikre, at skattelovgivningen ikke i for høj grad kommer til at tilskynde selskaberne til lånefinansiering i stedet for udvidelse af aktiekapitalen. Ophævelsen af hidtidig »dobbeltbeskatning« af udloddet selskabsindkomst skulle imidlertid ved overgangen til en fradragsordning give aktiekapitalen en sådan stilling i forhold til lånekapital, at der ikke mere er behov for et indkomstfradrag.

2°. *Skattesatsen ved selskabsbeskatningen og provenu for delingen.*

Foran i betænkningen er der gjort rede for de provenumæssige virkninger i forbindelse med overgangen til en fradragsordning. Det er i den forbindelse anført, at selskabsskatten efter kommissionens opfattelse må fastsættes til 45-47 pct., hvis det nuværende provenu på selskabs- og aktionærbeskatningsområdet skal fastholdes. I den foreliggende skitse forudsættes det overalt, at selskabsskatten er på 45 pct.

Selskabsskatten skal også under fradragsordningen være en *fælles statslig og kommunal skat*, hvor provenuet deles mellem de to instanser.

Efter selskabsskattelevs § 23 tilfalder 3/20 af selskabsskatten den eller de kommuner, hvori selskabet har drevet virksomhed. Overgangen til en fradragsordning vil be-

tyde, at selskabsbeskatningen i en vis forstand får en midlertidig karakter, idet skatten som regel skal tilbagebetales på et senere tidspunkt, evt. i forbindelse med selskabets likvidation. Hertil kommer, at en del af skatteprovenuet på selskabs- og aktionærbeskatningsområdet formentlig vil blive rykket fra selskabsbeskatningen over til aktionærbeskatningen. Der kan derfor være grund til at tage provenufordelingsreglerne op til fornyet overvejelse staten og kommunerne imellem. Kommissionen finder anledning til at pege på, at det må anses for hensigtsmæssigt, at det alene bliver statskassen, som kommer til at udrede tilbagebetalingerne af selskabsskat. Det vil, især hvor selskabet gennem en årrække har drevet virksomhed i flere forskellige kommuner, være upraktisk at foretage en fordeling af byrden ved en skattetilbagebetaling.

2. Likvidationsskatten.

Skitsen til en fradragsordning bygger på, at den gældende aktionærbeskatning opretholdes nogenlunde uforandret*). Det forudsættes således bl. a., at alle udlodninger, der foretages i det kalenderår, hvori selskabet endeligt opløses, skattemæssigt betragtes som en salgssum for aktierne, jfr. § 2, stk. 1, nr. 8, i loven om særlig indkomstskat og ligningslovens § 16 C, stk. 2, og at fortjenesten eller tabet på aktierne i anledning af sådanne udlodninger medregnes ved opgørelsen af den særlige indkomst, medmindre aktierne er anskaffet som led i en næringsvej, eller anskaf-

felsen har fundet sted inden for de sidste to år forud for likvidationsudlodningen. Endvidere er det forudsat, at den særlige indkomstskat vedrørende fortjeneste på aktier m. v. andrager 40 pct., jfr. lov nr. 284 af 9. juni 1971 om ændring af lov om særlig indkomstskat.

Under en fradragsordning, der tager sigte på fuldstændig ophævelse af »dobbeltbeskatningen«, og som bygger på den gældende aktieavancebeskatning ved likvidation, må fradragsretten omfatte udbytte, der udloddes i det kalenderår, hvori selskabet endeligt opløses. Da aktieavancen som regel beskattes som særlig indkomst, vil selskabsoverskuddet, som udloddes i det afsluttende kalenderår, almindeligvis komme ud for en samlet skattebelastning i selskabet og hos aktionærerne på 40 pct. En sådan beskatning vil imidlertid næppe kunne undgå at få mindre heldige virkninger. Den meget lempelige beskatning af almindelig selskabsindkomst, når denne udloddes ved selskabets likvidation, må virke som en tilskyndelse til at stifte selskaber alene med skattebesparelse for øje.

Hvis man ønsker at opnå en højere samlet skattebelastning på almindelig selskabsindkomst i likvidationssituationen, kan man afkræve selskabet en særlig skat (»likvidationsskatten«) af den selskabsindkomst, som udloddes i opløsningsåret. Samtidig kan man yde en noget mindre skattetilbagebetaling end den sædvanlige, når udlodningen finder sted i opløsningsåret**). I dette afsnit ora-

*) Et af kommissionens medlemmer (*Thøger Nielsen*) har ønsket at fremhæve de fordele og herunder den forenkling, der kan opnås ved at placere al likvidationsbeskatning i selskaberne, hvadenten der arbejdes med en godtgørelsesordning eller muligvis en fradragsordning. Under godtgørelsesordningen består fordelene i at undgå enhver form for likvidationsgodtgørelse, og under fradragsordningen undgås fradrag for likvidationsudlodninger og likvidationsskat. De skitserede ordninger til ophævelse af dobbeltbeskatningen, som begge efter dette medlems opfattelse er vel gennemtænkte og gennemførlige, er bygget på den grundforudsætning, at der sker almindelig indkomstbeskatning hos aktionæren af alle udlodninger fra selskabet. I likvidationsåret støder sådanne ordninger imidlertid sammen med en avancebeskatning eller tabsfradragsordning hos aktionæren, og en omformning af hele denne beskatning ville kunne bane vejen for en definitiv og kontrollerbar likvidationsbeskatning i selskabet af alle skattepligtige indtægter. De fleste likvidationer sker på grund af tab i selskabet og giver derfor ikke særlig anledning til at overveje behovet for dobbeltbeskatningslempelse. Er der undtagelsesvis tale om planlagt likvidation af solvente selskaber, vil disse have muligheden for gennem udlodninger forud for det endelige likvidationsår at drage fordel af en godtgørelsesordning (eller en fradragsordning) med almindelig indkomstbeskatning hos aktionærene som følge. Hvis de almindelige regler om avancebeskatning hos aktionærene ændres, skulle der derfor være gode muligheder for at koncentrere den samlede likvidationsbeskatning i selskabet.

**) Kommissionen er opmærksom på, at den foreslåede likvidationsbeskatning og reglerne om formindsket skattetilbagebetaling ved likvidation vil kunne undgås, hvis man i stedet for skærper den særlige indkomstskat vedrørende fortjeneste på aktier m. v. En sådan forhøjet særlig indkomstskat kendes i forvejen ved beskatningen af fortjeneste på fast ejendom, jfr. § 2, stk. 1, nr. 13, i loven om særlig indkomstskat. Skerpelsen vil imidlertid ikke kunne begrænses til likvidationstilfældene. For at hindre omgåelse af reglerne ved salg umiddelbart forud for selskabets likvidation må den skærpede beskatning også omfatte salgssavancerne. Reglerne vil således få et virkeområde, der er langt videre end nødvendigt. De foreslåede regler om likvidationsskat m. v. får i modsætning hertil kun virkninger på det område, hvor der må antages at være et vist behov for skatteværn.

tales likvidationsskatten. Den formindskede skattetilbagebetaling omtales senere i afsnit C på side 47 ff.

Likvidationsskatten skal alene hvile på den selskabsindkomst, som *udloddes i det kalenderår, hvori opløsningen af selskabet finder sted*, idet det kun er denne indkomst, der undgår at blive beskattet som udbytte hos aktionærerne. Det vil således være indkomsten ifølge selskabets ekstraordinære ansættelse, som regel sammenlagt med indkomsten ifølge sidste ordinære ansættelse, der omfattes af beskatningen. Om sidste ordinære ansættelse inddrages under likvidationsbeskatningen vil helt bero på, om udbyttet for det indkomstår, der ligger til grund for ansættelsen, deklarerer i selskabets opløsningsår.

Likvidationsskatten hviler kun på *den del af den skattepligtige selskabsindkomst* (ifølge den ekstraordinære ansættelse og som regel også ifølge sidste ordinære ansættelse), *der - efter foretagen selskabsbeskatning - kan udloddes* til aktionærerne, og i denne forbindelse tages alene hensyn til den udlodning, som rækker ud over tilbagebetalingen af indbetalt aktiekapital (idet evt. overkurs henregnes til den indbetalte aktiekapital). Nedenfor under afsnit C på side 47 er der i forbindelse med behandlingen af spørgsmålet om skattetilbagebetaling i likvidationssituationen nærmere redegjort for det nævnte fradrag af indbetalt aktiekapital.

Idet det forudsættes, at ikke blot den ekstraordinære ansættelse, men også selskabets sidste ordinære ansættelse er inddraget under likvidationsbeskatningen, vil der gælde følgende med hensyn til påligningen af *selskabsskat* og *likvidationsskat*. Den del af selskabsindkomsterne i henhold til de nævnte to ansættelser, som ikke kan udloddes, pålignes selskabsskat, medens resten af indkomsterne (d. v. s. den del, der kan ud-

loddet) pålignes likvidationsskat. Af den selskabsindkomst, der ikke kan udloddes, svares kun selskabsskat, af resten af selskabsindkomsten svares dels en likvidationsskat i selskabet, dels en særlig indkomstskat hos aktionærerne.

Stadig under forudsætning af, at også selskabets sidste ordinære ansættelse er inddraget under likvidationsbeskatningen, vil fremgangsmåden ved beregningen af selskabsskatten og likvidationsskatten kunne beskrives således.

Først opgør selskabet det beløb, der er til rådighed til skattebetaling (selskabsskat og likvidationsskat) samt udlodning til aktionærerne, og beløbet reduceres med den indbetalte aktiekapital (herunder eventuel overkurs). Herved fremkommer restbeløbet *S*.

Hvis restbeløbet *S* overstiger summen (*I*) af de skattepligtige indkomster ifølge de to ansættelser, skal der ikke pålignes *selskabsskat* vedrørende ansættelserne. *Likvidationsskatten* beregnes i disse tilfælde af summen (*I*) af de to skattepligtige indkomster. Likvidationsskatten kan således beregnes som $T \times I$, hvor *T* betegner den beskatningsprocent, som anvendes ved likvidationsbeskatningen.

Hvis omvendt restbeløbet *S* er mindre end summen (*I*) af de to skattepligtige indkomster, skal der beregnes *selskabsskat*. Selskabsskatten udgør 45 pct. af den del af de to indkomster, som ikke kommer til udlodning. Skatten kan beregnes som $0,8182 (7-f-S) *$. *Likvidationsskatten* beregnes i disse tilfælde af restbeløbet *S*, efter at dette først er reduceret med den beregnede selskabsskat. Likvidationsskatten kan beregnes som

$$T \times \frac{20 S \div 9 I}{I} \text{ , hvor } T \text{ ligesom ovenfor}$$

betegner den beskatningsprocent, som anvendes ved likvidationsbeskatningen**).

*) For hver 100 kr., som selskabet ikke er i stand til at udlodde, må der betales en selskabsskat på 81,82 kr., idet $0,45 (100,00 \text{ kr.} + 81,82 \text{ kr.}) = 81,82 \text{ kr.}$ Når selskabet ikke kan udlodde et beløb på $I \div S$, skal der betales en selskabsskat på 0,8182 ($I \div S$). Af praktiske grunde bør satsen 0,8182 formentlig nedrundes til 0,80.

***) Hvis *D* betegner restbeløbet *S* reduceret med selskabsskatten, gælder det, at

$$D + 0,45 (I - D) = S$$

$$0,55 D = S - 0,45 I$$

$$D = \frac{20 S - 9 I}{11}$$

Likvidationsskatten kan herefter beregnes som

$$T \times X \frac{20 S - 9 I}{11}$$

når *T* benyttes som betegnelse for beskatningsprocenten ved beregningen af likvidationsskat.

Et eksempel kan tjene til belysning af den fremgangsmåde, som skal benyttes ved beregningen af likvidationsskatten. Likvidationsskatten forudsættes her beregnet med en skattesats på 15 pct. (Fastsættelsen af likvidationsskattens sats er nærmere omtalt nedenfor på denne side).

Eksempel.

1°. Et selskab med en indbetalt aktiekapital på 400.000 kr. konstaterer, at der er et beløb på 550.000 kr. til rådighed til betaling af selskabsskat og likvidationsskat samt udlodning til aktionærerne. Ved sidste ordinære ansættelse og den ekstraordinære ansættelse af selskabet er der en skattepligtig indkomst på henholdsvis 30.000 kr. og 60.000 kr., og udlodningerne falder på et sådant tidspunkt, at begge disse ansættelser skal inddrages under likvidationsbeskatningen.

Beløbet på 550.000 kr. reduceres med den indbetalte aktiekapital på 400.000 kr. Herved fremkommer restbeløbet (S) på 150.000 kr. Da dette beløb overstiger summen (I) af de to skattepligtige indkomster (30.000 kr. + 60.000 kr. = 90.000 kr.), beregnes der *ikke selskabsskat* vedrørende disse ansættelser. Der beregnes *likvidationsskat* af den del af de skattepligtige indkomster, som kan udloddes, d. v. s. af samtlige 30.000 kr. + 60.000 kr. = 90.000 kr. Likvidationsskatten andrager $0,15 \times 90.000 \text{ kr.} = 13.500 \text{ kr.}$

2°. Hvis selskabets skattepligtige indkomst ifølge de to ansættelser i stedet for er på henholdsvis 80.000 kr. og 100.000 kr., men forholdene i øvrigt er de samme, vil skatteberegningen komme til at se således ud: Kun en del af de skattepligtige selskabsindkomster kan udloddes. Den indkomst, der *ikke* kan udloddes, andrager 180.000 kr. $(I) \div 150.000 \text{ kr.} (S) = 30.000 \text{ kr.}$ Af denne indkomst skal der svares *selskabsskat*. Selskabsskatten andrager $0,80 \times 30.000 \text{ kr.} = 24.000 \text{ kr.}$

Da der som vist skal betales en selskabsskat på 24.000 kr., bliver selskabet kun i stand til at udlodde 150.000 kr. — 24.000 kr. = 126.000 kr. Af den indkomst, der således kan udloddes, må selskabet betale *lik-*

vidationsskat. Likvidationsskatten andrager $0,15 \times 126.000 \text{ kr.} = 18.900 \text{ kr.}^*)$.

Det er som nævnt meningen, at likvidationsskatten skal sikre, at der opnås en passende høj samlet skattebelastning i selskabet og hos aktionærerne på det selskabsoverskud, som udloddes ved likvidationen. Hvilket belastningsniveau, der skal tilstræbes, må naturligvis bero på et skøn. Her skal blot peges på, at der ved fastlæggelsen af belastningsniveauet formentlig bør tages hensyn til bl. a. selskabsskattens størrelse og til højden af den særlige indkomstskat. Der bør ligeledes lægges vægt på størrelsen af den almindelige indkomstskat, måske især for de noget højere indkomstgrupper.

Hvis der eksempelvis tilstræbes en samlet skattebelastning (i selskabet og hos aktionærerne) på 50 pct. af det selskabsoverskud, som udloddes i opløsningsåret, må den skattesats, der skal benyttes ved beregningen af likvidationsskatten, være på 16,67 pct. Når X betegner skattesatsen ved beregningen af likvidationsskatten, gælder det, at

$$X + 0,4 (100 \div X) = 50$$

$$X = 16,67.$$

Hvis der i stedet tilstræbes en 45 pct., 55 pct. eller 60 pct. belastning, må skattesatsen være på henholdsvis 8,33 pct., 25 pct. og 33,33 pct.

I de efterfølgende eksempler og ved behandlingen nedenfor under afsnit C af skattetilbagebetaling i likvidationssituationen forudsættes det, at der er tilstræbt en samlet skattebelastning på 50 pct. En sådan belastning opnås som påvist med en skattesats på 16,67 pct. (= 1/6). Det antages imidlertid, at denne sats af praktiske grunde er nedrundet til 15 pct.**).

Likvidationsskatten har til forudsætning, at udlodningen beskattes som særlig indkomst hos aktionærerne. Hvis dette ikke er tilfældet, vil likvidationsskatten i forening med aktieavanceskatten hos aktionærerne give en anden samlet skattebelastning end den tilsigtede.

Udlodningen undergives ikke beskatning som særlig indkomst, hvis det udloddede tilfalder et selskab, et dødsbo eller en person-

*) Den ovenfor angivne formel for beregning af likvidationsskat giver her i eksemplet følgende likvidationsskat:

$$0,15 \times \frac{(20 \times 150.000) - (9 \times 180.000)}{11} \text{ kr.} = 18.818 \text{ kr.}$$

***) Med en 15 pct. likvidationsskat opnås en samlet skattebelastning på 49 pct.

aktionær, som har erhvervet aktierne enten i næring eller inden for de sidste to år forud for udlodningen. I selskaberne med en selskabsskat på 45 pct. vil den samlede skattebelastning blive på 53,25 pct., og i dødsboerne, hvor skatten andrager 35 pct., vil den samlede belastning blive på 44,75 pct. Hos personaktionærene, som skal medregne det udloddede ved opgørelsen af skattepligtig almindelig indkomst, vil den samlede skattebelastning afhænge af den pågældende aktionærs beskatningsniveau. Hvis den personlige beskatningsprocent kaldes B, kan den samlede skattebelastning i selskabet og hos aktionæren (udtrykt i pct. af den »bruttoselskabsindkomst«, der danner grundlag for udlodningen) bestemmes som:

$$15 + B (100 \div 15) = 15 + 85 B$$

Ved personlige beskatningsprocenter i intervallet 30-60 opnås følgende beskatningsresultater:

Personlig beskatningsprocent	Samlet beskatning i selskab og hos aktionær (udtrykt i pct. af den bruttoselskabsindkomst, der danner grundlag for udlodningen).
0,30	40,50
0,35	44,75
0,40	49,00
0,45	53,25
0,50	57,50
0,55	61,75
0,60	66,00

For selskaber, dødsboer og personer, der skal medregne aktieavancen ved opgørelsen af skattepligtig almindelig indkomst, kan en anden skattebelastning end den, der her er vist, kun opnås ved *en ændret aktionærbeskatning*. Selskabet vil i almindelighed ikke være i stand til at afgøre, om det udloddede tilfalder en af de her omhandlede særlige aktionærgrupper eller en personaktionær, som skal svare særlig indkomstskat af avancen. Som følge heraf vil det heller ikke være muligt at foretage en tilpasning af likvidationsskatten i de tilfælde, hvor udlodningen hos

aktionæren beskattes på anden måde end med særlig indkomstskat.

En ændret skattebelastning i disse særlige tilfælde kan opnås gennem *tilbagebetaling af likvidationsskatten*. Ved at tilbagebetale aktionæren den til den modtagne udlodning svarende del af likvidationsskatten opnår man at få selskabsindkomsten belastet i den pågældende aktionærs beskatningsniveau. Tilbagebetalingen må i store træk følge samme regler som den franske avoird fiscal ydelse. Der kan i den forbindelse henvises til skitsen til en »godtgørelsesordning«. Tilbagebetalingsbeløbet må først medregnes af aktionæren som en del af salgssummen for aktierne, og dernæst må aktionæren have fradragsret for samme beløb i de pålignede personlige skatter. Tilbagebetalingsbeløbet må udgøre 17,65 pct. af den udlodning, hvoraf der er betalt likvidationsskat*).

Det må imidlertid erkendes, at en sådan tilbagebetaling af likvidationsskatten efter fransk mønster ikke vil kunne undgå at medføre endog betydelige administrative vanskeligheder. Tilbagebetalingsinstituttet vil betyde, at fradragsordningen bebyrdes med en hel del af de administrative og tekniske vanskeligheder, som er knyttet til godtgørelsesordningen. Som følge heraf mener kommissionen ikke at kunne gå ind for et system med tilbagebetaling af likvidationsskatten til de aktionærgrupper, som betaler andet end særlig indkomstskat af likvidationsprovenuet.

Den samlede skattebelastning, der søges sikret gennem likvidationsskatten, rammer hele den skattepligtige selskabsindtjening, både den almindelige og den særlige indkomst. Strengt taget er der ikke grund til at skattebelaste selskabets særlige indkomster i samme grad som den almindelige selskabsindkomst. Selskabsskattelovens fællesbeskatning af almindelig og særlig selskabsindkomst medfører imidlertid, at det ikke er muligt at opnå forskellige grader af skattebelastning i likvidationssituationen.

I afsnit C nedenfor vil der blive redegjort nærmere for udbyttefradraget, når en ikke-beskattet indkomst fra udlandet indgår i selskabets skattepligtige indkomst. I fradragsmæssig henseende ses bort fra udlands-

*) Hvis aktionærens personlige beskatningsprocent benævnes B, og tilbagebetalingsbeløbet benævnes C, gælder det, at en selskabsindkomst — forud for likvidationsbeskatning — på 100 vil blive undergivet en samlet skattebelastning på: $15 + B ((100 \div 15) + C) \div C$. Hvis C fastsættes til 15 eller $0,1765 \times (100 - 15)$, bliver den samlede skattebelastning som ønsket på 100 B.

indkomsten, hvis denne ikke pålægges dansk selskabsskat, og der ses bort fra en forholdsmæssig del af indkomsten, hvis lempelsen kun medfører delvis skattebortfald. Disse regler må også anvendes, hvor udlandsindkomsten indgår i selskabets sidste ordinære ansættelse eller den ekstraordinære ansættelse. Ved beregningen af likvidationsskat må der således ses bort fra udlandsindkomsten, hvis lempelsesreglerne medfører, at der ikke pålægges indkomsten nogen dansk selskabsskat, og ved delvis lempelse af selskabsskatten bør den del af udlandsindkomsten, som forholdsmæssigt svarer til den bortfaldne selskabsskat, ikke tages i betragtning ved likvidationsbeskatningen.

Der bør næppe være adgang til bevillingsmæssigt at lempe den pålignede likvidationsskat. En lempelse af likvidationsskatten vil formentlig især kunne komme på tale, hvor selskabet ejes af en almenvelgørende forening, jfr. selskabsskatteovens § 3, stk. 5, eller hvor likvidationsprovenuet tilfalder et skattefrit dødsbo, jfr. kildeskattelovens § 16, stk. 1 og 2. Administrative hensyn og det forhold, at lempelsen næppe vil få nogen væsentlig betydning for modtageren af likvidationsprovenuet, synes at tale imod regler om lempelse.

Likvidationsskatten må kunne beregnes og betales sammen med selskabsskatten vedrørende den ekstraordinære ansættelse af selskabet. Det mest praktiske er formentlig, at provenuet ved likvidationsbeskatningen tilfalder den eller de myndigheder, som har krav på selskabsskatten vedrørende den ekstraordinære ansættelse.

C. Skattetilbagebetaling.

Under fradragsordningen svarer selskabet skat af den selskabsindkomst, som ikke straks udloddes. Selskabsbeskatningen er dog som regel *blot af midlertidig karakter*, idet den ophæves, og skatten betales tilbage, så snart de opsparede midler udloddes.

Efter den norske ordning har selskabet inden for rammerne af årets overskud fradragsret for udloddet udbytte og henlæggelse til den såkaldte udbyttereguleringsfond. Selskabet svarer selskabsskat af den del af den skattepligtige indkomst, som ikke dækkes af fradraget, og denne selskabsskat kan ikke senere kræves tilbage. Hvis selskabet vil undgå efterbeskatning af henlæggel-

serne til udbyttereguleringsfonden, skal disse udloddes, inden der er gået 5 år. Der henvises i øvrigt til *bilag F. 2* om den norske selskabs- og aktionærbeskatning.

Det vil ses, at den norske selskabsbeskatning på disse områder adskiller sig ret afgørende fra den foreslåede fradragsordning. Efter fradragsordningen skal selskabet straks betale skat af den ikke-udloddede selskabsindkomst, men skatten kan kræves tilbage, når indkomsten senere udloddes. Efter den norske ordning opnår selskabet en henstand med skattebetalingen vedrørende ikke-udloddet indkomst. Hvis indkomsten ikke udloddes indenfor de næste 5 år, skal skatten betales, og skatten kan da ikke kræves tilbage, selv om indkomsten senere udloddes.

Det foreslåede tilbagebetalingsinstitut og den norske ordning med en udbyttereguleringsfond tjener imidlertid samme formål. Inden for rammerne af, hvad der er praktisk muligt, skal begge regelsæt sikre, at der opnås en fuldstændig ophævelse af »dobbeltbeskatningen« af indkomst, som hidrører fra et selskab.

Når kommissionen har foretrukket tilbagebetalingsinstitutet fremfor den norske udbyttereguleringsfond, skyldes det især, at man har fundet det betænkeligt med en langvarig udskydelse af beskatningen vedrørende ikke-udloddet selskabsindkomst. En henstandsordning som den norske vil i betydelig grad favorisere den erhvervsvirksomhed, der drives i selskabsform, og den tidsmæssige grænse for henstanden vil ofte kunne forlede selskabet til rent skattemæssigt dikterede dispositioner, som set fra et erhvervsøkonomisk synspunkt ikke er videre hensigtsmæssige.

Selskabet opnår ret til tilbagebetaling af tidligere erlagt selskabsskat, så snart *det udloddede udbytte overstiger den skattepligtige selskabsindkomst*. Hvis selskabets forudgående skattebetalinger har den fornødne størrelse, vil tilbagebetalingen komme til at svare til den selskabsskat, som refererer sig til det såkaldte »overskydende udbytte«. Også *udlodning af likvidationsprovenu* giver som regel selskabet ret til tilbagebetaling af betalt selskabsskat. De foreslåede regler om skattetilbagebetaling i forbindelse med likvidation adskiller sig imidlertid en hel del fra den almindelige skattetilbagebetaling ved udlodning af overskydende udbytte. Likvi-

dationsreglerne vil derfor blive undergivet en samlet behandling i slutningen af dette afsnit på siderne 47-49.

Kommissionen finder det praktisk at lade et særligt kontosystem danne grundlag for tilbagebetalingen af erlagt selskabsskat. Det er tanken, at der i hvert selskab skal oprettes en såkaldt »skattebetalingskonto«. Kontoen skal gøre det muligt for skattevæsenet at kontrollere, at tilbagebetalingerne holder sig inden for rammerne af, hvad selskabet har betalt i skat, herunder at der ikke kommer til at foreligge tilbagebetaling af skat, som allerede er blevet betalt tilbage. Kontoen skal til enhver tid vise størrelsen af den endnu ikke tilbagebetalte selskabsskat.

Kontosystemet skal virke på følgende måde: I forbindelse med *betalingen* af pålignet selskabsskat foretages en *notering på kontoen* af det betalte skattebeløb. Hvis der i forvejen står noteret selskabsskat på kontoen, sammenlægges de noterede skattebeløb. Summen af de noterede beløb benævnes »*skattesaldoen*«. Når selskabet på et senere tidspunkt udlodder et udbytte, som er større end den skattepligtige selskabsindkomst, beregnes *den selskabsskat, som refererer sig til forskellen mellem det deklarerede udbytte og selskabets skattepligtige indkomst* (det »overskydende udbytte«). Denne skat benævnes »den beregnede skat«. Den beregnede skat sammenlignes dernæst med selskabets skattesaldo. Hvis skattesaldoen er af mindst samme størrelse som den beregnede skat, skal selskabet have tilbagebetalt et beløb, svarende til den beregnede skat. Skattesaldoen formindskes samtidig med det beløb, som tilbagebetales selskabet. Hvis omvendt den beregnede skat er større end selskabets skattesaldo, skal selskabet have tilbagebetalt et beløb, svarende til skattesaldoen. Den hidtidige skattesaldo slettes samtidig med tilbagebetalingen.

Kontoen bør føres af selskabet, og selskabet må i forbindelse med den årlige selvangivelse vise, hvilken tilgang og fragang der er sket i årets løb, og hvilken saldo der henstår på kontoen. Ligningsmyndigheden tager derefter stilling til kontoen som led i det almindelige ligningsarbejde. Hvis ligningsmyndigheden ansætter kontoens saldo til et andet beløb end det selvangivne, skal selskabet kunne påklage ansættelsen til landsskatteret-

ten og domstolene efter de almindelige klageregler.

Det er kun selskabsskatten, der er genstand for skatte tilbagebetaling. Likvidations skatten skal ikke kunne tilbagebetales, det er en endelig skat, og den noteres ikke på skattebetalingskontoen.

På skattebetalingskontoen noteres kun de faktisk betalte selskabsskatter. Hvis skatten eftergives bevillingsmæssigt efter reglerne i selskabsskatte lovens § 3, stk. 5, om selskaber, som i altovervejende grad ejes af en almenvelgørende forening, foretages ingen notering.

Det er kun selskabsskat, som vedrører indkomstår efter fradragsordningens ikrafttræden, der er genstand for tilbagebetaling. Selskabsskat vedrørende tidligere indkomstår noteres derfor ikke på skattebetalingskontoen, selv om skattebeløbet pålignes og betales efter ordningens ikrafttræden.

Selskabsskat, der bortfalder i forbindelse med lempelse efter selskabsskatte lovens § 17, stk. 3 og 4, ligningslovens § 33 eller dobbeltbeskatningsaftalerne, kan ikke »tilbagebetales«, og beløbene noteres ikke på skattebetalingskontoen.

Udlandsindkomsten vil som regel indgå i selskabets skattepligtige indkomst. Det gælder ikke blot ved lempelserne efter creditmetoden, men også ved lempelse efter flere af de dobbeltbeskatningsaf taler, som bygger på exemptionsprincippet. Det forhold, at udlandsindkomsten indgår i den ansatte skattepligtige indkomst, rejser forskellige problemer med hensyn til selskabets fradrag for deklareret udbytte. Den specielle lempelse vedrørende udlandsindkomst bør formentlig gå forud for fradraget for deklareret udbytte. Hvis hele den danske selskabsskat vedrørende udlandsindkomsten falder bort ved denne forudgående lempelse, bør indkomsten næppe tages i betragtning ved fradraget for deklareret udbytte. Det betyder, at der kommer til at foreligge »overskydende udbytte« og grundlag for skatte tilbagebetaling; for så vidt udbyttet overstiger selskabets skattepligtige indkomst bortset fra den ikke-beskattede indkomst fra udlandet. Hvor lempelsen derimod kun har ført til bortfald af en del af den danske selskabsskat vedrørende udlandsindkomsten, bør der i fradragsmæssig henseende ikke tages hensyn til den udlandsindkomst, som forholdsmæs-

sigt svarer til den bortfaldne danske selskabsskat. Et eksempel vil illustrere reglen.

Eksempel.

Selskabet har en skattepligtig indkomst på 2.000.000 kr., og heraf stammer 1.000.000 kr. fra udlandet. Den beregnede selskabsskat vedrørende udlandsindkomsten, 450.000 kr., nedsættes ved en creditlempelse til 100.000 kr. Ved selskabets fradrag for deklareret udbytte kan der herefter ses bort fra en udlandsindkomst på $\frac{350 \times 1.000.000 \text{ kr.}}{450}$

111.111 kr. Der foreligger således »overskydende udbytte«, hvis selskabet udlodder mere end 1.222.223 kr.

Ved udlodning af udbytte, som hidrører fra den ikke-beskattede udlandsindkomst, opnår selskabet fradragsret efter almindelige regler. Hvis udlodningen overstiger selskabets skattepligtige indkomst (bortset fra evt. ikke-beskattet indkomst fra udlandet), vil det overskydende udbytte på sædvanlig måde kunne danne grundlag for skattetilbagebetaling. Den ikke—beskattede udlandsindkomst sikrer således selskabet en hurtigere skattetilbagebetaling. Det samme forhold gør sig imidlertid gældende med hensyn til selskabets øvrige skattefri erhvervelser, f. eks. kursgevinst på obligationer og pantebreve samt ikke—beskattet fortjeneste på fast ejendom. Bl. a. af den grund vil det næppe være hensigtsmæssigt at begrænse fradraget for udbytte, som hidrører fra ikke-beskattet udlandsindkomst.

Tilpasningen af disse »udlandslempelser« under godtgørelsesordningen og under fradragsordningen er belyst tværgående i *bilag G. 9 i skitsen til en godtgørelsesordning.*

Selskabet opnår for så vidt ret til tilbagebetalingen af erlagt selskabsskat, så snart udbyttet deklarerer; men det »overskydende udbytte« og tilbagebetalingsbeløbet kan først gøres op, når ligningsmyndighederne har foretaget skatteansættelsen. Det synes at tale for, at selskabsskattens forfaldstidspunkt, den 1. november, jfr. selskabsskatte-lovens § 30, stk. 1, også benyttes som tilba-

gebetalingstermin. Ved tilbagebetaling efter dette tidspunkt må der i så fald ydes selskabets renter fra den 1. november.

Det ligger i sagens natur, at skattevæsenet må kunne kræve en tilbagebetalt skat indbetalt påny, hvis det senere viser sig, at der ikke er fornødent grundlag for tilbagebetalingen.

Det er tidligere nævnt, at skattetilbagebetalingen beror på en sammenligning mellem skattesaldoen på skattebetalingskontoen og den selskabsskat, som refererer sig til det overskydende udbytte (»den beregnede skat«). Den beregnede skat er *den selskabsskat, som selskabet har betalt for at kunne opspare et beløb, svarende til det overskydende udbytte.* Med en 45 pct. selskabsskat kan denne skat beregnes som 81,82 pct. af det overskydende udbytte*). Af praktiske grunde bør satsen imidlertid nedrundes til 80 pct. Et eksempel vil illustrere fremgangsmåden ved skattetilbagebetaling.

Eksempel.

Selskabet har en skattepligtig indkomst på 100.000 kr. og en skattesaldo på 200.000 kr. Der deklarerer et udbytte på 150.000 kr. Det overskydende udbytte andrager 150.000 kr. $\div$ 100.000 kr. = 50.000 kr., og den beregnede skat udgør $0,80 \times 50.000 \text{ kr.} = 40.000 \text{ kr.}$ Da skattesaldoen er større end den beregnede skat, tilbagebetales et beløb på 40.000 kr. Skattesaldoen formindskes samtidig med de 40.000 kr., og den andrager herefter 160.000 kr.

Hvis skattesaldoen kun havde været på 20.000 kr., ville tilbagebetalingen under i øvrigt uændrede forhold kun have beløbet sig til disse 20.000 kr. Skattesaldoen var samtidig blevet formindsket med 20.000 kr.

Tilbagebetalingen kan ikke overstige selskabets skattesaldo. Den foreslåede tilbagebetalingsordning sikrer ikke selskabet fradragsmæssige fordele, i det omfang udlodningen overstiger det udbytte, som er nødvendigt for at få hele skattesaldoen tilbagebetalt. Kommissionen har overvejet, om fradragsretten skal kunne overføres og udnyttes i efterfølgende indkomstår, men man har ikke ment at kunne gå ind for en sådan ord-

*) Skatten af en selskabsindkomst på 181,82 kr. andrager $0,45 \times 181,82 \text{ kr.} = 81,82 \text{ kr.}$ Af indkomsten på 181,82 kr. bliver der således 100 kr. tilbage til opsparing i selskabet. Kår opsparingen senere udloddes scm overskydende udbytte, udgør »den beregnede skat« 81,82 pct. af de 100 kr. Den beregnede skat svarer således til den skat, som selskabet har betalt for at kunne opspare de 100 kr.

ning, især fordi de administrative vanskeligheder, som vil være forbundet med en sådan udvidelse af fradragsordningen, næppe vil stå i et rimeligt forhold til de fordele, der opnås.

Skatten af de reserver, som selskabet har opsparet, vil ved *likvidationen* figurere som saldo på skattebetalingskontoen. Under en fradragsordning, som tager sigte på fuldstændig ophævelse af »dobbeltbeskatningen«, må udlodningen af reserver i forbindelse med selskabets likvidation følges op med en sideløbende tilbagebetaling af den skat, der er betalt af reserverne. Skattetilbagebetalingen ved likvidation adskiller sig på flere områder fra tilbagebetalingen ved udlodning af udbytte. Der er således kun knyttet fradragsmæssige fordele til *en del af likvidationsprovenuet*, og tilbagebetalingen ved likvidation beregnes efter *en anden sats* end ved udlodning af udbytte.

De fradragsmæssige fordele foreslås *be-grænset til den del af likvidationsprovenuet, som overstiger den indbetalte aktiekapital* (idet eventuel overkurs betragtes som aktiekapital). Likvidationsprovenuet er de udlodninger, som foretages i selskabets opløsningsår. Hvis der knyttes fradragsmæssige fordele til den tilbagebetalte aktiekapital, vil selskabet i tilsvarende omfang opnå dækning for skattemæssige underskud ved fradrag i tidligere beskattet indkomst (såkaldt »carry back« adgang). En sådan adgang til skattemæssig tilbageføring af tab kendes i det danske skattesystem kun i modificeret form og kun på et enkelt specielt område, jfr. kildeskattelovens § 31, stk. 3, og § 32, stk. 4. Den tilbageførsadgang, der vil blive tale om ved selskabsbeskatningen, udløses ganske vist kun i likvidationssituationen; men den vil til gengæld i tidsmæssig henseende være uden nogen afgrænsning. I denne forbindelse peges på, at fremføringsadgangen efter ligningslovens § 15 er begrænset til to år. Kommissionen har ment, at det vil falde udenfor rammerne af kommissoriet at stille forslag om en så vidtgående

adgang til at tilbageføre tab til fradrag i tidligere beskattet indkomst.

Skattetilbagebetalingen ved likvidation beregnes på grundlag af den såkaldte »*overskydende udlodning*«. Den overskydende udlodning udfindes således*):

Først opgør selskabet det beløb, der er til rådighed til skattebetaling (selskabsskat og likvidationsskat) samt udlodning til aktionærerne, og beløbet reduceres med den indbetalte aktiekapital (herunder eventuel overkurs). Herved fremkommer restbeløbet *S*.

Summen af de skattepligtige indkomster ifølge selskabets sidste ordinære ansættelse **) og den ekstraordinære ansættelse reduceres dernæst med pålignet likvidationsskat. Herved fremkommer restbeløbet *P*.

Den overskydende udlodning findes herefter som $S \div P$.

Som nævnt ovenfor på side 40 under afsnit B,2 bør der næppe ydes helt den samme skattetilbagebetaling ved udlodning af likvidationsprovenu som ved den almindelige udbytteudlodning. Ved udbytteudlodningen tilbagebetales hele den erlagte selskabsskat, forudsat der er »dækning« på skattebetalingskontoen for den skat, som refererer sig til »det overskydende udbytte«. En tilsvarende tilbagebetaling af hele den erlagte selskabsskat ved likvidation vil medføre, at den samlede skattebelastning kun bliver på 40 pct., når reserverne først udloddes i selskabets opløsningsår. En større samlet skattebelastning vil imidlertid kunne opnås, hvis kun en del af selskabsskatten tilbagebetales. Alt afhængig af, hvilken samlet skattebelastning der tilsigtes, vil en større eller mindre del af den erlagte skat kunne tilbagebetales.

Problemerne ved fastlæggelsen af den ønskede skattebelastning ved likvidation er nærmere omtalt ovenfor under behandlingen af likvidationsskatten. Det er her i skitsen forudsat, at der tilstræbes en samlet belastning i likvidationssituationen på 50 pct.

Den nævnte 50 pct. skattebelastning opnås, hvis skattetilbagebetalingen beregnes som 51,52 pct. af den overskydende

*) Der henvises i denne forbindelse til omtalen ovenfor på side 41 under afsnit B,2 af reglerne om beregning af likvidationsskat. I øvrigt henvises til *bilag F. 5*.

**) Sidste ordinære ansættelse medregnes kun, hvis udbyttet vedrørende det indkomstår, der danner grundlag for ansættelsen, deklarerer i selskabets opløsningsår. Hvis dette ikke er tilfældet, udfindes *P* ved at reducere den skattepligtige indkomst ifølge selskabets ekstraordinære ansættelse med den beregnede likvidationsskat.

udlodning*). Af praktiske grunde bør satsen formentlig nedrundes til 50 pct.**)

Ligesom ved udbytteudlodning kan der dog naturligvis ikke tilbagebetales mere end det beløb, der figurerer som saldo på selskabets skattebetalingskonto.

Bilag F. 5 indeholder 6 eksempler, som skal tjene til belysning af de foreslåede regler om likvidationsskat og skattetilbagebetaling ved likvidation. I eksempel 1° og 2° vises stillingen, hvor fortjeneste og tab på aktierne medregnes ved opgørelsen af særlig indkomst, og i eksempel 3° og 4° vises stillingen, hvor fortjeneste og tab medregnes i den almindelige indkomst. I disse sidstnævnte tilfælde opnås en noget anden skattebelastning end den tilsigtede belastning på 50 pct. I eksemplerne 3° og 4° er det forudsat, at aktionæren ligger på et 60 pct. beskattingsniveau, og den samlede skattebelastning bliver på 66 pct. På side 43 under afsnit B.2 findes en tabelmæssig opstilling over den skattebelastning, som opnås, når de personlige beskattingsprocenter hos aktionæren ligger i intervallet 30 til 60.

Den foreslåede likvidationsskat og skattetilbagebetaling ved likvidation vil medføre beskattingsresultater, der kan beskrives således:

1°) *Fortjenesten på aktierne medregnes i den særlige indkomst.*

Skatten af den selskabsindtjening, som indgår i likvidationsprovenuet, hæves fra 45 pct. (selskabsskatten) til 50 pct. (det tilsigtede beskattingsniveau). Herudover betales der 40 pct. i skat (særlig indkomstskat) af den fortjeneste, der vil fremkomme, hvis der ved avanceopgørelsen ses bort fra den udloddede selskabsindtjening.

2°) *Tabet på aktierne medregnes i den særlige indkomst.*

Skatten af den selskabsindtjening, som indgår i likvidationsprovenuet, hæves også her

*) Af en overskydende udlodning på 100 kr. vil der som tidligere påvist være betalt en selskabsskat på 81,82 kr. Ved udlodningen søges opnået en 50 pct. skattebelastning, svarende til en skat på 90,91 kr. Idet skattetilbagebetalingen benævnes R, gælder det, at

81,82 kr. — R kr.	+ 0,4 (100 + R) kr.	= 90,91 kr.
(Resterende selskabsskat efter skattetilbagebetalingen).	(Særlig indkomstskat af summen af den overskydende udlodning og skattetilbagebetalingen).	(Den ønskede 50 pct. skattebelastning).

R bestemmes herefter til 51,52 kr., svarende til 0,5152 x den overskydende udlodning på 100 kr.

**) Med en tilbagebetaling på 50 pct. af den overskydende udlodning opnås en samlet skattebelastning på 50,50 pct.

fra 45 pct. til 50 pct. Aktionæren opnår samtidig en 40 pct. skattebesparelse for det tab, der vil fremkomme, hvis der ved tabsopgørelsen ses bort fra den udloddede selskabsindtjening.

3°) *Fortjenesten på aktierne medregnes i den almindelige indkomst.*

Skatten af den selskabsindtjening, der indgår i likvidationsprovenuet, og som hidtil har været på 45 pct., kommer til at ligge en del over aktionærens personlige beskattingsniveau. Herudover beskattes aktionæren på sit personlige beskattingsniveau af den fortjeneste, som vil fremkomme, hvis der ved avanceopgørelsen ses bort fra den udloddede selskabsindtjening.

4°) *Tabet på aktierne medregnes i den almindelige indkomst.*

Skatten af den selskabsindtjening, der indgår i likvidationsprovenuet, kommer også her til at ligge en del over aktionærens personlige beskattingsniveau. Aktionæren opnår samtidig på sit personlige beskattingsniveau fradragsmæssig fordel af det tab, som vil fremkomme, hvis der ved tabsopgørelsen ses bort fra den udloddede selskabsindtjening.

Spørgsmålet om en særlig skattegodtgørelse (svarende til den franske avoird fiscal ydelse) til aktionærer, som skal medregne fortjeneste eller tab på aktierne i almindelig indkomst, er omtalt ovenfor på side 43 under behandlingen af likvidationsskatten. Det er i den forbindelse påvist, at selskabsindkomsten vil blive belastet på aktionærens personlige beskattingsniveau, hvis der ydes en skattegodtgørelse på 17,65 pct. af udlodningen. Af administrative grunde har kommissionen imidlertid ikke ment at kunne anbefale en sådan godtgørelsesordning. Ordningen er illustreret ved eksempel 5° og 6° i bilag F. 5.

Hvis selskabet har haft skattefri erhver-

velser (f. eks. kursgevinst på obligationer og pantebreve, ikke-beskattet fortjeneste på fast ejendom og ikke-beskattet indkomst fra udlandet), vil det kunne forekomme, at *skattesaldoen ved likvidationen er mindre end det tilbagebetalingsbeløb, som beregnes på grundlag af den overskydende udlodning* (0,50 x den overskydende udlodning). I sådanne tilfælde tilbagebetales kun et beløb, svarende til saldoen på skattebetalingskontoen. Det kan hævdes, at udlodningen af de skattefrie erhvervelser i sådanne tilfælde medfører, at der ikke opnås den tilsigtede 50 pct. skattebelastning vedrørende den skattepligtige del af selskabsindtjeningen. Da der vanskeligt kan spekuleres i forholdet, og situationen kun sjældent vil forekomme, har kommissionen imidlertid ikke tillagt spørgsmålet særlig vægt ved udformningen af reglerne om skattetilbagebetaling ved likvidation. Der er i øvrigt grund til at pege på, at selskabs-aktionærforholdet i sig selv medfører, at skattefrie erhvervelse undergives beskatning. Aktionærerne beskattes, når selskabet udlodder en skattefrie erhvervelse. Indvindes en tilsvarende erhvervelse i den

personligt drevne virksomhed, bliver der ikke tale om nogen beskatning.

Det likviderende selskab vil som regel *ikke få tilbagebetalt hele den betalte selskabsskat*. Det skyldes først og fremmest den formindskede tilbagebetaling ved likvidation. Reglerne om skattetilbagebetaling ved likvidation tager direkte sigte på, at en del af selskabsbeskatningen skal opretholdes. Selskabet får dernæst ikke den betalte selskabsskat tilbage, hvis den beskattede reserve senere tabes. Så længe selskabets tab ikke overstiger de skattefrie erhvervelser, vil tilbagebetalingsmulighederne ikke blive berørt af tabene. Selskabet vil endelig kunne miste mulighederne for skattetilbagebetaling, hvis udbyttet udloddes på et tidspunkt, hvor der ikke kan opnås fuld udnyttelse af udbyttefradraget (den beregnede skat af den overskydende udbytte overstiger skattesaldoen). I dette sidstnævnte tilfælde vil der komme til at foreligge egentlig »dobbeltbeskatning«. Også her gælder det imidlertid, at selskabets muligheder for tilbagebetaling af selskabsskatten forøges, hvis der opnås skattefrie erhvervelser.

III.

Aktionærbeskatningen.*)

A. Skattepligtssubjekterne.

Overgangen til en fradragsordning kan på aktionærside næppe begrunde mere betydningsfulde ændringer i kredsen af skattepligtssubjekter.

Foreninger m. v., jfr. selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6, må imidlertid drages ind under aktionærbeskatningen. Det udlodende selskab får med overgangen til den skitserede ordning fuld fradragsret for deklareret udbytte, herunder også udbytte som tilfalder en aktieejende forening. Som modstykke til den skattefrihed, der således opnås hos det udlodende selskab, må der gennemføres en beskatning hos udbyttedtageren, og det må gælde, selv om udbyttet tilfalder en forening. Foreningerne beskattes efter gældende regler kun af indtægter ved erhvervs-mæssig virksomhed, og aktiebesiddelse har hidtil ikke været betragtet som en erhvervs-mæssig virksomhed for foreninger. Bl. a. med henblik på sikring af udbyttebeskatningen bør foreningerne tillige beskattes af den fortjeneste, som indvindes ved salg af aktier. Der må til gengæld også indrømmes foreningerne fradragsret for det tab, som kan konstateres ved aktieafhændelse.

De almenvelgørende eller på anden måde almennyttige *foreninger*, jfr. selskabsskattelovens § 3, stk. 2 og 3, må kunne fritages for beskatning af det modtagne aktieudbytte, og fritagelsesreglerne bør affattes på en sådan måde, at der også kan indrømmes foreningens skattefritagelse med hensyn til beskatningen af fortjeneste ved salg af aktierne. Som nævnt ovenfor på side 44 bør der næppe være adgang til at lempe den pålignede likvidationsskat i selskaber, som i alto-

vervejende grad ejes af en velgørende forening. Efter gældende regler kan selskabsskatten lempes under tilsvarende omstændigheder, jfr. selskabsskattelovens § 3, stk. 5.

Foreninger m. v., der er hjemmehørende i udlandet, beskattes allerede efter gældende regler af aktieudbytte fra danske selskaber, jfr. selskabsskattelovens § 2. Skattepligten er imidlertid endeligt opfyldt ved den foretagne indeholdelse af udbytteskat efter reglerne i kildeskatlovens afsnit VI. Disse regler bør formentlig opretholdes uændret.

For *de helt skattefri institutioner*, jfr. selskabsskattelovens § 3, stk. 1, betyder overgangen til en fradragsordning, at der ingen skat kommer til at hvile på indkomst, som institutionen indvinder gennem et selskab.

Overgangen til en fradragsordning må betyde, at der ikke længere bliver behov for *datterselskabslempelse* efter selskabsskattelovens § 17, stk. 4, når datterselskabet er et dansk selskab. Reglerne om datterselskabslempelse bør imidlertid opretholdes med henblik på lempelse vedrørende udbytte fra udenlandske datterselskaber. Ovenfor på siderne 45-46 er nærmere gjort rede for fradraget for deklareret udbytte, når der i den skattepligtige indkomst indgår en ikke-beskattet udlandsindkomst. De synspunkter, der dér er anført, må også gælde med hensyn til indkomst fra et udenlandsk selskab, for så vidt indkomsten har givet anledning til datterselskabslempelse efter selskabsskattelovens § 17, stk. 4.

Danske aktionærer (personaktionærer og udbyttedtagende selskaber) i *udenlandske selskaber* må på samme måde som hidtil medregne aktieudbytte fra udlandet

*) Den foreliggende skitse til en fradragsordning og skitsen til en godtgørelsesordning forudsætter begge, at den nuværende aktionærbeskatning opretholdes i nogenlunde uændret skikkelse. Det er meningen, at selskabsskattekommissionen i en senere betænkning skal tage spørgsmålet om ændring af aktionærbeskatningen op til overvejelse, bl. a. med henblik på en forenkling af reglerne.

ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Det gælder, selv om der i selskabets hjemland opretholdes fuld dobbeltbeskatning af indkomst, som hidrører fra selskaber, eller dobbeltbeskatningen er søgt lempet hos udbyttedtagerne, således som det er tilfældet efter det franske avoir fiscal system. Den danske beskatning af udbyttet modificeres i et vist omfang gennem dobbeltbeskatningsaftalerne samt reglerne i ligningslovens § 33 og selskabsskatteovens § 17, stk. 3. Disse lempelsesregler er tidligere omtalt på siderne 45—46.

B. Skatteobjektet.

1. Beskatningen af udbytte.

Princippet i ligningslovens § 16 A, stk. 1, hvorefter alt, hvad der udloddes, skal betragtes som udbytte, må opretholdes også efter overgangen til en fradragsordning.

Det er i skitsen forudsat, at udlodningen i det kalenderår, hvori selskabet opløses, ikke beskattes som udbytte. Disse udlodninger betragtes som en salgssum for aktierne.

For de *udbyttedtagende selskaber* (herunder egentlige moderselskaber) rejser fradragsordningen som omtalt ovenfor på side 39 et tidsmæssigt problem. Efter kommissionens mening bør man af den grund i visse tilfælde udsætte modregningen af den udbytteskat, der er indeholdt ved udlodningen af udbytte til det aktieejende selskab, og i ganske særlige tilfælde bør man gennemføre en fremrykket udbyttebeskatning hos det aktieejende selskab.

Den gældende aktionærbeskatning har på *tre områder udvidet det traditionelle udbyttebegreb*. For det første skal selskabets udlodninger udbyttebeskattes, selv om der i tilknytning til udlodningen gennemføres en nedsættelse af aktiekapitalen. For det andet skal en likvidationsudlodning udbyttebeskattes, hvis den foretages forud for det kalenderår, hvori selskabet opløses, og for det tredje gælder det, at ved salg af aktier til selskabet selv skal hele salgssummen beskattes som en udbytteudlodning.

På alle tre områder er finansministeren bemyndiget til at fravige de nævnte regler, og i praksis frafaldes udbyttebeskatningen ofte.

Kommissionen mener, at der i forbindelse

med overgangen til en fradragsordning bør søges gennemført en ændring af de tre regler. Sigtet må være at erstatte udbyttebeskatningen med en beskatning af den fortjeneste, der konstateres på aktierne. Det forhold at udbyttebeskatningen opgives, må imidlertid også betyde, at selskabet ikke opnår nogen fradragsret for det udloddede.

Kommissionen finder det mest hensigtsmæssigt at lade disse specielle beskatningsspørgsmål indgå i de kommende overvejelser om aktionærbeskatningen. Spørgsmålet vil derfor først blive undergivet en mere indgående behandling i kommissionens afsluttende betænkning. Hvis overvejelserne måtte resultere i, at man bibeholder den gældende udbyttebeskatning på disse områder, bør der formentlig ved en særlig bestemmelse herom sikres selskabet adgang til at fradrage det udloddede. Det bliver imidlertid i så fald et spørgsmål, om denne fradragsret skal suspenderes, når udbyttebeskatningen fraviges bevillingsmæssigt.

2. Avancebeskatningen ved salg af aktier.

De hidtidige regler i ligningslovens § 16 C, stk. 1, og loven om særlig indkomstskat § 2, stk. 1, nr. 6 og 7, må opretholdes uændret.

3. Avancebeskatningen ved likvidation.

I skitsen er det forudsat, at den hidtidige avancebeskatning ved likvidation (ligningslovens § 16C, stk. 2, og loven om særlig indkomstskat § 2, stk. 1, nr. 8) opretholdes uændret. I denne forbindelse henvises i øvrigt til fodnoterne på side 40.

Hvor fortjenesten medregnes i den skattepligtige almindelige indkomst, fordi aktierne er anskaffet i næring eller inden for de sidste to år forud for likvidationsudlodningen, medfører reglerne om likvidationsskat og formindsket skattetilbagebetaling ved likvidation en noget anden samlet skattebelastning end den tilsigtede belastning på 50 pct. Teknisk ville dette problem som tidligere nævnt kunne løses gennem en skattegodtgørelse, svarende til den franske avoir fiscal ydelse, men af administrative grunde har kommissionen ikke ment at kunne anbefale en sådan ordning.

Som tidligere nævnt har man været opmærksom på, at den foreslåede likvidationsbeskatning og reglerne om formindsket skat-

tetilbagebetaling ved likvidation vil kunne undgås, hvis man i stedet for skærper den særlige indkomstskat vedrørende fortjeneste på aktier m. v. Skærpelsen vil imidlertid ikke kunne begrænses til likvidationstilfældene. For at hindre omgåelse af reglerne ved salg umiddelbart forud for selskabets likvidation må den skærpede beskatning også omfatte salgsavancerne. Reglerne vil således få et virkeområde, der er langt videre end nødvendigt. De foreslåede regler om likvidationsskat m.v. får i modsætning hertil kun

virkninger på det område, hvor der må antages at være behov for skatteskærpelse.

C. Udbytteskatten efter kildeskattelovens afsnit VI.

Reglerne om udbytteskat i kildeskattelovens afsnit VI er forudsat opretholdt uændret under fradragsordningen. De særlige problemer vedrørende beskatningen af udbytte til udenlandske aktionærer i danske selskaber er der allerede gjort rede for på siderne 36-38.

IV.

Ikrafttrædelsesproblemerne.

Fradragsordningen må sættes i kraft, således at den får *virksomheder for beskatningen fra og med et givet indkomstår* (begyndelsesåret).

Indkomst, erhvervet i begyndelsesåret, beskattes med den nye højere beskatningsprocent, og selskabet opnår fradragsret for det deklarerede udbytte vedrørende samme år. Skatten af indkomst, erhvervet i begyndelsesåret, noteres på selskabets skattebetalingskonto, idet den senere vil kunne gøres til genstand for tilbagebetaling. Selskabsskat vedrørende tidligere indkomstår vil derimod ikke kunne tilbagebetales, selv om skatten først pålignes og betales efter ordningens ikrafttræden. Likvidationsskat vil ikke kunne pålignes selskabsindkomst, som er indtjent forud for begyndelsesåret.

Det kan blive nødvendigt at træffe foranstaltninger mod utilbørlig udnyttelse af overgangen til den nye selskabsbeskatning. I Norge blev det ikke anset for nødvendigt med særlige regler, vendt mod misbrug i overgangssituationen. I denne forbindelse må det imidlertid erindres, at den norske fradragsordning kun har virkning for den statslige selskabsskat, og at der er gennemført ret væsentlige begrænsninger i den norske fradragsret. Endnu er det dog nok for

tidligt at drage nogen lære af de erfaringer, der indvindes i forbindelse med den norske overgang.

Det er sandsynligt, at selskaberne søger at indrette deres udbyttepolitik før og efter ikrafttrædelsen på overgangen til den nye beskatning. Selskaberne vil bestræbe sig på at tilbageholde udbytte i tiden før ikrafttrædelsen med henblik på at sikre sig det størst mulige udbyttefradrag i de første år under de nye regler. Det kan næppe heller udelukkes, at visse selskaber i tiden op mod ordningens ikrafttræden ved forcerede afskrivninger eller på anden måde vil søge at holde den skattepligtige indkomst på et særlig lavt niveau. Dette sidste gælder vel nok især for selskaber, der er indstillet på at føre en aktiv udbyttepolitik. Selskaber, der er tilbageholdende med udbytte, vil formentlig lægge vægt på fradragsordningens skærpede beskatning af opsøret selskabsindkomst.

De misbrug, der giver sig udslag i selskabernes udbyttepolitik, vil muligvis kunne svækkes en del gennem regler om, at selskabet i de første par år efter ikrafttrædelsen ikke skal kunne fradrage mere end det gennemsnitsudbytte, der er deklareret i tiden op mod ikrafttrædelsen.

Bilag til fradragsskitsen.

Den benyttede terminologi.

I skitsen til en fradragsordning er der anvendt følgende specielle begreber:

1. *Aktieavanceskatten*: Den (almindelige eller særlige) indkomstskat, som aktionæren må betale, når der i forbindelse med salg af aktierne eller likvidation af selskabet konstateres en fortjeneste.
2. *Datterselskab*: Begrebet er benyttet i traditionel betydning om et selskab, hvor en vis betydelig (lovbestemt minimum) del af aktierne ejes af et andet selskab, moderselskabet (se under 6).
3. *Den beregnede skat*: Den selskabsskat, som selskabet har betalt for at kunne opspare et beløb, svarende til det overskydende udbytte (se under 7). Den beregnede skat tilbagebetales, i det omfang der er »dækning« på skattesaldoen (se under 13).
4. *Fradragsordningen*: Kort betegnelse for den skitserede selskabs- og aktionærbeskatning, hvor selskabet fritages for beskatning af den del af overskuddet, som straks udloddes, og betalt selskabsskat refunderes, når selskabet udlodder beskattede reserver enten som udbytte eller likvidationsprovenu.
5. *Likvidationsskatten*: En skat, som selskabet skal betale, når indkomsten ifølge selskabets sidste ordinære ansættelse og den ekstraordinære ansættelse udloddes som likvidationsprovenu. Likvidationsskatten skal sikre, at likvidationsprovenuet undergives en samlet skattebelastning af passende størrelse.
6. *Moderselskab*, moder-datterselskabsforhold: Begreberne er benyttet i traditionel betydning (se under 2). Moderselskabet ejer en vis betydelig (lovbestemt minimum) del af aktierne i et andet selskab, datterselskabet.
7. *Overskydende udbytte*: Den del af det deklarerede udbytte, der ikke kan opnås dækning for gennem fradrag i selskabets skattepligtige indkomst. Ved udlodning af overskydende udbytte opnår selskabet adgang til skattetilbagebetaling (se under 14).
8. *Overskydende udlodning*: Den del af likvidationsprovenuet, som kan danne grundlag for skattetilbagebetaling (se under 14). På side 47 i skitsen er der nærmere gjort rede for beregningen af den overskydende udlodning.
9. *Selskabsskatten*: Skat, som beregnes på grundlag af den skattepligtige selskabsindkomst (opgjort efter hidtidige regler), efter at denne er reduceret med deklareret udbytte. Der svares således kun selskabsskat af den ikke-udloddede selskabsindkomst. Selskabsskatten tilbagebetales, når selskabet senere udlodder de beskattede reserver enten som udbytte eller likvidationsprovenu (se under 14). Foruden selskabsskatten betaler selskabet en likvidationsskat (se under 5).
10. *Skalaindkomsten*: Skalaindkomsten danner grundlag for beregningen af selskabsskatten (se under 9). Skalaindkomsten fremkommer, når den skattepligtige selskabsindkomst reduceres med deklareret udbytte. Udbyttefradraget er således teknisk et »beregningsfradrag«.
11. *Skattebetalingskonto*: En særlig konto, som selskabet fører med henblik på skattetilbagebetalingerne (se under 14). Kontoens saldo, skattesaldoen (se under 13), viser størrelsen af den endnu ikke tilbagebetalte selskabsskat (se under 9). Skattetilbagebetalingen kan ikke overstige skattesaldoen.
12. *Skattegodtgørelse*: Et fradrag, som svarer til den franske avoir fiscal ydelse. Der henvises i denne forbindelse til skitsen til en »godtgørelsesordning«. Det er i den foreliggende skitse taget op til overvejelse, om der vil kunne ydes en skattegodtgørelse i forbindelse med

udlodning af likvidationsprovenu, når provenuet beskattes som skattepligtig almindelig indkomst hos aktionæren. Kommissionen har imidlertid ikke ment at kunne gå ind for en sådan ordning.

13. *Skattesaldo:* Den saldo, der figurerer på selskabets skattebetalingskonto (se under 11). Skattesaldoen viser størrelsen af den endnu ikke tilbagebetalte selskabsskat (se under 9). Skattetilbagebetalingen kan ikke overstige skattesaldoen.
14. *Skattetilbagebetaling:* Tilbagebetalingen af selskabsskat (se under 9), når selskabet udlodder de beskattede reserver enten som udbytte eller likvidationsprovenu. Ved udlodning af overskydende udbytte (se under 7) tilbagebetales hele den selskabsskat, som selskabet har betalt for at kunne opspare dette udbytte. Ved overskydende udlodning (se under 8) tilbagebetales kun en del af den selskabsskat, der er betalt af det udloddede. Den ikke-tilbagebetalte del

af selskabsskatten skal sikre, at likvidationsprovenuet undergives en samlet skattebelastning af passende størrelse (se under 5).

15. *Udbyttegivende selskab:* Et selskab, der blandt sine aktionærer har mindst et udbyttmodtagende selskab (se under 16). Begrebet er videre end datterselskab (se under 2).
16. *Udbyttmodtagende selskab:* Et selskab, der ejer aktier m. v. i et andet selskab, det udbyttegivende selskab (se under 15). Begrebet er videre end moderselskab (se under 6).
17. *Udbyttereguleringsfond:* Efter norsk selskabsbeskatning har selskabet fradragsret for det deklarerede udbytte og henlæggelser til udbyttereguleringsfonden. Hvis de henlagte beløb ikke er udloddet, inden der er forløbet 5 år fra henlæggelsen, efterbeskattes selskabet. Den norske ordning indeholder ingen regler, svarende til den foreslåede skattetilbagebetaling (se under 14).

Den norske selskabs- og aktionærbeskatning.

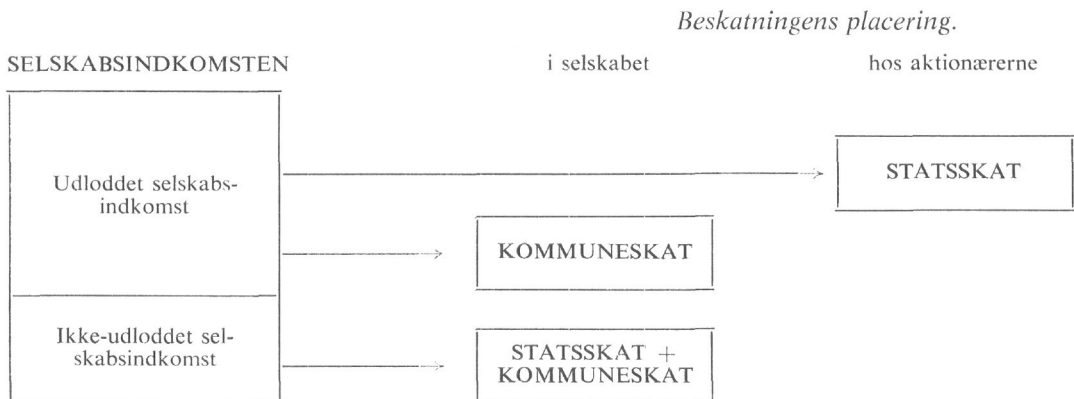
1. Ophævelse af dobbeltbeskatningen.

I Norge er »dobbeltbeskatningen« af udloppet selskabsindkomst i princippet helt ophævet med virkning fra den 1. januar 1970. Reglerne herom findes i lov nr. 71 af 19. juni 1969 om særregler for skatlegging av aksjeselskaper og aksjonærer, jfr. også riksskattestyrets rundskriv nr. 448/avd. I af 24. november 1969. Loven bygger på en innstilling fra skattekomitéen av 1966 (afgivet 30. december 1967) og en innstilling om skattereglene for aksjeselskaper og aksjonærer fra et udvalg, nedsat i 1961 (det såkaldte »Dekke-udvalg«).

Det norske selskab betaler dels en statslig og dels en kommunal selskabsskat. Den statslige selskabsskat fastsættes for et år ad gangen. Skatten vil antagelig ligge på 26 - 26,5 pct. Her i bilaget er der regnet med en skattesats på 26,5 pct. Den kommunale selskabs-

skat varierer en del fra kommune til kommune; men i gennemsnit vil der kunne regnes med en kommunal beskatning *) på ca. 23,5 pct.

Ved beregningen af den statslige selskabsskat indrømmes der fradragsret for det deklarerede udbytte og for selskabets henlæggelser til en såkaldt »udbyttereguleringsfond«. Disse fradrag ydes ikke ved beregningen af den kommunale selskabsskat. Aktionærerne betaler til gengæld kun indkomstskat til staten af det modtagne aktieudbytte. Taget som helhed bliver der således i princippet ikke tale om nogen dobbeltbeskatning af udloppet selskabsindkomst, idet kommuneskatten af det udloppede betales i selskabet, medens statsskatten betales hos aktionærerne. Denne fordeling af den samlede beskatning kan illustreres således:

Den norske selskabsskatteordning svarer for så vidt til den tyske spaltede selskabsbeskatning, idet der ligesom i Tyskland betales en lavere selskabsskat af udloppet selskabsindkomst end af ikke-udloppet indkomst.

Den »spaltede beskatning« på aktionærhånd er derimod noget specielt for den norske ordning. Herigennem opnår Norge i modsætning til Tyskland, at dobbeltbeskatningen i princippet helt ophæves.

*) Heri er medregnet ikke blot kommuneskatten, men også de øvrige skatter og afgifter, som beregnes på grundlag af den kommuneskattepligtige selskabsindkomst.

2. Selskabsskatterne, den minimale skattebelastning i selskaberne.

Ved beregningen af *den statslige selskabsskat* indrømmes der efter § 8 i selskabsskatteloven fradrag for den del af årets overskud, som enten *udloddes* eller *hensættes til en fond* (»udbyttereguleringsfonden«) med henblik på senere udlodning som udbytte. Selskabet betaler statslig selskabsskat af den indkomst, som ikke dækkes af dette fradrag, og selskabsskatten kan ikke kræves tilbagebetalt, når selskabet på et senere tidspunkt udlodder de beskattede reserver.

Selskabet svarer *indkomstskat til kommunen* efter reglerne i de almindelige norske skattelove, jfr. selskabsskattelovens § 7. Der indrømmes ikke noget udbyttefradrag. Kommuneskatten varierer som nævnt noget fra kommune til kommune; men i gennemsnit er skatten på ca. 23,5 pct. Selskabsindkomst, der medgår til betaling af den kommunale selskabsskat, betragtes ikke som udloddet. Der må derfor betales statslig selskabsskat af denne indkomst. Som følge heraf vil den samlede selskabsskattebelastning aldrig kunne komme under 32 pct. Denne minimale skattebelastning opnås, når selskabet udlodder hele det disponible overskud*).

Selskaberne svarer ikke *formueskat*.

5. Udbyttefradraget.

Udbyttefradraget ved den statslige selskabsbeskatning er som nævnt begrænset, idet *det skal holde sig inden for årets overskud*. Årets overskud er ikke det samme som selskabets skattepligtige indkomst. Udgangspunktet for afgrænsningen er *det regnskabsmæssige årsoverskud*. Ved opgørelsen af det regnskabsmæssige overskud kan der være taget hensyn til skattefrie selskabsindkomster og udgifter, som ikke er fradragsberettigede ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Også med hensyn til *likvidations-*

provenu gælder det, at der kun er fradragsret for det udloddede, hvis det holder sig inden for årets regnskabsmæssige overskud.

Der er desuden kun fradragsret for *udbytte, som er lovligt* efter bestemmelserne i aktieselskabsloven (jfr. §§ 103 og 106 i lov nr. 4 av 6. juli 1957 om aksjeselskaber) og prisloven (jfr. §§ 28-31 i lov nr. 4 af 26. juni 1953 om priser m.v.).

Fradragsretten omfatter *udbytte, som tilfalder et selskab*. Det udbyttedragende selskab skal til gengæld medregne aktieudbyttet ved opgørelsen af den indkomst, der danner grundlag for beregningen af statslig selskabsskat. Hvis udbyttet genudloddes, kan det fradrages af modtager-selskabet efter de almindelige regler.

Fradragsretten omfatter endvidere *udbytte, som tilfalder udenlandske aktionærer i norske selskaber*. Som tidligere nævnt vil den samlede skattebelastning i det norske selskab aldrig kunne komme ned under 32 pct., og skattebelastningen i selskabet vil naturligvis også hvile på den selskabsindkomst, som tilfalder de udenlandske aktionærer. Efter § 5 i den norske selskabsskattelov skal de udenlandske aktionærer endvidere betale en 25 pct. »kupongskatt«. En række dobbeltbeskatningsaftaler sætter dog snævre grænser for Norges adgang til at beskatte udbytte til udenlandske aktionærer. Eksempelvis kan Norge efter den dansk-norske dobbeltbeskatningsaftale, således som denne er ændret den 8. december 1970, kun indeholde 15 pct. skat af udbytte, der tilfalder aktionærer, bosat i Danmark, jfr. punkt 9 i skattedepartementets cirkulære af 12. maj 1971 om den ændrede beskatningsaftale. Efter enkelte af de norske dobbeltbeskatningsaftaler er Norge helt afskåret fra at tilbageholde udbytteskat. Norge regner imidlertid med, at der på lidt længere sigt gennem ajourføring af de vigtigste dobbeltbeskatningsaftaler i

*) Den samlede selskabsskattebelastning kan beregnes således, idet *a* betegner selskabsindkomsten før skattebetaling, og *b* betegner det udloddede udbytte:

1°. Hvis *hele* det disponible overskud udloddes, gælder det, at

$$b + 0,235 a + 0,265 (a - b) = a; \text{ eller}$$

$$b = 0,68 a$$

Den samlede skattebelastning findes herefter som $a - b$. Belastningen er på 0,32 *a*, d. v. s. på 32 pct.

2°. Hvis *halvdelen* af det disponible overskud udloddes (eller henlægges til udbyttereguleringsfonden), medens den anden halvdel spares op i selskabet, gælder det, at

$$2 b (\text{nemlig udlodningen} + \text{opsparingen}) + 0,235 a + 0,265 (a - b) = a; \text{ eller}$$

$$1,735 b = 0,5 a; \text{ eller}$$

$$b = 0,2882 a$$

Den samlede skattebelastning findes herefter som $a - 2 b$. Belastningen er på 0,4236 *a*, d. v. s. på 42,36 pct.

almindelighed vil kunne opnå en passende høj beskatning af udbytte til udenlandske aktionærer. Med en udbytteskat på 15 pct. — svarende til normalsatsen efter OECD-s modelkonventionen, artikel 10, stk. 2 (b), jfr. *bilag FA* - og en minimal skattebelastning på 32 pct. i selskabet, vil der af udbytte, som tilfalder udenlandske aktionærer, altid være betalt mindst 42,2 pct. i skat til Norge.

Fradragsordningen omfatter egentlig kun selskaber, som er hjemmehørende i Norge. I princippet skal *de udenlandske filialer* betale både statslig og kommunal selskabsskat af hele den skattepligtige selskabsindkomst. Af hensyn til diskriminationsbestemmelserne i en række af de norske dobbeltbeskatningsaftaler vil der imidlertid i en overgangsperiode, indtil aftalerne er ajourført, blive ydet de udenlandske filialer en fradragsret for deklareret udbytte. Dette spørgsmål er nærmere omtalt i en fodnote på side 31 i skitsen.

4. Fradraget for henlæggelse til udbytte- reguleringsfonden.

I forbindelse med udbyttefradraget kan selskabet ved beregningen af den statslige selskabsskat som nævnt kræve fradrag for *henlæggelse* til den såkaldte udbyttereguleringsfond, jfr. selskabsskatteovens § 8, stk. 2. De begrænsninger, der gælder med hensyn til udbyttefradraget, gælder også for disse henlæggelser. Adgangen til at foretage henlæggelse til udbyttereguleringsfonden er imidlertid yderligere begrænset med en regel om, at det enkelte års henlæggelse ikke kan overstige *1 pct. af den indbetalte aktiekapital og reservefonden* ved årets begyndelse.

Henlæggelserne til udbyttereguleringsfonden skal udloddes, inden der er gået 5 år. Henlagte beløb, der ikke er udloddet i løbet af de nævnte 5 år, efterbeskattes, idet de medregnes som statsskattepligtig indkomst for selskabet i det år, fristen udløber. Der er ikke knyttet særlige pønale bestemmelser (f. eks. om forrentning fra henlæggelsestidspunktet at regne eller om forhøjelse af den statslige selskabsskat) til denne efterbeskatning.

*) Reglerne findes i lov nr. 99 af 10. december 1971 om midlertidig tillæg til skattelovene for landet og for byerne. Ifølge loven skal der på grundlag af en for det pågældende indkomstår fastsat sats betales skat af fortjeneste på aktier, som sælges inden for de første 5 år efter erhvervelsen. Tab på aktier kan under nærmere angivne omstændigheder fradrages i fortjeneste, som er undergivet skattepligt efter lovens regler. Loven gælder for fortjeneste og tab, som konstateres den 5. oktober 1971 eller senere.

Selskabet kan ikke kræve udbyttefradrag, når det udloddede hidrører fra udbyttereguleringsfonden, idet der er opnået skattefrihed allerede ved henlæggelsen.

Der gennemføres ingen efterbeskatning af henlagte beløb, som udloddes i form af *likvidationsprovenu*. Det er imidlertid en forudsætning herfor, at de henlagte beløb ikke medgår til dækning af aktiernes pålydende værdi.

5. Udbyttebeskatningen hos aktionærerne.

Aktieudbytter beskattes ved statsskatteligningen; men aktionærerne er skattefri af de modtagne udbytter ved kommuneskatteligningen, jfr. selskabsskatteovens § 3. Det udbyttmodtagende selskab medregner udbyttet ved opgørelsen af den selskabsindkomst, der danner grundlag for påligningen af statslig selskabsskat. Lovens regler gælder i princippet fuldt ud for norske aktionærer i udenlandske selskaber, idet der dog må tages hensyn til de indgåede dobbeltbeskatningsaftaler.

6. Den norske aktieavancebeskatning.

Først i slutningen af 1971 er der i Norge gennemført regler om en generel aktieavancebeskatning*). Den nye lov skal alene anvendes, når fortjenesten på aktierne ikke er skattepligtig efter de hidtil gældende, almindelige skattelove. Skattepligtig efter de hidtidige skattelove foreligger, når aktierne er solgt i næring el. lign., eller solgt er sket under sådanne omstændigheder, at det er sandsynligt, at der i virkeligheden er tilsigtet salg af selskabets virksomhed eller ejendom eller en væsentlig del deraf (reglerne om »selgende gruppe«).

Efter de hidtidige skattelove er likvidationsudlodninger skattepligtige på samme måde som almindeligt aktieudbytte. Der svares således statsskat, men ikke kommuneskat af likvidationsprovenuet. Ved beregningen af den statslige indkomstskat indrømmes der imidlertid aktionæren fradrag for den del af likvidationsudlodningen, som svarer til den indbetalte aktiekapital (den pålydende værdi) og evt. indbetalt overkurs.

7. *De særlige regler om »selgende gruppe«.* Reglerne om »selgende gruppe« findes i landskattelovens § 54 (byskattelovens § 46). Bestemmelsen er sålydende:

»Når alle aksjer (parter) i et selskab eller en del derav selges under sådanne omstændigheder, at det er sandsynlig, at det i virkeligheden tiisiktes salg av selskabets eiendeler eller den av selskapet drevne næring eller virksomhet - helt eller for en væsentlig del - skal ligningen skje etter det sandsynlige virkelige forhold og den ved avhendelsen kunne fortjeneste, for så vidt den etter lovens bestemmelser for øvrig skulle være skattbar, skattlegges under ett hos vedkommende seigere.«

Hovedindholdet af denne bestemmelse er, at når samtlige eller en væsentlig del af aktierne i et selskab sælges, skal sælgerne beskattes, som om de havde været personlige ejere af selskabets ejendele.

Bestemmelsen har givet forskellige fortolknings- og praktiseringsvanskeligheder. Problemerne samler sig omkring følgende spørgsmål:

- a°. Kravet om, at der skal være solgt en væsentlig del af aktierne i selskabet.
- b°. Kravene til formålet med overdragelsen (der skal tilsigtes salg af virksomhedens ejendele eller næring).
- c°. Forudsætningen om, at fortjenesten i øvrigt skal være skattepligtig.
- d°. Opgørelsen af den skattepligtige fortjeneste.
- e°. De virkninger, den foretagne gruppebeskatning skal have for selskabet.

ad a: Når der er tale om såkaldte »rene aktionærinteresser«, anvendes bestemmelsen som regel kun, hvis mindst 30 pct. af aktierne i selskabet er solgt. Hvis der er interesser herudover, kræves kun ca. 25 pct. af aktierne solgt. Domstolene har imidlertid tilkendegivet, at der ikke eksisterer faste grænser, idet forholdene altid må vurderes konkret. Ved salg ad flere gange fordelt over flere år sigtes der mod en samlet vurdering af transaktionerne.

ad b°: I praksis lægges der vægt på, om køber har haft til hensigt at erhverve selskabets ejendele eller næring, og om sælger burde have kendskab til dette. Hvis alene en del af aktionærene burde have haft et så-

dant kendskab til købers motiver, kan reglerne kun anvendes over for disse aktionærer.

På grund af de subjektive krav vil der som regel ikke blive tale om beskatning, hvis overdragelsen finder sted på børsen.

ad c°: Beskatningen hos sælgende gruppe forudsætter for det første, at der for selskabet havde foreligget skattepligt, hvis dette i stedet for havde afhændet en tilsvarende del af sin virksomhed. Hvis kun en del af fortjenesten ved en sådan virksomhedsafhændelse havde været skattepligtig hos selskabet, kan også kun en tilsvarende del af aktieavancen hos den sælgende gruppe beskattes. For det andet forudsættes det, at de pågældende aktionærer ikke er dækket ind af særlige personlige skattefritagelsesregler. Det gælder således for de skattefrie institutioner, og det gælder med hensyn til arvede aktier og gaveaktier. For de arvede aktier er reglen, at der ikke sker nogen beskatning af den avance, som hidrører fra tiden før arveudlægget. For gaveaktierne gælder noget tilsvarende.

ad d°: Udgangspunktet er forskellen mellem salgssummen og selskabets egenkapital på salgstidspunktet (evt. den til aktieposten svarende del af selskabets kapital), idet egenkapitalen korrigeres under hensyn til den skjulte skattebyrde, der ligger gemt i selskabets aktiver. Der er særlige regler om avanceopgørelsen, når aktier, erhvervet fra en sælgende gruppe, påny gøres til genstand for gruppesalg.

ad e°: Når selskabet senere sælger de aktiver, som har været omfattet af aktieavancebeskatning hos en sælgende gruppe, skal der ved beskatningen af selskabets fortjeneste på disse aktiver tages hensyn til den foretagne gruppebeskatning. I praksis indrømmes der for øvrigt straks selskabet ret til at foretage en skattefri opskrivning af varelagre, som er indgået i en gruppebeskatning.

Hvis en aktionær, der handler i næring, samtidig omfattes af reglerne om sælgende gruppe, benyttes i praksis det regelsæt, der giver den højeste skat.

Beskatningen af sælgende gruppe påhviler gruppen som sådan. Det medfører, at der bl.a. er særlige regler om skattebetalingen. Skatten kan fordeles over flere år.

Bilag F. 3

Oversigt over tilladt dansk kildebeskatning af aktieudbytte i henhold til indgåede overenskomster til undgåelse af dobbeltbeskatning.

(Bemærk at begrebet »moderselskab« *ikke* er det samme i alle overenskomsterne, ligesom der normalt gælder særlige regler, såfremt udbyttet har direkte forbindelse med et herværende fast driftssted af den udenlandske aktionær, eller hvis der er en særlig nær forbindelse mellem det danske selskab og aktionæren).

Land	Art.:	Alm. aktionær	Moderselskab
Belgien***	10	15 pct.	15 pct.
Canada	VI	15 pct.	15 pct.
Ceylon	VI (2)	5 pct.	5 pct.
England	VII	15 pct.	5 pct.
Finland	10	0	0
Frankrig	8	0	0
Færøerne	3 (1)	0	0
Holland	9	15 pct.	0
Indien	VIII	30 pct.**	30 pct.**
Irland	VI (1 b)	0	0
Island***	10	0	0
Israel	10 (2 a)	15 pct.	5 pct.
Italien	VIII	15 pct.	15 pct.
Japan	10	15 pct.	10 pct.
Norge	10	15 pct.****	15 pct.****
Pakistan	VI (3)	30 pct.**	15 pct.
Schweiz	9 (3)	0	0
Singapore***	VI	15 pct.	10 pct.
Sverige	10	0	0
Thailand***	10	30 pct.**	20 pct.
Trinidad og Tobago	X	20 pct.	10 pct.
USA	VI	15 pct.	5 pct.
Vesttyskland	12 (3 og 4)	15 pct.	10 pct.
Østrig	10	10 pct.	10 pct.

*) Tallene i denne kolonne refererer til artiklen i de overenskomster, Danmark har indgået med de pågældende lande.

**) Overenskomsten indeholder ingen begrænsning.

***) Overenskomsten er endnu ikke trådt i kraft.

****) Gælder fra 1. februar 1971.

Uddrag af OECD's modelkonvention.

Artikel 10.

1. Udbytte, som udbetales af et selskab, der er hjemmehørende i en af de kontraherende stater, til en person, som er hjemmehørende i den anden kontraherende stat, kan beskattes i denne stat.
2. Sådant udbytte kan imidlertid beskattes i den kontraherende stat, i hvilken det selskab, der udbetaler udbyttet, er hjemmehørende og i overensstemmelse med lovgivningen i denne stat, men den skat, der pålægges, må ikke overstige
  - a) 5 pct. af bruttoudbyttet, hvis modtageren er et selskab (bortset fra et interessentskab), som direkte ejer mindst 25 pct. af kapitalen i det selskab, som udbetaler udbyttet;
  - b) i alle andre tilfælde 15 pct. af bruttoudbyttet. De kompetente myndigheder i de kontraherende stater skal ved gensidig aftale fastsætte de nærmere regler for anvendelsen af denne begrænsning.
Bestemmelserne i dette stykke medfører ingen begrænsninger i adgangen til at beskatte selskabet af den fortjeneste, hvoraf udbyttet er udbetalt.
3. Udtrykket »udbytte« betyder i denne artikel indkomst af aktier, udbyttebeviser eller -rettigheder, mineaktier, stifterandele eller - bortset fra gældsfordringer - andre rettigheder til andel i fortjeneste, såvel som indkomst fra andre selskabsrettigheder, der sidestilles med indkomst fra aktier i henhold til skattelovgivningen i den stat, i hvilken det selskab, der foretager udlodningen, er hjemmehørende.
4. Bestemmelserne i stykke 1 og 2 finder ikke anvendelse i tilfælde, hvor udbyttet oppebæres af en person, der er hjemmehørende i en af de kontraherende stater, og som har et fast driftssted i den anden kontraherende stat, i hvilken det selskab, der udbetaler udbyttet, er hjemmehørende, såfremt de rettigheder, der ligger til grund for udlodningen, har direkte forbindelse med det faste driftssted. I så fald skal bestemmelserne i artikel 7 finde anvendelse.
5. Hvor et selskab, som er hjemmehørende i en af de kontraherende stater, oppebærer fortjeneste eller indkomst fra den anden kontraherende stat, kan denne anden stat ikke pålægge nogen skat på udbytte, som udbetales af selskabet til personer, der ikke er hjemmehørende i denne anden stat, eller underkaste selskabets ikke udloddede indkomst nogen skat på ikke-udloddet indkomst, selv om det udbetalte udbytte eller den ikke-udloddede indkomst helt eller delvis består af fortjeneste eller indkomst fra kilder i denne anden stat.

Kommentarer til artikel 10.

IV. Særstilling for bestemte stater på grund af særlige forhold i deres interne ret.

D. Tyskland, Grækenland og Island.

48. Løsningen, foreslået i stk. 2 i artiklen, bygger på den forudsætning, at formålet med en dobbeltbeskatningsaftale ikke er at forhindre den økonomiske dobbeltbeskatning (det forhold, at selskabet først beskattes af overskuddet fra erhvervsvirksomheden, og aktionærene derefter beskattes af det tilbageblevne overskud, når dette udlod-

des). Hvis en stat med henblik på at lempe eller afskaffe denne økonomiske dobbeltbeskatning pålægger selskabet en meget lav skat eller slet ingen skat af den del af selskabsindkomsten, der udloddes (idet det udloddede udbytte undergives fuld beskatning hos de indenlandske aktionærer), må denne stat have adgang til at beskatte udbytte, som modtages af udenlandske aktionærer, med højere satser end nævnt i stk. 2. Udskrivning af en højere udbytteskat vil således opveje, at den udloddede selskabsindkomst ikke er blevet beskattet hos selskabet, eller at den er blevet beskattet med en formindsket skattesats. I så fald kan det også blive nødvendigt at pålægge en højere udbytteskat end den, der er nævnt i stk. 2, hvis det skal sikres, at udenlandske aktionærer (eller visse kategorier af aktionærer, f.eks. udenlandske moderselskaber) ikke kommer i en mere fordelagtig skattemæssig stilling end de indenlandske aktionærer. Flere stater, som har indgået aftale med disse lande, har taget denne særlige retsstilling i betragtning.

Kapitel VI

Særlige bestemmelser.

Artikel 24.

Ikke-diskriminering.

1. Statsborgere i en af de kontraherende stater skal ikke i den anden kontraherende stat kunne underkastes nogen beskatning eller dermed forbundne krav, som er anderledes eller mere byrdefulde end den beskatning og dermed forbundne krav, som statsborgere i den anden stat under samme forhold er eller måtte blive underkastet.
2. Udtrykket »statsborgere« betyder:
  - a) alle fysiske personer, der har statsborgerret i en af de kontraherende stater;
  - b) alle juridiske personer, interessent-

skaber og foreninger, der består i kraft af den gældende lovgivning i en af de kontraherende stater.

3. Statsløse personer skal ikke i en af de kontraherende stater kunne underkastes nogen beskatning eller dermed forbundne krav, som er anderledes eller mere byrdefulde end den beskatning og dermed forbundne krav, som statsborgere i denne stat under samme forhold er eller måtte blive underkastet.
4. Beskatning af et fast driftssted, som et foretagende i en af de kontraherende stater har i den anden kontraherende stat, må ikke være ugunstigere i denne anden stat end beskatningen af foretagender i denne anden stat, der udøver samme virksomhed. Denne bestemmelse skal ikke kunne fortolkes som forpligtende en af de kontraherende stater til at tilstå personer, som er hjemmehørende i den anden kontraherende stat, de personlige, skattemæssige begunstigelser, lempelser og nedsættelser, som den indrømmer de personer, der er bosat inden for dens eget område som følge af personlig stilling eller forsørgerpligt over for familie.
5. Foretagender i en af de kontraherende stater, hvis formue helt eller delvis ejes eller kontrolleres, direkte eller indirekte, af en eller flere i den anden kontraherende stat hjemmehørende personer, skal ikke i den førstnævnte kontraherende stat kunne underkastes nogen beskatning eller dermed forbundne krav, som er anderledes eller mere byrdefulde end den beskatning og dermed forbundne krav, som andre tilsvarende foretagender i den førstnævnte stat er eller måtte blive underkastet.
6. Udtrykket »beskatning« betyder i denne artikel skatter af enhver art og betegnelse.

Likvidationsskatten og skattetilbagebetalingen ved likvidation.

Eksempler til belysning af de foreslåede regler om likvidationsskat, fradrag for likvidationsprovenu og skattetilbagebetaling ved likvidation.

I eksemplerne forudsættes, at *selskabsskatten* er på 45 pct., og at *likvidationsskatten* er på 15 pct. Endvidere forudsættes det, at *skattetilbagebetalingen* ved likvidation er på 0,50 x den overskydende udlodning. Den overskydende udlodning beregnes som $S \div P$, hvor S er lig med hele likvidationsudlodningen bortset fra den indbetalte aktiekapital og skattetilbagebetalingen, og P er lig med summen af den skattepligtige indkomst i følge sidste ordinære ansættelse og den ekstraordinære ansættelse, reduceret med pålignet likvidationsskat. Under 5° og 6° forudsættes, at der ydes aktionæren en *skattegodtgørelse*. Godtgørelsen beregnes som 0,1765 x (det modtagne likvidationsprovenu med fradrag af aktionærens andel i den indbetalte aktiekapital). Det forudsættes endelig, at selskabet *ikke har haft andet end skattepligtige erhvervelser*.

Et selskab med en indbetalt aktiekapital på 1.000.000 kr. har i årene forud for det afsluttende kalenderår undladt at udlodde skattepligtig indkomst til et samlet beløb på 1.000.000 kr. Der er betalt 45 pct. i selskabsskat af dette beløb, således at der ved begyndelsen af det afsluttende kalenderår er en saldo på skattebetalingskontoen på 450.000 kr. Både den indbetalte aktiekapital på 1.000.000 kr. og den opsparede selskabsindkomst — der efter fradrag af selskabsskatten på 450.000 kr. andrager 550.000 kr. — er i behold hos selskabet, og disse beløb kan tillige med overskuddet vedrørende sidste ordinære og den ekstraordinære ansættelse udloddes til aktionærerne ved likvidationen.

Udlodningerne vedrørende sidste ordinære og den ekstraordinære ansættelse finder sted i det afsluttende kalenderår, og der skal derfor pålignes *likvidationsskat* med hensyn til indkomsten for begge disse ansættelser.

Ved sidste ordinære ansættelse er den skattepligtige selskabsindkomst på 100.000 kr., og ved den ekstraordinære ansættelse er indkomsten på 200.000 kr. Likvidationsskatten udgør $0,15 \times (100.000 \text{ kr.} + 200.000 \text{ kr.}) = 45.000 \text{ kr.}$ Den resterende del af indkomsterne, 300.000 kr. $\div 45.000 \text{ kr.} = 255.000 \text{ kr.}$, udloddes til aktionærerne sammen med den indbetalte aktiekapital på 1.000.000 kr., opsparet selskabsindkomst fra tidligere år, 550.000 kr., og den skattetilbagebetaling, udlodningen berettiger til.

Skattetilbagebetalingen beregnes således:

Udlodningen — bortset fra skattetilbagebetalingen — (1.000.000 kr. + 550.000 kr. + 255.000 kr. = 1.805.000 kr.), reduceret med indbetalt aktiekapital (1.000.000 kr.) beregnes til 805.000 kr. Dette beløb søges fratrukket i summen af de skattepligtige indkomster ifølge sidste ordinære og den ekstraordinære ansættelse, efter at disse ansættelser er reduceret med betalt likvidationsskat (100.000 kr. + 200.000 kr. $\div 45.000 \text{ kr.} = 255.000 \text{ kr.}$). Herved fremkommer der en »overskydende udlodning« på 805.000 kr. $\div 255.000 \text{ kr.} = 550.000 \text{ kr.}$ Skattetilbagebetalingen vedrørende den overskydende udlodning udgør 0,50 x 550.000 kr. = 275.000 kr.

Der kan således i alt udloddes 1.000.000 kr. + 550.000 kr. + 255.000 kr. + 275.000 kr. = 2.080.000 kr., hvoraf 1.000.000 kr. udgør tilbagebetaling af den indbetalte aktiekapital.

Selskabets skattebetaling efter tilbagebetalingen udgør:

Likvidationsskatten	45.000 kr.
+ ikke tilbagebetalt selskabsskat	450.000 kr.
	÷ 275.000 - 175.000 -
J alt	220.000 kr.

Af en selskabsindkomst på 1.000.000 kr. + 300.000 kr. = 1.300.000 kr. er der således i sidste ende betalt 220.000 kr. i skat i selskabet. Resten (1.300.000 kr. - 220.000 kr.) = 1.080.000 kr. er udloddet.

Aktionærerne A, B, C og D har hver aktier i selskabet, svarende til en indbetalt aktiekapital på 100.000 kr. De får hver udloddet 208.000 kr. Heraf udgør de 100.000 kr. tilbagebetaling af aktiekapitalen, medens de 108.000 kr. hidrører fra en selskabsindtjening på 130.000 kr. Af denne selskabsindtjening er der en ikke tilbagebetalt skat i selskabet på 22.000 kr.

I beregningerne nedenfor under 1°-6° vil skattebelastningen overalt afvige noget fra den belastning, der er tilsigtet eller - for så vidt angår 3° og 4° - som måtte forventes, jfr. tabelmaterialet på side 43 i skitsen. Afvigelserne hænger sammen med de foretagne nedrundinger af likvidationsskattesatsen og skatte tilbagebetalingssatsen. Likvidationsskatten er beregnet efter en 15 pct. sats, og tilbagebetalingssatsen er på 0,50; men som vist i skitsen er de teoretisk »rigtige« procenter på henholdsvis 16,67 og 51,52.

1°. Aktionær A har *fortjeneste* på aktierne, og denne fortjeneste skal medregnes ved opgørelsen af *særlig indkomst*.

Aktierne er købt for 100.000 kr. Idet der ses bort fra alle omkostninger og fradraget på 3.000 kr. efter § 9, stk. 1, i loven om særlig indkomstskat, kan aktieavanceskatten beregnes således:

Samlet udlodning i det afsluttende kalenderår	208.000 kr.
÷ Anskaffelsessummen	100.000 -
Fortjeneste	108.000 kr.
Særlig indkomstskat, 40 pct. heraf	43.200 -
hvilket med tillæg af den resterende skat i selskabet	22.000 -
giver en samlet skat i selskab og hos aktionær på	65.200 kr.

Denne samlede skat svarer tilnærmelsesvis til en 50 pct. skat (65.000 kr.) af A's andel i selskabsindtjeningen, 130.000 kr. Skattebelastningen er på 50,15 pct.

2°. Aktionær B har *tab* på aktierne, og dette tab skal medregnes ved opgørelsen af *særlig indkomst*.

Aktierne er købt for 300.000 kr. Idet der også her ses bort fra omkostningerne m. v., kan skattefordelen som følge af fradragsretten beregnes således:

Samlet udlodning i det afsluttende kalenderår	208.000 kr.
÷ Anskaffelsessummen	300.000 -
Tab	92.000 kr.
Skattefordel, 40 pct. heraf	36.800 -
hvilket med fradrag af den resterende skat i selskabet	22.000 -
giver en nettofordel i selskabet og hos aktionær på	14.800 kr.

Denne nettofordel svarer tilnærmelsesvis til en 50 pct. skat (65.000 kr.) af B's andel i selskabsindtjeningen, 130.000 kr., og en skattefordel på 80.000 kr. (80.000 kr. - 65.000 kr. = 15.000 kr.). Skattefordelen på 80.000 kr. udgør 40 pct. af det tab på 200.000 kr., der vil fremkomme, hvis der ved opgørelsen af tabet ses bort fra den udloddede selskabsindtjening.

3°. Aktionær C har *fortjeneste* på aktierne, og denne fortjeneste skal medregnes ved opgørelsen af skattepligtig *almindelig indkomst*. C ligger på et 60 pct. beskatningsniveau. Aktierne

er købt for 100.000 kr. Idet der ses bort fra omkostninger, kan aktieavanceskatten beregnes således:

Samlet udlodning i det afsluttende kalenderår	208.000 kr.
÷ Anskaffelsessummen	100.000 -
Fortjeneste	108.000 kr.
Almindelig indkomstskat, 60 pct. heraf	64.800 -
hvilket med tillæg af den resterende skat i selskabet	22.000 -
giver en samlet skat i selskab og hos aktionær på	86.800 kr.

Denne samlede skat svarer tilnærmelsesvis til den forventede 66 pct. skat (85.800 kr.) af C's andel i selskabsindtjeningen, 130.000 kr. Skattebelastningen er på 66,77 pct.

4°. Aktionær D har tab på aktierne, og dette tab skal medregnes ved opgørelsen af skattepligtig *almindelig indkomst*. D ligger på et 60 pct. beskatningsniveau. Aktierne er købt for 300.000 kr. Idet der ses bort fra omkostningerne, kan skattefordelen som følge af fradragsretten beregnes således:

Samlet udlodning i det afsluttende kalenderår	208.000 kr.
→ Anskaffelsessum	300.000 -
Tab	92.000 kr.
Skattefordel, 60 pct. heraf	55.200 -
hvilket med fradrag af den resterende skat i selskabet	22.000 -
giver en nettofordel i selskab og hos aktionær på	33.200 kr.

Denne nettofordel svarer tilnærmelsesvis til den forventede 66 pct. skat (85.800 kr.) af D's andel i selskabsindtjeningen, 130.000 kr., og en skattefordel på 120.000 kr. (120.000 kr. — 85.800 kr. = 34.200 kr.). Skattefordelen på 120.000 kr. udgør 60 pct. af det tab på 200.000 kr., der vil fremkomme, hvis der ved opgørelsen af tabet ses bort fra den udloddede selskabsindtjening.

5°. Stillingen er den samme som under 3°, blot ydes der her aktionær C *en skattegodtgørelse på 17,65 pct.* af den udloddede selskabsindtjening. Skattegodtgørelsen udgør således $0,1765 \times (208.000 \text{ kr.} - 100.000 \text{ kr.}) = 19.062 \text{ kr.}$ Aktieavanceskatten kan beregnes således:

Samlet udlodning i det afsluttende kalenderår	208.000 kr.
med tillæg af skattegodtgørelsen	19.062 -
giver en afståelsessum på	227.062 kr.
Herfra trækkes anskaffelsessummen	100.000 -
Fortjeneste	127.062 kr.
Almindelig indkomstskat, 60 pct. heraf	76.237 -
Herfra trækkes skattegodtgørelsen	19.062 -
Aktionærens skattebetaling	57.175 kr.
med tillæg af den resterende skat i selskabet	22.000 -
giver en samlet skat i selskab og hos aktionær på	79.175 kr.

Denne samlede skat svarer tilnærmelsesvis til 60 pct. skat (78.000 kr.) af C's andel i selskabsindtjeningen, 130.000 kr. Skattebelastningen er på 60,90 pct.

6°. Stillingen er den samme som under 4°, blot ydes der her aktionær D *en skattegodtgørelse på 17,65 pct.* af den udloddede selskabsindtjening. Skattegodtgørelsen udgør således ligesom under 5° 19.062 kr. Skattefordelen som følge af fradragsretten kan beregnes således:

Samlet udlodning med tillæg af skattegodtgørelse (se under 5°)	227.062 kr.
÷ anskaffelsessum	300.000 -
giver et tab på	72.938 kr.

Skattefordel, 60 pct. heraf	43.763 kr.
med tillæg af skattegodtgørelsen	19.062 -
giver aktionæren samlede fordele på	62.825 kr.
Aktionærens samlede fordele	62.825 -
med fradrag af den resterende skat i selskabet	22.000 -
giver en nettofordel i selskab og hos aktionær på	40.825 kr.

Denne nettofordel svarer tilnærmelsesvis til en 60 pct. skat (78.000 kr.) af D's andel i selskabsindtjeningen, 130.000 kr., og en skattefordel på 120.000 kr. (120.000 kr. — 78.000 kr. = 42.000 kr.). Skattefordelen på 120.000 kr. udgør 60 pct. af det tab på 200.000 kr., der vil fremkomme, hvis der ved opgørelsen af tabet ses bort fra den udloddede selskabsindtjening.

Skitse til en „godtgørelsesordning“.

Aktionæren får en godtgørelse
for den selskabsskat,
der er betalt af det udloddede.

1.

Almindelige bemærkninger om godtgørelsesordningen.

A. Kortfattet beskrivelse af ordningen.

Den såkaldte »dobbeltbeskatning« af udloddet selskabsindkomst søges i godtgørelsesordningen ophævet gennem en lempelse af skatten hos udbyttedtageren. Ordningen er opbygget med udgangspunkt i det fransk-belgiske avoir fiscal system.

Selskabet betaler en skat - »selskabsskatten« - af hele selskabsindkomsten, og denne skat er ens for udloddet og opsparet selskabsindkomst. Hos aktionæren medregnes aktieudbyttet i den skattepligtige indkomst, men der ydes derefter denne et fradrag - en »skattegodtgørelse« - i de pålignede personlige skatter. Gennem dette fradrag opnår aktionæren godtgørelse for den selskabsskat, der er betalt af det modtagne udbytte. Skattegodtgørelsen tilkommer såvel personaktionæren som det aktieejende selskab. Godtgørelsen indkomstbeskattes hos aktionæren sammen med det udbytte, der er modtaget fra selskabet*).

Der er knyttet skattegodtgørelse til ethvert udbytte, således også til udbytte, som hidrører fra ikke beskattet selskabsindkomst og selskabsindkomst fra tiden før godtgørelsesordningens ikrafttræden. I sådanne tilfælde, hvor den udloddede indkomst ikke er blevet selskabsbeskattet efter de nye regler, da den blev erhvervet, må selskabet imidlertid ved udlodningen betale en særlig skat — »udligningsskatten«. Denne skat skal ophæve for-

delene ved den skattegodtgørelse, som er knyttet til det udloddede udbytte. Visse udbyttedtagere, som ikke får skattegodtgørelse har dog adgang til at få udligningsskatten tilbagebetalt.

Selskabet fører en konto - »udlodningskontoen« - som til enhver tid viser, hvad der kan udloddes uden udligningsskat.

Ved selskabets likvidation er der knyttet en godtgørelse til udlodningen af de reserver, som er selskabsbeskattede. Den øvrige del af likvidationsudlodningen er derimod ikke forbundet med godtgørelse. Den godtgørelse, der ydes ved likvidationen, den såkaldte »likvidationsgodtgørelse«, er imidlertid mindre end skattegodtgørelsen ved udlodning af udbytte. Det skyldes, at likvidationsprovenuet i almindelighed undergives særlig indkomstbeskatning hos aktionæren, medens udbytte beskattes som almindelig indkomst. Da det kun er de selskabsbeskattede reserver, som er forbundet med likvidationsgodtgørelse, skal selskabet i likvidationssituationen ikke betale udligningsskat.

Der ydes ikke nogen godtgørelse ved beskatningen af den fortjeneste, som indvindes ved salg eller anden form for overdragelse af aktierne. Der er således alene knyttet godtgørelse til udlodningen af udbytte og likvidationsprovenu.

Kun udbytte og udlodning af likvidationsprovenu fra danske selskaber er forbundet

*) Fremgangsmåden kan illustreres med følgende *eksempel*.

(Det forudsættes, at selskabsskatten er på 40 pct., at der gives fuld godtgørelse for denne selskabsskat, og at aktionæren betaler 57 pct. i indkomstskat).

Af et udloddet udbytte på 60 vil der i selskabet være betalt en selskabsskat på 40. Aktionæren, der modtager udbyttet på 60, skal ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst medregne:

dels udbyttet	60
dels godtgørelsen for den betalte selskabsskat	40
ialt	100

Af denne indkomst pålignes der aktionæren en skat på 57 pct. eller .....

og i den pålignede skat fradrages godtgørelsen .....

Af udbyttet må aktionæren således betale en skat på .....

med godtgørelse, og kun danske aktionærer får fordel af godtgørelserne.

For udenlandske aktionærer i danske selskaber gennemføres en særlig definitiv udbyttebeskatning. Til gengæld bortfalder den nuværende generelle udbytteskat efter kildeskattelovens afsnit VI.

Skattegodtgørelsen, knyttet til udloddet udbytte, og likvidationsgodtgørelsen forudsættes i den skitserede ordning fastsat således, at der opnås en fuldstændig ophævelse af »dobbeltbeskatningen«. Hvis de skitserede godtgørelser formindskes, opnås kun en lempelse og ingen egentlig ophævelse af »dobbeltbeskatningen«.

Foran i betænkningen er der redegjort for de provenumæssige virkninger som følge af overgangen til en godtgørelsesordning og for de overvejelser, som kommissionen har gjort sig med hensyn til selskabsskatteprocenten under en sådan ordning. Under gennemgangen af godtgørelsesordningen - især reglerne om skattegodtgørelsen, likvidationsgodtgørelsen og udligningsskatten - vil det være praktisk at kunne bygge på en bestemt beskatningsprocent. I skitsen er der overalt forudsat en selskabsskat på 40 pct.

Det er endvidere i skitsen forudsat, at den særlige indkomstskat af fortjeneste på aktier m. v. er på 40 pct., jfr. lov nr. 284 af 9. juni 1971 om ændring af lov om særlig indkomstskat, hvorved beskatningsprocenten er hævet fra 30 til 40.

I *bilag G. 1* findes en oversigt over den specielle terminologi, der er anvendt i skitsen.

B. Samtidig i beskatningen af udloddet selskabsindkomst - Forholdet til udlandet.

I godtgørelsesordningen beskattes aktionæren af det modtagne aktieudbytte; men han opnår samtidig en godtgørelse for den selskabsskat, der er betalt af det udloddede. Det bliver herved aktionærens personlige indkomst- og (formue-) forhold, der i sidste ende bestemmer skatten af den udloddede selskabsindkomst. Den skat, som selskabet betaler af udloddet selskabsindkomst, kan for så vidt betragtes som en slags *foreløbig skattebetaling*. Udbyttebeskatningen hos aktionæren er ud fra denne betragtning den en-

delige skat, i hvilken den foreløbige skat — selskabsskatten - kan modregnes. Ligesom den foreløbige skat efter kildeskattelovens afsnit V skal selskabsskatten af udloddet selskabsindkomst *sikre samtidighed i beskatningen*.

Godtgørelsesordningen bygger som nævnt på det fransk-belgiske *avoir fiscal system**). Ligesom *avoir fiscal systemet* synes godtgørelsesordningen måske især at have sin styrke ved *beskatningen af de udenlandske selskabs- og aktionærinteresser*. Indenfor rammerne af de eksisterende dobbeltbeskatningsaftaler skulle godtgørelsesordningen kunne sikre en rimelig høj beskatning af de udenlandske filialer her i landet og af selskabsindkomst, som danske selskaber udlodder til udenlandske aktionærer. Derimod synes det under en »fradragsordning« ikke muligt at sikre en rimelig beskatning af selskabsindkomst, som danske selskaber udlodder til udenlandske aktionærer, og det vil under en sådan ordning også blive vanskeligt at opnå en passende beskatning af de udenlandske filialer.

Ligesom i Frankrig og Belgien skal der under den her skitserede godtgørelsesordning ikke ydes skattegodtgørelse til udenlandske aktionærer. Det er imidlertid meget sandsynligt, at Danmark vil blive nødsaget til at indgå på forhandlinger om ændring af dobbeltbeskatningsaftalerne. De forskellige aftalelande vil herved søge at få godtgørelsesordningen udvidet til også at gælde aktionærer, bosat i vedkommende land. Sådanne aftaler om udvidet adgang til *avoir fiscal* er Frankrig i forhandlinger om med en række forskellige lande. Foreløbig er der truffet aftale med Vesttyskland, Schweiz, U.S.A. og Sverige. Der kan i denne forbindelse henvises til *bilag G. 2*.

Selv om det således er meget muligt, at godtgørelsesordningen på længere sigt vil komme til at omfatte aktionærer, hjemmehørende i en række andre lande, ligger der efter kommissionens opfattelse væsentlige fordele i, at skattegodtgørelsen alene kommer udlændinge til gode, hvis der indgås særlig aftale derom. Herved har Danmark mulighed for at begrænse godtgørelsesordningen til kun at omfatte lande, hvor det danske aktieudbytte undergives en ind-

*) Den franske og belgiske selskabs- og aktionærbeskatning er beskrevet i *bilag G. 2*

komstbeskatning af rimelig højde, og man vil kunne sikre sig gensidighed. Man skulle på denne måde kunne opnå en beskatning, der ikke begunstiger udenlandsk domineret virksomhed her i landet på bekostning af danske virksomheder. Endvidere skulle man herved have de bedste muligheder for at sikre, at ordningen ikke kommer til at tilskynde til skatteflugt.

I forbindelse med sådanne forhandlinger om udvidet adgang til skattegodtgørelse kan der være tale om at lægge vægt på forskellige andre hensyn end de rent skattemæssige.

Der kan f. eks. være grund til at tage i betragtning, at en adgang til skattegodtgørelse muligvis vil kunne virke som en tilskyndelse for personer og selskaber, hjemmehørende i aftalelandet, til at investere i Danmark.

I den følgende gennemgang af godtgørelsesordningen beskrives først *selskabsbeskatningen* (selskabsskattesubjekterne, selskabsskatteobjektet og skatteberegningen) under *afsnit II*. Under *afsnit III* beskrives derefter *aktionærbeskatningen* (skattesubjektet, skatteobjektet, skatteberegningen samt skattegodtgørelsen og likvidationsgodtgørelsen).

[I.]

Selskabsbeskatningen.

A. Selskabsskattesubjekterne.

Godtgørelsesordningen og dermed også den noget højere selskabsbeskatning, som denne ordning forudsætter, skal i første række gælde for *aktieselskaberne*, jfr. selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1, og de selskaber, der er omhandlet i selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 («nr. 2-selskaberne»).

Som nævnt i afsnit I forudsættes selskabsskatten for disse selskaber hævet fra de gældende 36 pct. til 40 pct. Hertil kommer, at det hidtidige indkomstfradrag (halvdelen af den skattepligtige selskabsindkomst, dog højst $2\frac{1}{2}$ pct. p. a. af den indbetalte aktiekapital) forudsættes ophævet. Foran i betænkningen er der redegjort for de provenumæssige virkninger som følge af indkomstfradragets bortfald. Det antages, at indkomstfradraget for skatteåret 1969-70 medfører en skattebesparelse for selskaberne på omkring 60 mill. kr.

Gennem skattegodtgørelsen ydes der aktionærerne en slags tilbagebetaling af den del af selskabsskatten, som vedrører udloddet selskabsindkomst. I forhold til den gældende selskabs- og aktionærbeskatning medfører godtgørelsesordningen en væsentlig lempelse af den samlede skat på udloddet selskabsindkomst («dobbeltbeskatningen» ophæves), men for opsparet selskabsindkomst bliver der - idet det hidtidige skatteprovenu på selskabs- og aktionærbeskatningsområdet ifølge kommissoriet forudsættes opretholdt - til gengæld tale om en noget kraftigere skattebelastning end efter de gældende regler.

Det volder vanskeligheder at indpasse *brugsforeningerne* og de hovedforeninger, der beskattes som brugsforeninger, jfr. sel-

skabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 3, og stk. 2, 1. pkt., under den skitserede godtgørelsesordning. Det hænger sammen med, at brugsforeningerne ikke udlodder udbytte i egentlig forstand. Andelshaverne får derved ikke anledning til at drage fordel af skattegodtgørelsen.

Kommissionen har overvejet, om den gældende beskatning af brugsforeningerne m. v. vil kunne opretholdes. Da man imidlertid nærer store betænkeligheder ved at bryde med reglen om, at brugsforeningerne beskattes med samme procent som aktieselskaberne, har man ikke ment at kunne gå ind for en sådan ordning. Hertil kommer, at det næppe vil være praktisk at fastholde den gældende beskatning helt uændret. Når indkomstfradraget for aktieselskaberne falder bort, bør der af praktiske grunde næppe heller ydes indkomstfradrag efter selskabsskattelovens § 18, stk. 2, til brugsforeningerne*), og uden dette indkomstfradrag må beskatningsprocenten for brugsforeningerne formentlig nedsættes fra de gældende 36 til 34. Det er den skatteprocent, som selskabsskatteloven anvender på andre områder, hvor der ikke indrømmes indkomstfradrag, jfr. således § 20, om de gensidige forsikringsforeninger og foreningerne, korporationerne, stiftelserne, legaterne og de selvejende institutioner og § 21 om de udenlandske selskaber.

På baggrund heraf foreslår kommissionen, at godtgørelsesordningens 40 pct. skattesats anvendes også for brugsforeningerne og de hovedforeninger, der beskattes som brugsforeninger. Ligesom for aktieselskaber skal der ikke længere ydes noget indkomstfradrag ved skatteberegningen. Brugsforenin-

*) Selskabsskattelovens § 18, stk. 2, om *indkomstfradraget* for brugsforeninger m. v. er sålydende:

»Stk. 2. Indkomstfradraget udgør halvdelen af den skattepligtige indkomst, dog højst $1\frac{1}{2}$ pct. p. a. af foreningens formue, således som denne ved udgangen af vedkommende regnskabsår opgøres i overensstemmelse med skattelovgivningens almindelige regler.«

gerne vil herefter komme ud for en skærpelse af beskattningen, uden at medlemmerne i den anledning får nogen skattegodtgørelse, idet dividenden ikke betragtes som et udbytte i skattemæssig forstand. Om der under en eller anden form skal gives brugsforeningerne kompensation for skattestigningen, er et spørgsmål, som kommissionens flertal ikke har ment at burde tage stilling til.

Bak-Hansen finder imidlertid, at der bør gives kompensation for skattestigningen, og at denne kompensation kan bestå i, at der indrømmes brugsforeningerne fradragsret for enhver dividendeutlodning, uanset hvornår dividenden fastsættes. Efter gældende regler, jfr. selskabsskattelovens § 9, stk. 2, 2.-4. pkt.*), har brugsforeningerne m. v. kun fradragsret for dividende, som er endeligt fastsat i første halvdel af foreningens regnskabsår. Denne begrænsning foreslår *Bak-Hansen* nu ophævet, således at der bliver fradragsret, selv om dividenden evt. først fastsættes efter regnskabsårets udløb.

De øvrige kooperative virksomheder, d. v. s. indkøbsforeningerne, produktions- og salgsforeningerne og de hovedforeninger, der beskattes som indkøbsforeninger, jfr. selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 3 a og 4, samt stk. 2, 2. pkt., beskattes efter regler, der er helt forskellige fra dem, som gælder for aktieselskaber og brugsforeninger. I disse virksomheder opgøres den skattepligtige indkomst som en procentdel af foreningsformuen. Selskabsskatten beregnes derefter som 14 pct. af den skattepligtige indkomst, jfr. selskabsskattelovens § 19, og der ydes ikke noget indkomstfradrag før skattens beregning. Kommissionen mener ikke, at overgangen til en godtgørelsesordning gør det nødvendigt at ændre beskattningen for de nævnte kooperative virksomheder.

Heller ikke for *de gensidige forsikringsforeninger og foreninger m. v.*, jfr. selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 5 og 6, er der efter kommissionens mening grund til at

ændre selskabsbeskattningen. De gensidige forsikringsforeninger og foreningerne m. v. opgør den skattepligtige indkomst på samme måde som aktieselskaberne; de betaler en skat på 34 pct. af den skattepligtige indkomst, jfr. selskabsskattelovens § 20, og der ydes ikke indkomstfradrag før skattens beregning.

Under godtgørelsesordningen foreligger et problem med hensyn til beskattningen af aktieudbytte, som indvindes af en aktieejende forening. Det spørgsmål er nærmere behandlet under aktionærbeskattningen i afsnit III, A på siderne 90—91.

De begrænset skattepligtige selskaber, udenlandske selskabers filialer her i landet, jfr. selskabsskattelovens §§ 2 og 21, er hidtil blevet beskattet med 34 pct. uden indkomstfradrag. Filialerne bør formentlig holdes uden for godtgørelsesordningen, og det bør nok gælde, selv om selskabet udlodder udbytte til danske aktionærer. Især praktiske grunde synes at tale til fordel for dette. Udenlandske filialer er på tilsvarende måde holdt uden for den franske avoir fiscal ordning.

Selv om der ikke knyttes godtgørelsesfordele til udbytte fra de udenlandske filialer, synes en del at tale for at benytte den nye 40 pct. selskabsbeskatning også på disse selskaber. En sådan justering af beskatningsprocenten for begrænset skattepligtige selskaber vil kunne sikre, at konsolidering i danske selskaber og udenlandske filialer her i landet kommer til at foregå under de samme skattemæssige vilkår. Hertil kommer, at den gældende danske beskatning af begrænset skattepligtige selskaber set i forhold til udlandet synes temmelig lav.

Kommissionen er af den opfattelse, at Danmark vil kunne gennemføre den nævnte 40 pct. beskatning af de udenlandske selskabers filialer uden at komme i strid med diskriminationsbestemmelserne i de danske dobbeltbeskatningsaftaler. Ifølge dobbeltbe-

*) Selskabsskattelovens § 9, stk. 2, om *dividendefastsættelsen* og den tilknyttede regel i stk. 3 er sålydende:

»Stk. 2. De efter reglerne i § 1, stk. 1, nr. 3, skattepligtige foreninger kan ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst fradrage dividende, efterbetaling eller bonus, der ydes medlemmerne for det pågældende regnskabsår. Det er dog en betingelse herfor, at dividenden m. v. er endeligt fastsat af foreningen senest 6 måneder efter begyndelsen af vedkommende regnskabsår. Hvis dividenden m. v. forhøjes efter udløbet af denne frist, kan det beløb, hvormed dividenden for det pågældende regnskabsår er forhøjet, ikke fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst for det pågældende indkomstår. Forhøjelsen kan ej heller bringes til fradrag ved indkomstopgørelsen for senere indkomstår.

Stk. 3. De i stk. 2 omhandlede begrænsninger i adgangen til fradrag for dividende m. v. omfatter ikke rabatydelser.«

skatningsaftalerne må de udenlandske filialer ikke beskattes mere tyngende*) - i visse tilfælde blot anderledes**) — end de danske selskaber. Det vil de imidlertid heller ikke blive efter den skitserede ordning, idet begge grupper af selskaber skal betale en 40 pct. selskabsskat af hele den skattepligtige selskabsindkomst. Det er ikke ved selskabsbeskatningen, men alene ved aktionærbeskatningen, at der kommer en forskel frem mellem danske selskaber og udenlandske filialer. Aktionæren i det danske selskab får en skattegodtgørelse; det får aktionæren i den udenlandske filial derimod ikke, medmindre hans eget hjemland er indstillet på at yde ham godtgørelsen. Denne form for forskelsbehandling på aktionærside er der intet forbud mod i de danske dobbeltbeskatningsaftaler, og ej heller OECD's modelkonvention forbyder den.

Moder-datterselskabsforholdet og andre tilfælde, hvor aktierne i et selskab ejes af et andet selskab, medfører ikke særlige problemer ved den subjektive afgrænsning. Både datterselskabet og moderselskabet (det udbyttegivende selskab og det udbyttemodtagende selskab) beskattes på samme måde som andre selskaber. Skatteobjektet hos moderselskabet og andre udbyttemodtagende selskaber kan derimod give anledning til nærmere overvejelse. Herom henvises nærmere til afsnit III, A på siderne 90-91.

B. Selskabsskatteobjektet og skatteberegningen.

Under godtgørelsesordningen betaler selskaberne en »selskabsskat« af den skatte-

pligtige selskabsindkomst i traditionel forstand. Skatten er som tidligere nævnt den samme (40 pct.) for opsparet og udloddet selskabsindkomst. Desuden betaler selskabet en »udligningsskat« ved udlodning af indkomst, som ikke er medregnet i den skattepligtige selskabsindkomst, eller som er indtjent før godtgørelsesordningens ikrafttræden. I det følgende omtales under *af nit 1* den skattepligtige selskabsindkomst og selskabsskatten. Under *afsnit 2* omtales den indkomst, der pålignes udligningsskat, og beregningen og betalingen af denne skat omtales sammesteds.

1. Den skattepligtige selskabsindkomst og selskabsskatten.

Skatteobjektet forudsættes bestemt efter *samme retningslinier som hidtil*. For moderselskaber og udbyttemodtagende selskaber i øvrigt må forholdet dog overvejes nærmere. Herom henvises til omtalen nedenfor under afsnit III, A på siderne 90-91.

Selskabet skal som hidtil have fradragsret for *driftsudgifter*, men derimod ikke for udbytte. Udbyttet er til gengæld under den skitserede ordning forbundet med en skattegodtgørelse til aktionærerne. Selv om skattegodtgørelsen fastsættes således, at »dobbeltbeskatningen« helt ophører, vil ordningen ikke løse alle problemerne i forbindelse med såkaldt »maskeret udbytte«. Problemerne med hensyn til »maskeret udbytte« i form af gage og tantieme m. v. formindskes; men der vil fortsat være et problem ved køb og salg af formuegoder, selskab og hovedaktionær imellem, når overdragelsen ikke sker til handelsværdi. Der vil som regel være en vis for-

*) I de nyere danske dobbeltbeskatningsaftaler svarer bestemmelsen om diskrimination over for udenlandske filialer til artikel 24, stk. 4, i OECD's modelkonvention. Denne bestemmelse lyder således:

»Beskatning af et fast driftssted, som et foretagende i en af de kontraherende stater har i den anden kontraherende stat, må ikke være ugunstigere i denne anden stat end beskatningen af foretagender i denne anden stat, der udøver samme virksomhed. Denne bestemmelse skal ikke kunne fortolkes som forpligtende en af de kontraherende stater til at tilstå personer, som er hjemmehørende i den anden kontraherende stat, de personlige skattemæssige begunstigelser, lempelser og nedsættelser, som den indrømmer de personer, der er bosat inden for dens eget område som følge af personlig stilling eller forsørgerpligt over for familie.«

**) Ifølge enkelte af de noget ældre danske dobbeltbeskatningsaftaler vil der foreligge diskrimination, blot den udenlandske filial beskattes *anderledes* end de danske selskaber. Filialbeskatningen behøver således ikke nødvendigvis at være mere tyngende. Det gælder f. eks. efter den dansk-østrigske dobbeltbeskatningsaftale fra 1961, hvor bestemmelsen i § 25, stk. 4, om diskrimination af »foretagender«, der direkte eller indirekte er udenlandsk ejede eller kontrollerede, omfatter de udenlandske filialer. Bestemmelsen lyder således:

»Foretagender i en af de kontraherende stater, hvis kapital helt eller delvis direkte eller indirekte, tilhører en i den anden stat bosiddende person eller flere sådanne personer eller er underlagt disse personers kontrol, må ikke i den førstnævnte stat underkastes en beskatning eller en dermed sammenhængende forpligtelse, der er anderledes eller mere tyngende end den beskatning og de dermed sammenhængende forpligtelser, som andre lignende foretagender i den førstnævnte stat er eller måtte blive underkastet.«

skel mellem skatteprocenten i selskabet (40 pct.) og hos aktionæren. Dette kan medføre, at beskattningen med urette søges placeret enten hos selskabet eller hos aktionæren. Det bliver derfor også under en godtgørelsesordning med fuld ophævelse af »dobbeltbeskattningen«^{*)} nødvendigt for skattevæsenet at påse, at der sker en rigtig indplacering af indtægter og udgifter.

Under en ordning, der som det franske *avoir fiscal system**) ikke indebærer en fuldstændig ophævelse af dobbeltbeskattningen, vil problemerne med hensyn til »maskeret udbytte«^{*)} formentlig i det store og hele være de samme som efter den gældende danske selskabs- og aktionærbeskatning.

Hvor udlodningen efter sin karakter er forbundet med skattegodtgørelse, men godtgørelsesmuligheden ikke står åben for modtageren, fordi udbyttet er udloddet til en udlænding, kan der være en særlig tilskyndelse til at maskere udbyttet som en driftsudgift i selskabet.

Det forudsættes, at almindelig og særlig selskabsindkomst under godtgørelsesordningen beskattes som *en enhed*. Denne fællesbeskatning bibeholdes også i forbindelse med selskabets likvidation. Gennem en formindskelse af den almindelige skattegodtgørelse sikrer ordningen imidlertid, at de beskattede reserver i selskabet ved likvidationen undergives en samlet beskatning af passende højde hos selskabet og aktionærerne.

Ordnningen bygger på, at *indkomstfradraget* ifølge den gældende selskabsbeskatning må ophøre. Fradraget udgør halvdelen af den skattepligtige selskabsindkomst, dog højst 2½ pct. p. a. af den indbetalte aktiekapital. Fradraget har haft et dobbelt formål. Det har for det første været meningen, at fradraget skulle lette overgangen fra den gamle, delvis progressive selskabsbeskatning til den gældende selskabsskattelovs beskatning med en fast procent. For det andet har fradraget skullet sikre, at skattelovgivningen ikke i for høj grad kommer til at tilskynde selskaberne til lånefinansiering i stedet for udvidelse af aktiekapitalen. Ophævelsen af hidtidig »dobbeltbeskatning«^{*)} af udloddet selskabsindkomst skulle imidlertid ved overgangen til en godtgørelsesordning give aktiekapitalen en sådan stilling i forhold til låne-

kapital, at der ikke mere er behov for et indkomstfradrag.

Også under godtgørelsesordningen skal selskabsskatten være *en fælles statslig og kommunal skat*, idet provenuet fordeles mellem disse instanser. Efter selskabsskattelovens § 23 tilfalder VØ af selskabsskatten den eller de kommuner, hvori selskabet har drevet virksomhed. Overgangen til en godtgørelsesordning vil betyde, at en del af skatteprovenuet på selskabs- og aktionærbeskatningsområdet rykkes fra aktionærbeskatningen over til selskabsbeskatningen. Der skulle derfor være grund til at tage provenufordelingsreglerne op til fornyet overvejelse staten og kommunerne imellem.

Selskaberne skal fortsat *ikke betale formueskat*.

2. Udligningsskatten.

Selskabet skal betale en udligningsskat ved udlodning af indkomst, som - *enten* ikke er medregnet i den skattepligtige selskabsindkomst - *eller* er indtjent af selskabet før godtgørelsesordningens ikrafttræden.

Godtgørelsesordningen bygger på det princip, at *alle udbytter*, som udloddes fra danske selskaber, er forbundet med en skattegodtgørelse til aktionærerne, og denne godtgørelse er - udenfor likvidationssituationen - *altid af samme størrelse*. Skattegodtgørelsen skal modsvare den skat, selskabet har betalt af den udloddede selskabsindkomst.

Undertiden har selskabet ikke betalt nogen skat af de udloddede midler (skattefri kapitalgevinster o. lign), i andre tilfælde er der betalt en mindre skat end den fremtidige 40 pct. selskabsskat (indtægter, som selskabet har indvundet før ordningens ikrafttræden). Under sådanne omstændigheder er det ikke rimeligt at knytte fordelene ved en skattegodtgørelse til det udloddede udbytte. Godtgørelsesfordelene kan begrænses eller helt fratages aktionærerne på to måder. Man kan således bryde med den ovenfor nævnte regel om, at alle udbytteudlodninger skal være forbundet med en og samme godtgørelsesydelse. Under en sådan ordning vil visse udlodninger være forbundet med fuld skattegodtgørelse, medens der til andre udlodninger er knyttet en mindre eller slet ingen

*) Se om det franske *avoir fiscal system* i *bilag G. 2* og *bilag G. 3*, afsnit A 4.

godtgørelse. Man kan imidlertid også opkræve en særlig skat i selskabet, som skal begrænse eller helt ophæve (udligne) de fordele, som aktionærerne har gennem den generelle, ensartede skattegodtgørelse.

Det er den sidst nævnte metode med en udlignende skat, der anvendes i Frankrig (»*précompte*«), og det må formentlig erkendes, at denne metode er knap så vanskelig at administrere som en ordning med varierende grader af skattegodtgørelse. Kommissionen mener derfor, at denne metode bør anvendes i en dansk godtgørelsesordning. Den særlige, udlignende skat i selskabet benævnes i den foreliggende skitse »udligningsskatten«.

Det følger af den begrundelse, der er givet for udligningsskatten, at den kun skal pålignes, *hvor det udloddede udbytte er forbundet med skattegodtgørelse*.

Som hovedregel er det kun *deklareret udbytte* (udbytte i egentlig forstand), der er forbundet med skattegodtgørelse, og det er derfor også alene i tilknytning til deklareret udbytte, der kan blive tale om at påligne udligningsskat.

Kommissionen vil ikke mene, at man alene ud fra pønale hensyn bør undlade at knytte skattegodtgørelse til såkaldt »*maskeret udbytte*«. Forudsat at udbyttet i øvrigt er lovligt i selskabsretlig forstand, mener kommissionen at have fundet en vis støtte for indrømmelse af skattegodtgørelse i hidtidig praksis med hensyn til »*maskeret udbytte*« ved køb og salg af formuegoder, selskab og hovedaktioner imellem. Ret ofte frafalder man beskatningen, hvis handelen berigtiges i overensstemmelse med skattevæsenets opfattelse, eller parterne bliver enige om at lade handelen gå tilbage. Der kan endvidere peges på, at det i visse situationer er vanskeligt at laste selskab og aktionær for, at der fremkommer et »*maskeret udbytte*«. Det gælder især ved de omtalte køb og salg af formuegoder. Her vil der kunne være begrundet tvivl om, til hvilken skattemæssig værdi handelen kan foretages, og da der efter gældende skatteret ikke er almindelig adgang til »*forhåndsbesked*« eller forhånds-vurdering, kan det være umuligt for parterne at få forholdet klarlagt, inden handelen indgås.

Set fra et administrativt synspunkt taler en del vel nok imod at knytte skattegodtgørelse til det »*maskerede udbytte*«. Skatte-

godtgørelsen vil først og fremmest føre til en ændret beskatning hos aktionæren. I nogle tilfælde vil allerede pålignede skatter skulle ændres på grund af modregningen af skattegodtgørelsen, i andre tilfælde skal betalte indkomstskatte helt eller delvis tilbagebetales til aktionæren. Hos selskabet vil skattegodtgørelsen medføre en kontering på udlodningskontoen, og der vil i visse tilfælde blive tale om betaling af en udligningsskat.

Det er kommissionens mening, at der i almindelighed bør knyttes skattegodtgørelse til det »*maskerede udbytte*«. Da man imidlertid har vanskeligt ved at overskue de praktiske konsekvenser af en regel, der generelt indrømmer godtgørelse, foreslår man, at ligningsrådet i det enkelte tilfælde får adgang til at træffe bestemmelse om, hvorvidt der kan ydes godtgørelse.

Det forhold, at der knyttes en skattegodtgørelse til det »*maskerede udbytte*«, bevirker, at der må betales udligningsskat af selskabet, hvis udbyttet hidrører fra selskabsindkomst, hvoraf der ikke er betalt den normale 40 pct. selskabsskat.

Nedenfor på side 101 under afsnit III, D, 10 omtales *de tre udvidelser af det traditionelle udbyttebegreb*, reglerne i ligningslovens §§ 16 A og 16 B samt § 17, stk. 3, i loven om særlig indkomstskat (salg af aktier til selskabet selv m. v.). Det nævnes der, at man bør overveje at bringe den hidtidige udbyttebeskatning på disse tre områder til ophør i forbindelse med overgangen til en godtgørelsesordning. I så fald må det være klart, at der ikke skal ydes skattegodtgørelse til aktionærerne, og at der ikke kan blive tale om at påligne udligningsskat.

Aktionærerne opnår ikke nogen skattegodtgørelse i forbindelse med modtagelsen af *friaktier*. Der skal derfor heller ikke pålignes udligningsskat ved friaktieudstedelsen. Ved udstedelsen sker blot en overføring af selskabets reserver fra de hidtidige aktier til friaktierne.

Nedenfor under afsnit III, D på siderne 97—101 behandles *avancebeskatningen ved likvidation* af selskabet. Kommissionen er af den mening, at der i likvidationssituationen kun bør knyttes godtgørelse til den del af likvidationsudlodningen, som er blevet undergivet beskatning med den nye 40 pct. selskabsskat (de beskattede reserver). Som følge heraf pålignes selskabet ikke udlig-

ningsskat ved udlodning af likvidationsprovenu. Udligningsskatten har til opgave at opheve en skattegodtgørelse, som modtages »med urette«. Da aktionærernes godtgørelse i likvidationssituationen imidlertid begrænses til kun at omfatte de beskattede reserver, er godtgørelsen i sin helhed ydet med rette.

Der er kun knyttet skattegodtgørelse til udlodning fra danske selskaber, d. v. s. selskaber, der er undergivet fuld skattepligt. Som følge heraf skal der ikke pålignes udligningsskat ved udlodninger fra *begrænset skattepligtige selskaber* (de udenlandske selskabers filialer her i landet). Beskatningen af disse selskaber er nærmere omtalt ovenfor på siderne 77-78.

Udenlandske aktionærer kan ikke opnå skattegodtgørelse*). Derfor skulle der egentlig heller ikke pålignes udligningsskat vedrørende udbytte, som udloddes til udenlandske aktionærer. Det er imidlertid vanskeligt for selskabet at se, om udbyttet tilfalder en dansk eller udenlandsk aktionær, og forholdet er ikke lettere at kontrollere for skattevæsenet. Det taler for, at selskabet må have pligt til at betale udligningsskat af hele det i øvrigt udligningsskattepligtige udbytte, selv om en del af dette måtte tilfalde udenlandske aktionærer.

Kommissionen har overvejet, om der generelt bør ydes den udenlandske aktionær en tilbagebetaling af den del af selskabets udligningsskat, som kan henføres til det modtagne udbytte. En sådan adgang til refusion findes i Frankrig i tilknytning til »*pré-compte*«. Kommissionen har imidlertid ikke ment at kunne gå ind for en almindelig regel om tilbagebetaling af udligningsskatten til udenlandske aktionærer; men et flertal af medlemmerne vil finde det naturligt, at spørgsmålet om refusion tages op til drøftelse i forbindelse med genforhandling af de danske dobbeltbeskatningsaftaler. Det må som tidligere nævnt forventes, at Danmark efter overgangen til en godtgørelsesordning vil indgå på at udvide ordningen til at omfatte aktionærer, bosat i visse af de lande, hvormed der er indgået dobbeltbeskatnings-

aftale. I det omfang der ved en sådan genforhandling af dobbeltbeskatningsaftalen ydes den udenlandske aktionær en skattegodtgørelse, kan der naturligvis ikke blive tale om at refundere betalt udligningsskat. Tilbagebetalingen af udligningsskatten forudsætter jo netop, at der ikke ydes nogen skattegodtgørelse.

En dobbeltbeskatningsaftale om refusion af udligningsskatten forudsætter, at den udenlandske aktionær får oplysning om, at selskabet skal betale udligningsskat. Udbetalingsforetagendet, som forestår udbetalingen af udbyttet (se nærmere om dette foretagende nedenfor under afsnit III, B, 1 på side 94, må give den udenlandske aktionær et bevis (»udlodningsbevis«) for, at der er udbetalt udbytte af en angiven størrelse, og af dette bevis må det fremgå, under hvilke omstændigheder og på hvilken måde den udligningsskat, som selskabet eventuelt betaler, kan kræves tilbagebetalt. Endelig må det angives, om det på udlodningstidspunktet antages, at selskabet vil blive pålagt udligningsskat, og til foreløbig orientering over for den udenlandske aktionær bør man formentlig også på beviset give oplysning om størrelsen af den udligningsskat**, som forventes pålagt vedrørende det udbetalte udbytte. Tilbagebetalingen vil naturligvis først kunne finde sted, når der er foretaget en egentlig skatteansættelse af selskabet, og udligningsskatten er beregnet og betalt. Hvis der er truffet aftale med den udenlandske aktionærs hjemland om refusion af udligningsskat, skal udlændingen, når udligningsskatten er endelig fastsat, ved at forevise udlodningsbeviset for de danske skattemyndigheder (kildeskattedirektoratet) kunne få tilbagebetalt den skat, som vedrører det modtagne udbytte. Udbetalingsforetagendet må sende en kopi af beviset til ligningsmyndigheden, der foretager selskabets ansættelse. Af hensyn til ligningskontrollen bør der formentlig udfærdiges et sådant bevis i alle tilfælde, hvor der ikke udfærdiges såkaldt »godtgørelsesbevis« (se om dette nedenfor under afsnit III, B, 1 på side 94). Beviset til udlændinge skal således udfærdiges, selv

*) Ovenfor under afsnit I, B på siderne 74-75 er det nævnt, at man formentlig vil komme ind på at skulle yde skattegodtgørelse til udlændinge i henhold til særlig aftale med aktionærens hjemland. Sådanne aftaler om udlændinges adgang til avoird fiscal er Frankrig i færd med at indgå med flere lande.

**) Udlodningsbeviset indeholder desuden oplysning om den indeholdte udbytteskat, og det danner grundlag ved eventuel tilbagebetaling af udbytteskatten.

om der ikke er grund til at tro, at selskabet skal betale udligningsskat.

Bilag G. 8 viser et udkast til et udlodningsbevis for udlændinge. Udlodningsbeviset bør anvendes også ved likvidationsudlodning, selv om der i denne situation ikke pålignes udligningsskat og derfor heller ikke kan blive tale om refusion.

Foreninger m. v., skattepligtige efter selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6, betaler efter gældende regler (lovens § 1, stk. 3) ikke skat af aktieudbytte. Som nærmere omtalt nedenfor på side 90 under afsnit II, A er det tanken, at foreningerne fortsat skal holdes uden for aktionærbeskatningen. De skal som følge heraf heller ikke have ret til nogen skattegodtgørelse. Dette synes at tale for, at foreningerne bør have tilbagebetalt den udligningsskat, som måtte være betalt af det modtagne udbytte. Det synes noget lettere at begrunde tilbagebetalingen af den udligningsskat, der skyldes udlodning af reserver fra tiden før godtgørelsesordningens ikrafttræden, end af udligningsskat som følge af skattefri selskabsindkomst. Det er imidlertid næppe praktisk at opdele udligningsskatten i en del, der kan tilbagebetales, og en anden del, der ikke kan tilbagebetales. Under hensyn hertil mener et flertal i kommissionen at kunne gå ind for, at foreningerne i alle tilfælde får tilbagebetalt den erlagte udligningsskat.

De her skitserede regler må medføre, at der i forbindelse med udbetalingen af aktieudbytte til foreninger m. v. bør udstedes et bevis for udbyttet med oplysning om den udligningsskat, som det antages, at selskabet pålignes, når skatteansættelsen har fundet sted. Udlodningsbeviset (*bilag G. 8*) må derfor affattes på en sådan måde, at det vil kunne anvendes såvel over for de udenlandske aktionærer som over for foreningerne og øvrige udbyttmodtagere, der opnår adgang til at få udligningsskatten tilbagebetalt*). Refusionen til foreningerne må kunne foretages af kildeskattedirektoratet, og den må i det hele kunne følge samme regler som refusionen ifølge dobbeltbeskatningsaftalerne til udenlandske aktionærer.

Med de foreslåede regler om tilbagebetaling af udligningsskat til alle foreninger

m. v., skattepligtige efter selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6, skulle der ikke blive behov for særlige regler om lempelse af udligningsskatten vedrørende udbytte til *foreningerne med almenvel gør ende eller på anden måde almennyttigt formål*. Efter selskabsskattelovens § 3, stk. 5, der forudsættes opretholdt, kan selskabsskatten for et aktieselskab bortfalde, hvis aktiekapitalen i alt overvejende grad ejes af en velgørende forening.

Spørgsmålet om refusion af udligningsskatten kan også rejses i relation til *de helt skattefri institutioner*, jfr. selskabsskattelovens § 3, stk. 1. Et flertal i kommissionen er af den opfattelse, at refusionsordningen uden væsentlige vanskeligheder må kunne udvides til også at omfatte disse institutioner.

Der kan ikke blive tale om refusion af betalt udligningsskat i *moder-datterselskabsforhold* og andre tilfælde, hvor aktierne i et selskab ejes af et andet selskab. Under afsnit III, A på siderne 90–91 nedenfor er der nærmere redegjort for beskatningen i sådanne forhold.

Et mindretal (*la Cour, Davidsen, Gammelgaard, Mazanti-Ander sen og Thøger Nielsen*) finder, at der hverken i relation til udenlandske aktionærer eller indenlandske foreninger og skattefri institutioner er tvungne grunde til at foreskrive tilbagebetaling af udligningsskat, og da administrationen af en sådan ordning må antages at blive byrdefuld, foreslår mindretallet, at regler herom udelades, eller at der højst åbnes mulighed for tilbagebetaling efter særlig dispensation. Udligningsskatten er efter mindretallets mening udtryk for en beklagelig komplikation, der følger med en generel godtgørelsesordning. En yderligere komplikation gennem tilbagebetalinger bør begrænses mest muligt.

I indledningen til dette afsnit er det nævnt, at selskabet skal betale udligningsskat af indkomst, som *enten* ikke er medregnet i den skattepligtige selskabsindkomst *eller* er indtjent før godtgørelsesordningens ikrafttræden. Denne afgrænsning af beskatningsområdet svarer i store træk til de franske regler om, hvornår der skal pålignes præ-

*) Af hensyn til afstemningen hos skattevæsenet bør der formentlig udstedes et udlodningsbevis eller anden form for attestation til foreningerne m. v., selv om man i øvrigt ikke måtte ønske at give disse udbyttmodtagere adgang til refusion af udligningsskatten.

compte. Som vist i *bilag G 2* under afsnit 4 skal der i Frankrig pålignes précompte,

1° hvis selskabet udlodder indkomst, der ikke er blevet undergivet selskabsbeskatning efter den almindelige franske sats på 50 pct. (indkomsten er enten helt skattefri eller beskattet med en lavere beskatningsprocent),

2° hvis selskabet udlodder indkomst, indtjent for mere end 5 år siden, eller

3° hvis selskabet udlodder indkomst, indtjent før den gældende franske selskabsbeskatning trådte i kraft den 1. januar 1965.

Kommissionen har på hvert af disse områder overvejet, hvilket behov der vil være for påligning af udligningsskat under en godtgørelsesordning.

Område 1°.

Kommissionen er af den opfattelse, at der bør pålignes udligningsskat, når selskabet udlodder indkomst, som ikke er blevet selskabsbeskattet. Udligningsskatten vil modsvare den skattegodtgørelse, der er knyttet til udbyttet, og resultatet vil i sidste ende blive, at *den selskabsskattefri indtjening undergives almindelig indkomstbeskatning hos aktionæren.*

Efter gældende skatteregler skal et selskab - ligesom også den skattepligtige person - først beskattes af fortjenesten på et aktiv, når denne »konstateres« i skattemæssig forstand. Hertil kræves normalt, at fortjenesten viser sig ved et salg eller lignende afståelse. De nævnte krav skal bl. a. være opfyldt ved beskatning af den fortjeneste, der foreligger ved »for store« skattemæssige afskrivninger (salgssummen overstiger den værdi, hvortil aktivet skattemæssigt er nedskrevet).

De skattemæssige afskrivninger begrænser ikke selskabets adgang til at udlodde udbytte, og også uden for af skrivningsområdet har selskabet visse - omend nok temmelig begrænsede - muligheder for at kunne udlodde indvundne kapitalgevinster, som endnu ikke gennem et salg eller lignende disposition er konstateret skattemæssigt.

Kommissionen vil ikke anse det for heldigt, hvis selskabet får adgang til at udlodde

udbytte med skattegodtgørelse, endnu før den udloddede indkomst er kommet til beskatning i selskabet. En så vid adgang til at drage fordel af skattegodtgørelsesinstituttet kan ikke undgå at føre til misbrug, vel ikke mindst på grund af reglen om, at aktionæren skal kunne få godtgørelsen udbetalt kontant, i det omfang den ikke kan rummes inden for de pålignede personlige skatter.

Påligning af udligningsskat vil på dette område betyde, at *godtgørelsesf ordelene alene kan opnås i takt med beskatningen i selskabet.*

Kommissionen har endvidere lagt vægt på den tradition, der er for, at erhvervelser, som i almindelighed ikke undergives nogen indkomstbeskatning, bliver beskattet, hvis de modtages gennem et selskab. Reglen er klart forudsat i det hidtidige udbyttebegreb, jfr. ligningslovens § 16 A, stk. 1, og den er forudsat i den gældende aktieavancebeskatning.

En ordning, hvorefter den selskabsskattefri indkomst skulle kunne overføres til aktionæren i ubeskattet stand, vil i øvrigt næppe undgå at føre til misbrug. I relation til fradragbestemmelserne i § 2, stk. 4 og 5, i loven om særlig indkomstskat*) vil det således ofte kunne være en fordel for besidderen af faste ejendomme, hvis han besidder ejendommene gennem ejendomsaktieselskaber fremfor at eje dem selv. Det enkelte ejendomsaktieselskab vil ved beskatningen efter loven om særlig indkomstskat af fortjenesten ved salg af fast ejendom hvert femte år have adgang til at vælge fuldt fradrag på 60.000 kr./75.000 kr.

Område 2°.

Den franske 5 års regel begrundes med, at man vil undgå, at selskaberne på ubestemt tid skal kunne benytte sig af krav på statskassen, indvundet over længere tid. Betragtningen gør sig nok i særlig grad gældende med hensyn til kontant udbetaling af overskydende avoir fiscal. Beskatningen må imidlertid også ses på baggrund af den metode, der benyttes ved udskillelsen af de précompte-fri udlodninger. Det sker ved en form for opsplnitning af selskabets regnskab. Denne opsplnitning må byde på betydelige

*) Bestemmelserne i § 2, stk. 4 og 5, er indføjet ved lov af 9. juni 1971 om ændring af lov om særlig indkomstskat. Fradragene efter § 2, stk. 4 og 5, træder i stedet for det hidtidige 40.000 kr.'s fradrag efter lovens § 7 A, stk. 6. Fradragene er nu på 60.000 kr./75.000 kr.

praktiske vanskeligheder, og vanskelighederne vil selvsagt tiltage i takt med omfanget af det regnskabsmateriale, som skal splittes op.

Som vist nedenfor er det tanken at undgå en tilsvarende opsplitning her. Udlignings-skattebetalingerne og de tidligere udbytteudlodninger - som i forvejen er for hånden, således at en opsplitning kan undgås. Under disse omstændigheder har kommissionen fundet det vanskeligt at begrunde en lignende 5 års regel i godtgørelsesordningen.

Den franske 5 års regel må tilskynde selskaberne til udlodning inden for en vis kortere tid. Det kan både være en fordel og en ulempe. Det er naturligvis en fordel, for så vidt denne tilskyndelse til udlodning kan medvirke til at gøre det mere tiltrækkende at søge opsparede midler anbragt i selskaberne som aktiekapital. Det må på den anden side betragtes som en væsentlig ulempe ved 5 års reglen, at selskaberne gennem en sådan absolut tidsgrænse så at sige »tvinges« til at udlatte uden hensyn til, om dette i øvrigt er økonomisk forsvarligt.

Kommissionen mener på grundlag af de anførte betragtninger, at godtgørelsesordningen ikke bør have en tidsmæssig afgrænsning svarende til den franske 5 års regel.

Område 3°.

Efter kommissionens mening vil man opnå en praktisk og hensigtsmæssig løsning af problemerne i forbindelse med overgangen til en godtgørelsesordning, hvis ikrafttrædelsen knyttes til *selskabsindtjeningen*. De nye regler, hvorved der opnås en ophævelse af den hidtidige »dobbeltbeskatning«, skal herefter omfatte al indkomst, som selskaberne indtjener efter det fastsatte ikrafttrædelsestidspunkt, medens selskabsindkomst, indtjent før dette tidspunkt, ikke skal undgå »dobbeltbeskatningen«, selv om indkomsten først udloddes efter ikrafttrædelsen. Den nye 40 pct. selskabsbeskatning skal i overensstemmelse hermed kun omfatte

indkomst, som selskabet indtjener efter ikrafttrædelsestidspunktet*).

Med disse ikrafttrædelsesregler skal der ikke knyttes godtgørelsesfordele til udbytte, som hidrører fra selskabsindkomst, indtjent før ikrafttrædelsestidspunktet. For at modvirke den skattegodtgørelse, der generelt er knyttet til enhver udlodning af udbytte, må der derfor betales udligningsskat i selskabet, hvis udbyttet hidrører fra selskabsindkomst, indtjent før ikrafttrædelsestidspunktet.

Påligningen af udligningsskat ved udlodning af indkomst fra før godtgørelsesordningens ikrafttræden forudsætter, at selskabet bliver i stand til at *adskille udlodningerne*. Ordningen må gå ud på, at selskabet kan undlade at betale udligningsskat, medmindre udlodningen - tidligere foretagne udlodninger taget i betragtning - overstiger selskabets indkomster efter ikrafttrædelsen. Alene i selskabets ansatte skattepligtige indkomster findes det i skattemæssig forstand brugbare udtryk for selskabets indkomst efter ikrafttrædelsen. Dette synes imidlertid også at vise, at ikrafttrædelsesreglen ikke er mulig at praktisere, medmindre de selskabsskattefri indkomster som foreslået under afsnit 1° på side 83 pålignes udligningsskat.

Kommissionen har overvejet, om der i *andre tilfælde* end de tre, der er omtalt ovenfor som område 1°-3°, kan påvises at være behov for påligning af udligningsskat.

Kommissionen har i denne forbindelse haft opmærksomheden henledt på tilfælde, hvor *selskabsskatten lempes på grundlag af dobbeltbeskatningsaftalerne, selskabsskatte-lovens §17, stk. 3, og § 17, stk. 4, samt ligningslovens § 33*. Disse lempelser benævnes i det følgende under ét: »lempelse for udlandsindkomst«. I en vis forstand er der imidlertid på dette område blot tale om en særlig gruppe under 1°, som omfatter tilfælde, hvor selskabet ikke har betalt den almindelige selskabsskat på 40 pct. af det udloddede. Det samme gælder i de her omhandlede tilfælde, hvor den danske selskabsskat er lempet, fordi indkomsten stammer fra udlandet. På den anden side adskiller disse tilfælde sig fra det under område 1° an-

*) Hvis ordningen sættes i kraft med virkning fra året 1, må selskabsindkomst, indtjent i dette år, beskattes med den nye 40 pct. selskabsskat. Der knyttes skattegodtgørelse til udbytte, som hidrører fra selskabsindkomst, indtjent i året 1 eller senere indkomstår. I almindelighed vil der først i begyndelsen af året 2 blive deklareret udbytte, hvortil der er knyttet godtgørelse. Først i slutningen af året 2 betales den første 40 pct. selskabsskat.

førte derved, at selskabet, hvor lempelse sker i henhold til dobbeltbeskatningsaftalerne, selskabsskattelovens § 17, stk. 4, og ligningslovens § 33, har betalt skat i udlandet.

Lempelserne for udlandsindkomst må efter kommissionens mening kunne tilpasses godtgørelsesordningen på følgende grundlag:

- a. Lempelserne for udlandsindkomst oprettholdes i fuldt omfang.
- b. Den rent danske »dobbeltbeskatning«, som vil kunne komme til at foreligge ved udlodningen, selv efter lempelsen for udlandsindkomst, søges undgået.
- c. Samtidig fastholdes dog reglen om, at der skal betales indkomstskat på aktionærernes personlige beskatningsniveau af alt, som udloddes fra selskabet (herunder også selskabsindkomst, der hidrører fra udlandet), jfr. ligningslovens § 16 A, stk. 1.

Tilpasningen er tænkt gennemført på den måde, at der i forbindelse med udlodningen af udlandsindkomsten ydes aktionærerne *godt gør ellersj or dele for den danske selskabsskat, som ikke er bortfaldet* allerede ved lempelsen for udlandsindkomst.

Da enhver udlodning imidlertid giver ret til skattegodtgørelse, vil aktionærerne ved udlodningen af udlandsindkomsten opnå sædvanlig godtgørelse, uagtet der på grund af »lempelsen for udlandsindkomst« ikke er betalt (fuld) dansk 40 pct. selskabsskat af det udloddede. Den utilsigtede godtgørelsesfordel, der på denne måde opnås, må modvirkes gennem påligning af udligningsskat, når selskabet udlodder indkomst, der er lempet som udlandsindkomst. Udligningsskatten skal svare til den danske selskabsskat, der er bortfaldet som følge af lempelsen for udlandsindkomst. Uden denne udligningsskat ville aktionærerne, hvor det drejer sig om lempelse efter dobbeltbeskatningsaftalerne, selskabsskattelovens § 17, stk. 4, eller ligningslovens § 33, opnå godtgørelse også for den skat, som selskabet har betalt i udlandet. I *bilag G. 9* er der nærmere gjort rede for denne udligningsskat og for de kontringer, der skal foretages ved lempelse for udlandsindkomst.

Davidson, Mazanti-Andersen og Thøger Nielsen finder anledning til at bemærke følgende:

Som det fremgår af det ovenfor anførte, ophæves dobbeltbeskatningen ikke fuldt ud, hvis selskabet har betalt skat i udlandet. Selv om selskabsskat er betalt i udlandet, skal selskabet betale udligningsskat her i landet, når den udenlandske selskabsindkomst udloddes, idet der efter forslaget kun knyttes godtgørelsesfordele til det udbytte, hvoraf der faktisk er svaret dansk selskabsskat. I godtgørelsesmæssig henseende tages der ikke hensyn til den selskabsskat, som er betalt i udlandet. Hvis den udenlandske selskabsskat er lig med eller større end den danske selskabsskat, som vil blive pålignet en indenlandsk selskabsindkomst af samme størrelse som udlandsindkomsten, vil udlandsindkomsten i fuldt omfang blive gjort til genstand for dobbeltbeskatning.

Under henvisning hertil ønsker *Davidson, Mazanti-Andersen og Thøger Nielsen* at pege på, at man - ud fra lignende motiver, som ligger til grund for selskabsskattelovens § 17, stk. 3, (lempelse for virksomhed i udlandet) -- bør knytte godtgørelsesfordele til den samlede skat, som selskabet har betalt, uanset om det er dansk eller udenlandsk selskabsskat. Kun derved opnår man, at selskaber, hvis indkomster beskattes i udlandet, ligestilles med selskaber, hvis udlandsindkomster ikke er skattepligtige i et fremmed land.

Som allerede nævnt skal de skattepligtige indkomster efter ordningens ikrafttræden være bestemmende for, hvad selskabet skal kunne udlodde uden pligt til at betale udligningsskat. Ved sammenligningen af selskabets udlodninger og selskabets indkomster efter ikrafttrædelsen må der imidlertid tages hensyn til *de skatter, som selskabet har betalt*. Reglen må være, at udligningsskat skal pålignes, hvis udlodningen overstiger summen af selskabets ansatte skattepligtige indkomster efter ikrafttrædelsen, reduceret med *dels* de skatter, der er betalt af indkomst efter ikrafttrædelsen, og *dels* tidligere udlodninger, foretaget efter ikrafttrædelsen.

Kun ved at udskille de betalte selskabsskatter vil alle skattefri indtægter og alle indtægter fra før ikrafttrædelsen blive pålignet udligningsskat. Et forenklet eksempel viser forholdet.

Eksempel: Et selskab har i året 1 efter ordningens ikrafttræden en skattepligtig indkomst på 200.000 kr. Af denne indkomst be-

tales en selskabsskat på 40 pct. eller 80.000 kr. Foruden den nævnte skattepligtige indkomst har selskabet imidlertid haft en skattefri indkomst på 80.000 kr. Efter betaling af selskabsskatten på 80.000 kr. udlodder selskabet resten af indtjeningen fra året 1, et samlet beløb på 200.000 kr. Hvis der ikke tages hensyn til skattebetalingen på **80.000** kr., men alene lægges vægt på den ansatte skattepligtige indkomst, skulle selskabet kunne foretage hele denne udlodning uden udligningsskat. Lægges der derimod vægt på skattebetalingen, kan kun de første 120.000 kr. udloddes uden udligningsskat. Der må betales udligningsskat af de efterfølgende 80.000 kr.

Hvis de ansatte skattepligtige indkomster ikke reduceres med skattebetalinger, vil selskabet uden at skulle betale udligningsskat kunne udlodde reserver fra før ordningens ikrafttræden og skattefri kapitalgevinster m. v. til et beløb, som er lig med summen af selskabets skatter efter ikrafttrædelsen.

I Frankrig gælder tilsvarende regler med hensyn til selskabets skatter. Ved den opsplitning af regnskabet, som danner grundlag for påligningen af *précompte*, henføres skatterne til de skattepligtige indkomster.

Reduktionen for betalte skatter må omfatte såvel den almindelige selskabsskat som den udligningsskat, der pålignes selskabet. Der skal derimod ikke foretages nogen reduktion med hensyn til den særlige udbytte-skat for udenlandske aktionærer. Denne skat er ingen selskabsskat, men en skat det påhviler den udenlandske aktionær at betale.

Kommissionen finder det praktisk at lade et særligt kontosystem danne grundlag for beregningen af udligningsskatten. Det er tan-

ken, at der i hvert selskab skal oprettes en såkaldt »*udlodningskonto*«. Kontoen skal føres af selskabet, og i forbindelse med selvangivelsen skal selskabet vise, hvilken tilgang og fragang der er sket i årets løb, og hvilken saldo der henstår på kontoen. Ligningsmyndigheden tager derefter stilling til kontoen som led i det almindelige ligningsarbejde. Hvis ligningsmyndigheden ansætter kontoens saldo til et andet beløb end det selvangivne, skal selskabet kunne påklage ansættelsen til landsskatteretten og domstolene efter de almindelige klageregler.

Kontoen *tilføres* hvert år et beløb svarende til den ansatte skattepligtige selskabsindkomst. Kun indkomsterne efter godtgørelsesordningens ikrafttræden tages i betragtning. Også indkomst ifølge den ekstraordinære ansættelse i forbindelse med selskabets opløsning tilføres kontoen.

På kontoen *fragår* den pålignede selskabsskat. Endvidere fragår det deklarerede udbytte. Hvis der ikke er dækning for udlodningen på kontoen, skal selskabet betale udligningsskat. I sådanne tilfælde fragår hele det beløb, som selskabet har afsat til betaling af udbytte og udligningsskat, og udligningsskatten beregnes - hvilket senere vises - som en procentdel af den del af afsætningen, der ikke er dækning for på udlodningskontoen. Påligningen af udligningsskat medfører, at selskabet får saldoen 0 på udlodningskontoen.

Følgende eksempel skal tjene til illustration af den beskrevne kontering. I eksemplet vises konteringerne i et selskab i de første par år efter godtgørelsesordningens ikrafttræden.

Eksempel.

Et selskab har siden godtgørelsesordningens ikrafttræden, 1. januar år 1, haft følgende indkomster, selskabsskatter og udbytteudlodninger:

Indkomståret	Selskabsindkomst i det pågældende indkomstår	Selskabsskat, pålignet indkomsten i det pågældende indkomstår	Udbytte, udloddet på grundlag af indkomsten for det pågældende indkomstår
	kr.	kr.	kr.
1	300.000	120.000	100.000
2	200.000	80.000	Der afsættes et beløb på 270.000 til udbytte + udligningsskat (28.000 til udligningsskat, 242.000 til udbytte)
3	300.000	120.000	150.000

Dette giver anledning til følgende konteringer:

Selskabets udlodningskonto.

Saldo ved godtgørelsesordningens ikrafttræden, den 1. januar år 1. 0

Konteringer for året 1:

Tilgang:

Skattepligtig selskabsindkomst for året 1. . . . . 300.000

Fradrag:

Selskabsskat for året 1. . . . . 120.000

Udbytte for året 1. . . . . 100.000 220.000

Saldo efter konteringerne for året 1 og før konteringer for året 2. . . . . 80.000

Konteringer for året 2:

Tilgang:

Skattepligtig selskabsindkomst for året 2. . . . . 200.000

Fradrag:

Selskabsskat for året 2. . . . . 80.000

Afsætning til udbytte + udligningsskat for året 2 (28.000 til udligningsskat, 242.000 til udbytte). 270.000 350.000

Saldo efter konteringerne for året 2. Saldoen danner grundlag for påligning af udligningsskat . . . . . ÷ 70.000

(Udligningsskat: $0,40 \times 70.000 = 28.000$)

Saldo før konteringerne for året 3. 0

Konteringer for året 3:

Tilgang:

Skattepligtig selskabsindkomst for året 3. . . . . 300.000

Fradrag:

Selskabsskat for året 3. . . . . 120.000

Udbytte for året 3. . . . . 150.000 270.000

Saldo efter konteringerne for året 3 og før konteringer for året 4. . . . . 30.000

Som regel vil selskabet på grundlag af overskuddet for et givet indkomstår deklarerer udbytte til aktionærerne, allerede før der endnu er foretaget nogen skatteansættelse og beregning af selskabsskat for det pågældende indkomstår. På det tidspunkt, hvor udbyttet deklarerer, vil selskabet således ofte kunne være i tvivl om, hvorvidt der i tilknytning til udbyttet skal betales en udligningsskat. Først når skatteansættelsen og skatteberegningen er foretaget, har selskabet og skattevæsenet sikkerhed for, om der på udlodningskontoen er fuld dækning for det udbytte, der er deklareret.

Ved forskudsansættelsen for aktionærerne vil der være taget hensyn til det aktieudbytte, som forventes indvundet i indkomstårets løb, og det vil - som nærmere omtalt nedenfor - være taget i betragtning, at der i tilknytning til udbyttet opnås en skattegodtgørelse. Aktionærkredsen vil således få fordel

af skattegodtgørelsen, allerede før den selskabsskat og eventuelle udligningsskat, der gives godtgørelse for, endnu er betalt af selskabet. Det kunne tale for, at der pålægges selskabet pligt til at betale *en foreløbig skat* i forbindelse med deklarereringen af udbyttet. Denne foreløbige skat skulle beregnes som 40 pct. af den del af det deklarerede udbytte, der *på udlodningstidspunktet* ikke er kontomæssig dækning for. Når indkomstanstættelsen for det foregående år er foretaget, og selskabsskatten er beregnet, vil udlodningskontoen kunne ajourføres under hensyntagen til det deklarerede udbytte. Eventuel udligningsskat kan derefter beregnes, og den foreløbige skat, som selskabet har betalt ved udbytteudlodningen, vil kunne *modregnes i den pålignede selskabsskat og den eventuelle udligningsskat*. Den her skitserede foreløbige skattebetaling vil næppe medføre større administrative vanskelighe-

der, ikke mindst fordi beregningen af den foreløbige skat ikke forudsætter kendskab til andet end den eksisterende saldo på udlodningskontoen og størrelsen af det deklarede udbytte. Det er således ikke nødvendigt at foretage en foreløbig skatteansættelse for selskabet.

/ *bilag G. 9* er der nærmere redegjort for konteringerne ved *lempelse for udlandsindkomst* efter dobbeltbeskatningsaftalerne, selskabsskatteovens § 17, stk. 3, og § 17, stk. 4, samt ligningslovens § 33.

Der kommer til at foreligge et konteringsproblem, når selskabet *efter* godtgørelsesordningens ikrafttræden har *en skattepligtig indkomst, som udviser underskud*. Spørgsmålet er, om det mest hensigtsmæssige vil være at markere dette underskud som 0 eller som det *minusbeløb*, der egentlig foreligger. En »O-markering« vil medføre, at selskabet inden for rammerne af den eksisterende saldo på udlodningskontoen fortsat vil kunne udlodde udbytte uden udligningsskat. Først efterhånden som underskuddet udlignes i efterfølgende års indkomst i medfør af reglerne i ligningslovens § 15, vil det litte tab medføre en begrænsning af mulighederne for udlodning uden udligningsskat. Den del af underskuddet, som eventuelt ikke dækkes gennem fradrag i de to efterfølgende års indkomst, holdes uden for kontoen. Det »udækkede« underskud kommer således ikke til at begrænse selskabets adgang til at udlodde udbytte uden udligningsskat. En »minusmarkering« vil omvendt øjeblikkelig begrænse selskabets adgang til at udlodde uden udligningsskat. En sådan regel vil desuden have den praktiske ulempe, at kontoen må reguleres, hvis det senere viser sig, at underskuddet ikke kan dækkes fuldt ud ved fradrag efter ligningslovens § 15.

Udfra disse betragtninger foreslår kommissionen, at der foretages en »O-markering« på kontoen, når selskabets skattepligtige indkomst udviser underskud.

Med hensyn til *underskud, som stammer fra tiden før godtgørelsesordningens ikrafttræden*, er der ikke samme konteringsproblem. Sådanne underskud vil, i det omfang de overføres og fradrages i den skattepligtige indkomst efter ikrafttrædelsen, begrænse selskabets mulighed for udlodning uden udligningsskat.

Når udbyttet deklareres, vil selskabet un-

dertiden have indsendt selvangivelse for det indkomstår, udbyttet vedrører. Selskabet må derfor i sådanne tilfælde give skattevæsenet en særskilt underretning om, hvilket udbytte der er deklareret. Da udbyttet har betydning for påligningen af udligningsskat, må kontrollovens regler finde anvendelse på selskabets oplysning om det deklarede udbytte. Det må gælde, selv om oplysningen afgives særskilt efter selvangivelsens indsendelse. Oplysningen om udbyttet må, hvor selvangivelsen allerede er indsendt, indgives inden for en vis kortere frist, regnet fra generalforsamlingens beslutning om udbyttet.

Som nævnt ovenfor på side 87 bør selskabet formentlig have pligt til at betale en rent foreløbig skat, straks når udbyttet deklarerer. Denne foreløbige skat skal beregnes som 40 pct. af det udbytte, der ikke kan dækkes af den eksisterende saldo på udlodningskontoen. Den foreløbige skat modregnes sidenhen i den selskabsskat og eventuelle udligningsskat, der pålignes selskabet. Den foreløbige skat bør betales af selskabet inden for en ganske kort frist - f. eks. på 1 måned - regnet fra generalforsamlingens beslutning om udbyttet. Viser det sig senere, at der er betalt for lidt i foreløbig skat, må det manglende beløb efterbetales, og der bør formentlig yderligere betales et tillæg til efterbetalingsbeløbet. Tillægget kommer til at svare til 8 pct.-tillægget efter kildeskatteovens §64, stk. 3.

Den foreløbige skat og udligningsskatten bør formentlig *betales* til samme myndighed, som modtager den almindelige selskabsskat. *Provenuet* af udligningsskatten må kunne deles mellem stat og kommune i samme forhold som selskabsskatten.

Som tidligere nævnt foreslår kommissionen, at udligningsskatten beregnes som en vis procentdel af *det beløb, hvormed selskabets afsætning til udbytte $\pm$ udligningsskat overstiger saldoen på udlodningskontoen*. Da udligningsskatten helt svarer til den korresponderende skattegodtgørelse, kan grundlaget for beregning af udligningsskatten også bestemmes som *det udbytte, der ikke lader sig dække af saldoen på udlodningskontoen, med tillæg af den skattegodtgørelse, der knytter sig til dette udbytte*. Man får herved samme udgangspunkt for beregning af udligningsskatten som for beregningen af den

franske précompte. Beregningen af précompte er vist i *bilag G. 2*.

Et eksempel vil vise den fremgangsmåde, der tænkes anvendt.

Eksempel: På et tidspunkt, hvor der er en saldo på udlodningskontoen på 200, udlodder selskabet et udbytte på 350. Under en ordning, hvor skattegodtgørelsen er på 50 pct. af det deklarerede udbytte (svarende til den franske avoir fiscal ydelse) skal selskabet beregne udligningsskat af 150 (udbytte på $350 \div \text{saldoen på } 200) + 75$ (halvdelen af de 150) = 225. Hvis udligningsskatten ligesom fransk précompte er på $33\frac{1}{3}$ pct., bliver skatten i eksemplet på 75.

Når udligningsskatten foreslås beregnet som en procentdel af udlodning + skattegodtgørelse i stedet for som en procentdel af udlodningen alene, skyldes det et rent praktisk hensyn. Reglen er søgt tilpasset det handlingsforløb, der må formodes fulgt ved en udbytteudlodning. Under godtgørelsesordningen ved selskabet, at der i visse tilfælde kan blive tale om at betale udligningsskat, og størrelsen af denne skat vil være bestemt af, hvilken »dækning« der er på udlodningskontoen. Disse forhold må antages at ville tilskynde selskabet til at følge et bestemt handlingsmønster. Selskabet vil afsætte et beløb med henblik på udbytteudlodning, og det er selskabets mening, at eventuel udligningsskat skal udredes *af dette beløb*. Det afsatte beløb søges i første række fradraget i saldoen på udlodningskontoen. Hvis saldoen ikke »slår til«, skal der *af* det overskydende beløb udredes en udligningsskat. Det overskydende beløb svarer imidlertid til *summen af den overskydende udlodning og den skattegodtgørelse, der knytter sig dertil*.

Som det nærmere vil fremgå nedenfor på side 93 under afsnit III, B 1, er det tanken, at skattegodtgørelsen helt skal svare til den selskabsskat, der er betalt af det udloddede. Herved opnås en fuldstændig ophævelse af den såkaldte »dobbeltbeskatning«. Udligningsskatten har til formål at ophæve fordelene ved skattegodtgørelsen, når disse fordele ikke ønskes ydet, og denne skat må som følge heraf nøje svare til den korresponderende skattegodtgørelse. Heraf følger imidlertid også, at *udligningsskatten må have samme størrelse som selskabsskatten*. Hvis selskabsskatten som forudsat her i skitsen udgør 40 pct. af den skattepligtige selskabsindkomst, må udligningsskatten også beregnes som *40 pct. af den overskydende udlodning + den dertil knyttede skattegodtgørelse*.

Under en godtgørelsesordning, der ikke sigter på en fuldstændig ophævelse af »dobbeltbeskatningen«, idet skattegodtgørelsen ikke svarer til den betalte selskabsskat, må udligningsskatten beregnes med en anden procent end selskabsskatten. Udligningsskatten må imidlertid også under sådanne omstændigheder afstemmes efter skattegodtgørelsen.

En sådan tilpasning er sket i Frankrig. I det franske avoir fiscal system er der alene gennemført en delvis ophævelse af »dobbeltbeskatningen«, idet avoir fiscal beløbet er noget mindre end den betalte selskabsskat. Fransk précompte svarer imidlertid nøje til det korresponderende avoir fiscal beløb. Som følge heraf er précompte-procenten også noget mindre end selskabsskatteprocenten. Medens selskabsskatteprocenten er på 50, er précompte-procenten kun på $33\frac{1}{3}$.

III.

Aktionærbeskatningen.

A. Skattepligtssubjekterne og skatteobjektet.

Overgangen til en godtgørelsesordning kan på udbytttomodtagerside næppe begrunde nogen ændring i kredsen af skattepligtssubjekter.

Foreningerne m. v., jfr. selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6, må fortsat kunne holdes uden for aktionærbeskatningen. Det må på den anden side også medføre, at foreningerne ikke opnår ret til skattegodtgørelse. Spørgsmålet om tilbagebetaling af udligningsskatten vedrørende udbytte til foreninger er behandlet ovenfor på side 82 under afsnit II, B, 2. Et flertal i kommissionen kan gå ind for, at foreningerne altid skal have tilbagebetalt den erlagte udligningsskat.

Efter selskabsskattelovens § 3, stk. 5, kan selskabsskatten for et aktieselskab bortfalde, hvis aktiekapitalen i altovervejende grad ejes af *en forening med et almenvelgørende eller på anden måde almennyttigt formål*. Det forudsættes, at denne lempelsesadgang opretholdes uændret i godtgørelsesordningen. Med de foreslåede regler om tilbagebetaling af udligningsskat til alle foreninger m. v., skattepligtige efter selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6, er det ikke nødvendigt med en særlig adgang til at lempe udligningsskatten vedrørende udbytte til de velgørende foreninger.

Beskatningen af *det udbytttomodtagende selskab*, herunder det egentlige moderselskab, har været gjort til genstand for indgående overvejelser i kommissionen.

På forhånd synes det vanskeligt at finde holdepunkter for, at moderselskabet i traditionel forstand og udbytttomodtagende selskaber i øvrigt ikke skulle kunne beskattes efter stort set de samme regler. På denne baggrund har kommissionen søgt at nå frem til ensartede beskatningsregler for alle udbytttomodtagende selskaber.

I det følgende betegner *M* det udbytttomodtagende selskab, medens *D* betegner det udbytttomgivende selskab.

Godtgørelsesordningen giver mulighed for to vidt forskellige former for beskatning af det udbytttomodtagende selskab *M*. *M* kan således *fritages for at medregne udbyttet* fra *D* i indkomstopgørelsen. Der pålignes i så fald ikke *M* nogen selskabsskat af udbyttet, og *M* får ingen skattegodtgørelse. *M* kan imidlertid også *tilpligtes at medregne udbyttet* fra *D* i indkomstopgørelsen. Der pålignes derefter selskabsskat af udbyttet; men *M* får samtidig en skattegodtgørelse, som nøje svarer til den selskabsskat, der i *D* er betalt af udbyttet. *M* kan endelig undergives en beskatning, der forener elementer fra de to beskrevne yderpunkter. Det er en sådan *kombination*, der er indeholdt i det franske avoir fiscal system. Der henvises i denne forbindelse til *bilag G. 2*.

Ved vurderingen af fordele og ulemper ved de nævnte former for beskatning af det udbytttomodtagende selskab *M* må det for det første fremhæves, at den indtægt, som udloddes til *M*, *allerede er blevet beskattet* hos *D*. Hvis udlodningen hidrører fra *D*'s skattepligtige selskabsindkomst, er beskatningen gennemført ved *D*'s indtjening af indkomsten. Hidrører udbyttet derimod fra skattefri avance i *D* eller fra indkomst, som *D* har haft før ordningens ikrafttræden, er der pålignet udligningsskat i forbindelse med selve udlodningen. Der er således ikke grund til at påligne nogen ny skat, når *M* modtager udbyttet fra *D*.

Der må for det andet tages hensyn til, at *udbyttet fra D nødvendigvis må indføres på M's udlodningskonto*. Det hænger sammen med følgende forhold. Når *M* genudloder udbyttet, må aktionærene i *M* tage udbyttet til indtægt, og de får en skattegodtgørelse

efter almindelige regler. Hvis M har modtaget udbyttet fra D efter ordningens ikrafttræden, er det kun rimeligt, at udbyttet ved genudlodning giver ret til skattegodtgørelse hos M's aktionærer. Ved genudlodningen må der derfor ikke pålignes M udligningsskat. Hvis en sådan skat pålignes M, vil aktionærerne i M miste fordelene ved skattegodtgørelsen. Kun ved at indføje udbyttet fra D på M's udlodningskonto kan man forhindre, at der pålignes M en udligningsskat i forbindelse med den efterfølgende genudlodning.

Hvis udbyttet fra D medregnes af M ved opgørelsen af den skattepligtige selskabsindkomst, vil dette gennem konteringen af den skattepligtige indkomst automatisk komme med på M's udlodningskonto. Hvis udbyttet derimod holdes uden for M's skattepligtige indkomst, må der træffes særlig foranstaltning, som kan sikre, at udbyttet kommer ind på kontoen. Der må således bl. a. gennemføres en form for selvangivelse af sådant udbytte, og skattevæsenet må kontrollere rigtigheden af det selvangivne i forbindelse med »ansættelsen« af udlodningskontoens saldo.

Der vil som omtalt på side 88 under afsnit II, B, 2, opstå visse konteringsproblemer, når den skattepligtige selskabsindkomst udviser underskud. Det må antages, at det bliver temmelig vanskeligt at løse disse problemer for det udbyttmodtagende selskab, hvis dette skal holde aktieudbyttet uden for den skattepligtige indkomst.

Endelig for det tredje synes *hensynet til den almindelige ligningskontrol* at tale for, at der pålægges M pligt til at indgive sædvanlig selvangivelse med hensyn til aktieudbytter.

Udfra de anførte betragtninger finder kommissionen, at *det udhyttmodtagende selskab bør medtage det indvundne aktieudbytte ved opgørelsen af den skattepligtige selskabsindkomst.*

Den her skitserede godtgørelsesordning tager som nævnt sigte på en fuldstændig ophævelse af den såkaldte »dobbeltbeskatning«. Skattegodtgørelsen svarer nøje til den selskabsskat, der er betalt af det udloddede udbytte. Under disse forudsætninger kan der benyttes samme godtgørelse til person-aktionærer og udbyttmodtagende selskaber. Under en godtgørelsesordning, der ikke sigter på fuldstændig ophævelse af »dobbeltbeskatningen« (skattegodtgørelsen for person-

aktionæren svarer ikke fuldt ud til den betalte selskabsskat), kan der derimod være grund til at yde det udbyttmodtagende selskab en skattegodtgørelse, som er større end godtgørelsen til personer. En sådan særlig skattegodtgørelse for det udbyttmodtagende selskab skal hindre, at der ved siden af »dobbeltbeskatningen« mellem dette selskab og dets aktionærer også kommer til at foreligge en »dobbeltbeskatning« de to selskaber imellem.

Hvis aktieudbyttet er indvundet af det udbyttmodtagende selskab M *før godtgørelsesordningens ikrafttræden*, må der ved genudlodning til M's aktionærer betales udligningsskat. Udbyttet fra D vil i disse tilfælde ikke være noteret på M's udlodningskonto. Spørgsmålet om betaling af udligningsskat ved *genudlodning af udbytte fra et udenlandsk selskab* er behandlet ovenfor på siderne 84-85 samt i *bilag G. 9.*

Også under en godtgørelsesordning som den skitserede vil der efter kommissionens mening være behov for regler om *sambeskatning af selskaber*, omend det må erkendes, at ophævelsen af »dobbeltbeskatningen« selskaberne imellem i nogen grad må formindske betydningen af et sambeskatningsinstitut. Kommissionen er af den opfattelse, at adgangen til sambeskatning af selskaber bør opretholdes under en godtgørelsesordning, men at reglerne, så vidt det er muligt, bør forenkles. Man finder det imidlertid mest hensigtsmæssigt at lade sambeskatningsproblemerne indgå i de kommende overvejelser om aktionærbeskatningen. Spørgsmålet vil derfor blive nærmere omtalt i den afsluttende betænkning.

Med hensyn til *udenlandske aktionærer i danske selskaber og danske aktionærer i udenlandske selskaber* må gælde følgende:

1. Udenlandske aktionærer i danske selskaber.

Ved udlodning fra et dansk selskab til en udenlandsk aktionær (person-aktionær eller selskabs-aktionær) får den selskabsskat, der er betalt af udbytteandelen, virkning som en endelig skat. Aktionæren modtager ingen skattegodtgørelse, medmindre der med hjemlandet er indgået særlig aftale derom, og udligningsskat, som er betalt af det danske selskab, refunderes kun den udenlandske aktio-

nær, hvis der er truffet aftale derom med hans hjemland.

Kommissionen finder det rimeligt og hensigtsmæssigt, at der udover den almindelige beskatning af selskabet ligesom i Frankrig opkræves *en særlig udbytteskat ved udlodning af udbytte til udenlandske aktionærer*. Til gengæld skal den nuværende generelle udbytteskat efter kildeskattelovens afsnit VI bortfalde. Der er i denne forbindelse lagt en vis vægt på, at eksistensen af en sådan særlig udbytteskat for udlændinge må kunne få betydning i forbindelse med Danmarks forhandlinger om indgåelse af dobbeltbeskatningsaftaler.

Den særlige udbytteskat for de udenlandske aktionærer er nærmere omtalt nedenfor under afsnit B, 2 på siderne 95-96.

2. Danske aktionærer i udenlandske selskaber.

Ved *udlodning fra et udenlandsk selskab* til en dansk *personaktionær* må denne tage udbyttet til indtægt. Der er ikke knyttet skattegodtgørelse til udbyttet. Ved skatteansættelsen må ligningsmyndigheden være opmærksom på dette problem. I den gældende selvangivelse er der gennemført en opdeling af udbytteindtægten i dansk og udenlandsk aktieudbytte*). Denne adskillelse af dansk og udenlandsk udbytte må bibeholdes under godtgørelsesordningen. Det er tanken, at der i forbindelse med udbetaling af udbytte fra danske selskaber skal udfærdiges et såkaldt »godtgørelsesbevis«. Nedenfor på side 94 under afsnit B, 1, er der gjort nærmere rede for godtgørelsesbeviset. Et udkast til dette bevis findes i *bilag G. 7*. Et eksemplar af det udfærdigede godtgørelsesbevis skal følge med selvangivelsen, idet det bl. a. skal tjene til hjælp for ligningsmyndighederne ved undersøgelsen af, om der på selvangivelsen er foretaget en rigtig opdeling af udbytteindtægten.

Ved udlodning fra et udenlandsk selskab til et *dansk aktieejende selskab* (evt. et moderselskab) skal udbyttet principielt tages til indtægt af det danske selskab, og der ydes ikke skattegodtgørelse. På siderne 84-85 er der redegjort for stillingen, hvor skatten i det danske selskab lempes efter dobbeltbe-

skatningsaftalerne, selskabsskattelovens 17, stk. 3 eller 4, eller ligningslovens § 33.

B. Aktionærbeskatningen ved udlodning af udbytte.

1. Beskatningen af danske aktionærer.

Ligningslovens § 16 A, stk. 1, bestemmer, at alt, hvad der af selskabet udloddes til aktionærerne, skal beskattes som udbytte, medmindre der er tale om udlodning af friaktier eller likvidationsprovenu. Disse regler må opretholdes under godtgørelsesordningen. Aktionæren må medregne udbyttet og den skattegodtgørelse, der er knyttet til udbyttet, ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. I de pålignede personlige skatter fradrages derefter skattegodtgørelsen.

Som allerede omtalt må der fortsat skelnes ret nøje mellem egentligt udbytte og andre former for ydelse til aktionærerne. Det er som hovedregel *kun deklareret udbytte, der er forbundet med skattegodtgørelse*. Aktionærerne opnår således ikke nogen skattegodtgørelse i forbindelse med modtagelsen af friaktier, idet der ved friaktieudstedelsen blot sker en overføring af selskabets reserver fra de hidtidige aktier til friaktierne. Der henvises i øvrigt til omtalen af disse spørgsmål på siderne 80-81 under afsnit II, B, 2.

Skattegodtgørelsen er forudsat beregnet som *et fast fradrag*, hvilket vil sige, at det beregnes som en procentdel af det modtagne udbytte. Ved beregningen af skattegodtgørelsen skal der således ikke tages hensyn *til*, hvilken selskabsskat der er betalt af selskabet. Hvis selskabets betaling af selskabsskat ikke fuldt ud modsvarer den skattegodtgørelse, som er knyttet til udbyttet, vil der blive pålagt selskabet en udligningsskat, og udligningsskatten vil have en sådan størrelse, at den sammen med den betalte selskabsskat netop modsvarer skattegodtgørelsen. Godtgørelsesfordelene vil således alene kunne opnås *i takt med selskabets betaling af selskabsskat og udligningsskat*.

Skattegodtgørelsen bør ligesom i Frankrig beregnes som en vis procentdel af den modtagne udlodning. Godtgørelsen må fastsættes

*) Udbytte af aktier og andelsbeviser m. v., hvori der er indeholdt dansk udbytteskat, opføres således under punkt 16 i selvangivelsen for indkomståret 1971, medens udbytte, hvori der ikke er indeholdt sådan udbytteskat, opføres under punkt 14.

på grundlag af den selskabsskatteprocent, som skal anvendes.

Den foreliggende skitse til en godtgørelsesordning tager som tidligere nævnt sigte på en *fuldstændig* ophævelse af »dobbeltbeskatningen«. Ud fra denne forudsætning må skattegodtgørelsen fastsættes således, at den nøje kommer til at svare til den selskabsskat, der er betalt af det udloddede. I bilag G. 3 er der foretaget en beregning og analyse af forskellige former for skattegodtgørelse, herunder også den franske avoird fiscal ydelse. Beregningen viser bl. a. betydningen af, at ikke blot udbyttet, men også godtgørelsesbeløbet medregnes ved opgørelsen af aktionærens skattepligtige indkomst. Af bilaget fremgår det, at med den forudsatte selskabsskat på 40 pct. ophæves »dobbeltbeskatningen«, hvis skattegodtgørelsen beregnes som 66,67 pct. af det udloddede udbytte. Med denne procent bliver skattegodtgørelsen af samme størrelse som den betalte selskabsskat, og skatten af den udloddede selskabsindkomst vil for hver enkelt aktionær komme til at svare til den skat, som han under hensyn til indkomstforholdene i øvrigt ville komme til at betale af en tilsvarende indtægt fra anden kilde.

Med en selskabsskat på 40 pct. vil kommissionen herefter foreslå, at *skattegodtgørelsen fastsættes til 66²/₃pct. af det udloddede udbytte.*

Skattegodtgørelsen skal - som nævnt på side 91 - under en ordning, der tilsigter fuldstændig ophævelse af »dobbeltbeskatningen«, være ens for personaktionærer og for aktieejende selskaber.

Den særlige *likvidationsgodtgørelse* er nærmere omtalt nedenfor siderne 98-100 under afsnit D, 4. Likvidationsgodtgørelsen er i almindelighed noget mindre end skattegodtgørelsen.

Det må som udgangspunkt gælde, at der først kan drages fordel af skattegodtgørelsen på det tidspunkt, hvor udbyttet undergives beskatning hos aktionærene. Det gælder også, hvor godtgørelsen tilkommer et udbytte-

temodtagende selskab. Hos person-aktionæren skal godtgørelsesbeløbet først søges fradraget i de beregnede personlige skatter, idet der dog som tidligere nævnt må være adgang til at tage hensyn til fradraget allerede ved forskudsansættelsen. Hos det udbyttemodtagende selskab søges godtgørelsen fradraget i den beregnede selskabsskat.

Hvis godtgørelsesbeløbet ikke fuldt ud kan »dækkes« gennem fradrag i de personlige skatter, der er pålignet person-aktionæren, skal det overskydende beløb *udbetales kontant*. En lignende bestemmelse om kontant udbetaling af overskydende godtgørelse kendes i Frankrig; men dér gælder bestemmelsen kun til fordel for person-aktionærer. Kommissionen har imidlertid ikke fundet tilstrækkelig grund til at nægte de udbyttemodtagende selskaber adgang til kontant udbetaling af overskydende skattegodtgørelse.

Som nævnt på side 79 må *provenufordelingen* inden for selskabs- og aktionærbeskatningen tages op til overvejelse staten og kommunerne imellem. Modregningen af skattegodtgørelsen og de kontante udbetalinger af godtgørelse må selvsagt indgå i disse overvejelser.

Der vil i almindelighed først kunne blive tale om kontant udbetaling af overskydende godtgørelse, når det efter tilendebragt ansættelse og skatteberegning viser sig, at betingelserne for udbetaling er til stede. I visse tilfælde bør der dog formentlig kunne ske udbetaling på et tidligere tidspunkt. Dødsboer, som ved skiftets begyndelse opfylder betingelserne for skattefrihed, jfr. kildeskattelovens § 16, stk. 1, må kunne omfattes af en sådan undtagelsesregel.

Spørgsmålet om nedsættelse efter »70 pct. reglen« i udskrivningslovens § 5*) er belyst i bilag G. 10. Som det nærmere fremgår i bilagsmaterialet, er kommissionen af den mening, at der alene bør ydes nedsættelse, når aktionærens tilsvarende personlige skatter efter fradrag af skattegodtgørelsen overstiger 70 pct. af den skattepligtige indkomst (heri medregnet godtgørelsesbeløbet).

Spørgsmålet om nedsættelse efter »66²/₃;

*) Bestemmelsen er sålydende:

»Såfremt de skattebeløb, der for en skatteyder er beregnet som indkomst- og formueskat til staten, som folkepensionsbidrag, som kommunal indkomstskat og som amtskommunal indkomstskat, efter eventuel nedsættelse i henhold til § 3, stk. 4, tilsammen overstiger 70 pct. af hans skattepligtige indkomst i det pågældende indkomstår, nedsættes indkomstkatten til staten, således at det ovennævnte samlede skattebeløb udgør 70 pct. af den nævnte indkomst.«

pet. reglen« i udskrivningslovens § 3, stk. 4*), er ligeledes behandlet i *bilag G. 10*. Kommissionen mener, at indkomstskatten til staten vedrørende den fulde skattepligtige indkomst (hvori godtgørelsesbeløbet er medregnet) må nedsættes efter § 3, stk. 4, *forinden* skattegodtgørelsen modregnes.

I Frankrig foretages udbytteudbetalingerne gennem særlige institutioner, der har opnået *autorisation som »udbetalingsforetagende«*. Disse foretagender udleverer samtidig med udbetalingen et bevis for, at aktionæren har ret til *avoir fiscal*, og hvis udbyttet tilfalder en udenlandsk aktionær, indeholder udbetalingsforetagendet en udbytte-skat. I *Bilag G. 6* gengives det franske *avoir fiscal* bevis.

I Sverige er der for nylig sket en anden form for centralisering på udbytteområdet. Gennem ændring af forordningen om kupa-skat er der indført regler om såkaldt »förenklad aktiehantering«. For visse selskaber skal der herefter gennemføres en *central registrering* af aktieejerne.

Et flertal i kommissionen mener, at der som led i godtgørelsesordningen efter fransk forbillede bør gennemføres en *centraliseret udbetaling* af aktieudbytter.

Ordningen kan f. eks. gå ud på, at udbyttet som hovedregel kun kan udbetales gennem en bank eller en sparekasse. Der kan også blive tale om at benytte andre institutioner som udbetalingsforetagende. Det foretagende, der således forestår udbetalingen af udbyttet, skal ved enhver anmodning om udbetaling indledningsvis undersøge, om anmodningen fremsættes af henholdsvis en dansk aktionær**) eller en udlænding, idet ekspeditionsgangen som vist i det følgende er forskellig i de to tilfælde. I almindelighed må det kræves, at den danske aktionær foreviser enten A-skattekort eller skattebillet.

*) Bestemmelsen er sålydende:

»Såfremt en skatteydere indkomstskat til staten, folkepensionsbidrag, kommunale indkomstskat og amtskommunale indkomstskat tilsammen beregnes med mere end $66\frac{2}{3}$ pct. af en del af skalainkomsten, nedsættes indkomstskatten til staten med det overskydende beløb.«

**) Hvis udbyttekuponen er skilt fra aktien, må der formentlig lægges vægt på udbyttmodtagerens - og ikke aktieejers - skattepligtsforhold, idet det vil være den, som har pligt til at medtage udbyttet ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, der skal have skattegodtgørelsen. Den udenlandske aktionær vil imidlertid indirekte kunne opnå godtgørelsesfordelene ved at sælge udbyttekuponerne til en fuldt skattepligtig, hvis denne udfra et næringspunkt er berettiget til at fradrage købesummen i den skattepligtige indkomst. I sådanne tilfælde bør der derfor næppe ydes kuponindehaveren nogen skattegodtgørelse. Kommissionen erkender, at det kan blive vanskeligt at udskille de tilfælde, hvor der således ikke skal ydes godtgørelse. Et vist grundlag for udskillelsen vil man imidlertid have i udbyttmodtagerens tidligere selvangivne beholdning af værdipapirer.

**) *) Hvis modtageren af udbyttet er en dansk forening m. v. eller en her i landet hjemmehørende skattefri institution indeholdes ingen udbytteskat; men der udstedes »udlodningsbevis«.

Foretagendet må forlange dokumenteret oplysning om personnummer m. v. for de danske aktionærer, og det må lade oplysningerne gå videre til skattevæsenet (formentlig kildeskattedirektoratet). Hvis aktionæren dokumenterer, at han er fuldt skattepligtig her i landet, udleverer udbetalingsforetagendet et *bevis for, at modtageren af udbyttet er berettiget til skattegodtgørelse*. Dette »godtgør ellsesbevis« påføres oplysninger om modtagerens navn og personnummer.

Bilag G. 7 indeholder udkast til et godtgørelsesbevis. Det er tanken, at godtgørelsesbeviset skal være ledsaget af et antal kopiekemplarer. Originaleksemplaret skal vedlægges aktionærens selvangivelse, og aktionæren beholder selv en kopi. Der fremsendes endvidere en kopi til den ligningsmyndighed, som foretager selskabets skatteansættelse.

Godtgørelsesbeviset skal tjene flere forskellige formål. Således får udbyttmodtageren herigennem præcis vejledning om udbyttebeskatningen og skattegodtgørelsen. Beviset indgår endvidere som led i den ligningsmæssige kontrol af selskabet og aktionærkredsen, og det danner grundlag for modregningen og den eventuelle kontante udbetaling af godtgørelsesbeløbet.

Hvis modtageren af udbyttet ikke kan dokumentere, at han er fuldt skattepligtig, indeholder udbetalingsforetagendet udbytte-skat***) og udsteder et såkaldt »udlodningsbevis«. Beviset indeholder oplysninger om udbetalingen, den indeholdte udbytteskat og den udligningsskat, som man antager, at selskabet vil blive pålignet af det udbetalte udbytte. Udkast til et sådant bevis findes i *bilag G. 8*. Hvis dobbeltbeskatningsaftalen indeholder bestemmelser derom, vil den udenlandske aktionær på grundlag af udlod-

ningsbeviset kunne opnå tilbagebetaling af den udligningsskat, som selskabet har betalt af udbyttet, og beviset danner grundlag for tilbagebetalingen af den indeholdte udbytteskat, for så vidt udbyttmodtageren efter aftalen er berettiget dertil. Nedenfor under afsnit 2 er udbytteskatten for udlændinge nærmere omtalt.

Finansministeren skal kunne bestemme, at selskabet selv kan forestå udbetalingen af udbyttet, indeholdelsen af udbytteskat og udleveringen af godtgørelses- og udlodningsbeviser.

Det må antages, at den skitserede centralisering af udbetalingen af udbytte vil give øget sikkerhed for, at godtgørelsesbeviser og udlodningsbeviser bliver udfyldt med de rigtige oplysninger om størrelsen af det udbetalte udbytte, skattegodtgørelsen og den formodede udligningsskat m. v. Der vil vel i almindelighed også gennem centraliseringen være skabt bedre garanti for udbyttebeskatningen af de udenlandske aktionærer. Endelig vil den centrale udbetaling give bedre vilkår for ligningskontrollen.

Et mindretal i kommissionen (*la Cour, Davidsen, Gammelgaard, Mazanti-Andersen og Thøger Nielsen*) mener ikke, at der bør gennemføres en centraliseret udbetaling af aktieudbytter. Til støtte for dette synspunkt anfører mindretallet, at det ikke forekommer væsentligt vanskeligere at foretage en rigtig udskrivning af »godtgørelsesbeviset« og »udlodningsbeviset« end af de formulærer (U 1 og U 2), som i dag anvendes i tilknytning til kildeskattelovens 30 pct. udbytteskat.

I den her foreliggende skitse til en godtgørelsesordning er godtgørelsen ved udlodning af udbytte foreslået fastsat til $66\frac{2}{3}$ pct. af udbyttet. Der er tale om en fast godtgørelsesprocent, således at godtgørelsen er uafhængig af, hvilken selskabsskat der er betalt af selskabet. Skattevæsenet ved, at der hos aktionæren altid skal beregnes indkomstskat af det modtagne udbytte med tillæg af godtgørelsesbeløbet på $66\frac{2}{3}$ pct. af udbyttet. Godtgørelsesbeløbet skal derefter bringes til fradrag i de skatter, der er pålignet aktionæren. Denne modregning skal ske efter tilsvarende regler, som i dag benyttes med hensyn til modregning af kildeskattelovens 30 pct. udbytteskat. Det godtgørelsesbevis, som skal udfærdiges af det foreslåede udbetalingsfo-

retagende, er derfor - når det drejer sig om aktieudbytter - ikke nødvendigt for skatteberegningen og modregningen af skattegodtgørelsen. Ved udlodning af likvidationsprovenu er forholdet noget mere kompliceret, men her skulle det være muligt at lade oplysningen om godtgørelsen gå direkte fra selskabet til skattevæsenet.

Udbetalingsforetagendet har ikke større mulighed end det udbyttebetalende selskab for at kontrollere, om modtageren af udbyttet er skattepligtig her i landet eller i udlandet. Selskabet skulle derfor ikke være ringere stillet end det foreslåede udbetalingsforetagende, når det drejer sig om at indeholde udbytteskat i aktieudbytter til udlændinge.

I de mange tilfælde, hvor det drejer sig om selskaber med en begrænset aktionærkreds - bl. a. de såkaldte »familie-aktieselskaber« - forekommer det mindre rimeligt, at aktionærene skal bebyrdes med de formentlig ikke uvæsentlige omkostninger, der vil være forbundet med, at udbyttet skal udbetales gennem en bank eller sparekasse.

Drejer det sig om aktier uden kupons, vil selskabet rent faktisk være nødsaget til at forestå kontrollen med udbetalingen af udbytte. Det foreslåede udbetalingsforetagendes virksomhed vil her ikke kunne blive andet end en ren formsag.

Endelig rejser der sig det spørgsmål, om de omkostninger, der er forbundet med den administrative udbygning af kildeskattedirektoratet, som forslaget nødvendiggør, står i rimeligt forhold til de »bedre vilkår for ligningskontrollen«, hvormed forslaget bl. a. motiveres. Tilskyndelsen til at undlade at medregne aktieudbytter ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst er formentlig mindre, når der til udbyttet er knyttet en godtgørelse, som kan modregnes i aktionærens skatter eller kræves refunderet, end tilfældet er i dag, hvor sådan godtgørelse ikke opnås.

Af de ovenfor nævnte grunde bør det derfor efter mindretallets mening fortsat overlades til det enkelte selskab, om det selv vil forestå udbetaling af udbyttet eller overlade dette til en bank eller sparekasse.

2. *Beskatningen af udenlandske aktionærer.* Der gennemføres som nævnt en særlig udbytteskat for udlændinge. Til gengæld bort-

falder den hidtidige udbytteskat efter kilde-skatteovens afsnit VI. Denne 30 pct. udbyttebeskatning efter kildeskatteloven er fælles for danske og udenlandske aktionærer.

Kommissionen erkender, at det kan blive vanskeligt at praktisere en sådan særlig udbytteskat for udlændinge. Det ville i denne forbindelse have været en fordel, hvis dansk aktieselskabslovgivning havde stillet krav om navnenotering af aktier. I flere andre lande, f. eks. i Sverige og Frankrig, er der imidlertid gennemført en udbyttebeskatning specielt for udenlandske aktionærer.

Som tidligere nævnt er det tanken, at de særlige udbetalingsforetagender skal forestå indeholdelsen af udbytteskat for udlændinge. Hvis der ved udbetalingen af udbyttet ikke fremlægges dokumentation for, at modtageren er fuldt skattepligtig (en dansk forening m. v. eller en dansk skattefri institution), tilbageholdes udbytteskat. Hvis dokumentation for dansk skattepligt ikke forevises ved udbetalingen, men senere kan fremskaffes, må aktionæren rette henvendelse til kildeskattedirektoratet om tilbagebetaling af den indeholdte udbytteskat. Kildeskattedirektoratet må ligesom efter gældende regler forestå tilbagebetalingerne, hvor udenlandske aktionærer har krav på tilbagebetaling efter dobbeltbeskatningsaftalerne.

Udbetalingsforetagendet må give den udenlandske aktionær et bevis for, at der er indeholdt udbytteskat. Udkast til et sådant »udlodningsbevis« findes som tidligere nævnt i *bilag G. 8*. Foretagendet må desuden underrette skattevæsenet om størrelsen af de indeholdte udbytteskatter. Foretagendet indbetaler udbytteskatten til skattevæsenet.

Udlodningsbeviset skal tjene som dokumentation for den betalte udbytteskat, når denne skat kan søges tilbage med hjemmel i dobbeltbeskatningsaftalerne.

Begrænset skattepligtige selskaber, jfr. selskabsskatteovens § 2, skal ikke have pligt til at indeholde den særlige udbytteskat for udlændinge.

Udbytteskatten bør formentlig andrage 25 eller 30 pct. I Frankrig er den særlige udbytteskat for udlændinge på 25 pct.

Udlodningsbeviset skal - hvilket også er vist i *bilag G. 8* — indeholde oplysninger om

den udligningsskat, som det antages, at selskabet vil blive pålignet af det modtagne udbytte. Beviset danner grundlag for tilbagebetalingen af udligningsskatten, f. s. v. den den udenlandske aktionær er berettiget dertil ifølge dobbeltbeskatningsaftalen. Foran på siderne 81-82 under afsnit II, B, 2, er denne tilbagebetaling nærmere omtalt*).

C. Aktieavancebeskatningen hos aktionæren ved dennes salg af aktier.

Kommissionen har overvejet, om der kan ydes en skattegodtgørelse i forbindelse med beskatningen af den fortjeneste, som indvindes ved salg af aktier. Undersøgelserne synes imidlertid at vise, at det *ikke er muligt at praktisere en godtgørelse ved aktiesalg*. Det vil således være vanskeligt at bestemme, på hvilket grundlag salgsgodtgørelsen skal beregnes. Der vil i denne forbindelse skulle tages hensyn til, at salgsgodtgørelsen må medføre et fradrag på selskabets udlodningskonto, og at et sådant fradrag begrænser medaktionærernes fremtidige godtgørelsesfordele. Hvis der ikke er »dækning« for fradraget på udlodningskontoen, må selskabet betale en udligningsskat, og denne skat vil også få virkning for medaktionærerne. Aktiesalget vil i sådanne tilfælde kunne medføre en belastning af selskabets likviditet. Det vil ligeledes blive vanskeligt at forene en sådan salgsgodtgørelse med den godtgørelse, der ydes ved selskabets likvidation. Ved beregningen af likvidationsgodtgørelsen vil det blive nødvendigt at tage hensyn til, om der tidligere er opnået salgsgodtgørelse med hensyn til visse af aktierne i selskabet.

Kommissionen finder anledning til at pege på, at det principielt er forventningerne om det fremtidige udbytte, der bestemmer den kurs, aktierne kan sælges til. De forventede fremtidige godtgørelsesmuligheder - skattegodtgørelserne ved udbytteudlodning og den særlige likvidationsudlodning - vil derfor antagelig i et vist omfang virke ind på kursfastsættelsen, idet godtgørelserne fremtræder som en slags »tillæg« til det udloddede udbytte eller likvidationsprovenu.

*) Sammedes er nævnt, at *foreninger m. v.*, jfr. selskabsskatteovens § 1, stk. 1, nr. 6, bør kunne kræve udligningsskatten tilbagebetalt. Det samme gælder de helt *skattefri institutioner*. Der bør derfor udstedes udlodningsbevis ved udbetaling af udbytte til foreninger m. v. og skattefri institutioner.

D. Beskatningen af likvidationsprovenu.

1. Almindelige bemærkninger om likvidationsbeskatningen.

Den skitserede godtgørelsesordning tager sigte på en fuldstændig ophævelse af »dobbeltbeskatningen«. Der knyttes derfor en godtgørelse til udloddet likvidationsprovenu*). Godtgørelsen ved likvidation - den såkaldte »likvidationsgodtgørelse« - er imidlertid noget mindre end skattegodtgørelsen ved udlodning af udbytte. Denne formindskelse af godtgørelsen skal sikre, at der opnås en passende høj samlet beskatning i selskabet og hos aktionærerne af det likvidationsprovenu, som hidrører fra beskattet selskabsindkomst (selskabets beskattede reserve).

Selskabet pålignes ikke udligningsskat i forbindelse med udlodning af likvidationsprovenu. Af den grund får aktionærerne også kun godtgørelse i tilknytning til den del af likvidationsudlodningen, som kan dækkes gennem fradrag på selskabets udlodningskonto.

Grundelementerne i den gældende aktionærbeskatning er forudsat opretholdt i den skitserede beskatning af likvidationsprovenu**).

Hos aktionærerne skal likvidationsudlodningen med tillæg af den beregnede likvidationsgodtgørelse betragtes som en afståelsessum for aktierne. På grundlag heraf udfindes aktieavancen, og denne beskattes på samme måde som hidtil enten (og som hovedregel) med særlig indkomstskat eller med almindelig indkomstskat (idet der dog i disse sidstnævnte tilfælde regnes med den

sædvanlige skattegodtgørelse, jfr. nærmere nedenfor på siderne 98-99 under afsnit 4). Eventuelt tab fradrages efter tilsvarende regler i den skattepligtige særlige eller almindelige indkomst. Til slut fradrages den nævnte godtgørelse i de personlige skatter (almindelig og særlig indkomstskat samt formueskat), der er pålignet aktionæren. Eventuel overskydende godtgørelse udbetales kontant efter almindelige regler.

2. »Dobbeltbeskatning« ved likvidationen.

Den indtjening, der er blevet beskattet i selskabet, og som ikke er medgået til skattebetaling eller udloddet forud for likvidationen - selskabets beskattede reserve - vil i likvidationssituationen figurere som *saldo* på selskabets udlodningskonto. Under en godtgørelsesordning, som tager sigte på fuldstændig ophævelse af »dobbeltbeskatningen«, må der i likvidationssituationen *knyttes visse godtgørelsesfordele til denne beskattede reserve*.

Kvis den beskattede reserve var blevet udloddet som udbytte forud for likvidationen, havde aktionærerne opnået sædvanlige fordele ved skattegodtgørelse. Disse fordele består i, at der ydes den enkelte aktionær en sådan godskrivning for betalt selskabsskat, at den samlede skat (i selskabet og hos aktionæren selv) på udlodningen vil svare til den indkomstskat, som aktionæren skulle betale af en tilsvarende indkomst fra anden kilde. Skattegodtgørelsen medfører i realiteten en »ophævelse« af selskabsbeskatningen af den foretagne udlodning. Samtidig hermed beskattes udlodningsgrundlaget, d. v. s. udlodning + selskabsskatten af det udlod-

*) Et af kommissionens medlemmer (*Thøger Nielsen*) har ønsket at fremhæve de fordele og herunder den forenkling, der kan opnås ved at placere al likvidationsbeskatning i selskaberne, hvadenten der arbejdes med en godtgørelsesordning eller muligvis en fradragsordning. Under godtgørelsesordningen består fordelene i at undgå enhver form for likvidationsgodtgørelse, og under fradragsordningen undgås fradrag for likvidationsudlodninger og likvidationsskat. De skitserede ordninger til ophævelse af dobbeltbeskatningen, som begge efter dette medlems opfattelse er vel gennemtænkte og gennemførlige, er bygget på den grundforudsætning, at der sker almindelig indkomstbeskatning hos aktionæren af alle udlodninger fra selskabet. I likvidationsåret støder sådanne ordninger imidlertid sammen med en avancebeskatning eller tabsfradragsordning hos aktionæren, og en omformning af hele denne beskatning ville kunne bane vejen for en definitiv og kontrollerbar likvidationsbeskatning i selskabet af alle skattepligtige indtægter. De fleste likvidationer sker på grund af tab i selskabet og giver derfor ikke særlig anledning til at overveje behovet for dobbeltbeskatningslempelse. Er der undtagelsesvis tale om planlagt likvidation af solvente selskaber, vil disse have muligheden for gennem udlodninger forud for det endelige likvidationsår at drage fordel af en godtgørelsesordning (eller en fradragsordning med almindelig indkomstbeskatning hos aktionærerne som følge. Hvis de almindelige regler om avancebeskatning hos aktionærerne ændres, skulle der derfor være gode muligheder for at koncentrere den samlede likvidationsbeskatning i selskabet.

**) Den foreliggende skitse til en godtgørelsesordning og skitsen til en fradragsordning forudsætter begge, at den nuværende aktionærbeskatning opretholdes i nogenlunde uændret skikkelse. Selskabsskattekommissionen vil i en senere betænkning tage spørgsmålet om ændring af aktionærbeskatningen op til overvejelse, bl. a. med henblik på en forenkling af reglerne.

dede, som en *skattepligtig almindelig indkomst* hos udbyttmodtageren.

Den almindelige skattegodtgørelse har til forudsætning, at indkomsten undergives almindelig indkomstbeskatning hos aktionæren. Denne forudsætning er som regel ikke opfyldt, når selskabsindtjeningen indgår som led i et likvidationsprovenu. Dette kan imidlertid *ikke begrunde nægtelse af enhver form for godtgørelse* i likvidationssituationen. Hvis der ingen godtgørelse ydes, oprettholdes »dobbeltbeskatningen« med hensyn til den del af selskabsindtjeningen, som først udloddes til aktionærene ved selskabets likvidation. Det vil ofte bero på omstændigheder, der fra et skattemæssigt synspunkt må anses for tilfældige, om »dobbeltbeskatningen« herved kommer til at omfatte en større eller mindre del af selskabets hele indtjening.

3. Den begrænsede godtgørelse ved likvidation.

Likvidationsgodtgørelsen må holdes inden for rammerne af saldoen på selskabets udlodningskonto. Der kan *alene knyttes likvidationsgodtgørelse til de beskattede reserver, d. v. s. til den del af likvidationsudlodningen, som kan »dækkes« gennem fradrag i saldoen på udlodningskontoen.* I det omfang likvidationsudlodningen overstiger saldobeløbet, er det udloddede ikke beskattet i selskabet. Den overskydende udlodning udgør selskabets aktiekapital, reserverne fra før ordningens ikrafttræden og de skattefri reserver, indvundet efter ikrafttrædelsen.

En videregående adgang til likvidationsgodtgørelse måtte forudsætte, at der ligesom ved udbytteudlodningen blev gennemført en udligningsbeskatning i selskabet. Kommissionen har søgt at undgå en sådan udligningskat, dels fordi den alene får en rent midlertidig betydning, og dels fordi den i betænkelig grad vil belaste det likviderende selskabs likviditet, især når selskabet ikke realiserer sine driftsaktiver, men udlodder dem til aktionærene.

4. Lavere godtgørelse ved likvidationen.

Det forhold, at fortjenesten på aktierne i likvidationssituationen som regel beskattes som særlig indkomst hos aktionæren, må efter kommissionens mening kunne begrunde, at der beregnes *godtgørelse med en lavere sats*

end ved udlodning af udbytte. Når fortjenesten beskattes som særlig indkomst hos aktionæren, vil den skattegodtgørelse, der benyttes ved udbytteudlodning, give en forholdsvis lav skattebelastning af selskabsindtjeningen. Den samlede belastning i selskabet og hos aktionæren vil kun blive på 40 pct. Dette vil næppe kunne undgå at få mindre heldige virkninger. Den lempelige beskatning af almindelig selskabsindkomst, når denne udloddes ved selskabets likvidation, må virke som en tilskyndelse til at stifte selskaber alene med skattebesparelse for øje.

Godtgørelsen ved likvidation må have en sådan størrelse, at der opnås *en rimelig høj samlet beskatning* i selskabet og hos aktionæren *af den selskabsindtjening, som indgår i likvidationsudlodningen.*

Fastlæggelsen af det skattebelastningsniveau, der skal danne grundlag for beregningen af den særlige godtgørelse ved likvidation (»likvidationsgodtgørelsen«) må naturligvis for en stor del bero på et skøn. Ved fastlæggelsen bør der bl. a. tages hensyn til selskabsskattens størrelse og til højden af den særlige indkomstskat. Der bør ligeledes lægges vægt på størrelsen af den almindelige indkomstskat, måske især for de noget højere indkomstgrupper.

I *bilag G. 4* er det vist, hvorledes likvidationsgodtgørelsen kan beregnes, når der tilsigtes en bestemt samlet skattebelastning i selskabet og hos aktionæren. Den ønskede skattebelastning er udtrykt i procent af bruttoselskabsindtjeningen, d. v. s. selskabsindtjeningen før skattebetaling. Skattebelastningsprocenten benævnes *P*. Hvis der tilsigtes en belastningsprocent (*P*) på henholdsvis 45, 50, 55 og 60, fremgår det af beregningerne i bilaget, at likvidationsgodtgørelsen må udgøre henholdsvis 52,78 pct., 38,89 pct., 25,00 pct. og 11,11 pct. af den godtgørelsesberettigede udlodning.

Disse beregnede likvidationsgodtgørelser bygger som nævnt på den forudsætning, at udlodningen beskattes *som særlig indkomst* hos aktionæren. Hvis dette ikke er tilfældet, vil den beregnede likvidationsgodtgørelse ikke nødvendigvis give den tilsigtede skattebelastning.

Udlodningen undergives ikke beskatning som særlig indkomst, hvis det udloddede tilfalder et selskab, et dødsbo eller en personaktionær, som har erhvervet aktierne enten

i næring eller inden for de sidste to år forud for udlodningen.

Som påvist i *bilag G. 4* bør der formentlig i disse særlige tilfælde ydes en *likvidationsgodtgørelse af samme størrelse som skattegodtgørelsen* ved udlodning af udbytte.

I det følgende forudsættes det, at der i almindelighed i likvidationssituationen tilsigtes *en samlet skattebelastning på 50 pct.* Med den forudsætning bør der efter kommissionens mening gælde følgende satser for beregning af likvidationsgodtgørelsen:

a) Når aktieavancen hos person-aktionæren medregnes ved opgørelsen af særlig indkomst, må likvidationsgodtgørelsen udgøre *40 pct. af den godtgørelsesberettigede udlodning.* (Som vist i *bilag G. 4* skal godtgørelsen egentlig være på 38,89 pct. for at nå frem til 50 pct. skattebelastning).

b) I det udbyttemodtagende selskab, i dødsboet og hos den personaktionær, som skal svare almindelig indkomstskat af aktieavancen, må likvidationsgodtgørelsen udgøre *66²/₃ pct. af den godtgørelsesberettigede udlodning.*

De foreslåede likvidationsgodtgørelser vil medføre beskatningsresultater, der kan beskrives således:

1°) *Fortjenesten på aktierne medregnes i den særlige indkomst.*

Skatten af den selskabsindtjening, som indgår i likvidationsprovenuet, hæves fra 40 pct. (selskabsskatten) til 50 pct. (det tilsligtede beskatningsniveau). Herudover betales der 40 pct. i skat (særlig indkomstskat) af den fortjeneste, som vil fremkomme, hvis der ved avanceopgørelsen ses bort fra den udloddede selskabsindtjening.

2°) *Tabet på aktierne medregnes i den særlige indkomst.*

Skatten af den selskabsindtjening, som indgår i likvidationsprovenuet, hæves også her fra 40 pct. til 50 pct. Aktionæren opnår samtidig en 40 pct. skattebesparelse for det tab, som vil fremkomme, hvis der ved tabsopgørelsen ses bort fra den udloddede selskabsindtjening.

3°) *Fortjenesten på aktierne medregnes i den almindelige indkomst.*

Skatten af den selskabsindtjening, som indgår i likvidationsprovenuet, tilpasses aktionærens beskatningsniveau for almindelig indkomst. Herudover betaler aktionæren al-

mindelig indkomstskat af den fortjeneste, som vil fremkomme, hvis der ved avanceopgørelsen ses bort fra den udloddede selskabsindtjening.

4°) *Tabet på aktierne medregnes i den almindelige indkomst.*

Skatten af den selskabsindtjening, som indgår i likvidationsprovenuet, tilpasses også her aktionærens beskatningsniveau for almindelig indkomst. Aktionæren opnår samtidig på dette beskatningsniveau skattebesparelse for det tab, som vil fremkomme, hvis der ved tabsopgørelsen ses bort fra den udloddede selskabsindtjening.

Bilag G. 5 indeholder seks eksempler, som skal tjene til belysning af de foreslåede likvidationsgodtgørelser. I eksempel 1° og 2° vises stillingen, hvor fortjeneste og tab medregnes i særlig indkomst. Der er her - for bedre at kunne afstemme resultaterne - regnet med den teoretisk rigtigere likvidationsgodtgørelse på 38,89 pct. af udlodningen i stedet for den afrundede 40 pct. sats, som kommissionen foreslår anvendt. I eksempel 3° og 4° vises stillingen, hvor fortjeneste og tab medregnes i den almindelige indkomst. Der er her regnet med samme likvidationsgodtgørelse på 38,89 pct. Endelig viser eksempel 5° og 6° stillingen, hvis der inden for den almindelige indkomstbeskatningsområde regnes med en likvidationsgodtgørelse på 66,67 pct. af udlodningen.

Som tidligere nævnt skal »godtgørelsesbeviset« indeholde oplysning om størrelsen af den godtgørelse, der er knyttet til det udbetalte udbytte eller likvidationsprovenu. De to særlige godtgørelsessatser i likvidationssituationen medfører imidlertid, at opbygningen af beviset kompliceres en del. Et udkast til godtgørelsesbevis, specielt beregnet med henblik på udlodning af likvidationsprovenu, findes i *bilag G. 7*. Kommissionen har valgt at lade beviset indeholde oplysninger om det godtgørelsesbeløb, der er beregnet på grundlag af den almindelige 40 pct. sats (afsnit a ovenfor). I en anmærkning på beviset oplyses det, at der i de særlige tilfælde, hvor den høje 66²/₃ pct. sats skal anvendes (afsnit b ovenfor), må foretages en omregning af det angivne godtgørelsesbeløb.

Den samlede skattebelastning, der søges sikret gennem likvidationsgodtgørelsen, rammer hele den skattepligtige selskabsindtje-

ning, både den almindelige og den særlige indkomst. Strengt taget er der ikke grund til at skattebelaste selskabets særlige indkomster i samme grad som den almindelige selskabsindkomst. Selskabsskattelovens fællesbeskatning af almindelig og særlig selskabsindkomst **medfører** imidlertid, at det ikke er muligt at opnå forskellige grader af skat-tebelastning i likvidationssituationen.

5. Udlodningskontoens saldo overstiger likvidationsprovenuet.

Der skal ikke kunne beregnes likvidationsgodtgørelse af et større beløb end likvidationsprovenuet. Det har betydning, hvor saldoen på udlodningskontoen er større end likvidationsprovenuet. Denne situation kan opstå, hvis selskabet har lidt tab af tidligere beskattet indkomst eller har udloddet skattepligtige indkomster, før disse er medtaget ved skatteansættelsen. Det er kun i den sidstnævnte situation, der kommer til at foreligge »dobbeltbeskatning«, idet dobbeltbeskatningen forudsætter, at der kan gennemføres en udlodning.

En videregående likvidationsgodtgørelse ville være ensbetydende med, at der på selskabsområdet blev indført ubegrænset adgang til at tilbageføre tab, såkaldt »carry-back adgang«. Blot selskabet likviderede, ville al selskabsskat blive tilbagebetalt. En sådan carry-back adgang kendes ikke ved personbeskatningen*), og der må bl. a. af den grund næres betænkelighed ved at indføre regler herom på selskabsskatteområdet.

Allerede det forhold, at hele likvidationsprovenuet, herunder den indbetalte aktiekapital**) og de eventuelle skattefri avancer i selskabet, kan »fratrækkes« på udlodningskontoen og således danne grundlag for beregning af likvidationsgodtgørelse, betyder imidlertid, at der indføres en vis omdend begrænset - carry-back adgang på selskabsskatteområdet.

6. Grundlaget for beregning af godtgørelsen ved likvidation.

Den skitserede beskatning ved likvidation forudsætter, at der allerede i forbindelse

med udlodningen af likvidationsprovenuet er skabt *klarhed over, på hvilket grundlag godtgørelsen skal beregnes*. Aktionærerne skal på dette tidspunkt have oplysning om, i hvilket omfang likvidationsudlodningen er forbundet med godtgørelse. De tilsvarende oplysninger skal være skattevæsenet i hænde, når der skal tages stilling til beskatningen af aktieavancen.

Som omtalt på side 86 under afsnit II, B, 2, er det tanken, at skattevæsenet i forbindelse med de årlige skatteansættelser løbende skal tage stilling til saldoen på selskabets udlodningskonto. Selskabet vil således i almindelighed have sikkerhed for, med hvilken saldo man nærmer sig likvidationen. Imidlertid vil tallene fra sidste ordinære og den ekstraordinære ansættelse af selskabet let kunne give anledning til usikkerhed om slutsaldoen. Den skattepligtige indkomst ifølge disse to ansættelser skal tilgå kontoen, og der skal foretages fradrag af pålignet selskabsskat og udloddet udbytte. Kommissionen erkender, at disse forhold kan give anledning til praktiske vanskeligheder både for selskaberne og for skattevæsenet.

Der vil kunne opstå en række problemer, hvis selskabet og skattevæsenet ikke er enige om slutsaldoens størrelse. Det kan f. eks. skyldes tvist om den skattepligtige indkomst. I sådanne tilfælde må den slutsaldo, som skattevæsenet har ansat, foreløbig danne grundlag for beregningen af likvidationsgodtgørelsen. Hvis saldoen senere forhøjes eller nedsættes, må der ske en regulering af aktionærernes beskatning. Efter kommissionens mening må der i sådanne tilfælde søges gennemført en summarisk fællesregulering for samtlige aktionærer i selskabet.

7. A conto udlodning af likvidationsprovenu.

Ved a conto udlodning af likvidationsprovenu må selskabet søge hele a conto udlodningen fradraget i udlodningskontoens saldo. Der knyttes godtgørelse til a conto udlodningen, i det omfang den kan fradrages i saldoen. Senere udlodninger, herunder slutudlodningen, må søges fradraget i den eventuelle restsaldo på udlodningskontoen. Den

*) En særlig form for »carry-back« findes indenfor dødsbøbeskatningen. Den er imidlertid begrundet i specielle forhold.

**) Selskabet bør ikke kunne sikre sig ubegrænset carry-back adgang gennem kapitaludvidelse og påfølgende likvidation. Man bør derfor overveje en regel om, at en kapitaludvidelse, foretaget umiddelbart forud for likvidationens påbegyndelse, ikke skal kunne forøge fradraget på udlodningskontoen.

foreslåede regel har den fordel, at der efter den afsluttende likvidationsudlodning aldrig på udlodningskontoen vil kunne forekomme en restsaldo, som ville kunne være udnyttet, hvis a conto udlodningerne var fratrukket fuldt ud.

8. Udbetalingen af likvidationsprovenu.

På siderne 94-95 under afsnit III, B, 1, er skitseret en ordning, hvorefter udbetalingen af aktieudbytte centraliseres i banker og sparekasser. En sådan centraliseret udbetaling må også omfatte udbetaling af likvidationsprovenu. Forud for udbetalingen af likvidationsprovenuet må selskabet give udbetalingsforetagendet oplysning om, i hvilket omfang udlodningen er forbundet med godtgørelse, og denne oplysning må foretagendet videregive til modtageren af provenuet. På godtgørelsesbeviset (se *bilag G. 7*) anfører udbetalingsforetagendet størrelsen af den godtgørelse, der er knyttet til det udbetalte provenu.

9. Likvidationsprovenu til udenlandske aktionærer.

Der vil i almindelighed ikke være knyttet godtgørelsesfordele til provenu, som udbetales til udenlandske aktionærer.

Det er som tidligere nævnt sandsynligt, at Danmark på længere sigt kan blive nødsaget til at ændre flere af de eksisterende dobbeltbeskatningsaftaler, således at godtgørelsesordningen udvides til også at gælde til fordel for aktionærer, hjemmehørende i de pågældende aftalelande. Under sådanne forhandlinger om udvidelse af ordningen må der tages særskilt stilling til, om de udenlandske aktionærer også skal kunne drage fordel af likvidationsgodtgørelsen.

Ved udbetaling af likvidationsprovenu til en udenlandsk aktionær skal udbetalingsforetagendet udfærdige udlodningsbevis (se *bilag G. 8*). Selskabet betaler ikke udligningsskat ved udlodning af likvidationsprovenu. Selv om dobbeltbeskatningsaftalen hjemler refusion af udligningsskat, bliver der således ikke tale om tilbagebetaling i likvidationssituationen.

10. De tre udvidelser af det traditionelle udbyttebegreb, §§ 16 A og 16 B i ligningsloven og § 17, stk. 3, i loven om særlig indkomstskat.

Den gældende aktionærbeskatning har på tre områder udvidet det traditionelle udbyttebegreb. For det første skal selskabets udlodninger udbyttebeskattes, selv om der i tilknytning til udlodningen gennemføres en nedsættelse af aktiekapitalen. For det andet skal en likvidationsudlodning udbyttebeskattes, hvis den foretages forud for det kalenderår, hvori selskabet opløses, og for det tredje gælder det, at ved salg af aktier til selskabet selv skal hele salgssummen beskattes som en udbytteudlodning.

På alle tre områder er finansministeren bemyndiget til at fravige de nævnte regler, og i praksis frafalder udbyttebeskatningen ofte.

Kommissionen mener, at der i forbindelse med overgangen til en godtgørelsesordning bør søges gennemført en ændring af de tre regler. Sigtet må være at erstatte udbyttebeskatningen med en beskatning af den fortjeneste, der konstateres på aktierne. Der bør næppe ydes aktionærerne nogen form for skattegodtgørelse i forbindelse med en sådan aktieavancebeskatning, og det er formentlig næppe heller muligt at praktisere en godtgørelsesordning i disse tilfælde. Der henvises i denne forbindelse til afsnit III, C, på side 96 om avancebeskatningen ved salg af aktier.

Kommissionen finder det mest hensigtsmæssigt at lade disse specielle beskatnings spørgsmål indgå i de kommende overvejelser om aktionærbeskatningen. Spørgsmålet vil derfor først blive undergivet en mere indgående behandling i kommissionens afsluttende betænkning.

Hvis overvejelserne måtte resultere i, at man vælger at bibeholde den gældende udbyttebeskatning på disse områder, bør der formentlig ydes aktionærerne almindelig skattegodtgørelse. Denne adgang til skattegodtgørelse må bortfalde, hvis udbyttebeskatningen fraviges bevillingsmæssigt.

Bilag til godtgørelsesskitsen.

Den benyttede terminologi.

I skitsen til en ordning med skattegodtgørelse er følgende specielle begreber anvendt:

1. *Aktieavanceskatten*: Den (almindelige eller særlige) indkomstskat, som aktionæren må betale, når der i forbindelse med salg af aktierne eller likvidation af selskabet konstateres en fortjeneste.

2. *Avoir fiscal*: Et fradrag i de personlige skatter, som aktionærene får ifølge den franske selskabsbeskatning. Gennem fradraget opnår aktionæren en delvis godtgørelse for den selskabsskat, der er betalt af det modtagne udbytte. Den her skitserede godtgørelsesordning indeholder regler om et lignende fradrag, skattegodtgørelsen (se under 12).

3. *Datterselskab*: Begrebet er benyttet i traditionel betydning om et selskab, hvor en vis betydelig (lovbestemt minimum) del af aktierne ejes af et andet selskab (moderselskabet, se under 8).

4. *Godtgørelsesbevis*: Et af det udbytteudbetalende foretagende (udbetalingsforetagendet, se under 13) udstedt bevis for, at der er udbetalt modtageren et udbytte, som giver ret til skattegodtgørelse (se under 12).

5. *Godtgørelsesordningen*: Kort betegnelse for den skitserede selskabs- og aktionærbeskatning, hvor der ydes aktionærene en godtgørelse (se under 12) for den selskabsskat, som er betalt af det modtagne udbytte.

6. *Indkomstskat/indkomstbeskatning af udbytte*: Den almindelige indkomstskat, som aktionæren må betale af det modtagne udbytte.

7. *Likvidationsgodtgørelse*: Den særlige, og noget mindre skattegodtgørelse (se under

12), der ydes aktionærene i forbindelse med udlodning af likvidationsprovenu. Gennem likvidationsgodtgørelsen opnår aktionærene en delvis kompensation for den selskabsskat, der er betalt af de udloddede reserver.

8. *Moderselskab, Moder-datterselskabsforhold*: Begreberne er benyttet i traditionel betydning (se under 3). Moderselskabet ejer en vis betydelig (lovbestemt minimum) del af aktierne i et andet selskab (datterselskabet).

9. *Overskydende godtgørelse*: Det beløb, hvormed aktionærens skattegodtgørelse (se under 12) for et givet indkomstår overstiger de personlige skatter, der er pålignet ham for samme indkomstår.

10. *Précompte*: En skat, som selskabet efter fransk selskabsbeskatning skal betale, når det udlodder udbytte, der hidrører fra ikkebeskattet selskabsindkomst. Précompte skal ophæve fordelene ved den avoir fiscal (se under 2), som er knyttet til det udloddede udbytte. Den her skitserede godtgørelsesordning indeholder regler om en lignende skat, udligningsskatten (se under 17).

11. *Selskabsskatten*: Skat, der beregnes på grundlag af selskabets skattepligtige indkomst, opgjort efter hidtidige regler. Der beregnes selskabsskat af både udloddet og opsparet selskabsindkomst. Selskabsskatten svarer således til den nuværende »indkomstskat« for selskaber. Foruden selskabsskat betaler selskabet en udligningsskat (se under 17), og selskabet indeholder en udbytteskat (se under 16) ved udlodning til udenlandske aktionærer.

12. *Skattegodtgørelse, godtgørelsesbeløbetjogodtgørelsen*: Et fradrag, der ydes mod-

tageren af udbytte fra et dansk selskab. Skattegodtgørelsen ydes i de pålignede personlige skatter, og gennem fradraget opnår aktionæren en form for tilbagebetaling af den selskabsskat (se under 11), der er betalt af det modtagne udbytte. Evt. overskydende skattegodtgørelse (se under 9) udbetales kontant. Ved udlodning af likvidationsprovenu ydes en begrænset skattegodtgørelse, kaldet likvidationsgodtgørelsen (se under 7). Se i øvrigt under 2 om den franske selskabsbeskatnings »avoir fiscal«.

13. *Udbetalingsforetagende*: Foretagende, der er berettiget til at forestå udbetaling af aktieudbytter (banker, sparekasser og selskaber, som er autoriseret dertil). I forbindelse med udbetalingerne udfærdiger udbetalingsforetagendet godtgørelsesbeviser (se under 4) til danske aktionærer og udlodningsbeviser (se under 18) til udenlandske aktionærer.

14. *Udbyttegivende selskab (D)*: Et selskab, der blandt sine aktionærer har mindst et udbyttmodtagende selskab (M) (se under 15). Begrebet er videre end datterselskab (se under 3).

15. *Udbyttmodtagende selskab (M)*: Et selskab, der ejer aktier m. v. i et andet selskab, det udbyttegivende selskab (D) (se under 14). Begrebet er videre end moderselskab (se under 8).

16. *Udbytteskatten*: En endelig skat, som selskabet indeholder i udbytte til udenlandske aktionærer. En lignende skat indeholdes ikke ved udlodning til danske aktionærer.

17. *Udligningsskat*: En skat, som selskabet skal betale, når det udlodder udbytte, der hidrører fra enten ikke-beskattet selskabsindkomst eller selskabsindkomst fra tiden før godtgørelsesordningens ikrafttræden. Udligningsskatten er afpasset således, at den ophæver fordelene ved den skattegodtgørelse (se under 12), som er knyttet til det udloddede udbytte. Se i øvrigt under 10 om fransk selskabsbeskatnings »précompte«.

18. *Udlodningsbevis*: Et af udbetalingsforetagendet (se under 13) udstedt bevis for, at der er udbetalt udbytte fra et dansk selskab til en udenlandsk aktionær, en dansk forening m. v. eller en her i landet hjemmehørende skattefri institution.

19. *Udlodningskontoen*: En konto, der viser størrelsen af selskabets beskattede reserver. På grundlag af udlodningskontoen er det muligt at se, hvad selskabet vil kunne udlodde uden at skulle betale udligningsskat (se under 17). Udlodningskontoen udgør en del af selskabets selvangivelse, den undergives prøvelse af ligningsmyndighederne, og der sker en egentlig »ansættelse« af udlodningskontoen.

Den franske „avoir fiscal-ordning“. Tilsvarende belgiske regler.

I. Den franske »avoir fiscal-ordning«.

/-. Den såkaldte »dobbeltbeskatning« af udlodtet selskabsindkomst er i Frankrig søgt lempet hos udbyttemodtagerne. Udbyttet medregnes i aktionærernes skattepligtige indkomst, men der ydes derefter disse fradrag, »avoir fiscal«, i de pålignede personlige skatter. Gennem dette fradrag opnår franske aktionærer delvis godtgørelse for den selskabsskat, der er betalt af det modtagne udbytte.

Der er knyttet »avoir fiscal« til enhver egentlig udbytteudlodning, således også til udlodning af udbytte, som hidrører fra ikke-beskattet selskabsindkomst. I sådanne tilfælde, hvor den udloddede indkomst ikke er blevet beskattet, allerede da den blev erhvervet af selskabet, må selskabet på udlodningstidspunktet betale en særlig skat, kaldet »précompte«. Denne skat skal ophæve fordelene ved den »avoir fiscal«, som er knyttet til det udloddede udbytte.

2. Fransk selskabsskat udgør 50 pct. af den skattepligtige selskabsindkomst. Denne beskatningsprocent anvendes uden hensyn til, om selskabsindkomsten udloddes som udbytte eller opspares i selskabet. Visse langfristede kapitalgevinster holdes udenfor den skattepligtige selskabsindkomst og beskattes på en særlig måde.

3. Den franske aktionær (personaktionæren såvel som det aktieejende selskab - se om moderselskabet nedenfor under afsnit 6) skal medregne indvundet aktieudbytte ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. I den skattepligtige indkomst medregnes desuden det avoir fiscal beløb, som er knyttet til udbyttet. Dette beløb er lig med halvdelen af aktieudbyttet. Avoir fiscal beløbet fradrages derefter i de personlige skatter, som pålignes aktionæren. Hvis avoir fiscal beløbet oversti-

ger de pålignede skatter, får aktionæren udbetalt det overskydende beløb. Denne sidstnævnte regel gælder dog kun for personaktionærer. Aktieejende selskaber får ingen fordel af det avoir fiscal beløb, der ikke er dækning for ved fradrag i pålignet selskabsskat.

Et stærkt forenklet eksempel vil illustrere den franske aktionærbeskatning. For nemheds skyld behandles aktionærkredsen i dette og de efterfølgende eksempler 2 og 4 som en enhed.

Eksempel J.

Skattepligtig selskabsindkomst i et fransk selskab	200
— Fransk selskabsskat på 50 pct.	100
Selskabsindkomst efter fradrag af selskabsskat	100
Selskabet udlodder et udbytte på 50.	
De franske aktionærer må ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst medregne udbyttet på	50
Desuden må aktionærerne medregne avoir fiscal beløbet, 50 pct. af udbyttet	25
Samlet beløb, der medregnes i skattepligtig indkomst	75
Det forudsættes, at der af dette beløb pålignes aktionærerne en indkomstskat på 55 pct., eller	41
I dette beløb fradrages avoir fiscal	25
Nettoskat for aktionærerne	16

Det udloddede udbytte på 50 hidrører fra en selskabsindkomst på 100. Af denne selskabsindkomst er der betalt en selskabsskat på 50 og en nettoskat hos aktionærerne på 16, i alt en skat på 66 pct. Denne samlede beskatningsprocent ligger noget over aktionærernes personbeskatning på 55 pct. Der er

således gennem avoir fiscal fradraget kun ydet aktionærerne delvis godtgørelse for den betalte selskabsskat.

Det er aktionærernes personbeskatning, der bestemmer den samlede beskatningsprocent. Med en personbeskatning hos aktionærerne på 40 pct., 45 pct., 50 pct., 55 pct. og 60 pct. vil den samlede beskatningsprocent andrage henholdsvis 55, 59, 63, 66 og 70.

Avoir fiscal ordningen omfatter alene egentlige udbytteudlodninger. Kun udbytte fra franske selskaber er forbundet med avoir fiscal, og kun franske aktionærer har ret til fradraget (se dog nedenfor under 7).

Aktionæren må dokumentere sin ret til avoir fiscal, og med henblik herpå får han samtidig med udbetalingen af udbyttet udleveret et særligt certifikat, »Certificat d'avoir fiscal«. Certifikatet er gengivet i bilag G. 6. Det udleveres i to eksemplarer, hvoraf det ene vedlægges selvangivelsen eller anmodningen om kontant udbetaling af avoir fiscal beløbet.

4. Formålet med avoir fiscal fradraget er at lempe den skattebyrde, der fremkommer ved successiv påligning af selskabsskat og progressiv indkomstskat hos den person, der modtager det udloddede aktieudbytte. Undertiden hidrører det udloddede udbytte dog fra selskabsindkomst, som enten ikke er blevet selskabsbeskattet, eller som er blevet beskattet med en lempeligere skat end den almindelige 50 pct. selskabsskat. Efter den franske ordning skal aktionærerne i sådanne tilfælde ikke nyde godt af de sædvanlige avoir fiscal fordele. Med henblik herpå opkræves der i selskabet en særlig skat »précompte«, når selskabet udlodder overskud af den nævnte art. Skatten er afpasset således, at den netop ophæver fordelene ved den avoir fiscal, der er knyttet til udlodningen.

Précompte pålignes:

- hvis de indkomster, hvorfra udlodningen hidrører, ikke er undergivet almindelig 50 pct. selskabsskat,
- hvis udlodningen hidrører fra indkomst, som er erhvervet af selskabet for mere end 5 år siden, eller
- hvis udlodningen hidrører fra indkomst, som er erhvervet af selskabet før avoir fiscal ordningens ikrafttræden (1. januar 1965).

Précompte skal kun pålignes, hvis der til det udloddede er knyttet avoir fiscal fordele. Selskabet, der foretager udlodningen, skal således være hjemmehørende i Frankrig, og der skal være tale om udlodning af egentligt aktieudbytte. Selskabet skal betale précompte, selv om udbyttet udloddes til en udenlandsk aktionær. Den udenlandske aktionær kan imidlertid efterfølgende få en godtgørelse fra skattevæsenet for den précompte, som selskabet har betalt af det udbytte, han har modtaget.

Précompte beregnes som $\frac{1}{3}$ af *summen af* de udlodninger, som er omtalt ovenfor under a-c, og de avoir fiscal beløb, der er knyttet til disse udlodninger.

Et eksempel vil illustrere påligningen af précompte.

Eksempel 2.

Et fransk selskab har haft en skattefri indkomst på	200
Heraf udloddes	50
Denne udlodning er forbundet med avoir fiscal på 50 pct.	25
Selskabet må som følge af udlodningen betale précompte.	
Denne skat beregnes som $\frac{1}{3} \times (50 + 25)$	25
De franske aktionærer må ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst medregne udbyttet på	50
Desuden må aktionærerne medregne avoir fiscal beløbet, 50 pct. af udbyttet	25
Samlet beløb, der medregnes i skattepligtig indkomst	75
Det forudsættes, at der af dette beløb pålignes aktionærerne en indkomstskat på 55 pct., eller	41
I dette beløb fradrages avoir fiscal	25
Nettoskat for aktionærerne	16

Det vil ses, at den betalte précompte på 25 netop ophæver avoir fiscal fradraget. Det bliver derved aktionærernes personlige beskatningsprocent (her 55), der bestemmer den samlede skat af bruttoudlodningen, d. v. s. udbyttet med tillæg af précomptebetalingen.

Den franske précompte-ordning nødvendiggør en opdeling af hver enkelt indkomst-opgørelse i beskattet selskabsindkomst og

indkomst, der skal pålignes précompte ved udlodning. Ved denne opdeling tages hensyn til selskabets løbende skattebetaling og henlæggelser til lovbundne reserver. Fra hvilket indkomstår og fra hvilken indkomstart den enkelte udbytteudlodning hidrører, afgøres på grundlag af detaljerede prioritetsregler.

5. Udbytte fra franske selskaber er genstand for en udbyttebeskatning på 25 pct., hvis modtageren af udbyttet er hjemmehørende uden for Frankrig. Har modtageren derimod bopæl i Frankrig, undergives udbyttet ingen udbyttebeskatning.

6. Der gælder særlige regler om moder-datterselskabsforhold. Et moder-datterselskabsforhold foreligger, hvis et selskab — moderselskabet, »M« - ejer mindst 10 pct. af den indbetalte aktiekapital i et andet selskab - datterselskabet, »D«, (eller hvis M har indskudt mere end 10 mill. F i D).

Ved opgørelsen af M's skattepligtige selskabsindkomst skal kun medregnes 5 pct. af det modtagne udbytte fra D + det avoir fiscal beløb, der er knyttet til de 5 pct. udbytte. I alt medregnes således et beløb på $7\frac{1}{2}$ pct. af udbyttet. I de pålignede selskabsskatter fratrækkes derefter avoir fiscal beløbet.

De 5 pct. af udbyttet, der selskabsbeskattes, betragtes som medgået til dækning af udgifterne i forbindelse med besiddelsen af aktierne i D. Denne selskabsbeskatning kan imidlertid nedsættes, hvis M kan godtgøre, at mindre end 5 pct. af udbyttet fra D er medgået til dækning af udgifterne ved aktiebesiddelsen.

Når M genudlodder udbyttet fra D, skal der beregnes précompte af udlodningen. M kan imidlertid i den beregnede précompte fradrage det avoir fiscal beløb, der er knyttet til genudlodningen. Denne ret til avoir fiscal fradrag i beregnet précompte fortabes dog, hvis datterselskabsudbyttet ikke meget snart genudloddes. Af hensyn til denne forældelse af adgangen til avoir fiscal er der særlige regler om, at M ved udlodning af udbytte kan anmode om, at udlodningen — på tværs af de almindelige prioritetsregler (se ovenfor i slutningen af afsnit 4) - skal anses for hidrørende fra det datterselskabsudbytte, M har indvundet i det senest afsluttede indkomstår.

Reglerne kan illustreres med følgende eksempel. Der er set bort fra selskabsbeskatningen ved M's erhvervelse af datterselskabsudbyttet (beskatning af 5 pct. af udbyttet).

Eksempel 3.

Skattepligtig indkomst i fransk datterselskab (D) 200
 ÷ Selskabsskat, 50 pct 100

Selskabsindkomst efter fradrag af selskabsskat 100

Dette beløb udloddes til moderselskabet (M).

Moderselskabet har herved indvundet et datterselskabsudbytte på 100

Når dette udbytte genudloddes, beregnes der précompte af det genudloddede + den dertil knyttede avoir fiscal:

$\frac{1}{3}(100 + 50) = ... 50$

Den beregnede précompte kan imidlertid, fordi der straks genudloddes, reduceres med avoir fiscal 50

Netto-skattebetaling i M 0

Udbytte til udlodning til M's aktionærer 100

Aktionærerne i M har ret til avoir fiscal efter almindelige regler, se ovenfor under afsnit 3.

7. Frankrig har for nylig sluttet tillægsaftaler til dobbeltbeskatningsaf talerne med Vesttyskland, Schweiz og U. S. A., og man er ifærd med at forhandle lignende tillægsaftaler med forskellige andre lande. Efter tillægsaftalerne, som i øvrigt er temmelig forskellige, skal personer og selskaber, hjemmehørende i vedkommende traktatland, have de almindelige avoir fiscal fordele knyttet til udbytte fra franske selskaber. I hjemlandet pålignes aktionæren skat af det franske udbytte og af den avoir fiscal, der er knyttet til udbyttet, og der ydes ham derefter en avoir fiscal i de pålignede skatter. Efter den fransk-tyske aftale yder Frankrig en godtgørelse til Vesttyskland for den avoir fiscal fordel, den tyske aktionær får ved beskatningen i Tyskland, og efter den fransk-schweiziske aftale får den schweiziske aktionær sin avoir fiscal udbetalt direkte fra den franske stat.

II. Tilsvarende belgiske regler.

Den belgiske selskabs- og aktionærbeskatning ligner meget den franske, men der er dog enkelte væsentlige forskelle.

Den belgiske selskabsskat er på 30 pct. Modtageren af udbytte fra et belgisk aktieselskab har ret til et fradrag («credit d'impôt») i de beregnede personlige skatter. Fradraget udgør 15/70 af bruttoudlodningen fra selskabet. Den belgiske aktionær har ikke ret til nogen kontant ydelse, **hvis** creditbeløbet overstiger de beregnede personlige skatter. Creditfordelene beskæres ikke, selv om udlodningen hidrører fra ubeskattet selskabsindkomst eller selskabsindkomst, der er blevet beskattet særlig lempeligt.

Et eksempel vil illustrere det belgiske credit d'impôt-system.

Eksempel 4.

Skattepligtig indkomst i et belgisk selskab.	100
Belgisk selskabsskat på 30 pct.	30
Selskabsindkomst efter fradrag af selskabsskat	70
Dette restbeløb udloddes.	
De belgiske aktionærer må ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst medregne et udbytte på	70
Desuden må aktionærerne medregne credit d'impôt-beløbet	15
Samlet beløb, der medregnes i skattepligtig indkomst	85
Det forudsættes, at der af dette beløb pålignes aktionærerne en indkomstskat på 55 pct., eller.	47
1 dette beløb fradrages credit d'impôt	15
Nettoskat for aktionærerne.	32

Skattegodtgørelsen.

Det samlede beskatningsresultat (beskatningen hos selskab og udbyttedtager, set under et) vil under en godtgørelsesordning bero på størrelsen af

- 1) selskabsskatten
- 2) personbeskatningen hos udbyttedtageren, og
- 3) skattegodtgørelsen.

Det vil endvidere afhænge af, om godtgørelsesbeløbet skal medtages eller holdes uden for udbyttedtagerens skattepligtige indkomst. Som det fremgår af *bilag G. 2*, skal udbyttedtageren i Frankrig og Belgien medregne henholdsvis *avoir fiscal* og *credit d'impôt* ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst.

Den sammenhæng, der er mellem de nævnte faktorer, er søgt belyst i det følgende.

I hvert af de 5 afsnit, mærket A-E, er *det samlede beskatningsresultat* (d. v. s. samlet skat hos selskab og aktionær i pct. af selskabsindtægt) beregnet på grundlag af en personlig indkomstbeskatning hos aktionærerne på henholdsvis 40, 45, 50, 55 og 60 pct.

I *afsnit A* vises *det franske avoir fiscal system*. Selskabsskatten er her på 50 pct., og *avoir fiscal* beløbet udgør halvdelen af det deklarerede udbytte. Aktionæren skal medregne *avoir fiscal* beløbet ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst.

Afsnit B svarer til afsnit A, blot medregner aktionæren her *ikke* *avoir fiscal* beløbet ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst.

I afsnit A og B, hvor selskabsskatten er på 50 pct., forudsættes det, *at* selskabet har haft en selskabsindkomst på 200, og *at* hele denne indkomst efter fradrag af skat ($200 - 100 = 100$) udloddes til aktionærerne.

I *afsnit C-E* regnes overalt med *en selskabsskat på 40 pct.* Det forudsættes i disse afsnit, *at* selskabet har en selskabsindkomst på 166,67, og *at* hele denne indkomst efter fradrag af selskabsskat ($166,67 \div 66,67 = 100$) udloddes til aktionærerne.

I *afsnit C* og *D* ydes der en *skattegodtgørelse på halvdelen af det modtagne udbytte*. Skattegodtgørelsen svarer således i størrelse til den franske *avoir fiscal* (se afsnit A og B). I *afsnit C* medregner aktionærerne skattegodtgørelsen ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst (jfr. afsnit A). Det gør aktionærerne derimod ikke i *afsnit D* (jfr. afsnit B).

I *afsnit E* ydes *en skattegodtgørelse på 66,67 pct.* af det udloddede udbytte. Godtgørelsen svarer til den selskabsskat, der er betalt af det udloddede.

Aktionærernes beskatningsgrundlag*)	Aktionærernes beskatningspct.	Pålignet indkomstskat af udlodning	Avoir fiscal beløbet	Nettoskat hos aktionærerne**)	Samlet skat hos selskab og aktionærer***)	Samlet beskatningspct.****)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
A. 150.....	40	60	50	10	110	55,00
150.....	45	67,5	50	17,5	117,5	58,75
150.....	50	75	50	25	125	62,50
150.....	55	82,5	50	32,5	132,5	66,25
150.....	60	90	50	40	140	70,00
B. 100.....	40	40	50	÷ 10	90	45,00
100.....	45	45	50	÷ 5	95	47,50
100.....	50	50	50	0	100	50,00
100.....	55	55	50	5	105	52,50
100.....	60	60	50	10	110	55,00

*) I afsnit A består beskatningsgrundlaget af udbyttet på 100 + avoir fiscal beløbet på 50, i alt 150. I afsnit B består beskatningsgrundlaget af udbyttet på 100.

**) Beløbene i denne kolonne fremkommer som kol. 3 ÷ kol. 4.

***) Beløbene i denne kolonne fremkommer som summen af kol. 5 og den selskabsskat på 100, der er betalt af selskabsindkomsten på 200.

****) Denne kolonne viser beløbene i kolonne 6 i pct. af selskabsindkomsten på 200.

Aktionærernes beskatningsgrundft	Aktionærernes beskatningspct.	Pålignet indkomstskat af udlodning	Skattegodtgørelse	Nettoskat hos aktionærerne**)	Samlet skat hos selskab og aktionærer***)	Samlet beskatningspct.****)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
C. 150.....	40	60	50	10	76,67	46,00
150.....	45	67,5	50	17,5	84,17	50,50
150.....	50	75	50	25	91,67	55,00
150.....	55	82,5	50	32,5	99,17	59,50
150.....	60	90	50	40	107,67	64,60
D. 100.....	40	40	50	÷ 10	56,67	34,00
100.....	45	45	50	÷ 5	61,67	37,00
100.....	50	50	50	0	66,67	40,00
100.....	55	55	50	5	71,67	42,40
100.....	60	60	50	10	76,67	46,00
E. 166,67.....	40	66,67	66,67	0	66,67	40,00
166,67.....	45	75,00	66,67	8,33	75,00	45,00
166,67.....	50	83,34	66,67	16,67	83,34	50,00
166,67.....	55	91,67	66,67	25,00	91,67	55,00
166,67.....	60	100,00	66,67	33,33	100,00	60,00

*) I afsnit C består beskatningsgrundlaget af udbyttet på 100 + skattegodtgørelsen på 50, i alt 150.

I afsnit D består beskatningsgrundlaget af udbyttet på 100.

I afsnit E består beskatningsgrundlaget af udbyttet på 100 + skattegodtgørelsen på 66,67, i alt 166,67.

**) Beløbene i denne kolonne fremkommer som kol. 3 + kol. 4.

***) Beløbene i denne kolonne fremkommer som summen af kol. 5 og den selskabsskat på 66,67, der er betalt af selskabsindkomsten på 166,67.

****) Denne kolonne viser beløbene i kolonne 6 i pct. af selskabsindkomsten på 166,67.

Afsnit A.

(Det franske avoir fiscal system).

Tallene i kolonne 7 er en del større end tallene i kolonne 2. Det betyder, at den samlede skat hos selskabet og aktionæren af en udloddet selskabsindkomst er noget større end den skat, som en indkomst af samme størrelse, men fra anden kilde vil blive pålagt hos aktionæren. Det franske avoir fiscal system medfører således kun en delvis ophævelse af »dobbeltbeskatningen«. Forskellen mellem den samlede beskatningsprocent i kolonne 7 og den personlige beskatningsprocent i kolonne 2 er endvidere størst for aktionæren med lav personlig beskatningsprocent.

Afsnit B.

(Det franske avoir fiscal system med den ændring, at avoir fiscal beløbet ikke tages til indtægt),

Den beskatning, der er vist i afsnit B, resulterer i, at halvdelen af selskabsindkomsten belastes med en 50 pct. skat, medens den anden halvdel af indkomsten skattebelastes på det beskatningsniveau, der gælder for den enkelte aktionær. Kun halvdelen af selskabsindkomsten undergives en progressiv beskatning, stigningstakten i kolonne 7 er kun halvt så stor som i kolonne 2.

For aktionærer med en personlig beskatningsprocent på 50 kommer den samlede beskatningsprocent (kolonne 7) som følge af det anførte også til at svare til den personlige beskatningsprocent (kolonne 2). For aktionærer, der ligger på et lavere beskatningsniveau, er den samlede beskatningsprocent højere end den personlige beskatningsprocent. Her er der således en vis »dobbeltbeskatningseffekt«, og »dobbeltbeskatningen« tiltager med aftagende personlig beskatningsprocent. For aktionærer, der ligger på et højere beskatningsniveau end 50, er den samlede beskatningsprocent mindre end den personlige beskatningsprocent. Her foreligger der således en lempeligere beskatning af aktieudbytte end af indkomst fra andre kilder, og lempelsen er størst for de højeste personlige beskatningsprocenter.

Afsnit C.

(Godtgørelsesordning med 40 pct. selskabsskat og 50 pct. skattegodtgørelse, der tages til indtægt).

Denne godtgørelsesordning fører til lignende resultater som det franske avoir fiscal system (afsnit A). Det forhold, at selskabsskatten her kun er på 40 pct. mod 50 pct. efter den franske ordning, giver en nedsættelse af den samlede beskatningsprocent (kolonne 7 sammenlignet med afsnit A, kolonne 7) på 9 ved den lave 40 pct. aktionærbeskatning og på ca. 5 ved den høje 60 pct. aktionærbeskatning. I sammenligning med det franske avoir fiscal system medfører denne godtgørelsesordning således en mindre forskel mellem samlet beskatningsprocent (kolonne 7) og personlig beskatningsprocent (kolonne 2).

Afsnit D.

(Godtgørelsesordning med 40 pct. selskabsskat og 50 pct. skattegodtgørelse, der ikke tages til indtægt).

Denne godtgørelsesordning fører til lignende resultater som det system, der er vist i afsnit B. Det forhold, at selskabsskatten her kun er på 40 pct. mod 50 pct. i afsnit B, giver en nedsættelse af den samlede beskatningsprocent (kolonne 7 sammenlignet med afsnit B, kolonne 7) på ca. 9-11. Når aktionæren har en personbeskatning på over 40 pct., er den samlede beskatningsprocent lavere end den personlige beskatningsprocent. Aktieudbytte beskattes lempe-

ligere end indkomst fra andre kilder, og lempelsen er størst for de højeste personlige beskatningsprocenter.

Afsnit E.

(Godtgørelsesordning med 40 pct. selskabsskat og 66,67 pct. skattegodtgørelse).

Skattegodtgørelsen er lig med den betalte selskabsskat. Den samlede beskatningsprocent (kolonne 7) kommer herved overalt til at svare til den personlige beskatningsprocent (kolonne 2). Der sker således en fuldstændig ophævelse af »dobbeltbeskatningen«.

Likvidationsgodtgørelsen.

Beregning af godtgørelsen ved likvidation med en given skattebelastning for øje.

Som nævnt i skitsen på siderne 98–100 under afsnit III, D, 4 kan der være grund til at formindske skattegodtgørelsen i likvidationssituationen. For så vidt aktieavancen undergives beskatning som særlig indkomst, vil den almindelige skattegodtgørelse på 66,67 pct. i likvidationssituationen føre til, at selskabets beskattede reserver kun belastes med en samlet skat hos selskabet og aktionærerne på 40 pct. Hvis godtgørelsesydelsen imidlertid formindskes, opnås en højere skattebelastningsprocent.

Den *tilsigtede skattebelastningsprocent* betegnes i det følgende *P*. Det forudsættes således, at den samlede skat i selskabet og hos aktionæren skal udgøre:

$P \times$ *bruttoselskabsindtjeningen* (hvorved forstås selskabsindtjeningen før skattebetaling).

Videre forudsættes det, at *selskabsskatten* (*S*) er på 40 pct., og at *den særlige indkomstskat* ligeledes er på 40 pct.

Idet *U* betegner bruttoselskabsindtjeningen efter fradrag af selskabsskat, gælder det, at

$$U = (1 \div 0,40) \times \text{bruttoselskabsindtjeningen.}$$

Den ønskede samlede skat skal således udgøre:

$$\frac{P U}{1 \div 0,40}$$

Endelig gælder det, at

$$S = \frac{0,40 U}{1 \div 0,40}$$

Likvidationsgodtgørelsen (*L*) kan herefter bestemmes således:

$\frac{0,40 U}{1 \div 0,40}$	+ 0,40 (U + L)	÷ L	$= \frac{P U}{1 \div 0,40}$
(Selskabsskatten)	(Pålignet skat af udlodning + likvidationsgodtgørelse)	(Likvidationsgodt- gørelse)	(Den ønskede samlede skat)

$$2/3 U + 0,4 U + 0,4 L \div L = 5/3 P U, \text{ eller}$$

$$L = \frac{1}{36} U \quad (64 \div 100 P)$$

Ønskes der en samlet skat i selskabet og hos aktionæren på $0,5 \times$ *bruttoselskabsindtjeningen*, må likvidationsgodtgørelsen fastsættes til:

$$\frac{1}{36} U \quad (64 \div 100 \times 0,5) = 0,3889 U.$$

Ønskes skattebelastningsprocenten i stedet fastsat til 0,45, 0,55 eller 0,60, må likvidationsgodtgørelsen være på henholdsvis 0,5278, 0,2500 og 0,1111.

Den foretagne beregning af likvidationsgodtgørelsen har til forudsætning, at udlodningen beskattes som *særlig indkomst hos aktionæren*. Hvis dette ikke er tilfældet, vil den fastsatte likvidationsgodtgørelse (*L*) *ikke nødvendigvis give den tilsigtede samlede skattebelastning*.

Udlodningen undergives ikke beskatning som særlig indkomst, hvis det udloddede til-

falder a) et selskab, b) et dødsbo eller c) en personaktionær, som har erhvervet aktierne enten i næring eller inden for de sidste to år forud for udlodningen.

En likvidationsgodtgørelse på 0,3889 (svarende til en ønsket samlet skattebelastning på 0,5) vil i de nævnte tilfælde give følgende resultat:

a. I *det udbyttmodtagende selskab*, der er undergivet en selskabsbeskatning på 40 pct. – samme beskatningsprocent som ved den særlige indkomstskat – vil likvidationsudloddet selskabsindtjening blive skattebelastet med 50 pct.

b. I *dødsboet*, der er undergivet en indkomstbeskatning på 35 pct., vil skattebelastningen derimod blive på kun 45,83 pct.

c. Hos *personaktionæren*, som skal medregne det udloddede ved opgørelsen af skattepligtig almindelig indkomst, afhænger den samlede skattebelastning af den pågældende aktionærs beskatningsniveau. Idet den personlige beskatningsprocent kaldes *B*, bliver den samlede skattebelastning i selskabet og hos aktionæren på:

$$0,40 + B (0,60 + (0,60 \times 0,3889)) \div (0,60 \times 0,3889)$$

eller

$$\underline{B \times 0,8333 + 0,1667}$$

Ved personlige beskatningsprocenter i intervallet 30–60 opnås følgende beskatningsresultater:

Personlig beskatningsprocent	Samlet beskatning i selskab og hos aktionær (udtrykt i pct. af den brutto selskabsindkomst, der danner grundlag for udlodningen)
0,30	0,4167
0,35	0,4583
0,40	0,5000
0,45	0,5417
0,50	0,5833
0,55	0,6250
0,60	0,6667

Det vil ses, at forskellen mellem den personlige beskatningsprocent og den samlede skattebelastningsprocent aftager med stigende personlig beskatningsprocent.

Personaktionæren med en personbeskatningsprocent på over 40 vil ved benyttelsen af den almindelige likvidationsgodtgørelse blive udsat for en højere skattebelastning end den tilsigtede 50 pct.s belastning. For dødsboerne og personer med lavere personbeskatningsprocent end 40 er forholdet det omvendte. Det udbyttmodtagende selskab, der er undergivet en beskatning af samme højde som den særlige indkomstskat, vil derimod som nævnt ved benyttelsen af den almindelige likvidationsgodtgørelse blive udsat for en 50 pct. skattebelastning.

For dødsboerne er det muligt at beregne en likvidationsgodtgørelse, der netop giver den tilsigtede samlede skattebelastning. Det er det derimod ikke for personaktionærer, hvor likvidationsprovenuet undergives progressiv indkomstbeskatning. Hvis den ønskede samlede skattebelastning i disse tilfælde skal fastholdes, f. eks. på de nævnte 50 pct., må man lade likvidationsgodtgørelsen variere i forhold til aktionærens personlige beskatningsniveau. Det vil imidlertid næppe være muligt at praktisere en ordning med varierende likvidationsgodtgørelser.

Den tilsigtede skattebelastning bør derfor næppe fastholdes, når udlodningen tilfalder *et dødsbo eller en person, som skal medregne provenuet i den skattepligtige almindelige indkomst*. I disse tilfælde bør *udbyttmodtagerens personlige beskatningsniveau* formentlig bestemmes den samlede skattebelastning. Det vil for dødsboet give en samlet skattebelastning på 35 pct., og for personaktionæren vil der blive tale om en belastning på det marginale beskatningsniveau. En sådan skattebelastning opnås, *hvis likvidationsgodtgørelsen er af samme størrelse som den*

skattegodtgørelse, der benyttes ved udlodning af udbytte. For *det udbyttmodtagende selskab* er der næppe grund til at sigte mod en højere samlet skattebelastning end den 40 pct. belastning, som hviler på selskabets øvrige indkomst. Det er først, når det udbyttmodtagende selskab senere genudlodder udbyttet til en person-aktionær, der synes at være behov for en samlet skattebelastning på mere end 40 pct. Som følge heraf bør også det udbyttmodtagende selskab i relation til likvidationsprovenu have godtgørelse efter samme takst ($66\frac{2}{3}$ pct.) som ved indvinding af aktieudbytte.

Likvidationsgodtgørelsen.

Eksempler til belysning af de foreslåede regler om likvidationsgodtgørelse.

Eksemplerne illustrerer virkningerne af de foreslåede regler om likvidationsgodtgørelse. For nemheds skyld forudsættes det i eksemplerne, at alle aktierne i selskabet ejes af en enkelt aktionær. I eksempel 1°, 3° og 5° forudsættes det yderligere, at denne aktionær har anskaffet aktierne (nom. 100.000 kr. aktier) til pari. I eksempel 2°, 4° og 6° er anskaffelsessummen 600.000 kr. Der regnes med en selskabsskat på 40 pct. og en særlig indkomstskat på 40 pct. I eksempel 1°-4° regnes der med en likvidationsgodtgørelse på 0,3889 X udbyttet og i eksempel 5° og 6° med en likvidationsgodtgørelse på 0,6667 X udbyttet*). Der er set bort fra alle omkostninger, og der er tillige i eksempel 1° og 2° set bort fra fradraget på 3.000 kr. efter § 9, stk. 1, i loven om særlig indkomstskat.

Eksempel 1°.

Ved likvidationen er der en saldo på udlodningskontoen på 100.000 kr., og likvidationsregnskabet viser, at der kan udloddes et provenu på 300.000 kr. Den overskydende udlodning andrager således 300.000 kr. ÷ 100.000 kr. = 200.000 kr. Af udlodningen på 300.000 kr. er de 100.000 kr. forbundet med likvidationsgodtgørelse, medens der ikke er knyttet nogen godtgørelse til de resterende 200.000 kr. udlodning.

Aktionæren skal i dette eksempel medregne *fortjenesten* på aktierne ved opgørelsen af *særlig indkomst*.

Aktieavancebeskatningen kommer til at se således ud:

Afståelsessum for aktierne: udlodning	300.000 kr.
+ likvidationsgodtgørelse vedr. de 100.000 kr. udlodning, 0,3889 x 100.000 kr. =	38.890 -
I alt	338.890 kr.
÷ Anskaffelsessum	100.000 -
Fortjeneste	238.890 kr.
Særlig indkomstskat, 40 pct., ca	95.560 -
÷ likvidationsgodtgørelsen	38.890 -
Nettoskat hos aktionæren	56.670 kr.

Den samlede skat af det udloddede andrager:

Selskabsskat vedr. beløbet på udlodningskontoen, 0,6667 x 100.000 kr. =	66.670 kr.
+ nettoskatten hos aktionæren	56.670 -
Samlet skat	123.340 kr.

Denne samlede skat er udtryk for, at skatten af den del (100.000 kr.) af udlodningen, som hidrører fra selskabets skattepligtige indkomst, er blevet forhøjet fra 40 pct. (selskabsskat) til 50 pct. Skatten af denne del af udlodningen kommer herved op på 83.333 kr. Udover beskattet selskabsindkomst er der udloddet 200.000 kr. Hvis man kun ser på denne udlodning, er der en fortjeneste på 200.000 kr. ÷ 100.000 kr. = 100.000 kr. Denne fortjeneste er blevet beskattet med 40 pct. eller 40.000 kr. Den samlede skat beløber sig således til 83.333 kr. + 40.000 kr. = 123.333 kr. eller tilnærmelsesvis 123.340 kr.

*) Der henvises til *bilag G. 4* om likvidationsgodtgørelsen. Under forudsætning af, at selskabsskatten og den særlige indkomstskat er på 40 pct., vil *en likvidationsgodtgørelse på 0,3889 x udlodningen* give en samlet skattebelastning i selskabet og hos aktionæren på 50 pct., når likvidationsprovenuet beskattes som særlig indkomst. Når fortjenesten på aktierne medregnes i den skattepligtige almindelige indkomst, og likvidationsgodtgørelsen beregnes som 0,6667 X *udlodningen*, kommer den samlede belastning på højde med aktionærens marginalbeskatning.

Eksempel 2°.

Stillingen er som i eksempel 1°. Blot har aktionæren anskaffet de nom. 100.000 kr. aktier for et beløb på 600.000 kr., således at der ved likvidationen *fremkommer et tab*, som kan fradrages ved opgørelsen af *særlig indkomst*.

Der konstateres følgende tab på aktierne:

Anskaffelsessum	600.000 kr.
÷ Afståelsessum (se eks. 1°)	<u>338.890 -</u>
Tab	261.110 kr.
Tabet giver aktionæren en skattebesparelse på 40 pct. heraf eller ca	104.440 -
hvilket med tillæg af likvidationsgodtgørelsen	38.890 -
giver aktionæren fordele på	143.330 kr.

Den samlede nettobesparelse hos aktionær og selskab bliver på

Aktionærens fordele	143.330 kr.
— Selskabsskatten vedr. beløbet på udlodningskontoen	66.670 -
	76.660 kr.

Nettobesparelsen er udtryk for, at skatten af den del (100.000 kr.) af udlodningen, som hidrører fra selskabets skattepligtige indkomst, er blevet forhøjet fra 40 pct. (selskabsskat) til 50 pct. Skatten af denne del af udlodningen kommer herved op på 83.333 kr. Udover beskattet selskabsindkomst er der udloddet 200.000 kr. Hvis man kun ser på denne udlodning, er der et tab på 600.000 kr. — 200.000 kr. = 400.000 kr. Dette tab har givet en 40 pct. skattebesparelse eller en besparelse på 160.000 kr. Den samlede skattebesparelse beløber sig således til 160.000 kr. ÷ 83.333 kr. = 76.667 kr. eller tilnærmelsesvis 76.660 kr.

Eksempel 3°.

Stillingen er som i eksempel 1°. Blot skal aktionæren her betale *almindelig indkomstskat* af *fortjenesten*. Aktionæren ligger på et 50 pct. beskatningsniveau. Likvidationsgodtgørelsen er på 0,3889 X udlodning.

Også her konstateres en fortjeneste på	238.890 kr.
og den almindelige indkomstskat på 50 pct. andrager	119.445 -
Efter fradrag af likvidationsgodtgørelsen	38.890 -
udgør aktionærens nettoskat	80.555 kr.

Den samlede skat er herefter på:

Selskabsskatten	66.670 kr.
+ Aktionærens nettoskat	80.555 -
	147.225 kr.

Denne samlede skat er udtryk for, at skatten af den del (100.000 kr.) af udlodningen, som hidrører fra selskabets skattepligtige indkomst, er blevet forhøjet fra 40 pct. (selskabsskat) til 58,33 pct. Skatten af denne del af udlodningen kommer herved op på 97.219 kr. Udover beskattet selskabsindkomst er der udloddet 200.000 kr. Hvis man kun ser på denne udlodning, er der en fortjeneste på 200.000 kr. ÷ 100.000 kr. = 100.000 kr. Denne fortjeneste er blevet beskattet med 50 pct. Den samlede skat er således på

	97.219 kr.
	+ 50.000 -
I alt...	147.219 kr. eller tilnærmelsesvis 147.225 kr.

Eksempel 4°.

Stillingen er som i eksempel 3°, blot har aktionæren her anskaffet de nom. 100.000 kr. aktier

for et beløb på 600.000 kr., således at der ved likvidationen *fremkommer et tab*, som kan fradrages ved opgørelsen af skattepligtig *almindelig indkomst*.

Også her ydes der en likvidationsgodtgørelse på 0,3889 x udlodning.

Der konstateres som i eksempel 2° et tab på aktierne på	261.110 kr.
Tabet giver aktionæren en skattebesparelse på 50 pct. eller	130.555 -
hvilket med tillæg af likvidationsgodtgørelsen	38.890 -
giver aktionæren fordele på	169.445 kr.

Den samlede nettobesparelse hos aktionær og selskab bliver herefter:

Aktionærens fordele	169.445 kr.
÷ Selskabsskat vedr. beløbet på udlodningskontoen	66.670 -
	102.775 kr.

Nettobesparelsen er udtryk for, at skatten af den del (100.000 kr.) af udlodningen, som hidrører fra selskabets skattepligtige indkomst, er blevet forhøjet fra 40 pct. (selskabsskat) til 58,33 pct. Skatten af denne del af udlodningen kommer herved op på 97.219 kr. Udover beskattet selskabsindkomst er der udloddet 200.000 kr. Hvis man kun ser på denne udlodning, er der et tab på 600.000 kr. ÷ 200.000 kr. = 400.000 kr. Dette tab har givet en 50 pct. skattebesparelse eller en besparelse på 200.000 kr. Nettobesparelsen er herefter på

Aktionærens skattebesparelse	200.000 kr.
− Skatten af selskabets indtjening	97.219 -
Nettobesparelse	102.781 kr.
	eller tilnærmelsesvis 102.775 kr.

Eksempel 5°.

Stillingen er som i eksempel 3°, blot er likvidationsgodtgørelsen her på 0,6667 x udlodning.

Aktieavancebeskatningen kommer til at se således ud:

Afståelsessum for aktierne: udlodning	300.000 kr.
+ likvidationsgodtgørelse vedr. de 100.000 kr. udlodning, 0,6667 X 100.000 kr. =	66.670 -
I alt	366.670 kr.
÷ Anskaffelsessum	<u>100.000 -</u>
Fortjeneste	266.670 kr.
Den almindelige indkomstskat på 50 pct. andrager	133.335 -
Efter fradrag af likvidationsgodtgørelsen	66.670 -
udgør aktionærens nettoskat	66.665 kr.

Den samlede skat er på

Selskabsskat vedr. beløbet på udlodningskontoen	66.670 kr.
+ Nettoskat hos aktionæren	66.665 -
	133.335 kr.

Dette svarer til en 50 pct. skat af selskabsindtjeningen (166.670 kr.) og en 50 pct. skat af den fortjeneste (100.000 kr.), som fremkommer, hvis der ved fortjenestopgørelsen ses bort fra udlodningen af beskattet selskabsindkomst. Den samlede skat bliver således på 83.335 kr. + 50.000 kr. = 133.335 kr.

Eksempel 6°.

Stillingen er som i eksempel 4°, **blot er** likvidationsgodtgørelsen her på 0,6667 x udlodning.

Der konstateres følgende tab på aktierne:

Anskaffelsessum	600.000 kr.
- Afståelsessum (se i eks. 5°)	<u>366.670 -</u>
Tab	233.330 kr.

Tabet giver aktionæren en skattebesparelse på 50 pct., eller . . . . . 116.665 kr.
 hvilket med tillæg af likvidationsgodtgørelsen . . . . . 66.670 -
 giver aktionæren samlede fordele på . . . . . 183.335 kr.

Den samlede nettobesparelse hos aktionær og selskab bliver herefter:

Aktionærens fordele . . . . . 183.335 kr.
 ÷ Selskabsskat vedrørende beløbet på udlodningskontoen . . . . . 66.670 -
 116.665 kr.

Dette svarer til en 50 pct. skat af selskabsindtjeningen (på 166.670 kr.) og en 50 pct. skattebesparelse af det tab (på 400.000 kr.), som fremkommer, hvis der ved tabsopgørelsen ses bort fra udlodningen af beskattet selskabsindkomst. Nettobesparelsen bliver således på 200.000 kr. -- 83.335 kr. = 116.665 kr.

Det franske avoir fiscal bevis.

Désignation et adresse de l'établissement payeur ou cachet du comptable public :
 .....
 .....
 .....
 Désignation et signature du payeur ou numéro du compte crédité :

CERTIFICAT D'AVOIR FISCAL

(à joindre à votre déclaration de revenus)

M .....
 Prénoms : .....
 Domicile... } ..... n° .....
 à ..... Département : .....

A ENCAISSÉ AUPRÈS DE :
 (Désignation de l'établissement payeur)

DES REVENUS DE VALEURS MOBILIÈRES DONNANT DROIT À UN AVOIR DE

DATE
 OU ANNÉE
 de paiement
 .....

À découper suivant le pointillé.

REVENUS NON SOUMIS À DÉCLARATION au titre de l'I.R.P.P.	ouvrant droit à abattement	n'ouvrant pas droit à abattement	LES SOMMES QUI VOUS ONT ÉTÉ VERSÉES AU TITRE DES REVENUS A DÉCLARER
REVENUS À DÉCLARER			

Partie à conserver.

LES REVENUS DEVANT FIGURER SUR VOTRE DÉCLARATION FISCALE SELON LA VENTILATION CI-DESSUS SONT CONSTITUÉS PAR

ET PAR UN
AVOIR FISCAL

Cet AVOIR FISCAL, qui correspond à l'AVOIR institué par la loi du 12 juillet 1965 pour les actions et parts de sociétés françaises et au CRÉDIT IMPÔT attaché aux autres revenus de valeurs mobilières, sera :

- soit reçu en paiement de votre impôt sur le revenu : dans ce cas, il sera porté en déduction de cet impôt sur l'avertissement que vous recevrez ;
- soit restitué si son montant excède celui de l'impôt sur le revenu des personnes physiques dont vous êtes redevable.

TRÈS IMPORTANT : pour pouvoir bénéficier de l'AVOIR FISCAL, vous devez joindre le certificat ci-dessus à votre déclaration de revenus.

Udkast til „Godtgørelsesbevis“ (1).

GODTGØRELSESBEVIS

Benyttes ved udbetaling af udbytte.

(Dette eksemplar af godtgørelsesbeviset vedlægges selvangivelsen).

Udbetalingsforetagendet:	Navn:	Ved udbetalingen er der forevist personlig legitimation samt:	
.....	Adresse:		
Adresse:	Personnr.	skattebillet ☐	
Underskrift:	har hos:	andet:	
Det udloddende selskab:	.....		
.....	(udbetalingsforetagendet)		
Adresse:	modtaget følgende udbytte:		
Dato for udbetaling:			
/ 19			
	A	B	C
	Udbytte	Skattegodtgørelse	På selvangivelsen medregnes som indkomst
	kr.	kr.	kr.

BEMÆRK:

Udbytte (rubrik A) skal sammen med den skattegodtgørelse (rubrik B), der er knyttet til udbyttet, medtages på selvangivelsen som skattepligtig almindelig indkomst (under rubrik 00 på selvangivelsen). Godtgørelsesbeløbet (rubrik B) vil derefter blive trukket fra i de pålignede personlige skatter.

Hvis skattegodtgørelsen overstiger de pålignede personlige skatter, vil det overskydende beløb blive *udbetalt kontant*.

(Nærmere omtale af, hvorledes denne kontante udbetaling gennemføres).

Der henvises nærmere til punkt 00 i *vejledningen til selvangivelsen*.

Udkast til „Godtgørelsesbevis“ (2).

GODTGØRELSESBEVIS

Benyttes ved udbetaling af likvidationsprovenu.

(Dette eksemplar af godtgørelsesbeviset vedlægges selvangivelsen).

Udbetalingsforetagendet: .... Adresse: ..... Underskrift: ..... Det udloddende selskab: .... Adresse: ..... Dato for udbetaling: / 19	Navn: ..... Adresse: ..... Personnr. .... har hos: ..... (udbetalingsforetagendet) modtaget følgende likvidationsprovenu:	Ved udbetalingen er der forevist personlig legitimation samt: skattekort ☐ skattebillet ☐ andet:																								
	<table border="1" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th style="width: 33%;">A</th> <th style="width: 33%;">B</th> <th style="width: 33%;">C</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">Likvidationsprovenu</td> <td style="text-align: center;">Likvidationsgodtgørelse*)</td> <td style="text-align: center;">Ved opgørelsen af skattepligtig fortjeneste på aktier m. v. skal som afståelsessum medregnes</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">kr.</td> <td style="text-align: center;">kr.</td> <td style="text-align: center;">kr.</td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table>	A	B	C	Likvidationsprovenu	Likvidationsgodtgørelse*)	Ved opgørelsen af skattepligtig fortjeneste på aktier m. v. skal som afståelsessum medregnes	kr.	kr.	kr.																
A	B	C																								
Likvidationsprovenu	Likvidationsgodtgørelse*)	Ved opgørelsen af skattepligtig fortjeneste på aktier m. v. skal som afståelsessum medregnes																								
kr.	kr.	kr.																								

*) Når fortjenesten på aktierne m. v. af en *person* skal medregnes ved opgørelsen af skattepligtig almindelig indkomst (aktierne er erhvervet i næring eller inden for de sidste to år forud for likvidationsudlodningen) udgør *likvidationsgodtgørelsen* 166 ²/₃ pct. af det beløb, der er angivet i rubrik B. Det beløb, der skal benyttes som afståelsessum ved opgørelsen af fortjeneste på aktierne m. v., findes som summen af udbyttet (kolonne A) og den således omregnede likvidationsgodtgørelse.

Samme omregning af likvidationsgodtgørelsen foretages, når fortjenesten på aktierne m. v. skal beskattes hos et *selskab* eller *dødsbo*.

BEMÆRK:

Likvidationsudlodningen (rubrik *Ä*) skal *sammen med* den likvidationsgodtgørelse (rubrik *B* - bemærk fodnoten), der er knyttet til udlodningen, opføres som afståelsessum for aktierne m. v. under rubrik 00 eller 00 på selvangivelseskemaet vedrørende afståelse af aktier, andelsbeviser og lignende værdipapirer. Likvidationsgodtgørelsen vil derefter blive trukket fra i de pålignede personlige skatter.

Hvis likvidationsgodtgørelsen overstiger de pålignede personlige skatter, vil det overskydende beløb blive *udbetalt kontant*.

(Nærmere omtale af, hvorledes denne kontante udbetaling gennemføres).

Der henvises nærmere til punkt 00 i *vejledningen til selvangivelsen*.

Udkast til „Udlodningsbevis“.

Beviset benyttes ved udbetaling af udbytte og likvidationsprovenu til alle modtagere, som ikke er berettiget til at få et godtgørelsesbevis (*se bilag G. 7*). Det drejer sig om udenlandske aktionærer, danske foreninger m.v. samt her i landet hjemmehørende skattefrie institutioner.

UDLODNINGSBÆVIS

Udbetalingsforetagendet:	Navn:		
.....	Adresse:		
Adresse:	har hos:		
Underskrift:	.....		
Det udloddende selskab:	(udbetalingsforetagendet)		
.....	modtaget følgende udbetaling:		
Adresse:			
Dato for udbetaling:			
/ 19			
Efter § 00 i lov nr. 000 er der indeholdt en udbytteskat på 00 pct. af det samlede udbytte.			
Udbytteskatten andrager			
Udlodning efter fradrag af udbytteskat			
	A	B	C
	Udbytte	Likvidationsudlodning	Forventet udlignings- skat af udbetalt udbytte (rubrik A)
	kr.	kr.	kr.

På bagsiden af udlodningsbeviset gøres der rede for, *hvem* der er berettiget til tilbagebetaling af *udligningskat* (rubrik C) og *udbytteskat*, samt *hvornår* og *hvordan* de berettigede kan få gennemført tilbagebetalingerne. Det nævnes, at der alene vil kunne blive tale om tilbagebetaling af den udligningskat, som faktisk pålignes selskabet, og at tilbagebetalingen derfor først kan gennemføres, når selskabets skatteansættelse er foretaget. Af hensyn til de udenlandske aktionærer bør vejledningen være oversat til hovedsprogene.

Tilpasning af reglerne om skattelempelse for udlandsindkomst.

1 *dobbeltbeskatningsaftalerne, selskabsskattelovens § 17, stk. 3, og § 17, stk. 4, samt ligningslovens § 33* findes bestemmelser om lempelse af selskabsskatten, for så vidt selskabet indvinder indkomst fra udlandet. Disse lempelser benævnes i det følgende under ét: »lempelse for udlandsindkomst«. Lempelserne for udlandsindkomst må efter kommissionens mening kunne tilpasses *godtgørelsesordningen* og *fradragsordningen* på følgende grundlag:

1. Lempelserne for udlandsindkomst opretholdes i fuldt omfang.
2. Den rent danske »dobbeltbeskatning« (d. v. s. dansk selskabsskat -f efterfølgende beskatning af udbyttet hos aktionærerne), som vil kunne komme til at foreligge, selv efter lempelsen for udlandsindkomst, søges undgået.
3. Samtidig fastholdes dog reglen om, at der skal betales indkomstskat på aktionærens personlige beskatningsniveau af alt, som udloddes fra selskabet (herunder også selskabsindkomst, der hidrører fra udlandet), jfr. ligningslovens § 16 A, stk. 1.

Under *godtgørelsesordningen* gennemføres tilpasningen på den måde, at der i forbindelse med udlodningen ydes aktionærerne *godtgør ellersfor dele for den danske selskabsskat, som ikke er bortfaldet* allerede ved lempelsen for udlandsindkomst.

Under *fradragsordningen* gennemføres tilpasningen på den måde, at selskabet får lejlighed til *at fradrage deklareret udbytte* (herunder udbytte, som hidrører fra udlandsindkomst) *i den udlandsindkomst, der ikke er blevet omfattet af lempelsen for udlandsindkomst.*

I det følgende er der gjort nærmere rede for, hvorledes denne tilpasning til godtgørelsesordningen (I) og fradragsordningen (II) gennemføres.

I. Godtgørelsesordningen.

A. *Lempelse efter dobbeltbeskatningsaftaler, som bygger på cr editsystemet.*

Problemstillingen kan belyses med et forenklet eksempel, hvor hele selskabets indkomst stammer fra udlandet.

Eksempel 1:

Et selskab har en indkomst på 100, som fuldt ud hidrører fra et land, hvormed der er indgået en creditaftale. Af denne indkomst er der betalt en udenlandsk skat på 35. På grundlag af dobbeltbeskatningsaftalen vil der blive ydet følgende credit:

Selskabsindkomst (hidrører fuldt ud fra udlandet)	100	
Skat betalt i udlandet	35	
Dansk 40 pct. selskabsskat af udlandsindkomsten	40	
Credit for den udenlandske skat	35	
Dansk selskabsskat efter credit	5	5
Samlet dansk og udenlandsk skattebetaling	40	40
Resterende selskabsindkomst efter skattebetaling	60	

Ved udlodning af den resterende selskabsindkomst på 60 skal den foretagne lempelse for udlandsindkomst *suppleres med godtgørelsesfordele* af en sådan størrelse, at enhver rent dansk

dobbeltbeskatning undgås. Godtgørelsesfordelene skal *modsvare den danske selskabsskat efter credit*, en skat der her i eksemplet er på 5. Ved udlodning af selskabsindkomsten på 60 vil aktionærerne imidlertid *automatisk opnå skattegodtgørelse for hele det udloddede beløb*. Med en godtgørelsessats på 0,6667*) vil godtgørelsen andrage $0,6667 \times 60 = 40$. Af denne godtgørelse på 40 er det kun de 5, der er grundlag for i selskabets betaling af dansk selskabsskat. Resten af godtgørelsen (de 35) er der ikke grundlag for; de svarer til den danske selskabsskat, som er bortfaldet ved lempelsen for udlandsindkomst. Med henblik på at modvirke denne uberettigede skattegodtgørelse på 35 må den indkomst, der ikke er pålagt dansk selskabsskat, ved udlodningen pålignes udligningsskat. Den udlandsindkomst, der ikke er pålagt dansk selskabsskat, og som skal pålignes udligningsskat, andrager 35×100

$$\frac{40}{100} = 87,50.$$

40

Normalt vil man på udlodningskontoen kreditere selskabets skattepligtige indkomst og debitere den betalte danske selskabsskat. Den udligningsskat, der her ønskes pålignet ved udlodning, vil man nå frem til, hvis man *enten* reducerer krediteringen *eller* forøger debiteringen med det nævnte beløb på 87,50. Her og i det følgende anvendes den sidst nævnte fremgangsmåde: Udlodningskontoen krediteres for den fulde skattepligtige indkomst og debiteres *dels* for den betalte danske selskabsskat, *dels* for den udlandsindkomst, som ikke er pålagt dansk selskabsskat.

I det foreliggende tilfælde foretages følgende kontering:

Kontoen krediteres for den fulde skattepligtige indkomst	100,00
og debiteres for <i>dels</i> den betalte danske selskabsskat	5
<i>dels</i> den indkomst, som ikke er pålagt dansk selskabsskat	87,50
Saldo på udlodningskontoen	92,50
	7,50

Når selskabet har betalt den udenlandske og danske selskabsskat, henholdsvis 35 og 5, er der som tidligere nævnt 60 tilbage til udlodning. Ved udlodning af dette beløb skal der beregnes udligningsskat af $60 \div 7,50 = 52,50$. Udligningsskatten bliver herefter på $0,40 \times 52,50 = 21$, og udbyttet til aktionærerne kommer til at andrage $60 \div 21 = 39$.

I forbindelse med udbyttet på de 39 foretages følgende *indkomstbeskatning hos aktionærerne*:

Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst medregnes det modtagne udbytte	39
den skattegodtgørelse, der er knyttet til udbyttet, $0,6667 \times 39 =$	26
I alt	65
Hvis aktionærernes personlige beskatningsprocent er på 50, pålignes en indkomstskat på	32,50
Herfra trækkes imidlertid skattegodtgørelsen	26,00
Det giver en nettoskat hos aktionærerne på	6,50

Den *samlede danske skattebelastning* i selskabet og hos aktionærerne andrager herefter:

Selskabsskat	5,00
+ Udligningsskat	21,00
+ Nettoskat hos aktionærerne	6,50
I alt	32,50

Den samlede danske og udenlandske skattebetaling andrager $32,50 + 35 = 67,50$. Efter dansk og udenlandsk skattebetaling bliver der $100 \div 67,50 = 32,50$ tilbage til aktionærerne. Den samlede danske skat på 32,50 svarer til 50 pct. af udbyttet på 39 ₣ skattegodtgørelsen på 26. Den beskatning, der er foretaget, opfylder således kravene om,

at lempelsen for udlandsindkomst fuldt ud opretholdes,

at den rest af rent dansk dobbeltbeskatning, som vil kunne komme til at foreligge ved udlodning, selv efter creditlempelsen, ophæves, og

*) Her og i de følgende beregninger benyttes en godtgørelsessats på 0,6667, se side 93 og bilag G. 3.

at der betales indkomstskat på aktionærernes personlige beskatningsniveau af den udloddede selskabsindkomst (udbyttet + skattegodtgørelsen).

Af eksemplet fremgår det, at der ved udlodning af en credit-lempet indkomst fra udlandet vil fremkomme en »uberrettiget« skattegodtgørelse, der refererer sig til den udenlandske skat, og som må modvirkes gennem påligning af en udligningsskat. Denne udligningsskat vil blive pålagt, hvis man *foruden* den betalte danske selskabsskat *debiterer den udlandsindkomst, som ikke er pålagt dansk selskabsskat*. Fremgangsmåden vil blive illustreret gennem endnu et eksempel, hvor der *foruden* udlandsindkomsten er en indkomst, som hidrører her fra landet.

Eksempel 2.

Et selskab har en skattepligtig selskabsindkomst på 200, hvoraf 100 hidrører fra kilder her i landet, medens andre 100 hidrører fra et land, hvormed der er indgået en creditaftale. Af den udenlandske indkomst er der betalt en udenlandsk skat på 35. På grundlag af dobbeltbeskatningsaftalen vil der blive ydet credit-lempelse som vist i eksempel 1 ovenfor. Udlodningskontoen, der forud for creditlempelsen har en saldo på 0, *krediteres* den fulde skattepligtige selskabsindkomst (herunder også indkomsten fra udlandet) . . . . . 200 og *debiteres* dels betalt dansk selskabsskat, 40 + 5. 45
dels den udlandsindkomst, som ikke er pålagt dansk selskabs-

$$\frac{35 \times 100}{40} = \dots\dots\dots 87,50 \quad 132,50$$

Saldo på udlodningskontoen. 67,50

Efter betaling af dansk og udenlandsk selskabsskat (45 + 35) er der en disponibel selskabsindkomst på $200 \div 80 = 120$. På udlodningskontoen er der imidlertid kun »dækning« for en udlodning på 67,50. Af resten, $120 \div 67,50 = 52,50$, skal der betales udligningsskat.

Udligningsskatten bliver på $0,40 \times 52,50 = 21$. Når udligningsskatten er betalt, vil der være $120 \div 21 = 99$ tilbage til aktionærerne.

I forbindelse med udlodningen af de 99 foretages følgende *indkomstbeskatning hos aktionærerne*:

Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst medregnes det modtagne udbytte. 99
Den skattegodtgørelse, der er knyttet til udbyttet, $0,6667 \times 99 = \dots\dots\dots 66$
I alt 165

Hvis aktionærernes personlige beskatningsprocent er på 50, pålignes en skat på 82,50. Det giver efter fradrag af skattegodtgørelsen en nettoskat hos aktionærerne på 16,50.

Den *samlede danske skattebelastning* bliver på $45 + 21 + 16,50 = 82,50$, svarende til 50 pct. af udbyttet på 99 -f skattegodtgørelsen på 66.

Den samlede danske og udenlandske skattebetaling andrager $82,50 + 35 = 117,50$. Efter dansk og udenlandsk skattebetaling bliver der $200 - 117,50 = 82,50$ tilbage til aktionærerne.

I *tabel 1* bagest i bilaget er skatteberegningen fra eksempel 2 vist i *kolonne A*. I *kolonne B* og *C* i samme tabel ydes en tilsvarende creditlempelse som i *kolonne A*, men den danske selskabsskat er beregnet på en anden måde. I *kolonne B* beskattes selskabet efter gældende regler, blot er selskabsskatteprocenten ligesom i *kolonne A* på 40, og der ydes ikke indkomstfradrag. I *kolonne C* benyttes ligeledes de gældende regler, men selskabsskatteprocenten er på 34, og der ydes intet indkomstfradrag. *Kolonne C* skulle give nogenlunde samme skat som den gældende 36 pct. beskatning efter indkomstfradrag.

Når tallene i *kolonne A* sammenlignes med tallene i *kolonne C*, vil det ses, at skattegodtgørelsen fører til en lempelse af den samlede beskatning i selskabet og hos aktionærerne. Under godtgørelsesordningen ophæves den rest af rent dansk dobbeltbeskatning, som vil kunne komme til at foreligge ved udlodningen, selv efter creditlempelsen.

I *tabel 2* er foretaget tilsvarende beregninger som i *tabel 1*, blot er der her af udlandsind-

komsten på 100 betalt en skat i udlandet på 40. I tabel 3 er der foretaget de samme beregninger, blot er den udenlandske skat her på 45. I kolonne A i tabel 3 vises således beskatningen efter de foreslåede regler i et tilfælde, hvor den udenlandske skat er større end den danske selskabs-skat, der kan pålignes indkomsten fra udlandet.

B. Lempelse efter dobbeltbeskatningsaftaler, som bygger på exemptionsprincippet.

(Den udenlandske indkomst forudsættes *medregnet* i den skattepligtige selskabsindkomst).

Der benyttes her samme fremgangsmåde som ved creditlempelsen. Udlokningskontoen *krediteres* for den skattepligtige selskabsindkomst (hvori indkomsten fra udlandet er medregnet) og *debiteres dels* for den betalte danske selskabsskat og *dels* for den udlandsindkomst, som ikke er pålagt dansk selskabsskat. Et eksempel vil belyse fremgangsmåden:

Eksempel 3.

Et selskab har en skattepligtig selskabsindkomst på 200, hvoraf 100 hidrører fra kilder her i landet, medens andre 100 hidrører fra et land, hvormed der er indgået en exemptions-aftale. Af den udenlandske indkomst er der betalt en udenlandsk skat på 35.

Af den skattepligtige selskabsindkomst betaler selskabet en dansk selskabsskat på $0,40 \times 200 \times 100/200 = 40$. Udlokningskontoen, som forudsættes i forvejen at have en saldo på 0, *krediteres* for den skattepligtige selskabsindkomst på 200

og
debiteres dels for betalt dansk selskabsskat 40

dels for den udlandsindkomst, som ikke er pålagt dansk selskabsskat.

Denne indkomst andrager 100   140

Saldo på udlokningskontoen. 60

Efter betaling af dansk og udenlandsk selskabsskat ($40 + 35$) er der en disponibel selskabsindkomst på $200 \div 75 = 125$. Hele denne indkomst udloddes. På udlokningskontoen er der kun »dækning« for en udlodning på 60, og selskabet må betale en udligningsskat på $0,40 (125 \div 60) = 26$. Aktionærerne får således et udbytte på $125 \div 26 = 99$.

Aktionærerne beskattes af en indkomst på $1,6667 \times 99 = 165$. Med en 50 pct. beskatning andrager skatten 82,5. Efter fradrag af skattegodtgørelse på $0,6667 \times 99 = 66$ fremkommer en nettoskat for aktionærerne på 16,5.

Den samlede danske skattebelastning bliver på $40 + 26 + 16,5 = 82,5$, svarende til 50 pct. af udbyttet på $99 +$ skattegodtgørelsen på 66.

Den samlede danske og udenlandske skattebetaling andrager $82,5 + 35 = 117,5$. Efter dansk og udenlandsk skattebetaling bliver der $200 - 117,5 = 82,5$ tilbage til aktionærerne.

Som det vil ses, forudsætter konteringerne alene kendskab til den udenlandske indkomst. Det er ikke nødvendigt at kende noget til den udenlandske skattebetaling.

C. Lempelse efter selskabsskattelovens § 17, stk. 3, (virksomhed i udlandet).

Også her *krediteres* udlokningskontoen for selskabets fulde skattepligtige indkomst (hvori indkomsten fra udlandet er medregnet), og man *debiterer dels* den betalte danske selskabsskat og *dels* den udlandsindkomst, som ikke er pålagt dansk selskabsskat. Et eksempel vil belyse fremgangsmåden:

Eksempel 4.

Et selskab har en skattepligtig selskabsindkomst på 300. Heraf hidrører 100 fra virksomhed i udlandet. Der foretages følgende lempelse for virksomhed i udlandet:

Samlet selskabsindkomst (heraf 100 fra udlandet) 300

Selskabsskat heraf, $0,40 \times 300 =$ 120

Selskabsskat vedrørende udlandsindkomsten $120 \times 100 =$ 40

Lempelsen udgør halvdelen heraf	20
og selskabet må betale	100
Udlodningskontoen, som forudsættes i forvejen at have en saldo på 0, <i>krediteres</i> for den skattepligtige selskabsindkomst på	300
og <i>debit er es dels</i> for den betalte danske selskabsskat	100
<i>dels</i> for den udlandsindkomst, som ikke er pålagt dansk selskabsskat. Indkomsten andrager $20 \times 100 =$	50,00 150
40	
<i>Saldo på udlodningskontoen.</i>	150

Efter betaling af selskabsskatten, 100, er der en disponibel selskabsindkomst på $300 \div 100 = 200$. Hele denne indkomst udloddes. På udlodningskontoen er der kun »dækning« for en udlodning på 150, og selskabet må betale en udligningssskat på $0,40 (200 \div 150) = 20$. Aktionærerne får således et udbytte på $200 \div 20 = 180$.

Aktionærerne beskattes af en indkomst på $1,6667 \times 180 = 300$. Med en 50 pct. beskatning andrager skatten 150. Efter fradrag af skattegodtgørelsen på $0,6667 \times 180 = 120$ fremkommer en nettoskat hos aktionærerne på 30.

Den samlede skattebelastning bliver på $100 + 20 + 30 = 150$, svarende til 50 pct. af udbyttet på $180 +$ skattegodtgørelsen på 120.

D. Lempelse efter selskabsskattelovens §17, stk. 4, for indkomst fra et udenlandsk datterselskab.

Udlodningskontoen *krediteres* den fulde skattepligtige selskabsindkomst (herunder også indkomsten fra det udenlandske datterselskab) og *debileres dels* betalt dansk selskabsskat og *dels* den udlandsindkomst, som ikke er pålagt dansk selskabsskat.

Et eksempel vil kunne belyse fremgangsmåden:

Eksempel 5.

Et dansk moderselskab har en skattepligtig selskabsindkomst på 300, hvoraf 200 hidrører fra kilder her i landet, medens 100 stammer fra et udenlandsk datterselskab. Der er i datterselskabet betalt en skat på 30 af udbyttet til det danske moderselskab.

Det danske moderselskab beskattes således:

Skattepligtig selskabsindkomst (heri medregnet indkomsten fra datterselskabet i udlandet).	300
Dansk selskabsskat af al anden indkomst end datterselskabsindkomsten, $0,40 \times 200$	80
Beregnet dansk selskabsskat af datterselskabsindkomsten, $0,40 \times 100$	40
— skat, betalt i det udenlandske datterselskab.	30
Dansk selskabsskat af datterselskabsindkomsten efter lempelse.	10
Samlet dansk selskabsskat	90
Udenlandsk skattebetaling	30
Samlet dansk og udenlandsk skattebetaling.	120
Resterende selskabsindkomst efter skattebetaling	180
Udlodningskontoen, der forudsættes forinden at have en saldo på 0, <i>krediteres</i> den fulde skattepligtige selskabsindkomst (herunder også indkomsten fra datterselskabet).	300
og	

<i>debiteres dels</i> betalt dansk selskabsskat	90	
<i>dels</i> den udlandsindkomst, som ikke er pålagt dansk selskabsskat.		
Indkomsten andrager — x 100 = ...	75	165,00
40	<hr/>	

Saldo på udlodningskontoen 135,00

Efter betaling af dansk og udenlandsk selskabsskat er der som tidligere nævnt en disponibel selskabsindkomst i moderselskabet på 180. På udlodningskontoen er der imidlertid kun »dækning« for 135. Af resten, $180 - 135 = 45$, skal der betales udligningsskat. Udligningsskatten bliver på $0,40 \times 45 = 18$. Når udligningsskatten er betalt, vil der være $180 \div 18 = 162$ tilbage til aktionærerne.

I forbindelse med udlodningen af de 162 foretages følgende *beskatning hos aktionærerne*:

Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst medregnes det modtagne udbytte . . . 162

Den skattegodtgørelse, der er knyttet til udbyttet, $0,6667 \times 162 =$ 108

I alt 270

Hvis aktionærernes personlige beskatningsprocent er på 50, pålignes en skat på 135. Det giver efter fradrag af skattegodtgørelsen på 108, en nettoskat hos aktionærerne på 27.

Den *samlede danske skattebelastning* bliver på $90 + 18 + 27 = 135$, svarende til 50 pct. af udbyttet på $162 +$ skattegodtgørelsen på 108.

Den samlede danske og udenlandske skattebetaling andrager $135 + 30 = 165$. Efter dansk og udenlandsk skattebetaling bliver der $300 \div 165 = 135$ tilbage til aktionærerne.

E. Lempelse efter ligningslovens § 33.

Der er tale om en credit-lempelse. Der foretages derfor samme konteringer som omtalt ovenfor under afsnit A, og der kan henvises til eksempel 2.

F. Kombinationssituationer.

Ved kombination af flere former for lempelse for udlandsindkomst foretages samme konteringer som vist under A-E.

To eksempler vil illustrere fremgangsmåden:

Eksempel 6.

Kombination af creditlempelse, lempelse efter selskabsskattelovens §17, stk. 3 (virksomhed i udlandet), og § 17, stk. 4 (lempelse for udenlandsk datterselskabsindkomst).

Et selskab forudsættes at have en skattepligtig indkomst på 1.000
sammensat således:

- a) Indkomst fra Danmark 400
- b) Indkomst fra erhvervsvirksomhed i udlandet 400
- c.1) Indkomst fra udlandet, som danner grundlag for creditlempelse (der er i udlandet betalt en skat på 24). 100
- c.2) Indkomst fra udlandet (datterselskabsindkomst), som danner grundlag for creditlempelse, idet der er betalt en udenlandsk kuponskat på 3. 25
- d. 1) Indkomst fra udenlandsk datterselskab. Der er ikke betalt kuponskat, men en udenlandsk selskabsskat i datterselskabet vedrørende udbyttet til det danske moderselskab. Denne udenlandske selskabsskat andrager 28. Indkomsten fra datterselskabet er på 75
- d.2) Indkomst fra det under c.2 omtalte datterselskab. Der er foruden den nævnte kuponskat betalt en udenlandsk selskabsskat i datterselskabet vedrørende udbyttet til det danske moderselskab. Denne udenlandske selskabsskat andrager 12,5

1.000

Skatteberegningen:

Skattepligtig selskabsindkomst.....	1.000
Dansk 40 pct. selskabsskat.....	400

*Nedsættelser af den beregnede 40 pct. selskabsskat:*1) *Virksomhed i udlandet:*

$\frac{400 \times 400}{1.000 \times 2} =$	80
Skat at betale før creditlempler og datterselskabslempler.....	320

2) *Creditlempler:*

Udenlandsk indkomst (c.1).....	100
Skat betalt i udlandet.....	24
Dansk forholdsmæssig skat: $\frac{320 \times 100}{1.000} =$	32
Lempelse.....	24
	<hr/> 296

Udenlandsk indkomst (c.2).....	25
Skat betalt i udlandet.....	3
Dansk forholdsmæssig skat: $\frac{320 \times 25}{1.000} =$	8
Lempelse.....	3

3) *Datterselskabslempler:*

Datterselskabsudbytte fra udlandet (d.1).....	75
Selskabsskat betalt i datterselskabet vedrørende udbyttet til moder-selskabet.....	28
Dansk forholdsmæssig skat: $\frac{320 \times 75}{1.000} =$	24
Lempelse.....	24

Datterselskabsudbytte fra udlandet (c.2 og d.2).....	25
Selskabsskat betalt i datterselskabet vedrørende udbyttet til moder-selskabet.....	12,5
Dansk forholdsmæssig skat: $\frac{320 \times 25}{1.000} =$	8
Lempelse $8 \div 3$ (kuponskatten, jfr. under 2).....	5
Dansk selskabsskat at betale.....	<hr/> 264

Udlodningskontoen:

Kreditering af den skattepligtige selskabsindkomst.....	1.000
og en for alle lempelserne <i>fælles debitering</i> af <i>dels</i> betalt dansk selskabsskat.....	264
<i>dels</i> den indkomst fra udlandet, som ikke er pålagt dansk selskabsskat;	
indkomsten andrager $\frac{(400 \div 264) \times 100}{40} =$	340
	<hr/> 604

Saldo på udlodningskontoen, hvis der fra tidligere år overføres en saldo på 0....

Selskabet *kan udlodde* følgende beløb:

Selskabsindkomsten.....	1.000
$\div$ Dansk selskabsskat.....	264

Udenlandske skatter (posteret under rubrik c), $24 + 3$	27	
Selskabsskatter i udenlandske datterselskaber (posteret under rubrik d), $28 + 12,5$	40,5	331,5
Beløb, som kan danne grundlag for udlodning.....		668,5
Hvis det nævnte beløb udloddes, må der betales følgende <i>udligningsskat</i> :		
Beløb til udlodning.....		668,5
÷ saldo på udlodningskontoen.....		396,0
Udligningsskattepligtigt beløb.....		272,5
Udligningsskat, $272,5 \times 0,40 =$		109
Efter betaling af udligningsskatten, 109, bliver udbyttet til aktionærerne på $668,5 \div 109 = 559,5$.		
<i>Aktionærerne</i> beskattes af udbyttet.....		559,5
+ godtgørelsen $0,6667 \times 559,5 =$		373,0
I alt til beskatning.....		932,5
Hvis personbeskatningen er på 50 pct., pålignes der en skat på $0,5 \times 932,50 =$ ..		466,25
Efter fradrag af skattegodtgørelsen på.....		373,00
andraget <i>aktionærernes skattebetaling</i>		93,25
Den samlede <i>danske</i> skattebetaling i selskabet og hos aktionærerne beløber sig til:		
Selskabsskat.....		264,00
Udligningsskat.....		109,00
Aktionærskatten.....		93,25
Samlet skattebetaling.....		466,25
De 466,25 svarer til 50 pct. af udlodningen ($559,50$) + skattegodtgørelsen ($373,00$).		

Eksempel 7.

Kombination af lempelse efter selskabsskattelovens § 17, stk. 3 (virksomhed i udlandet) og exemptionslempelse.

Ligesom i eksempel 4 forudsættes selskabet at have en skattepligtig selskabsindkomst på 300, hvoraf de 100 hidrører fra virksomhed i udlandet. Herudover forudsættes det, at der er indgået en exemptionsaftale med det pågældende fremmede land.

Lempelsen efter selskabsskattelovens § 17, stk. 3, for virksomhed i udlandet vil – som vist i eksempel 4 – føre til, at den danske selskabsskat, der i første omgang beregnes til 120, nedsættes til 100.

Dernæst foretages følgende *exemptionslempelse*:

De 100 hviler på hele selskabsindkomsten (de 300). Det beløb, der skal føres til afgang, andrager:

$\frac{100 \times 100}{300} =$		33,33
Selskabet skal herefter betale $100 \div 33,33 =$		66,67
Den samlede lempelse andrager $20 + 33,33 =$		53,33
Der foretages følgende <i>konteringer på selskabets udlodningskonto</i> :		
Kreditering af den skattepligtige selskabsindkomst.....		300,00
og debitering af <i>dels</i> betalt dansk selskabsskat.....	66,67	
<i>dels</i> den udlandsindkomst, som ikke er pålagt dansk selskabsskat.		
Indkomsten andrager $\frac{53,33 \times 100}{40} =$	133,33	200,00
<i>Saldo</i> (idet der forud for konteringen er en saldo på 0).....		100,00

Selskabet vil kunne udlodde $300 \div 66,67 = 233,33$. Kun de 100 er der dækning for på udlodningskontoen. Der er således en udækket udlodning på $233,33 \div 100 = 133,33$. Der pålignes derfor en udligningssskat på $0,40 \times 133,33 = 53,33$. Det svarer helt til den selskabsskat, der er bortfaldet som følge af de to lempelser.

II. Fradragsordningen*).

A. Lempelse efter dobbeltbeskatningsaftaler, som bygger på *cr editsystemet*.

Hvis forholdene er som i *eksempel 2* ovenfor, vil der på skattebetalingskontoen blive noteret en skattebetaling på i alt 45 (skatten på 40 af den danske indkomst 4- skatten på 5 af indkomsten fra udlandet). Ved fradraget for deklareret udbytte vil der blive set bort fra 35/40 af udlandsindkomsten på 100, et beløb på 87,5. Med en skattepligtig selskabsindkomst på 200 vil der således foreligge overskydende udbytte, blot udlodningen overstiger $200 - 87,5 = 112,5$.

B. Lempelse efter dobbeltbeskatningsaftaler, som bygger på *exemptionsprincippet*.

(Den udenlandske indkomst forudsættes *medregnet* i den skattepligtige selskabsindkomst).

Hvis forholdene er som i *eksempel 3* ovenfor, vil der på skattebetalingskontoen blive noteret en skattebetaling på 40. Ved fradraget for deklareret udbytte vil der blive set bort fra den udenlandske indkomst på 100. Med en skattepligtig indkomst på 200 vil der således foreligge overskydende udbytte, blot udlodningen overstiger $200 \div 100 = 100$.

C. Lempelse efter selskabsskattelovens §17, stk. 3 (*virksomhed i udlandet*).

Hvis forholdene er som i *eksempel 4* ovenfor, vil der på skattebetalingskontoen blive noteret en skattebetaling på 100 (skatten på 80 af den danske indkomst 4- skatten på 20 af indkomsten fra virksomhed i udlandet). Ved fradraget for deklareret udbytte vil der blive set bort fra 1/2 af udlandsindkomsten på 100, et beløb på 50. Med en skattepligtig selskabsindkomst på 300 vil der således foreligge overskydende udbytte, blot udlodningen overstiger $300 - 50 = 250$.

D. Lempelse efter selskabsskattelovens §17, stk. 4, for indkomst fra et udenlandsk datterselskab.

Hvis forholdene er som i *eksempel 5* ovenfor, vil der på skattebetalingskontoen blive noteret en skattebetaling på 90 (skatten på 80 af den danske indkomst + skatten på 10 af datterselskabsindkomsten). Ved fradraget for deklareret udbytte vil der blive set bort fra 30/40 af datterselskabsindkomsten på 100, et beløb på 75. Med en skattepligtig selskabsindkomst på 300 vil der således foreligge overskydende udbytte, blot udlodningen overstiger $300 \div 75 = 225$.

E. Lempelse efter ligningslovens § 33.

Der er tale om en credit-lempelse. Der henvises til omtalen ovenfor under afsnit A.

*) Tilpasningen af reglerne om lempelse for udlandsindkomst til fradragsordningen er nærmere omtalt på siderne 45-46. For at kunne benytte eksempel materialet fra nærværende bilags afsnit I forudsættes det også i afsnit II om fradragsordningen, at *den danske selskabsskat er på 40 pct.* I selve fradragsskitten og i det bilagsmateriale (F-bilagene), der er knyttet til den skitse, er der i øvrigt regnet med en 45 pct. selskabsskat.

Tabel I.

Af udlandsindkomsten på 100 er der betalt en skat i udlandet på 35.

Kolonne A: Beskatning efter de foreslåede regler med skattegodtgørelse. Beskatningsprocent 40. Godtgørelsessats 0.6667.

Kolonne B: Beskatning efter gældende regler, blot uden indkomstfradrag og med en selskabskatteprocent på 40 som i kolonne A.

Kolonne C: Beskatning efter gældende regler, blot uden indkomstfradrag og med en selskabskatteprocent på 34. Skattebelastningen antages at svare til belastningen efter gældende regler.

	Kol. A	Kol. B	Kol. C
1. Samlet skattepligtig selskabsindkomst	200	200	200
2. Heraf udgør den udenlandske indkomst.	100	100	100
3. Dansk selskabsskat af (1).	80	80	68
4. Skat betalt i udlandet af (2).	35	35	35
5. Dansk selskabsskat (3) efter credit-lempeelse.	45	45	34
6. Indkomst efter betaling af dansk og udenlandsk selskabs- skat (1) — ((4) + (5)).	120	120	131
7. Kreditering på udlodningskontoen.	200		
8. Debitering på udlodningskontoen.	132,50		
9. Saldo på udlodningskontoen, idet der forud for credit- lempelsen var en saldo på 0.	67,50		
10. Grundlag for beregning af udligningsskat, hvis indkom- sten under (6) skal udloddes.	52,50		
11. Udligningsskat	21		
12. Udbytte efter betaling af udligningsskat (6) ÷ (11).	99		
12a. Udbytte efter gældende regler, når indkomsten under (6) udloddes.	120		131
13. Skattepligtig aktionærindkomst efter foreslåede regler, 1,6667 × (12).	165		
14. 50 pct. indkomstskat af (13).	82,5		
14a. 50 pct. indkomstskat af (12a).	60		65,5
15. Skattegodtgørelse, 0,6667 x (12).	66		
16. Nettoskat hos aktionærerne efter de foreslåede regler, (14) ÷ (15).	16,50		
17. Samlet dansk skat i selskab og hos aktionærer, når de foreslåede regler anvendes, (5) + (11) + (16).	82,50		
17a. Samlet dansk skat i selskab og hos aktionærer, når skatte- reglerne i kol. B eller kol. C anvendes, (5) + (14a).		105	99,5
18. Samlet dansk skat, (17) hhv. (17a) i pct. af skattepligtig selskabsindkomst (1), reduceret med skattebetalingen i udlandet (4).	50	63,6	60,3

Tabel 2.

Af udlandsindkomsten på 100 er der betalt en skat i udlandet på 40.

Kolonne A: Beskatning efter de foreslåede regler med skattegodtgørelse. Beskatningsprocent 40. Godtgørelsessats 0,6667.

Kolonne B: Beskatning efter gældende regler, blot uden indkomstfradrag og med en selskabskatteprocent på 40 som i kolonne A.

Kolonne C: Beskatning efter gældende regler, blot uden indkomstfradrag og med en selskabskatteprocent på 34. Skattebelastningen antages at svare til belastningen efter gældende regler.

	Kol. A	Kol. B	Kol. C
1. Samlet skattepligtig selskabsindkomst	200	200	200
2. Heraf udgør den udenlandske indkomst	100	100	100
3. Dansk selskabsskat af (1).	80	80	68
4. Skat betalt i udlandet af (2).	40	40	40
5. Dansk selskabsskat (3) efter credit-lempeelse	40	40	34
6. Indkomst efter betaling af dansk og udenlandsk selskabskat (1) $- ((4) + (5))$	120	120	126
7. Kreditering på udlodningskontoen	200		
8. Debitering på udlodningskontoen	140		
9. Saldo på udlodningskontoen, idet der forud for credit-lempeelsen var en saldo på 0.	60		
10. Grundlag for beregning af udligningsskat, hvis indkomsten under (6) skal udloddes	60		
11. Udligningsskat	24		
12. Udbytte efter betaling af udligningsskat (6) $\div$ (11).	96		
12a. Udbytte efter gældende regler, når indkomsten under (6) udloddes	120		126
13. Skattepligtig aktionærindkomst efter foreslåede regler, $1,6667 \times (12)$	160		
14. 50 pct. indkomstskat af (13).	80		
14a. 50 pct. indkomstskat af (12a).	60		63
15. Skattegodtgørelse, $0,6667 \times (12)$	64		
16. Nettoskat hos aktionærerne efter de foreslåede regler, $(14) \div (15)$	16		
17. Samlet dansk skat i selskab og hos aktionærer, når de foreslåede regler anvendes, $(5) + (11) + (16)$	80		
17a. Samlet dansk skat i selskab og hos aktionærer, når skatte-reglerne i kol. B eller kol. C anvendes, $(5) + (14a)$	100		97
18. Samlet dansk skat, (17) hhv. (17a) i pct. af skattepligtig selskabsindkomst (1), reduceret med skattebetalingen i udlandet (4).	50	63,3	60,6

Tabel 3.

Af udlandsindkomsten på 100 er der betalt en skat i udlandet på 45.

Kolonne A: Beskatning efter de foreslåede regler med skattegodtgørelse. Beskatningsprocent 40. Godtgørelsessats 0,6667.

Kolonne B: Beskatning efter gældende regler, blot uden indkomstfradrag og med en selskabskatteprocent på 40 som i kolonne A.

Kolonne C: Beskatning efter gældende regler, blot uden indkomstfradrag og med en selskabskatteprocent på 34. Skattebelastningen antages at svare til belastningen efter gældende regler.

	Kol. A	Kol. B	Kol. C
1. Samlet skattepligtig selskabsindkomst	200	200	200
2. Heraf udgør den udenlandske indkomst	100	100	100
3. Dansk selskabsskat af (1).	80	80	68
4. Skat betalt i udlandet af (2).	45	45	45
5. Dansk selskabsskat (3) efter credit-lempelse.	40	40	34
6. Indkomst efter betaling af dansk og udenlandsk selskabs- skat (1) ÷ ((4) + (5)).	115	115	121
7. Kreditering på udlodningskontoen.	200		
8. Debitering på udlodningskontoen.	140		
9. Saldo på udlodningskontoen, idet der forud for credit- lempelsen var en saldo på 0.	60		
10. Grundlag for beregning af udligningsskat, hvis indkom- sten under (6) skal udloddes.	55		
11. Udligningsskat	22		
12. Udbytte efter betaling af udligningsskat (6) ÷ (11).	93		
12a. Udbytte efter gældende regler, når indkomsten under (6) udloddes.	115		121
13. Skattepligtig aktionærindkomst efter foreslåede regler, 1,6667 x (12).	155		
14. 50 pct. indkomstskat af (13).	77,5		
14a. 50 pct. indkomstskat af (12a).		57,5	60,5
15. Skattegodtgørelse, 0,6667 x (12).	62		
16. Nettoskat hos aktionærerne efter de foreslåede regler, (14) ÷ (15).	15,5		
17. Samlet dansk skat i selskab og hos aktionærer, når de foreslåede regler anvendes, (5) + (11) + (16).	77,5		
17a. Samlet dansk skat i selskab og hos aktionærer, når skatte- reglerne i kol. B eller kol. C anvendes, (5) + (14a).		97,5	94,5
18. Samlet dansk skat, (17) hhv. (17a) i pct. af skattepligtig selskabsindkomst (1), reduceret med skattebetalingen i udlandet (4).	50	62,7	61

Nedsættelse efter 70 pct. reglen i udskrivningslovens § 5 og 66 ²/₃ pct. reglen i udskrivningslovens § 3, stk. 4.

A. 70 pct. reglen.

Udskrivningslovens § 5 indeholder følgende bestemmelser om nedsættelse af indkomstskatten til staten:

»Såfremt de skattebeløb, der for en skatteyder er beregnet som indkomst- og formueskat til staten, som folkepensionsbidrag, som kommunal indkomstskat, og som amtskommunal indkomstskat, efter eventuel nedsættelse i henhold til § 3, stk. 4, tilsammen overstiger 70 pct. af hans skattepligtige indkomst i det pågældende indkomstår, nedsættes indkomstskatten til staten, således at det ovennævnte samlede skattebeløb udgør 70 pct. af den nævnte indkomst.«

Denne bestemmelse må indpasses i godtgørelsesordningens skatteberegning. Der opstår i denne forbindelse to spørgsmål:

- 1) *På hvilket grundlag skal de 70 pct. beregnes.* Skal de beregnes på grundlag af den skattepligtige indkomst *uden* godtgørelsesbeløbet eller på grundlag af *den fulde skattepligtige indkomst*, hvori godtgørelsesbeløbet indgår?
- 2) *På hvilket trin i skatteberegningsproceduren skal nedslaget foretages.* Skal det ske *før* eller *efter* fradrag af skattegodtgørelsen?

De to spørgsmål er søgt belyst i nedenstående tabelmateriale.

Under nr. 12-16 i tabelmaterialet er de 70 pct. beregnet på grundlag af den skattepligtige indkomst *uden* godtgørelsesbeløbet (metode I). Det samme er sket under nr. 17-20 (metode II). Under nr. 21-25 (metode III) og nr. 26-29 (metode IV) er de 70 pct. derimod beregnet på grundlag af *den fulde skattepligtige indkomst*, hvori godtgørelsen er medregnet.

Under nr. 12-16 (metode I) og under nr. 21-25 (metode III) er nedslaget foretaget *før* fradrag af skattegodtgørelsen. Under nr. 17-20 (metode II) og nr. 26-29 (metode IV) er nedslaget derimod foretaget *efter* fradrag af skattegodtgørelsen.

Kommissionen er af den mening, at de 70 pct. bør beregnes på grundlag af *den fulde skattepligtige indkomst*, hvori godtgørelsen er medregnet, og at modregningen først bør foretages *efter* fradrag af skattegodtgørelsen. Det svarer til *metode IV*. Denne metode medfører, at den udloddede selskabsindkomst (udbyttet + den selskabsskat, der er betalt af udbyttet) i relation til 70 pct. nedslaget får samme stilling som al anden skattepligtig indkomst. Nedslaget påvirkes således ikke af, at den modtagne selskabsindkomst (udbyttet + skatten af dette) ombyttes med en indkomst af samme størrelse fra anden kilde.

	Aktionær A	Aktionær B	Aktionær C
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
1. Indkomst, bortset fra aktieudbyttet	300	300	300
2. Aktieudbytte	60	600	60
3. Skattepligtig indkomst	360	900	360
4. Skattepligtig formue	1.000	10.000	10.000
5-8. <i>Hidtidig skatteberegning</i>			
5. Personlige skatter inden 70 pct. nedslag*).	228	664	309
6. 70 pct. af (3).	252	630	252
7. Skattetilsvær	228(5)	630(6)	252(6)
8. Nedslag	0	34	57

	Aktionær A	Aktionær B	Aktionær C
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
9-11. <i>Skatteberegning med skattegodtgørelse</i>			
9. Skattegodtgørelsesbeløbet**).	40	400	40
10. Skattepligtig indkomst***).	400	1.300	400
11. Personlige skatter inden fradrag af skattegodtgørelse og inden 70 pct. nedslag*).	255	928	335
12-29. 70 pct. nedslaget			
<i>Metode I: De 70 pct. beregnes på grundlag af den skattepligtige indkomst uden godtgørelsesbeløbet (3) og modregnes inden skattegodtgørelsen.</i>			
12. Beregnede skatter (11).	255	928	335
13. 70 pct. af (3).	252	630	252
14. Skattetilsvaret inden godtgørelse.	252(13)	630(13)	252(13)
15. Nedslag.	3	298	83
16. Skattetilsvaret efter godtgørelse (14) ÷ (9).	212	230	212
<i>Metode II: De 70 pct. beregnes på grundlag af den skattepligtige indkomst uden godtgørelsesbeløbet (3), men modregnes først efter skattegodtgørelsen.</i>			
17. Beregnede skatter (11) efter fradrag af godtgørelsen (9).	205	528	295
18. 70 pct. af (3).	252	630	252
19. Skattetilsvaret.	205(17)	528(17)	252(18)
20. Nedslag.	0	0	43
<i>Metode III: De 70 pct. beregnes på grundlag af den skattepligtige indkomst (heri medregnet godtgørelsesbeløbet) (10) og modregnes inden skattegodtgørelsen.</i>			
21. Beregnede skatter (11).	255	928	335
22. 70 pct. af (10).	280	910	280
23. Skattetilsvaret inden godtgørelse.	255(21)	910(22)	280(22)
24. Nedslag.	0	18	55
25. Skattetilsvaret efter godtgørelse (23) ÷ (9).	215	510	240
<i>Metode IV: De 70 pct. beregnes på grundlag af den skattepligtige indkomst (heri medregnet godtgørelsesbeløbet) (10), men modregnes først efter skattegodtgørelsen.</i>			
26. Beregnede skatter (11) efter fradrag af godtgørelsen (9).	205	528	295
27. 70 pct. af (10).	280	910	280
28. Skattetilsvaret.	205(26)	528(26)	280(27)
29. Nedslag.	0	0	15

*) Indkomstskatten til staten, folkepensionsbidraget og formueskatten er beregnet efter skalaerne for indkomståret 1970. Der er regnet med dobbelt personfradrag. Kommuneskatten er beregnet efter en 20 pct. sats med personfradrag på i alt 10.000 kr.

* *) Skattegodtgørelsen andrager $66\frac{2}{3}$ pct. af aktieudbyttet (2).

***) Den skattepligtige indkomst under 10 fremkommer som summen af (3) og (9).

B. 66²/₃ pct. reglen.

Udskrivningslovens § 3, stk. 4, indeholder følgende bestemmelser om nedsættelse af indkomstkatten til staten:

»Såfremt en skatteydere indkomstskat til staten, folkepensionsbidrag, kommunale indkomstskat og amtskommunale indkomstskat tilsammen beregnes med mere end 66²/₃ pct. af en del af skalaindkomsten, nedsættes indkomstkatten til staten med det overskydende beløb.«

Kommissionen er af den mening, at nedsættelsen efter § 3, stk. 4, skal foretages i forbindelse med *beregningen af skatterne vedrørende den fulde skattepligtige indkomst*, hvori godtgørelsesbeløbet medregnes. Denne skatteberegning er vist under nr. 11 i tabelmaterialet ovenfor. Når denne nedsættelse er foretaget, modregnes skattegodtgørelsen, jfr. nr. 26 i tabelmaterialet. Til slut foretages evt. nedslag efter udskrivningslovens § 5, jfr. nr. 27-28 i tabelmaterialet.

Bilag til de almindelige bemærkninger.

Den danske selskabs- og aktionærbeskatning.

I. Indledning.

Den danske selskabs- og aktionærbeskatning er i princippet opbygget efter det såkaldte »klassiske system«. Selskabet betaler en ensartet skat af hele selskabsindkomsten, og aktionærerne beskattes af alt, hvad der udloddes - bortset fra friaktier og udlodninger i det år, hvori selskabet endeligt likvideres. Systemet medfører således, at selskabets indkomst bliver udsat for den såkaldte dobbeltbeskatning. Ved udlodningen til aktionærerne skal selskabet tilbageholde en udbytte-skat på 30 pct., der for her i landet fuldt skattepligtige personer m. v. er en foreløbig skat, som kan modregnes i de indkomsts-kat, de måtte blive pålignet.

II. Beskatningen hos selskaberne.

/.

Reglerne for beskatning af aktieselskaber m. v. findes i lov nr. 255 af 11. juni 1960 om indkomstbeskatning af aktieselskaber m. v. (selskabsskatteloven) med senere ændringer. Selskabsskatteloven er senest bekendtgjort ved finansministeriets lovbe-kendtgørelse nr. 396 af 28. juli 1969.

I henhold til selskabsskatteloven påhviler skattepligten indregistrerede aktieselskaber, andelsselskaber, brugsforeninger, indkøbs-, produktions- og salgsforeninger samt andre foreninger, stiftelser m. v. Skattepligt i henhold til selskabsskatteloven påhviler endvi-dere selskaber og foreninger m. v., der har hjemsted i udlandet, hvis de udøver erhverv eller deltager i en erhvervsvirksomhed med fast driftssted her. Det samme gælder, hvis det udenlandske selskab har indkomst fra fast ejendom her i landet eller udbytteind-tægter, hvori der skal indeholdes udbytte-skat.

2. Opgørelsen af den skattepligtige indkomst.

Ifølge selskabsskatteloven opgøres selskaber-nes skattepligtige indkomst stort set efter de samme regler som for fysiske personer.

Hovedreglen er herefter, at alt, hvad et aktieselskab i indkomstårets løb indvinder i penge eller penges værdi, skal medregnes ved indkomstopgørelsen. Statsskatteloven in-deholder en ikke udtømmende opregning af eksempler på, hvad der er skattepligtig ind-komst.

Fra denne hovedregel gælder dog visse *undtagelser*.

Efter statsskatteloven skal der ved ind-komstopgørelsen ses bort fra værdiforøgelse, som skyldes stigning i værdien af den skatte-pligtiges aktiver, og omvendt skal der ikke tages hensyn til formuetab, som skyldes fald i værdien. Hovedreglen er således, at ureali-seret gevinst eller tab ikke skal tages i be-tragtning.

Også gevinst eller tab ved realisation er principielt den skattepligtige indkomst uved-kommende, medmindre vedkommende aktiv er solgt som et led i en næringsvirksomhed eller en spekulationsforretning, eller salget omfattes af reglerne om beskatning af særlig indkomst.

3. Fradrag ved opgørelsen af den skatteplig-tige indkomst.

Ved opgørelsen af den skattepligtige ind-komst kan - som for personer - fradrages de omkostninger, som i årets løb er anvendt til at erhverve, sikre eller vedligeholde indkom-sten.

4. Indkomstskattens beregning.

Indkomstskatten udgør for *aktieselskaber (og andelsselskaber)* 36 pct. af det beløb, hvormed det skattepligtige indkomst oversti-

ger det såkaldte indkomstfradrag. Indkomstfradraget udgør halvdelen af selskabets skattepligtige indkomst, dog højst 2½ pct. p.a. af selskabets indbetalte aktiekapital beregnet på grundlag af aktiernes pålydende værdi. Friaktier medregnes kun til aktiekapitalen, såfremt de er udstedt før den 1. januar 1962. Et selskabs beholdning af egne aktier fragår ved opgørelsen af indbetalt aktiekapital.

Det oprindelige forslag til selskabsskatte- lov fra 26. november 1959 havde en regel om, at der før beregningen af selskabsskatten skulle ydes et beregningsfradrag på 5.000 kr. Dette fradrag blev imidlertid under folketingets behandling af lovforslaget afløst af det gældende 2Vi pct. indkomstfradrag. Nogen helt klar formuleret begrundelse for indkomstfradraget blev ikke givet; men det blev nævnt, at fradraget skulle lette overgangen fra den hidtidige delvis progressive selskabsbeskatning til den nye beskatning med en fast procent, og det blev fremhævet, at den del af selskabsindkomsten, som dækkes af fradraget, ville blive fritaget for dobbeltbeskatning.

I visse tilfælde kan selskabet ved skatteberegningen opnå lempelse i skatten:

A) *Udlandsvirksomhed.*

Har et selskab drevet virksomhed i udlandet (fra filial eller andet fast driftssted, herunder skib i fart udelukkende mellem udenlandske havne), nedsættes den danske skat af den udenlandske nettoindtægt til det halve. Lempelsen gives, uanset om der i udlandet er betalt skat af den pågældende indtægt.

B) *Credit for udenlandske skatter.*

Har et selskab betalt skat i udlandet af en dér indtjent indtægt (f. eks. kildeskat af aktieudbytte fra et udenlandsk selskab eller indkomstskat af indtægt fra en udenlandsk filial), skal den skat, der er betalt i udlandet, fragå i den danske skat af udlandsindtægten. Lempelsen indrømmes i henhold til den såkaldte creditregel i ligningslovens § 33 eller tilsvarende bestemmelser i dobbeltbeskatningsoverenskomster, som Danmark har indgået med en række fremmede stater. Lempelsen kan ikke overstige den udenlandske skat, der skal betales af indkomsten (efter evt. skatnedsættelse, som selskabet i

henhold til overenskomst har krav på i udlandet), og den kan normalt heller ikke overstige den danske skat af udlandsindkomsten. Har selskabet fået lempelse for virksomhed i udlandet, jfr. pkt. A foran, er det den således nedsatte skat, der danner overgrænsen for lempelsen.

Visse overenskomster til undgåelse af dobbeltbeskatning bygger på det såkaldte eksemptionsprincip. Efter dette princip kan den danske skat af udlandsindkomst bortfalde, selv om skatten er højere end den skat, der er betalt i udlandet. Det må dog forventes, at disse overenskomster med tiden bliver afløst af andre, der bygger på creditprincippet.

C) *Datterselskabslempelse.*

Ejer et selskab (moderselskab) mindst 25 pct. af aktiekapitalen i et andet selskab (datterselskab), kan moderselskabet efter ansøgning få lempelse i den skat, som det skal betale af udbytte fra datterselskabet. Lempelsen gennemføres ved, at man eftergiver moderselskabet den del af skatten, som svarer til forholdet mellem det modtagne udbytte og den skattepligtige indkomst. Der kan dog ikke eftergives et større beløb end det, som det påhviler det udbyttegivende selskab (datterselskabet) at betale i skat af udbyttet til moderselskabet. Datterselskabslempelse kan også opnås for udbytte fra udenlandske datterselskaber.

For *brugsforeninger* udgør indkomstskatten 36 pct. af det beløb, hvormed den skattepligtige indkomst overstiger indkomstfradraget. Indkomstfradraget udgør halvdelen af den skattepligtige indkomst, dog højst 1¼ pct. p. a. af foreningens formue. For brugsforeningerne gælder, at de ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst kan fradrage dividende, efterbetaling eller bonus, der er ydet til medlemmerne. Det er imidlertid en betingelse for denne fradragsret, at dividenden er endeligt fastsat senest 6 måneder efter regnskabsårets begyndelse.

For *indkøbsforeninger og produktions- og salgsforeninger* udgør indkomstskatten 14 pct. af den skattepligtige indkomst. Forenin-

gens skattepligtige indkomst opgøres normalt som en vis procentdel af foreningens formue ved indkomstårets udgang. Procentdelen afhænger af, om foreningen i indkomstårets løb udover omsætning med medlemmerne også har haft omsætning med ikke-medlemmer.

For andre foreninger, korporationer, stiftelser, fonds m. v. udgør indkomstkatten 34 pct. af den skattepligtige indkomst. Til den skattepligtige indkomst henregnes kun indkomst ved erhvervsmæssig virksomhed.

5. Sambeskatning.

Ejer et selskab hele aktiekapitalen i et eller flere andre selskaber, kan ligningsrådet tildele, at selskaberne sambeskattes. I så fald bliver moderselskabet beskattet af egen indkomst og af indkomsten fra de selskaber, der inddrages under sambeskatningen. Alene moderselskabets aktiekapital tæller med ved beregningen af indkomstfradraget. Sambeskatning medfører, at underskud i ét af de sambeskattede selskaber kan modregnes i de andres indkomst, og at moderselskabet kan få udlandslempelse (og lempelse i henhold til ligningslovens § 33) for indkomst, indtjent af et udenlandsk datterselskab, som det sambeskattes med. For at blive sambeskattet med et udenlandsk datterselskab er det ikke altid nødvendigt, at moderselskabet ejer hele aktiekapitalen i datterselskabet; det er tilstrækkeligt, at det ejer den del af aktiekapitalen, som efter lovgivningen i det pågældende land kan ejes af aktieselskaber her i landet.

6.

Selskaber svarer ikke *formueskat*.

7. Selvangivelse m. v.

Aktieselskaberne svarer ikke forskudsskat på samme måde, som personer gør. Skatten pålignes og opkræves på grundlag af selvangivelsen af indkomsten i det forløbne regnskabsår på samme måde, som det var tilfældet for personer før kildeskattens ikrafttræden. Selskaberne har imidlertid altid været undergivet en kontinuerlig beskatning (fra »fødsel til død«). Som led i denne kontinuerlige beskatning skal der i forbindelse med et selskabs opløsning foretages en afslut-

tende skatteansættelse (den »ekstraordinære skatteansættelse«) og beskatning af indkomsten i den periode, som ikke har været inddraget under beskatning ved de ordinære skatteansættelser.

III. Beskatning hos aktionærerne.

A. Beskatning ved modtagelse af udbytte.

Aktionærerne skal medregne modtagne aktieudbytter ved opgørelsen af deres skattepligtige indkomst. Til udbytte henregnes alt, hvad der af selskabet udloddes til aktionærer eller andelshavere, med undtagelse af friaktier og friandele samt likvidationsprovenu, udloddet i det kalenderår, hvori selskabet endeligt opløses. I øvrigt er det uden betydning, om udlodningen hidrører fra indkomst, der har været beskattet hos selskabet, eller fra fortjenester, som har været skattefri for dette.

Ved udbetaling af aktieudbytte skal aktieselskaber og andelsselskaber indeholde en udbytteskat på 30 pct. For danske aktionærer er udbytteskatten en a conto skat, som modregnes i slutskatten. For udenlandske aktionærer er udbytteskatten derimod i princippet en definitiv skat, der dog i visse tilfælde nedsættes i henhold til indgåede dobbeltbeskatningsoverenskomster.

B. Fortjeneste eller tab ved salg af aktier m. v.

Fortjeneste eller tab ved salg af aktier eller andelsbeviser skal medregnes ved opgørelsen af sælgerens skattepligtige almindelige indkomst eller særlige indkomst. Er aktierne m. v. anskaffet som led i en næringsvej eller mindre end 2 år før salget, skal fortjenesten eller tabet medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige almindelige indkomst. I andre tilfælde medregnes fortjenesten eller tabet ved opgørelsen af den skattepligtige særlige indkomst. Friaktier og tegningsrettigheder betragtes i denne forbindelse som erhvervet samtidig med de »moderaktier«, hvortil de er knyttet.

Fortjenesten eller tabet opgøres normalt som forskellen imellem aktiernes salgssum og anskaffelsessum. Sælges kun en del af den skattepligtiges aktiebeholdning i et selskab, kan der blive tale om at opgøre fortje-

nesten eller tabet på grundlag af en gennemsnitlig anskaffelsessum for samtlige aktier. Er de afståede aktier anskaffet før den 1. januar 1962, og skal fortjenesten eller tabet medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige særlige indkomst, kan aktiernes formueskattepligtige værdi pr. 1. januar 1962 dog træde i stedet for anskaffelsessummen.

Hvis aktierne sælges til det selskab, der har udstedt dem, skal hele salgssummen principielt beskattes som et aktieudbytte. Det betyder, at salgssummen skal medregnes ved opgørelsen af sælgers skattepligtige almindelige indkomst.

Der er imidlertid adgang til at dispensere fra denne udbyttebeskatning. Hvis der dispenseres, skal fortjenesten eller tabet ved salget medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige almindelige eller særlige indkomst efter samme regler, som gælder ved salg til trediemand.

C. Modtagelse af likvidationsudbytte.

Ved selskabets likvidation betragtes aktierne som solgt for det likvidationsprovenu, der udloddes i opløsningsåret. Aktionærerne medregner fortjenesten eller tabet ved opgørelsen af den skattepligtige almindelige indkomst, hvis aktierne er anskaffet som led i en næringsvej eller på et tidspunkt, der lig-

ger mindre end 2 år forud for udlodningen. I andre tilfælde medregnes fortjenesten eller tabet ved opgørelsen af den skattepligtige særlige indkomst.

Likvidationsprovenu, der udloddes i kalenderår forud for det, hvori selskabet opløses, betragtes som et udbytte og skal derfor normalt medregnes i modtagerens skattepligtige almindelige indkomst. Hvor særlige omstændigheder taler derfor, kan finansministeren dog tillade, at det udbetalte beløb helt eller delvist medregnes i modtagerens særlige indkomst. En sådan dispensation kan forventes givet, når det sandsynliggøres, at likvidationsudlodningen ikke har til formål at omgå udbyttebeskatningen.

D. Udlodning i forbindelse med en nedsættelse af aktie- eller andelskapitalen.

Hvis et selskab i forbindelse med en nedsættelse af aktie- eller andelskapitalen foretager en udlodning, skal det udloddede normalt medregnes i modtagerens skattepligtige almindelige indkomst. Finansministeren kan imidlertid tillade, at fortjeneste eller tab ved en sådan udlodning i stedet skal medregnes i modtagerens skattepligtige almindelige indkomst efter samme regler som ved salg af aktier.

Den tyske selskabs- og aktionærbeskatning.

I. Det tyske spaltede system.

1. Dobbeltbeskatningen af udloddet selskabsindkomst er i Vesttyskland søgt lempet hos selskaberne. Lempelsen er gennemført ved anvendelsen af det såkaldte »spaltede system«, hvorefter man beskatter henlagt selskabsindkomst med en højere procentsats end udloddet indkomst.

I udbytte, der medregnes ved opgørelsen af udbyttmodtagerens skattepligtige indkomst, skal selskabet tilbageholde en 25 pct.'s udbytteskat (Kapitalertragssteuer). Denne skat betragtes som en å conto skat, som udbyttmodtagerne kan modregne i de indkomstskatte, de i øvrigt måtte blive pålignet i Vesttyskland. For udbyttmodtagere, der ikke er indkomstskattepligtige i Vesttyskland, er den tilbageholdte skat en definitiv skat. Visse dobbeltbeskatningsaftaler indeholder imidlertid regler om delvis tilbagebetaling af udbytteskatten.

I en betænkning fra april 1971 »Gutachten der Steuerreformkommission«, har en vesttysk skattereformkommission, der blev nedsat i 1968, stillet forslag om, at Tyskland opgiver den gældende spaltede beskatning af selskabsindkomst og i stedet indfører en selskabs- og aktionærbeskatning, som svarer en hel del til det franske beskatningssystem. De foreslåede reformer er nærmere omtalt nedenfor under afsnit II.

2. Den tyske selskabsskat af *henlagt selskabsindkomst* udgør 51 pct. i alle offentligt finansierede selskaber. I de begrænset skattepligtige selskaber og i de såkaldte »personbezogene« selskaber er beskatningsprocenten på 49. For at et selskab kan betragtes som »personbezogen« kræves bl. a., at aktiverne - herunder anpart i andre selskaber - ikke overstiger 5 mill. DM, at aktier svarende til mindst 76 pct. af aktiekapitalen

ejes af fysiske personer, og at aktierne hverken officielt eller uofficielt noteres på børsen.

Beskatningen af henlagt selskabsindkomst svarer nogenlunde til den efter de nugældende regler højeste beskatning af personlig indkomst.

For visse grupper af selskaber og selskaber med en skattepligtig indkomst på under 50.000 DM gælder der lavere beskatningsprocenter for henlagt selskabsindkomst.

Siden 1. januar 1968 pålignes der foruden den nævnte selskabsskat af henlagt indkomst et 3 pct.'s tillæg (Ergänzungsabgabe).

3. *Den udloddede del af indkomsten* beskattes med 15 pct. i de offentligt finansierede selskaber og med 26,5 pct. i de personbezogene selskaber. Siden 1. januar 1968 skal der også her foruden den nævnte selskabsskat pålignes et tillæg på 3 pct. Den reelle skat på udloddet udbytte bliver noget større end vist gennem beskatningsprocenterne, idet selskabsskatten betragtes som betalt af henlagt indkomst. Den indkomst, der medgår **til** skattebetalingen, beskattes således med henholdsvis 51*) og 49 pct.

Den lavere beskatning i selskaberne af udloddet indkomst gælder ikke for »maskeret udbytte«. Modtageren af det maskerede udbytte skal medregne dette ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Under visse omstændigheder bliver selskabet pligtig at svare udbytteskat, jfr. afsnit II, af hele det maskerede udbytte. Hvis udbyttmodtageren er hjemmehørende i Tyskland, kan den tilbageholdte skat modregnes i de øvrige indkomstskatte, der pålignes ham.

Til illustration af virkningen af den spaltede beskatning kan følgende eksempel anføres:

*) Når skatten af henlagt indkomst er på 51 pct., og skatten af udloddet indkomst er på 15 pct., kan den samlede selskabsskat X af en udlodning på 100 beregnes således:

$$X = 0,15 (100 - X) + 0,51 X = 23,44$$

Eksempel.

Hvis selskabet A har en skattepligtig indkomst på 1.000, og der udloddes 700, skal der betales følgende selskabsskat:

Af den udloddede del af indkomsten, 700, betales 15 pct., eller	105
Af resten af selskabsindkomsten, 300, betales 51 pct., eller	153
Samlet selskabsskat	258

4. Udbytte fra et datterselskab til et moderselskab skal ikke medregnes ved opgørelsen af moderselskabets skattepligtige indkomst, såfremt der i øvrigt foreligger et skattemæssigt anerkendt moder/datterselskabsforhold, og såfremt moderselskabet straks foretager genudlodning af det udbytte, der er modtaget fra datterselskabet. Som betingelser for at anerkende et moder/datterselskabsforhold skattemæssigt kræves bl. a., at begge selskaber er hjemmehørende i Tyskland, og at moderselskabet i mindst 12 måneder direkte har ejet mindst 25 pct. af aktiekapitalen i datterselskabet. Foretager moderselskabet ikke straks en genudlodning af det udbytte, der er modtaget fra datterselskabet, skal moderselskabet svare en særlig skat (Nachsteuer). Skatten udgør 36 pct. af det udbytte, som ikke er blevet genudloddet.

5. I princippet skal alle former for indtægter medregnes ved opgørelsen af et selskabs skattepligtige indkomst. Dette gælder også kapitalgevinster; men selskabet vil også kunne udskyde beskatningstidspunktet under forudsætning af, at salgssummen genbringes. Ved indtægtsopgørelsen indrømmes der fradrag for udgifter i forbindelse med indkomsterhvervelsen. Endvidere tages der ved indkomstopgørelsen hensyn til investeringsfradrag og foretagne afskrivninger. Indkomstansættelsen foretages i øvrigt på grundlag af en bedømmelse af den årlige nettoformuetilvækst (nettoformuetabet), som den fremgår af en åbnings- og en slutstatus. Metoden forudsætter faste regler for bl. a. vurdering af selskabernes aktiver, tilladte afskrivninger og størrelsen heraf, og der eksisterer da også på disse områder ret detaljerede forskrifter foruden en fast praksis.

Forud for skatteeftersagen skal der foretages en opdeling af den skattepligtige selskabsindkomst, idet den udloddede del af

indkomsten som tidligere nævnt skal beskattes med en mindre skatteprocent end den ikke udloddede del.

II. Visse andre skatter, der påhviler selskaber.

Udover selskabsskatten svarer selskaberne en art *næringsskat* (Gewerbesteuer), som tilfalder kommunerne. Igennem særlige tillægssatser til de gældende basissatser kan kommunerne selv i en vis udstrækning bestemme skattens højde. I praksis ligger næringsskatten på op til 20 pct. af den skattepligtige indkomst.

Selskaber med en formue på over 50.000 DM svarer *formueskat* med 0,75-1 pct. af den skattepligtige formue.

III. Beskatningen hos aktionærerne af aktieudbytte og fortjeneste ved salg af aktier.

Modtagerne af udbytte fra et selskab skal medregne hele det modtagne udbytte ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Dette gælder også selskaber, der modtager udbytte fra et andet selskab, jfr. dog ovenfor under I, pkt. 4, om datterselskabslempeelse. Udlodning af aktier som udbytte (friaktier) anses normalt ikke som skattepligtig indkomst for modtagerne. Der eksisterer særlige bestemmelser, der skal hindre misbrug af friaktieudstedelse.

Selskaber, der foretager udlodning af udbytte, skal i dette tilbageholde den tidligere nævnte 25 pct.'s udbytteskat (Kapitalertragssteuer). Fra 1. januar 1968 skal der beregnes et 3 pct.'s tillæg til denne skat. Forudsat modtageren af udbyttet er hjemmehørende i Vesttyskland betragtes udbytteskatten som en a conto skat. Den kan modregnes i modtagerens øvrige indkomstskatter, og overstiger udbytteskatten disse indkomstskatter, kan der normalt ske refusion af det overskydende beløb. For udbyttmodtagere, der ikke er hjemmehørende i Vesttyskland, er den tilbageholdte skat en definitiv skat. Herfra er der imidlertid gjort undtagelse i flere af de indgåede dobbeltbeskatningsaftaler.

Fortjeneste konstateret ved en i Tyskland hjemmehørende individuel skatteydners salg af aktier er normalt skattefri, medmindre

- 1) aktierne besiddes som et forretningsmæssigt aktiv, eller
- 2) aktierne er erhvervet i spekulationshensigt, og fortjenesten overstiger 1.000 DM årligt (Aktier, der sælges før der er forløbet 6 måneder efter erhvervelsen, anses for anskaffet i spekulationshensigt), eller
- 3) fortjenesten hidrører fra salg af aktier, der udgør mere end 1 pct. af samtlige aktier i det pågældende selskab, og sælger har eller har haft en »væsentlig interesse« i selskabet (d. v. s. mere end 25 pct. af den samlede aktiekapital).

I de under 1 og 2 nævnte tilfælde beskattes fortjenesten som almindelig indkomst, medens der i tilfælde 3 kun sker beskatning med halvdelen af den normale skattesats.

IV. Forslag om reform af den tyske selskabs- og aktionærbeskatning.

I 1968 blev der i Vesttyskland nedsat en skattereformkommission med den opgave at gennemgå hele det gældende skattesystem, herunder også selskabsbeskatningen, og evt. stille forslag om ændringer. Kommissionen har i april 1971 afgivet en omfattende betænkning »Gutachten der Steuerreformkommission«. I afsnit IV i betænkningen beskæftiger kommissionen sig med selskabs- og aktionærbeskatningen. Kommissionen kritiserer det nugældende system med en forskelligartet beskatning af den udloddede og den ikke-udloddede selskabsindkomst (det spaltede system) og opstiller forskellige muligheder for reformer af dette system. Kommissionen anbefaler et system, der i det væsentligste ligner det franske avoir-fiscal system.

Som mangler ved den gældende selskabsbeskatning fremhæver kommissionen følgende forhold:

- 1) Systemet indebærer, at erhvervsmæssig indkomst beskattes forskelligt, alt efter om virksomheden udøves af et skattepligtigt selskab, eller en person eller struktur, der er undergivet beskatning efter lignende bestemmelser som for personer.
- 2) Systemet indebærer, at valget af selskabsform ikke alene bestemmes af han-

- dels-, produktions- og forretningsmæssige hensyn, men også af skattemæssige.
- 3) Systemet øver indflydelse på virksomhedernes finansieringsform. Vælger et selskab selvfinansiering igennem henlæggelse af indkomst, bliver henlæggelsen selskabsbeskattet med den højeste sats, d. v. s. 51 pct. Set fra selskabets og aktionærernes side vil det derfor oftest være mest fordelagtigt at foretage finansiering igennem optagelse af lån. Renterne af sådanne lån er tilmed fradragsberettigede.
- 4) Systemet indebærer muligheder for interessekonflikter imellem selskab og aktionær og imellem disse indbyrdes om den finansierings- og udbyttepolitik, der skal føres i selskabet.
- 5) Systemet medfører en vis dobbeltbeskatning af udloddet selskabsindkomst. Det medfører, at anbringelse af kapital i selskaberne ofte ikke forekommer tilstrækkeligt tillokkende.
- 6) Systemet kræver særregler med hensyn til maskerede udbytteudlodninger og likvidationer. Disse regler er administrativt besværlige og belaster tillige domstolene.
- 7) Systemet indebærer, at udlodningerne ofte beskattes lempeligere hos udenlandske aktionærer i tyske selskaber end hos aktionærer, som er hjemmehørende i Tyskland.

Efter således at have beskrevet manglerne ved den gældende beskatning gennemgår kommissionen forskellige muligheder for en reform af selskabsbeskatningen.

Som nævnt foreslår kommissionen på grundlag af en vurdering af de enkelte mulige reformforslag, at dobbeltbeskatningen søges ophævet ved indførelse af et selskabs- og aktionærbeskatningssystem, der stort set svarer til den franske avoir fiscal-ordning. Efter det foreslåede system skal et selskabs skattepligtige indkomst beskattes med en fast procentsats, uanset om indkomsten udloddes eller ikke. Modtagerne af udbyttet skal — ligesom efter de gældende regler — medregne udbyttet ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Modtagerne af udbyttet modtager herefter en godtgørelse for den selskabsskat, der falder på udbyttet. Selve skattegodtgørelsen anses for skattepligtig indkomst for modtageren. Overstiger

godtgørelsen modtagerens personlige indkomstskat, skal det overskydende godtgøres kontant.

Til belysning af systemets virkemåde kan følgende eksempler anføres:

Eksempel A.

Selskabet henlægger hele den indkomst, der ikke medgår til betaling af selskabsskat.	
Selskabsindkomst før skattebetaling . . .	100
Selskabsskat (50 pct.)	50
Henlæggelse	50
Udbytte til aktionæren	0
Alm. indkomstskat hos aktionæren i anledning af udbytte fra selskabet. . .	0

Eksempel B.

Selskabet udlodder hele den indkomst, der ikke medgår til betaling af selskabsskat.	
Selskabsindkomst før skattebetaling . . .	100
Selskabsskat (50 pct.)	50
Udbytte	50
Indkomst hos aktionæren:	
Udbytte	50
Skattegodtgørelse	50
Alm. indkomstskat (30 pct.) af aktionærens indkomst (100)	30
Betalt selskabsskat	50
At godtgøre aktionæren (50 ÷ 30)	20

	Eks. A.	Eks. B.
Henlæggelse	50	0
Samlet skattebetaling	50	30
Nettoudbytte til aktionæren	0	70*)
	<u>100</u>	<u>100</u>

*) Udbytte (50) + godtgjort selskabsskat (20).

I ovenstående eksempler er der af praktiske grunde regnet med en skattesats på 50 pct. for selskabsskatten. Kommissionen foreslår imidlertid en sats på 55 pct. Den svarer til den højeste sats inden for den personlige indkomstbeskatning. Kommissionen er af den opfattelse, at en sammenkædning imellem de to satser vil medvirke til, at aktionærene ikke søger at undlade at medregne udbytte ved opgørelsen af deres skattepligtige indkomst. Kommissionen erkender på den anden side, at man med en selskabsskatte-

procent på de foreslåede 55 formentlig har nået overgrænsen for, hvad både hensynet til selskaberne og aktionærene kræver. I et bilag påvises således, at aktionærernes nettoudbytte med en selskabsskatteprocent på 55 vil blive mindre end efter de gældende regler, uanset at det foreslåede system helt ophæver dobbeltbeskatningen.

Med hensyn til den almindelige udbytte-skat (Kapitalertragssteuer) finder kommissionen, at det foreslåede system helt vil gøre denne beskatningsform overflødig. For så vidt angår udenlandske aktionærer foreslår kommissionen dog, at man fortsat skal opkræve i hvert fald en art skat på kapitalindkomst. Bl. a. for at formindske den lempeligere beskatning af udenlandske udbytte-modtagere, som de nugældende regler fører til, foreslår kommissionen følgende system til beskatning af udenlandske udbytte-modtagere:

- 1) Er udbytte-modtageren en udenlandsk juridisk person med en såkaldt »kvalificeret deltagelse« i det udbytteudloddende selskab, skal den i Vesttyskland betalte selskabsskat ikke godtgøres, men betragtes som en definitiv skat.
- 2) Er udbytte-modtageren en udenlandsk juridisk person, der kun er mindretalsaktionær i det udloddede selskab, eller en udenlandsk personlig aktionær, skal den i Tyskland betalte selskabsskat opdeles i en definitiv selskabsskat, der ikke godtgøres aktionæren, og en skat af kapitalindkomst, der godtgøres.

Kommissionen finder, at datterselskabslempelse og den såkaldte efterskat (Nachsteuer), som tidligere er omtalt, vil blive overflødiggjort for indenlandske udbytte-modtagere, hvis man gennemfører det foreslåede system. Kommissionen omtaler også, hvorledes man skal behandle maskeret udbytte og skattefrie indkomster i selskabet under det foreslåede nye beskatningssystem. Det samme gælder behandlingen af udlodninger fra reserver.

Med hensyn til de såkaldte »maskerede udbytteudlodninger«, d. v. s. udlodninger, som ikke beror på en egentlig selskabsretlig udbyttedeklaration, foreslår kommissionen, at det maskerede udbytte skal medregnes ved opgørelsen af selskabsindkomsten og

følgelig beskattes i selskabet i lighed med, hvad der gælder for deklareret udbytte. Modtagerne af maskeret udbytte skal medregne dette ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst og skal til gengæld - for så vidt modtagerne er hjemmehørende i Tyskland - undtagelsesfrit have fuld godtgørelse for den skat, som selskabet har svaret af det maskerede udbytte.

Efter de gældende regler er der visse indtægter, som ikke beskattes i selskaberne. Modtagerne af udbyttet fra et selskab skal derimod altid medregne det modtagne ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, uanset om udbyttet helt eller delvist hidrører fra skattefri indkomst i selskabet. Skattefriheden kommer efter de gældende regler således alene selskabet til gode, men ikke aktionærerne.

Skattereformkommissionen ønsker ikke de gældende regler for skattefri selskabsindkomst opretholdt. Kommissionen finder, at skattefriheden i hvert fald i et vist omfang også bør komme aktionærerne til gode. Af administrative grunde foreslår kommissionen en løsning, hvorefter den af selskabet indvundne skattefrie indkomst i almindelighed skal anses for henlagt. Udbytteudlodningen anses således normalt for udtaget af beskattet indkomst. Modtagerne af udbytte fra selskaber skal medregne udbyttet ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, men

de får til gengæld en uafkortet skattegodtgørelse.

Med hensyn til *likvidationsudbytte* foreslår kommissionen, at det behandles skattemæssigt efter samme regler som gælder for andre udlodninger fra selskabet.

Kommissionen har også overvejet, om det foreslåede reformforslag vil kunne indpasses i en evt. harmoniseret selskabsbeskatning i Fællesmarkedet. Under hensyn til, at Frankrig og Belgien allerede har et lignende system, finder kommissionen dette sandsynligt. Kommissionen afviser samtidig et af den hollandske prof. van den Tempel fremsat forslag om at harmonisere selskabsbeskatningen i Fællesmarkedet på grundlag af det såkaldte »klassiske system«, d.v. s. et skattesystem, hvor selskabs- og aktionærbeskatningen er uafhængige af hinanden. Det klassiske system medfører fuldstændig »dobbeltbeskatning« af udloddet selskabsindkomst. Systemet benyttes i dag i bl. a. Danmark og Holland.

På grundlag af kommissionens forslag til en selskabs- og aktionærbeskatningsreform er der nu i forbundsfinansministeriet udarbejdet et lovudkast til de nødvendige ændringer. Forslaget, som forudsættes at skulle træde i kraft den 1. januar 1974, er for tiden til udtalelse hos de kommunale myndigheder, erhvervslivet m. v.

Den hollandske selskabs- og aktionærbeskatning.

1. Det hollandske selskabs- og aktionærbeskatningssystem er i princippet opbygget på samme måde som det danske, d. v. s. efter det »klassiske system«. (Selskabets indkomst beskattes først hos selskabet og dernæst hos aktionæren, når indkomsten udloddes). Det udloddede undergives såkaldt »dobbelbeskatning«.

Der blev i Holland i 1960 fremsat forslag til en ny aktieselskabsskattelov, der - som i Vesttyskland - byggede på spaltet selskabsbeskatning. Efter det spaltede system beskattes indkomst, der henlægges i selskabet, med en højere procent end indkomst, der udloddes til aktionærene. Forslaget er imidlertid senere trukket tilbage. Et forslag om at gennemføre en selskabs- og aktionærbeskatning efter principperne i den franske avoifiscal ordning er heller ikke gennemført. I stedet er der i de senere år foretaget mindre revisioner i den gældende aktieselskabsbeskatning, herunder ændringer i beskatningsprocenterne.

2. Fra den 1. januar 1970 svarer selskaberne en selskabsskat på 48 pct. af den skattepligtige indkomst. Det er foreslået, at beskatningsprocenten fra den 1. januar 1972 forhøjes til 48,3.

Ved selskabsindkomsten forstås de samlede indtægter ved udøvelsen af selskabets virksomhed tillige med kapitalgevinster af enhver art. Visse indtægter er dog udtrykkelig undtaget fra at skulle medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige selskabsindkomst. Ved indkomstopgørelsen indrømmes der fradrag for omkostningerne ved erhvervelsen m. v. af indkomsten samt for afskrivninger. I Holland er der set i forhold til danske regler en videre adgang til at fremføre underskud til fradrag ved indkomstopgørelser for senere indkomstår. Endelig gælder der i Holland ret vide genanbringelsesregler for kapitalgevinster, således at man i vidt omfang kan undgå at skulle medtage kapitalgevinster ved opgørelsen af indkomsten for

det indkomstår, hvori kapitalgevinsten er konstateret.

3. Et i Holland hjemmehørende selskab, der modtager udbytte fra et samme steds hjemmehørende datterselskab, skal ikke medregne udbyttet ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Datterselskabet skal heller ikke tilbageholde udbytteskat, jfr. under pkt. 6, af det til moderselskabet udbetalte udbytte. Reglerne gælder også for datterselskaber i udlandet, såfremt selskaberne dér har været undergivet en selskabsbeskatning, som i princippet svarer til den hollandske.

Det er en betingelse for anvendelse af disse regler om datterselskabslempelse, at moderselskabet ejer mindst 25 pct. af aktiekapitalen i datterselskabet. Ejer moderselskabet mindre end 25 pct., er der dog mulighed for administrativt at opnå tilladelse til at anvende reglerne for datterselskabslempelse, såfremt moderselskabets deltagelse må anses for økonomisk eller forretningsmæssig »væsentlig« (moderselskabet er f. eks. en produktionsvirksomhed og datterselskabet en salgsvirksomhed).

4. Ejer et selskab alle aktier i et eller flere andre selskaber, kan det administrativt opnå tilladelse til sambeskatning med disse under forudsætning af, at alle selskaberne har samme regnskabsår.

5. I princippet betragtes alle udlodninger fra selskaber som skattepligtig indkomst for modtagerne, uanset om det udloddede stammer fra selskabets løbende indkomst eller fra henlæggelser foretaget af tidligere erhvervet indkomst (jfr. dog ovenfor under pkt. 3 om datterselskabslempelse).

For så vidt angår tildeling af friaktier er der dog gjort følgende to undtagelser fra det omtalte princip:

A. Tildeling af friaktier, som hidrører fra visse »præmiereserver« (agio reserves), betragtes ikke som skattepligtig indkomst for modtagerne. Disse reserver etableres oftest

med henblik på udstedelse af aktier til nye aktionærer, og de har til formål at sikre de nye aktionærer en andel i selskabets tidligere indtjening. Udstedelse af tegningsrettigheder til allerede eksisterende aktionærer betragtes i øvrigt heller ikke som skattepligtigt udbytte.

B. I visse tilfælde må friaktier og evt. her-til knyttet kontant udbytte (der dog ikke må overstige 25 pct. af friaktiernes pariværdi) ikke indkomstbeskattes med mere end maksimalt 20 pct. Denne begrænsning af beskat-

ningen er bl. a. betinget af, at friaktierne udvider aktiekapitalen med mindst 25 pct.

6. *Udbytteskatten.*

Et udbyttebetalende selskab skal i bruttoudbyttet tilbageholde en udbytteskat på 25 pct. For aktionærer, der er hjemmehørende i Holland, kan udbytteskatten modregnes i den indkomstskat, som aktionærerne i øvrigt pålignes. Overstiger den tilbageholdte udbytteskat de pålignede indkomstskatter, vil den overskydende del normalt blive refunderet.

Den svenske selskabs- og aktionærbeskatning.

1. Den svenske selskabs- og aktionærbeskatning er i princippet opbygget på samme måde som den danske (det »klassiske system«). Det vil sige, at selskabets indkomst først beskattes i selskabet og derefter hos aktionæren, når indkomsten udloddes. Det udloddede undergives således en »dobbeltbeskatning«.

2. Svenske selskaber svarer en skat på 40 pct. af den skattepligtige indkomst. Andre økonomiske foreninger m.v. svarer en skat på 32 pct.

Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst medregnes også kapitalgevinster. Ved indkomstopgørelsen kan der foretages fradrag efter nogenlunde samme regler som her i landet for udgifter, der er anvendt til at erhverve, sikre og vedligeholde indkomsten. De svenske regler om afskrivninger og henlæggelser til investeringsfonds afviger derimod en del fra de tilsvarende danske bestemmelser.

Udbetalt udbytte kan som hovedregel ikke fradrages. Har selskabet udstedt aktier i tiden efter den 30. juni 1966, kan selskabet dog i henhold til den såkaldte »Annell-lag« over en 10-årig periode efter aktieudstedelsen ved indkomstopgørelsen fradrage den del af det årligt deklarerede udbytte, der falder på disse aktier. Fradraget kan højst andrage 5 pct. af den aktiekapital, der er udstedt efter nævnte dato.

5. Et i Sverige hjemmehørende selskab, der modtager udbytte fra et svensk datterselskab, skal ikke medregne udbyttet ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Det er dog en forudsætning, at aktierne i datterselskabet ikke er erhvervet i anlægsøjemed. Det er ydermere en betingelse for anvendelse af reglerne om skattefritagelse for datterselskabsudbytte, at moderselskabet er i besiddelse af mindst 25 pct. af de stemmeberettigede aktier i datterselskabet. Selvom denne betingelse ikke er opfyldt, kan der

dog indrømmes skattefritagelse, såfremt der kan påvises en økonomisk og forretningsmæssig sammenhæng mellem moder- og datterselskab. For investerings- og holdingselskaber gælder der særlige lempelige regler med hensyn til indkomstopgørelsen af modtaget udbytte.

4. Svenske selskaber svarer *ikke formueskat*. Derimod svarer de *indkomstskat til kommunen*. Den kommunale indkomstskat, der opkræves med 12-22 pct., kan fratrækkes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, der danner grundlag for beregningen af den statslige indkomstskat. Den kommunale indkomstskat kan ikke på samme måde fradrages ved opgørelsen af den indkomst, hvoraf den kommunale indkomstskat beregnes. Udover de allerede omtalte skatter skal svenske selskaber svare visse andre afgifter og skatter, såsom energiskat, socialforsikringsafgifter og en såkaldt almindelig arbejds giverafgift. Disse afgifter androg i 1968 for samtlige virksomheder 5,4 milliarder sv. kroner eller ca. 9 pct. af den udbetalte lønsum i samtlige virksomheder. I sammenligning hermed androg indkomstskatten til stat og kommune af den del af virksomhederne, der var organiseret som aktieselskaber, 2,4 milliarder sv. kroner.

I denne forbindelse bemærkes, at den væsentligste del af den erhvervsmæssige virksomhed i Sverige udøves af aktieselskaber.

5. Aktionærer, der er skattepligtige i Sverige, skal medregne hele aktieudbyttet ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Herfra er dog undtaget de tilfælde, hvor reglerne om skattefritagelse for datterselskabsudbytte kan anvendes, jfr. pkt. 3. Der skal ikke tilbageholdes udbytteskat (kupon-skat) af udbytte til i Sverige hjemmehørende aktionærer. Derimod skal selskaberne tilbageholde en kuponskat af udbytte til udenlandske aktionærer. Kuponskatten er på 30 pct. af bruttoudbyttet. Indgåede dobbeltbe-

skatningsaftaler hindrer i en række tilfælde, at kuponskat kan opkræves med den maksimale sats.

6. Fortjeneste ved salg af aktier skal normalt medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Fortjeneste ved salg af aktier beskattes efter følgende regler:

Besiddelsestid	Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst skal den konstaterede fortjeneste på aktierne medregnes med:
mindre end 2 år	.100 pct.
2 år, men mindre end 3 år	.75 pct.
3 år, men mindre end 4 år	.50 pct.
4 år, men mindre end 5 år	.25 pct.

Sælges aktier på et tidspunkt, der ligger mindst 5 år efter erhvervelsen, anses 10 pct. af salgssummen som skattepligtig fortjeneste. Hvis den skattepligtige imidlertid kan bevise, at den fortjeneste, der reelt er indvundet ved salget, udgør under 5 pct. af salgssummen, er fortjenesten skattefri.

7. I juni 1970 nedsattes en kommission med den opgave at foretage en gennemgang af den svenske beskatning af virksomheder m. v. I kommissoriet angives det, at kommissionen primært skal sigte på økonomisk stabilisering, den størst mulige økonomiske vækst, ligesom fordelingspolitiske mål skal tages i betragtning.

Kommissionen skal således ved udformningen af eventuelle forslag om ændrede beskatningsregler have de nævnte målsætninger for øje. Der peges i denne forbindelse i kommissoriet på, at de gældende beskatningsregler, herunder ikke mindst reglerne om opgørelse af den skattepligtige indkomst og beskatningen af denne i selskaberne, beskatningen hos aktionærerne af udbytte samt reglerne om henlæggelse af indkomst i investeringsfunds er blevet til under afvejning af disse hensyn. Det nævnes endvidere i kommissoriet, at man ved overvejelserne om eventuelle ændringer i de gældende beskatningsregler for selskaber og aktionærer må vurdere reglerne for indkomstopgørelsen, herunder afskrivningsreglerne. Efter kommissoriet skal kommissionen også undersøge den såkaldte »dobbeltbeskatning« af udloddet selskabsindkomst. Der stilles intet udtrykkeligt krav om, at kommissionen skal stille forslag om ophævelse eller lempelse af denne dobbeltbeskatning. Kommissionen skal endelig undersøge de i udlandet gældende regler for beskatningen af selskaber og aktionærer og udfra de svenske selskabers konkurrencemæssige stilling prøve at vurdere Sveriges muligheder for selvstændigt at fastlægge omfanget og højden af den svenske beskatning. Kommissionens arbejde forventes at strække sig over hele 1971. Bortset fra en i september 1971 udsendt delbetænkning om beskatningen af fortjeneste ved visse afståelser af aktier har kommissionen endnu ikke afgivet nogen betænkning.

Den britiske selskabs- og aktionærbeskatning.

/. Med virkning fra 6. april 1966 indførtes der i England et selskabs- og aktionærbeskatningssystem, der i princippet er opbygget på samme måde som det danske »klassiske system«, idet selskabets indkomst først beskattes i selskabet og dernæst hos aktionærerne, når indkomsten udloddes. Det udloddede undergives således også i Storbritannien en såkaldt »dobbeltbeskatning«.

Det gældende beskatningssystem afløste en ordning, der minder meget om det nuværende franske avoir fiscal system. Avoir fiscal systemet blev i øvrigt indført i Frankrig nogenlunde samtidig med, at Storbritannien overgik til det »klassiske system«. Ved forelæggelsen af finansloven for 1971 bebudede finansministeren, at han i en ikke for fjern fremtid ville søge at mindske den såkaldte dobbeltbeskatning af udloddet selskabsindkomst. Det antages, at lempelsen snarere vil blive søgt gennemført ved indførelsen af det såkaldte »spaltede system«, hvorefter udloddet selskabsindkomst beskattes lavere end henlagt indkomst, end ved en tilbagevenden til det tidligere gældende avoir fiscal-lignende system.

2. Skatteprocenten for udskrivning af selskabsskatten i Storbritannien fastsættes i den årlige finanslov. Ved det forslag til finanslov, der fremsattes i marts 1970, blev skatteprocenten for finansåret 1970 (1. april 1970 - 31. marts 1971) fastsat til 40. Ved opgørelsen af den skattepligtige selskabsindkomst skal kapitalgevinster medregnes, og udloddet udbytte kan ikke fradrages.

3. I det udbytte, der udbetales til aktionærerne, skal selskabet tilbageholde en art a conto udbytteskat. Denne er i øjeblikket

•) Selskabsindkomst	100
Selskabsskat 40 pct.	40
Rest at udlodde	60
»Udbytteskat«, 41,25 pct.	24,75
Betalt selskabsskat	40,00
Samlet beskatning	64,75

efter de foreliggende oplysninger 41,25 pct., hvilket svarer til den mindste standardsats inden for den personlige indkomstbeskatning. Den virkelige skattebyrde på udloddet udbytte bliver 64,75 pct.*)

Den tilbageholdte »udbytteskat« er for udenlandske aktionærer en definitiv skat, medmindre dobbeltbeskatningsaftaler hjemler andet. Udbetalte et datterselskab udbytte til et moderselskab, skal der ikke tilbageholdes »udbytteskat«. Det samme gælder for udbytte inden for visse koncernforhold.

4 For de såkaldte »lukkede selskaber«, dvs. selskaber, der direkte eller indirekte beherskes af en personkreds på ikke over 5.

Her der særlige beskatningsregler. Udlodder et sådant lukket selskab ikke hele den selskabsindkomst, som hidrører fra investeringer af mindst 60 pct. af den indkomst, der, som hidrører fra fast ejendom og handel, bliver selskabet indkomstbeskattet af forskellen imellem den faktiske udlodning og ovennævnte minimumsudlodninger. Reglen fravikses, hvis selskabet kan anføres rimeligt til den faktiske udlodning har været mindre.

5 Aktieudbytte skal som hovedregel medregnes ved opgørelsen af modtagerens skattepligtige indkomst. Skattepligten vil dog normalt være af mindre omfang med den »udbytteskat« på 41,25 pct., som det udbytteudbetalende selskab har tilbageholdt, jfr. pkt. 3. Overstiger det årlige udbytte imidlertid et vist beløb vil der blive krævet en tillægsskat (surtax)

Reglen om, at aktieudbyttet undergives indkomstbeskatning hos modtageren, brydes i moder-datterselskabsforhold. Moderselska-

bet beskattes ikke af udbytte fra datterselskabet, og i datterselskabet skal der som nævnt under pkt. 3 ikke tilbageholdes »udbytteskat« i udlodninger til moderselskabet.

Friaktier anses normalt ikke for udbytte, medmindre udstedelsen enten er knyttet til en tilbagebetaling af aktiekapital, eller modtagerne af aktierne i stedet kan vælge at få et kontant udbytte.

Fortjeneste ved salg af aktier skal, hvis

salget sker mindre end 1 år efter erhvervelsen (kortfristede kapitalgevinster), medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. I andre tilfælde (langfristede kapitalgevinster) bliver fortjenesten normalt beskattet med en kapitalvindingsskat på 30 pct. Sondringen imellem kort- og langfristede kapitalgevinster er nu foreslået ophævet, således at alle kapitalgevinster af den her omtalte art bliver beskattet med 30 pct.

Oversigt over aktieselskabernes indkomst- og beskatningsforhold i regnskabsårene 1963-69.

I det følgende er der først redegjort for, hvorledes aktieselskabernes indkomster har udviklet sig i regnskabsårene 1963-69, og for hvorledes disse indkomster er anvendt. Dernæst er det nærmere belyst, hvorledes aktieselskabsskatten for skatteårene 1968-69, 1969-70 og 1970-71 beregnes efter de gældende regler, og hvorledes den kunne tænkes beregnet, hvis henholdsvis fradragsordningen og godtgørelsesordningen havde været gældende i denne periode.

1. Indkomsten og dens opdeling på skat, udbytte og henlæggelse.

På grundlag af den foreliggende skatte- og regnskabsstatistik har man for regnskabsårene 1963-69 anslået, hvad aktieselskabernes samlede indkomst før eventuelt fradrag for betalte skatter faktisk har andraget i hvert af de syv regnskabsår. Desuden har man undersøgt, hvorledes de således anslåede indkomstbeløb fordeler sig på indkomstskat, der er udskrevet på grundlag af indtægterne i de enkelte regnskabsår, på udbytte, der udloddes til aktionærerne, og på henlæggelser, der ikke er fratrukket ved indkomstopgørelsen. En række mangler og uoverensstemmelser i det statistiske materiale bevirker, at de oplysninger, der kan fremskaffes ad denne vej, er behæftet med en ikke helt ringe usikkerhed. Undersøgelsens hovedresultat er, at selskabsskatten i disse år har beslaglagt omkring 30 pct. af indtægten, det udloddede udbytte omkring 30 pct. og henlæggelserne omkring 40 pct. Dette gælder dog ikke regnskabsåret 1964, der er præget af den ekstraordinære 20 pct.'s forhøjelse af selskabsskatten for skatteåret 1965-66. Den har tilsyneladende medført en nedgang i dette års henlæggelser.

Til nærmere belysning af den usikkerhed, der præger de omtalte tal, er der i det føl-

gende gjort nærmere rede for fremgangsmåden ved opgørelsen af de forskellige beløb.

Skattebeløbene for regnskabsårene 1963-66 er opgjort på basis af statsregnskabets oplysninger om statens andel af selskabsskatten. Disse beløb er forhøjet med en beregnet kommunal andel svarende til 15 pct. af den totale selskabsskat. Herefter er skatten af andre selskaber end aktieselskaber m. v. fratrukket. Disse sidste beløb er hentet fra skattestatistikens oplysninger om udskrevne selskabsskatter. De således beregnede beløb er opgjort på finansårsbasis, men er her anvendt som udtryk for skattebeløb, der er udskrevet for de tilsvarende skatteår. Ved opgørelsen af det halve skattefradrag er de beregnede finansårstal henført til det kalenderår, hvori det pågældende finansår begynder. Ved denne fremgangsmåde vil de skattebeløb, der henføres til et givet regnskabsår, i et vist omfang blive sammensat af beløb, der refererer sig til forskellige skatteår. For regnskabsårene 1967-69 er skattebeløbene opgjort på basis af statistikken over de udskrevne skattebeløb. Provenubeløbene er nedsat som følge af de ændringer af skattebeløbene, der finder sted, efter at ligningen er afsluttet, bl. a. som følge af reglerne om datterselskabslempelse.

Indkomstbeløbene er opgjort på basis af skattestatistikens oplysninger om skattepligtig indkomst. For de fire første år er beløbene forhøjet med anslåede beløb for skattefradrag, jfr. ovenfor.

Udbyttebeløbene er opgjort på basis af regnskabsstatistikken, der imidlertid ikke omfatter samtlige aktieselskaber. Der er derfor tillagt udbyttebeløb for banker (hentet fra banktilsynets beretninger) og for forsikringsselskaber (hentet fra forsikringsrådets beretninger). For skadesforsikringsselskaber oplyser beretningerne udbytte og tantieme

under eet, og man har derfor rent skønsmæssigt betragtet 80 pct. af de samlede beløb som udbytte. Der er endvidere anslået et udbyttebeløb, for aktieselskaber med aktiekapital under 250.000 kr., som ikke omfattes af regnskabsstatistikken. Der er her regnet med, at udbyttet udgør samme procent af ak-

tiekapitalen som hos de aktieselskaber, der indgår i regnskabsstatistikken.

Henlæggelserne er beregnet som indtægt før skattefradrag $\mp$ anslået udskrevet skat $\mp$ anslået udbytte.

Resultatet af disse delvis skønsmæssige beregninger fremgår af følgende oversigt:

Indkomstår	Anslået udskrevet skat	Anslået udbytte	Anslåede henlæggelser	Anslået indkomst før skattefradrag
i mill. kr.				
1963	675	592	932	2.199
1964	885	627	798	2.310
1965	819	760	1.073	2.652
1966	755	801	1.043	2.599
1967	917	864	1.224	3.005
1968	985	993	1.256	3.234
1969	1.136	1.124	1.468	3.728
i pct.				
1963	30,7	26,9	42,4	100
1964	38,3	27,1	34,6	100
1965	30,9	28,7	40,4	100
1966	29,1	30,8	40,1	100
1967	30,5	28,8	40,7	100
1968	30,5	30,7	38,8	100
1969	30,4	30,2	39,4	100

Med hensyn til enkeltheder i opgørelserne henvises til oversigten på side 160.

2. Aktieselskabsskattens udskrivningsregler for skatteårene 1968-69, 1969-70 og 1970-71.

De to former for ophævelse af den formelle dobbeltbeskatning, som kommissionen har skitseret, medfører begge, at det offentlige giver afkald på selskabsskatten af den del af aktieselskabernes indkomst, der udloddes som udbytte til aktionærerne. Efter fradragsordningen skal udbyttet fradrages i selskabets indkomst, forinden aktieselskabsskatten beregnes med en fast procent. Der skal således beregnes selskabsskat både af den del af selskabets indkomst, der er henlagt til reserve, og af den del af indkomsten, der medgår til betaling af selskabsskatten. Efter godtgørelsesordningen skal aktieselskabsskatten beregnes med en fast procent af hele selskabsindkomsten. Der bliver altså ikke tale om noget udbyttefradrag i selskabet. Til gengæld skal aktionærerne stilles, som om

deres udbytte ikke blev beskattet i selskabet, men kun hos dem selv. De skal som hidtil modtage udbytte fra selskabet. Desuden vil de fra det offentlige få overladt en del af selskabsskatten i form af et nedslag i deres egen indkomstskat. Denne skattegodtgørelse skal fastsættes således, at den netop svarer til selskabsskatten af den del af selskabets indkomst, der er medgået til betaling såvel af aktieudbyttet som af den selskabsskat, der skal betales af denne del af selskabsindkomsten. Godtgørelsesbeløbet kan beregnes med selskabsskatteprocenten af det udbetalte udbytte med tillæg af skattegodtgørelsen til aktionærerne. Hvis selskabsskatteprocenten f. eks. er 45, og udbyttebeløbet er 100 kr., kan skattegodtgørelsen beregnes som 100 kr. $\times$

$^5 = 81,82$ kr. eller 81,82 pct. af det udbetalte udbytte. Udbytte og skattegodtgørelsen tilsammen bliver således 181,82 kr., og selskabsskatten heraf udgør $0,45 \times 181,82$ kr. = 81,82 kr., hvilket netop svarer til den foran beregnede skattegodtgørelse. Da aktionærerne på denne måde fritages for at få

Indkomst og udbytte for aktieselskaber 1963-69.

	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
1.000 kr.							
A. Indkomst							
Skattepligtig indkomst	1.874.400	1.972.700	2.209.700	2.189.000	3.004.700	3.234.000	3.728.000
Anslået skattefradrag	324.800	337.600	442.400	409.600	—	—	—
Indkomst før fradrag for skatter .	2.199.200	2.310.300	2.652.100	2.598.600	3.234.000	3.234.000	3.728.000
B. Udbytte							
Overskudselskaber ifølge regnskabsstatistik	411.000	445.000	552.000	584.000	618.000	731.000	836.000
Banker	84.000	92.000	110.000	129.000	143.000	162.000	186.000
Forsikringsaktieselskaber, anslået	16.000	16.000	20.000	21.000	22.000	24.000	25.000
Mindre selskaber, anslået	74.000	73.000	76.000	65.000	56.000	65.000	73.000
Overskudselskaber i alt	585.000	626.000	758.000	799.000	839.000	982.000	1.120.000
Underskudselskaber ifølge regnskabsstatistik	7.000	1.000	2.000	2.000	25.000	11.000	4.000
Udbytte i alt, anslået	592.000	627.000	760.000	801.000	864.000	993.000	1.124.000

udbyttet beskattet med selskabsskat, skal de betale indkomstskat ikke alene af udbyttet, men også af skattegodtgørelsen.

Virkningerne af de to former for selskabs- og aktionærbeskatning vil bl. a. afhænge af, hvorledes selskabsskatteprocenten fastsættes. I kommissoriet er det udtalt, at kommissionens forslag skal udarbejdes ud fra den forudsætning, at aktieselskabs- og aktionærbeskatningen tilsammen skal indbringe samme provenu som efter de gældende regler. Derfor er der i det følgende redegjort for, hvilke selskabsskatteprocenter der skulle være fastsat for de tre seneste skatteår, for hvilke der foreligger tilstrækkelige oplysninger om selskabsskatteberegningen, dersom henholdsvis fradragsordningen og godtgørelsesordningen havde været gældende i denne periode.

I de senere år er aktieselskabsskatten be-

regnet med 36 pct. af den del af den skattepligtige indkomst, der overstiger indkomstfradraget. Dette fradrag udgør halvdelen af den skattepligtige indkomst, dog højst 2 1/2 pct. af selskabets indbetalte aktiekapital (jfr. selskabsskatteovens § 17, stk. 2). Den således beregnede aktieselskabsskat nedsættes i visse tilfælde med fradrag for virksomhed i udlandet efter reglerne i selskabsskatteovens § 17, stk. 3, med fradrag for skatter betalt i udlandet efter reglerne i ligningslovens § 33 og med datterselskabslempelse efter reglerne i selskabsskatteovens § 17, stk. 4.

Beskatningsgrundlaget og skatteprovenuet for de tre skatteår fremgår af følgende oversigt. Perioden omfatter skatteårene 1968-69, 1969-70 og 1970-71, der nogenlunde svarer til regnskabsårene 1967, 1968 og 1969.

Aktieselskabsskat ifølge gældende regler.

	Skatteår		
	1968-69	1969-70	1970-71
	mill. kr.	mill. kr.	mill. kr.
1. Skattepligtig indkomst	3.004,7	3.234,0	3.728,0
2. Indkomstfradrag	178,6	180,4	198,6
3. Beskatningsindkomst (1 - 2)	2.826,1	3.053,6	3.529,4
4. Skat før nedsættelse (3 X 0,36)	1.017,4	1.099,3	1.270,6
5. Skatnedsættelse som følge af virksomhed i udlandet og skat til udlandet	49,1	62,4	71,0
6. Datterselskabslempelse	51,2	52,4	63,2
7. Skat efter nedsættelse (4 ÷ 5 ÷ 6)	917,1	984,5	1.136,4

Både fradragsordningen og godtgørelsesordningen vil gøre datterselskabslempelse overflødig for så vidt angår udbytte fra indenlandske selskaber. Derimod vil der under disse ordninger stadig være behov for lempelse for virksomhed i udlandet og for fradrag for skat betalt i udlandet. Det er derfor i det følgende forudsat, at disse to sæt regler bevares og vil medføre omtrent

samme provenutab som anført i foranstående oversigts linie 5.

Hvis fradragsordningen og godtgørelsesordningen skulle have indbragt samme provenu som de gældende beskatningsregler, måtte selskabsskatteprocenterne fastsættes således, at selskabsskatten før nedsættelse som følge af virksomhed i udlandet og skat, betalt i udlandet, indbragte følgende beløb:

	Skatteår		
	1968-69	1969-70	1970-71
	mill. kr.	mill. kr.	mill. kr.
1. Skat efter nedsættelse ifølge gældende regler	917,1	984,5	1.136,4
2. Skatnedsættelse som følge af virksomhed i udlandet og skat til udlandet	49,1	62,4	71,0
3. Skat før nedsættelse som følge af virksomhed i udlandet og skat til udlandet (1 + 2)	966,2	1.046,9	1.207,4

Både fradragsordningen og godtgørelsesordningen er indrettet således, at ændringen i selskabernes udbyttepolitik påvirker ikke alene provenuet af aktionærbeskatningen, men også selskabsskattens provenu. Samtidig må der tages hensyn til, at denne sammenhæng muligvis kan øve indflydelse på selskabernes udbyttefastsættelse. Under disse omstændigheder må ethvert skøn over, hvilket provenu de to sæt beskatningsregler vil indbringe, blive præget af en vis usikkerhed. I det følgende har man derfor valgt indledningsvis at gå ud fra, at selskaberne i hvert af de tre år har fastholdt de udbyttebeløb, der er fastsat på grundlag af de gældende beskatninger. Derefter er der gjort rede for, hvorledes eventuelle ændringer i de

udbetalte udbytter vil påvirke selskabsskatteprocent samt provenuet af aktionærbeskatningen.

a. Fradragsordningens selskabsskatteprocent.

Hvis fradragsordningen havde været gældende i de tre skatteår, og hvis de samlede udbytter var upåvirkede af de ændrede beskatningsregler, ville beskatningsgrundlaget kunne opgøres ved at nedsætte de skattepligtige indkomster med de samlede udbyttebeløb. Beskatningsprocenterne skulle beregnes således, at de ville indbringe de skattebeløb før nedsættelse, der er anført i det foregående. Selve beregningen af procenterne fremgår af følgende oversigt.

Selskabsskatteprocent for fradragsordning, når provenu og udbytte er uændret.

	Skatteår		
	1968-69	1969-70	1970-71
	mill. kr.	mill. kr.	mill. kr.
1. Skattepligtig indkomst	3.004,7	3.234,0	3.728,0
2. Udbytte	864,0	993,0	1.124,0
3. Ny beskatningsindkomst (1 ÷ 2)	2.140,7	2.241,0	2.604,0
4. Skatteprovenu før nedsættelse	966,2	1.046,9	1.207,4
5. Selskabsskatteprocent (4 i pct. af 3)	45,1	46,7	46,4

Overgangen til beskatning efter fradragsordningen ville således medføre en nedsættelse af aktieselskabernes beskatningsgrundlag, fordi det gældende indkomstfradrag erstattes med det omtalte udbyttefradrag. Det deraf følgende provenutab ville kunne opvejes ved at forhøje selskabsskatteprocenten fra de gældende 36 til 45-47.

Som allerede nævnt forudsætter disse beregninger, at overgangen til beskatning efter fradragsordningen ikke fører til ændringer i de udloddede udbytter, og det er på forhånd usikkert, om denne forudsætning er realistisk. Fradragsordningen vil i almindelighed føre til skattestigning hos de selskaber, hvis udbytteudlodning lægger beslag på noget mindre end de gennemsnitlige ca. 30 pct. af indkomsten. Selskaber, hvis aktiekapital er ret stor i forhold til indkomsten, har hidtil betalt forholdsvis lav skat på grund af indkomstfradraget. Afskaffelsen af indkomstfradraget kan derfor bevirke, at sådanne sel-

skaber vil få deres skat forøget, selv om de udlodder noget mere end de gennemsnitlige ca. 30 pct. af indkomsten. Som helhed vil forhøjelser af selskabsskatten fortrinsvis forekomme hos selskaber, der hidtil har henlagt en forholdsvis stor del af deres indkomst til reserverne. Der er derfor næppe grund til at regne med, at en fradragsordning, der indbringer samme provenu som den gældende selskabsbeskatning, i større omfang vil tvinge selskaberne til at nedsætte deres udbytte. Derimod vil mange af de selskaber, der hidtil har udloddet mere end de gennemsnitlige ca. 30 pct. af indkomsten, få skattenedsættelse, hvis de skal beskattes efter fradragsordningen. I hvilket omfang disse skattebesparelser vil blive udloddet eller henlagt til reserverne er på forhånd usikkert. Da selskaberne ved fastsættelsen af deres udbytte utvivlsomt tager hensyn til en række andre forhold end de rent skattemæssige, kan det næppe forventes, at fradrags-

ordningen på kortere sigt vil give sig udslag i større forskydninger i de samlede udbytteudlodninger.

Derimod er det muligt, at fradragsordningen på lidt længere sigt vil få en del selskaber til i et vist omfang at erstatte lånefinansiering med udvidet aktiekapital. I så fald vil stigningen i selskabernes udbyttefradrag formentlig nogenlunde blive opvejet af lavere fradrag for renteudgifter, og stigninger i de samlede aktieudbytter må antages nogenlunde at opveje nedsættelsen i renteindtægterne. Der er derfor næppe grund til at forvente, at denne udvikling vil medføre større provenuforskydninger.

b. Godtgørelsesordningens selskabsskatteprocent.

Hvis godtgørelsesordningen som foreskrevet i kommissoriet skal indbringe samme provenu som den gældende aktieselskabsskat og aktionærbeskatning tilsammen, kan man få et indtryk af selskabsskatteprocentens højde ved at beregne, hvilken procent der skulle have været fastsat i skatteårene 1968-69, 1969-70 og 1970-71, dersom godtgørelsesordningen havde været gældende i denne periode.

Ved beregningen af disse selskabsskatteprocenter er det foreløbig forudsat, at overgangen til godtgørelsesordningen ikke medfører ændringer i de udbetalte udbytter. I så fald vil aktionærernes indkomstskat af selve udbyttebeløbene blive den samme som efter de gældende regler. Dog vil de aktieselskaber, der efter de gældende regler får datterselskabslempelse for udbytte, som de modtager fra andre selskaber, efter godtgørelsesordningen få deres selskabsskat forhøjet, fordi datterselskabslempelsen bortfalder; men denne skattestigning vil de få kompensation for gennem skattegodtgørelsen.

Herefter skal der ved beregningen af selskabsskatteprocenterne for de tre skatteår tages hensyn til, at godtgørelsesordningen medfører ændringer i selskabernes beskatningsgrundlag og i selskabsskattens anvendelse, idet en del af selskabsskatten overføres til aktionærerne som skattegodtgørelse. Endelig må det tages i betragtning, at skattegodtgørelsen forøger aktionærernes skattepligtige indkomst og dermed provenuet af aktionærbeskatningen.

For aktieselskabernes vedkommende forøges beskatningsgrundlaget, fordi indkomstfradraget bortfalder, således at skatten beregnes af den fulde skattepligtige indkomst med selskabsskattesatsen, der i det følgende betegnes s,,

Den del af den således beregnede selskabsskat, der overføres til aktionærerne som skattegodtgørelse, beregnes på grundlag af det udloddede udbytte med en sats, der er afledt af selskabsskattesatsen (s). Denne godtgørelsessats skal fastsættes således, at aktionærerne modtager godtgørelse for den del af selskabsskatten, der henføres til udbyttet. Når selskabsskattesatsen, der anvendes på indkomsten før skattefradrag, er s, skal godtgørelsessatsen, der anvendes på udbyttet, hvoraf der er betalt selskabsskat, fastsættes til $\frac{s}{1-s}$. Ved beregningen af den samlede skattegodtgørelse må der tages hensyn til, at der ikke skal ydes skattegodtgørelse for udbytte, der tilfalder foreninger, stiftelser og legater m. fl., som ikke betaler skat af deres udbytteindtægter, og heller ikke for udbytte til udenlandske aktionærer. Der foreligger ikke statistiske oplysninger om størrelsen af de aktieudbytter, for hvilke der således ikke skal ydes skattegodtgørelse; men på grundlag af foreløbige oplysninger om indeholdelse og tilbagebetaling af udbytteskat for indkomståret 1970 kan det rent skønsmæssigt anslås, at det drejer sig om omkring 30 pct. af det samlede udbyttebeløb. I det følgende er der derfor regnet med, at der kun skal ydes skattegodtgørelse for 70 pct. af det udloddede udbyttebeløb.

Den skattegodtgørelse, som aktionærerne modtager udover det udloddede udbytte, skal medregnes ved opgørelsen af deres skattepligtige indkomst. Den vil blive beskattet med aktionærernes gennemsnitlige marginalskattesats, der i det følgende betegnes m.

Herefter drejer det sig om at finde den selskabsskatteprocent, der sammen med en realistisk marginalsats for aktionærbeskatningen ville indbringe samme provenu som beskatningen efter de gældende regler. Hvis man går ud fra de foran anførte oplysninger om selskabernes skattepligtige indkomst, om det samlede udbyttebeløb og om aktieselskabsskattens provenu med tillæg af nedsættelser for virksomhed i udlandet samt skat

betalt i udlandet, kan selskabsskatteprocenten for hvert af de tre skatteår beregnes på grundlag af følgende ligning. I betyder her

Nettoprovenu af godtgørelsesordningen

$$s \times I \div \frac{s}{1 \div s} U + m \times \frac{s}{1 \div s} U$$

(ny selskabsskat) (skattegodtgørelse til aktionærerne) (merskat af aktionærerne)

Denne ligning kan omskrives således:

$$s (I \div \frac{1 \div m}{1 \div s} U) = P.$$

For at kunne beregne selskabsskattesatsen (s) må man kende aktionærernes gennemsnitlige marginalsat (m). Imidlertid foreligger der ingen statistiske oplysninger om størrelsen af denne procent eller om aktieudbytternes fordeling på forskellige grupper af skatteydere. Den merskat, aktionærerne skal betale af skattegodtgørelsen, må derfor anslås rent skønsmæssigt. Foreløbige oplysninger om udbytteskatten for 1970 tyder som allerede nævnt på, at omkring 30 pct. af de samlede aktieudbytter tilfalder foreninger m. v. samt udenlandske aktionærer. Af de øvrige 70 pct. af udbyttet udloddes antagelig lidt mindre end halvdelen til aktieselskaber, mens resten udbetales til personer. Disse rent foreløbige oplysninger kunne tyde på, at den gennemsnitlige marginalskatprocent for de selskaber og personer, der skal mod-

selskabernes skattepligtige indkomst, U betyder 70 pct. af det samlede udbytte og P det nævnte selskabsskatteprovenu.

Provenu af gældende selskabsskat

$$= P.$$

tage skattegodtgørelse, vil ligge omkring 50; men dette skøn er behæftet med betydelig usikkerhed.

På baggrund af usikkerhed omkring den gennemsnitlige marginale aktionærbeskatning, er der i det følgende anført tre forskellige selskabsskatteprocenter for hver af de tre skatteår beregnet under forudsætning af, at skattegodtgørelsen hos aktionærerne beskattes med henholdsvis 45, 50 og 55 pct.

Beregningerne, der fremgår af oversigten på næste side, viser den hele selskabsskatteprocent, hvis nettoprovenu giver den mindste afvigelse fra aktieselskabsskatteprovenuet ifølge de gældende regler forhøjet med fradrag for virksomhed i udlandet og for skat betalt i udlandet. Oversigtens selskabsskatteprocenter kan sammenfattes således:

Selskabsskatteprocenter beregnet under forudsætning af uændret provenu og uændret udbytte.

Når den gennemsnitlige marginalskatteprocent for aktionærer er:	Skatteår		
	1968-69	1969-70	1970-71
	pct.	pct.	pct.
45	39	40	40
50	38	39	39
55	38	38	38

De således beregnede selskabsskatteprocenter er noget lavere end de tilsvarende selskabsskatteprocenter for fradragsordningen, der som omtalt i det foregående afsnit udgjorde fra 45,1 til 46,7. De to sæt procenter indbringer samme nettoprovenu, og forskellen mellem dem skyldes først og fremmest, at hele det udloddede udbytte efter fradragsordningen fritages for selskabsskat, medens aktionærerne efter godtgørelsesordningen kun modtager skattegodtgørelse, når de skal

beskattes her i landet af deres udbytte og den dertil knyttede skattegodtgørelse. Det bevirker, at der ikke skal ydes skattegodtgørelse til foreninger, legater og stiftelser m. v. og til udenlandske aktionærer. Som allerede omtalt tyder foreløbige og noget usikre oplysninger på, at der efter godtgørelsesordningen kun skal gives skattegodtgørelse for omkring 70 pct. af det samlede udbytte.

Desuden er den reelle skattelettelse pr. 100 kr.'s udbytte større efter fradragsordnin-

*Selskabsskatteprocent og nettoprovenu for godtgørelsesordningen beregnet for
skatteårene 1968-69, 1969-70 og 1970-71 under forudsætning af uændret udbytte.*

Beløb i mill. kr.

Skatteår	1968-69		1969-70		1970-71	
1. Skattepligtig indkomst		3.004,7		3.234,0		3.728,0
2. 70 pct. af udbyttet		604,8		695,1		786,8
3. Aktionærernes gennemsnitlige marginalskatteprocent	45	50	45	50	45	50
4. Beregnet selskabsskatte- procent	39	38	40	39	40	39
5. Skattegodtgørelsesprocent	63,9	61,3	66,7	63,9	66,7	63,9
6. Selskabsskat	1.171,8	1.141,8	1.293,6	1.261,3	1.491,2	1.453,9
7. Skattegodtgørelse	386,5	370,7	463,6	444,2	524,8	502,8
8. Selskabsskatteprovenu netto (6 ÷ 7)	785,3	771,1	830,0	817,1	966,4	951,1
9. Aktionærskat af skatte- godtgørelse	173,9	185,4	208,6	222,1	236,2	251,4
10. Netto-selskabsskat og merskat af aktionærer (8 + 9)	959,2	956,5	1.038,6	1.039,2	1.202,6	1.202,5
11. Selskabsskatteprovenu ifølge gældende regler	966,2	966,2	1.046,9	1.046,9	1.207,4	1.207,4
12. Forskel i provenu (10 ÷ 11). ÷ 7,0	÷ 7,0	÷ 9,7	8,8 ÷ 8,3	÷ 7,7	÷ 4,8	÷ 4,9
						÷ 7,8

gen end efter godtgørelsesordningen. Efter fradragsordningen fritages udbyttebeløb for beskatning med selskabsskatteprocenten, der som nævnt er beregnet til 45-47. Efter godtgørelsesordningen er det reelle provenutab pr. 100 kr.'s udbytteudlodning noget mindre. For aktionærer, der indkomstbeskattes af udbyttet her i landet, udløser udlodningen en skattegodtgørelse på ca. 80 pct. af udlodningen, hvis selskabsskatteprocenten er 45. En del af skattegodtgørelsen skal aktionærerne imidlertid betale som indkomstskat, således at det reelle provenutab på skattegodtgørelsen ved en selskabsskatteprocent på 45 antagelig kun bliver 36-45 pct. af det udloddede udbyttebeløb. Når selskabsskatteprocenten som følge af den foran omtalte begrænsning af skattegodtgørelsen nedsættes til omkring 40 pct., bliver skattegodtgørelsen før aktionærskat ca. $66\frac{2}{3}$ pct. af udbyttet, mens skattegodtgørelsen efter fradrag af aktionærernes indkomstskat antagelig kun vil udgøre mellem 30 og 37 pct. af det udloddede udbytte.

Både forskellen mellem de udbyttebeløb, for hvilke beskatningen lettes og de forskellige former for lettelse af udbyttebeskatningen bidrager således til, at godtgørelsesordningen indbringer samme provenu som fradragsordningen, selv om selskaberne beskattes med en noget lavere procent end den, der anvendes i forbindelse med fradragsordningen.

De delvis skønsmæssige beregninger af ændringerne i selskabsskatten og i aktionærernes beskatningsforhold tyder på, at godtgørelsesordningen med uforandret udbyttebetaling vil medføre en stigning i selskabernes skattebetaling på mellem ca. 175 og ca. 285 mill. kr. svarende til omkring en snes procent af selskabsskatten ifølge de gæl-

dende regler. Til gengæld vil aktionærernes disponible indtægt blive forøget med beløb af samme størrelse, nemlig forskellen mellem selve deres skattegodtgørelse og aktionærbeskatningen af skattegodtgørelsen. For de aktionærer, der modtager skattegodtgørelse, vil omlægningen betyde en stigning i deres udbytteindtægter på omkring 60 pct.

Med uændrede udbytter og med en stigning i selskabsskatten på de nævnte ca. 175 - ca. 285 mill. kr., må selskaberne nedsætte deres henlæggelser med gennemsnitlig omkring 15-20 pct.

En så kraftig stigning i selskabsskatten vil utvivlsomt tvinge en del selskaber til at nedsætte deres udbytte. Endvidere vil beskæringen af selskabernes muligheder for at foretage henlæggelser og stigningen i aktionærernes disponible indkomst tilskynde de fleste selskaber til at revidere deres udbyttepolitik. Det er selvfølgelig umuligt på forhånd at afgøre, hvor store udbyttenedsættelser overgangen til godtgørelsesordningen vil medføre. Derimod kan det på grundlag af de foran omtalte oplysninger for de tre skatteår anslås, hvor stor indflydelse en given nedsættelse af de udloddede udbytter vil få på selskabsskatteprocenten, når provenuet af selskabs- og aktionærbeskatningen skal være det samme som efter de gældende regler. Det kan således nævnes, at en almindelig nedsættelse af udbyttebeløbene med ca. 10 pct. eller med i alt omkring 100 mill. kr. vil medføre så store besparelser på udgifterne til skattegodtgørelse, at de, når den deraf følgende nedgang i aktionærernes merskat tages i betragtning, ville kunne opveje provenutabet på en nedsættelse af selskabsskatteprocenten med 1 procentpoint, f. eks. fra 40 til 39.

Den særlige indkomsts betydning for aktieselskabsbeskatningen.

Ifølge § 13 i lov om særlig indkomstskat skal bl. a. aktieselskaber ikke betale særlig indkomstskat. I stedet for skal deres skattepligtige særlige indkomst medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige almindelige indkomst. Derfor foreligger der ingen opgørelser over aktieselskabernes skattepligtige særlige indkomst.

Til brug for selskabsskattekommissionen har direktoratet for Københavns skattevæsen imidlertid i forbindelse med ligningen for skatteåret 1970-71 tilvejebragt oplysninger om de enkelte aktieselskabers selskabsindkomst og særlige indkomst. De oplysninger om selskabsindkomster og særlig indkomst hos københavnske aktieselskaber, der er anført i det følgende, er resultatet af en bearbejdelse af dette materiale.

Undersøgelsen omfatter i alt 6.051 aktieselskaber, der er optaget på mandtalslisten. Heraf er 243 aktieselskaber udeladt, fordi de af forskellige grunde ikke er blevet skatteansat ved hovedligningen.

For 372 aktieselskaber gælder det, at ligningsarbejdet ikke var afsluttet på opgørelsestidspunktet den 25. september 1970. Derfor er den særlige indkomst for disse selskaber ikke opgjort. Derimod er selskabsindkomsten angivet med det beløb, der indgår i den foreløbige skatteansættelse.

Selskabsindkomsten er i hele materialet opgjort som aktieselskabets skattepligtige indkomst før eventuelt fradrag for underskud, der er overført fra tidligere regnskabsår. Beløbet omfatter således både almindelig og særlig indkomst.

For de resterende 5.436 aktieselskaber indeholder materialet oplysninger om såvel selskabsindkomsten som den særlige indkomst.

Ved bearbejdelsen af materialet er positive og negative selskabsindkomster optalt hver for sig.

For de 5.436 aktieselskaber, for hvilke der foreligger oplysninger om både selskabsindkomst og særlig indkomst, giver en sammen tælling følgende resultat:

	Selskabsindkomst	heraf særlig indkomst
	mill. kr.	mill. kr.
Positive beløb....	1.255,7	96,5
Negative beløb. . .	144,3	6,1
I alt	1.111,4	90,4

For disse selskaber udgjorde den samlede særlige indkomst 8,1 pct. af den samlede selskabsindkomst. 184 aktieselskaber havde positiv særlig indkomst, og 71 aktieselskaber havde negativ særlig indkomst.

De 372 aktieselskaber, for hvilke der ikke foreligger oplysninger om den særlige indkomst, havde ved den foreløbige skatteansættelse følgende selskabsindkomst:

	Mill. kr.
Positive beløb	542,7
Negative beløb	50,5
I alt	492,2

Danske aktieselskabers udbetaling af udbytte til udlændinge og af renter til udenlandske moderselskaber.

(Anslæde beløb)

	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Udbytte af aktier til moderselskab	58,3	34,7	56,8	55,9	80,1	99,7
Udbytte af aktier af øvrigt	20,1	20,3	23,0	24,7	25,5	27,9
Renteudgift til moderselskab	20,4	32,5	37,9	71,1	69,5	53,9

Provenutabet ved fradrags- og godtgørelsesordning med selskabsskatteprocent på 36.

I de almindelige bemærkninger på siderne 21-24 og i bilag H. 6 er der gjort rede for, hvilke selskabsskatteprocenter der skulle have været fastsat for skatteårene 1968-69, 1969-70 og 1970-71, hvis fradragsordningen eller godtgørelsesordningen havde været anvendt i disse år og indbragt samme provenu som den gældende selskabs- og aktionærbeskatning. I det følgende er det beregnet, hvor stort provenutabet i de tre skatteår ville være blevet, hvis fradragsordningen eller godtgørelsesordningen havde været anvendt i forbindelse med den gældende selskabsskatteprocent på 36.

1. Fradragsordningen.

Det er allerede beregnet, at en fradragsordning, der skulle indbringe samme provenu som den gældende beskatning, i de tre skatteår ville forudsætte følgende selskabsskatteprocenter:

for skatteår 1968-69. 45,1

Når den gennemsnitlige marginalskat for aktionærer er:

45
50
55

for skatteår 1969-70. 46,7
for skatteår 1970-71. 46,4

Med en selskabsskatteprocent på 36 ville selskabsskatteprovenuet for de tre skatteår blive nedsat med følgende beløb:

for skatteåret 1968-69 ca. 195 mill. kr.
for skatteåret 1969-70 ca. 240 mill. kr.
for skatteåret 1970-71 ca. 270 mill. kr.

Provenuet af aktionærbeskatningen ville ikke blive påvirket af den nævnte ændring i selskabsskatteprocenten.

2. Godtgørelsesordningen.

Hvis godtgørelsesordningen havde været anvendt i de tre skatteår, må det som allerede beregnet antages, at det samlede provenu af selskabs- og aktionærbeskatningen ville være blevet det samme som efter de gældende regler, hvis selskabsskatteprocenten havde været fastsat således:

Selskabsskatteprocent for skatteårene

1968-69	1969-70	1970-71
pct	pct.	pct.
39	40	40
38	39	39
38	38	38

Hvis selskabsskatteprocenten havde været fastsat til 36, ville nettoselskabsskatten med tillæg af aktionærernes merskat beregnet

under samme forudsætninger som provenus-kønnene i bilag H.6 have udgjort følgende beløb:

Når den gennemsnitlige marginalskatteprocent for aktionærer er:

45
50
55

Anslået provenutab for skatteårene

1968-69	1969-70	1970-71
mill. kr.	mill. kr.	mill. kr.
ca. 72	ca. 98	ca. 109
ca. 55	ca. 78	ca. 87
ca. 38	ca. 59	ca. 65

Fremgangsmåden ved beregningen af disse provenutab er belyst i oversigten på næste side.

Nettoprovenu af godtgørelsesordningen beregnet for skatteårene 1968-69, 1969-70 og 1970-71 med en selskabsskatteprocent på 36.
Beløb i mill. kr.

Skatteår	1968-69		1969-70		1970-71	
1. Selskabernes skattepligtige indkomst		3.004,7		3.234,0		3.728,0
2. 70 pct. af udbyttet		604,8		695,1		786,8
3. Aktionærernes gennemsnitlige marginalskatteprocent	45	50	55	45	50	55
4. Selskabsskat	1.081,7	1.081,7	1.081,7	1.164,2	1.342,1	1.342,1
5. Skattegodtgørelse (56,25 pct.)	240,2	240,2	240,2	391,0	442,6	442,6
6. Selskabsskatteproveneru netto (4 ÷ 5)	741,5	741,5	741,5	773,2	899,5	899,5
7. Aktionærskat af skattegodtgørelse	153,1	170,1	187,1	176,0	199,2	221,3
8. Netto selskabsskat og merskat af aktionærer (6 + 7)	894,6	911,6	928,6	949,2	1.098,7	1.142,9
9. Selskabsskatteproveneru iflg. gældende regler	966,2	966,2	966,2	1.046,9	1.237,4	1.237,4
10. Provenutab (9 ÷ 8)	71,6	54,6	37,6	97,7	108,7	86,6
						64,5

Indholdsfortegnelse.

	Side
Indledning	3
Kommissoriet, kommissionens sammensætning, delbetænkningens emne	
Almindelige bemærkninger	6
<i>1. Dobbeltbeskatningen,</i> fastlæggelse af begrebet dobbeltbeskatning	
<i>2. Argumenter for og imod afskaffelse af dobbeltbeskatningen</i>	
Større ensartethed i beskatningen af indkomst fra et selskab og indkomst fra en personligt drevne virksomhed	7
Mere ligelig beskatning af indkomst fra egenkapital og indkomst fra kapital, der blot er ydet selskabet som lån. Incitament til øget anbringelse af midler i aktier.	12
Danske selskabers stilling i konkurrence med udenlandske selskaber, som ikke er undergivet fuld dobbeltbeskatning	13
<i>3. Kommissionens skitser til en integreret selskabs- og aktionærbeskatning.</i>	14
A. Fuldstændig ophævelse af selskabsbeskatningen eller aktionærbeskatningen	
B. Lempelse af dobbeltbeskatningen gennem et forøget indkomstfradrag	15
C. Fradragsordningen	
D. Godtgørelsesordningen	17
<i>4. Kommissionens overvejelser med hensyn til et flerstrengt beskatningssystem.</i>	20
<i>5. Skatteprovenu og selskabsskattesats under et integreret beskatningssystem.</i>	21
Fradragsordningen	25
I. <i>Almindelige bemærkninger om fradragsordningen.</i>	27
Kortfattet beskrivelse af ordningen	
Skitsens systematik	
Den benyttede terminologi	28
Den forudsatte selskabsskatteprocent	
II. <i>Selskabsbeskatningen.</i>	29
A. <i>Selskabsskattesubjekterne</i>	
Aktieselskaberne og »nr. 2 selskaberne«	
Brugsforeningerne og visse hovedforeninger	
De øvrige kooperative virksomheder	30
Gensidige forsikningsforeninger og foreninger m. v.	
Begrænset skattepligtige selskaber (udenlandske selskabers danske filialer)	
Udbyttegivende selskaber, herunder datterselskaber	31
B. <i>Skatteobjektet og skatteberegningen.</i>	32
1. <i>Selskabsskatten</i>	
a. Den skattepligtige selskabsindkomst	
Hidtidige objektive skattepligtsbestemmelser opretholdes	
Driftsudgifter, maskeret udbytte	

Sambeskatning af selskaber	33
Fortsat fællesbeskatning af almindelig og særlig indkomst. Det gælder også ved selskabets likvidation	
b. Selskabsskatteberegningen	
1°. Opgørelsen af skalainkomsten	
Fradragsretten for deklareret udbytte	
Fradraget er et »beregningsfradrag«	
Kun fradragsret for deklareret udbytte	
Selskabets pligt til at give oplysning om udbyttet	
Udbyttet ikke godkendt af generalforsamlingen på selvangivelsestidspunktet	34
Fradraget ændres ikke, selv om skatteansættelsen ændres	
Udbyttet ændres ved lovlig generalforsamlingsbeslutning, den oprindelige beslutning om udbyttet omstødes ved dom	
Fradrag for maskeret udbytte	
Ikke fradrag ved udstedelse af friaktier	35
Fradragsret ved udlodning af likvidationsprovenu	
Fradragsret, selv om udbyttet hidrører fra skattefri erhvervelser. Beskatningen hos aktionærerne danner modstykke til fradragsretten	
Mulighederne for en begrænsning af fradragsretten	
Ingen fradragsret i udenlandske selskaber	36
Det danske selskab har fradragsret, selv om udbyttet tilfalder en udenlandsk aktionær	
Overvejelserne med hensyn til at begrænse fradragsretten til udbytte, som tilfalder danske aktionærer	
Diskriminationsbestemmelserne i de danske dobbeltbeskatningsaftaler	
Overvejelserne med hensyn til at anvende samme beskatning som for de udenlandske filialer	
Udbyttebeskatningen ifølge de danske dobbeltbeskatningsaftaler	37
Artikel 10, stk. 2, i OECDs modelkonvention og punkt 48 i kommentarerne til denne bestemmelse	
Mulighederne for danske forbehold ved ændring af modelkonventionen. Genforhandling af de danske dobbeltbeskatningsaftaler	
Problemstillingen i Norge	38
Kun fradragsret ved den statslige selskabsbeskatning	
Mulighed for norsk enhedsskat	
Ændring af de norske dobbeltbeskatningsaftaler	
Ingen muligheder for at beskatte den udenlandske aktionærs aktieavancer	
Fradragsret for udbytte, som tilfalder et andet selskab, herunder et egentligt moderselskab. Det tidsmæssige problem	
Indkomstfradraget falder bort	39
2°. Skattesatsen ved selskabsbeskatningen og provenufordelingen	
En højere selskabsskatteprocent	
Provenufordelingen	
2. <i>Likvidationsskatten</i>	40
Fradragsordningen bygger på de gældende regler om aktieavancebeskatning ved likvidation	
Overvejelserne med hensyn til at opgive aktieavancebeskatningen ved likvidation	
Den samlede skattebelastning i likvidationssituationen	
Højere samlet skattebelastning gennem likvidationsskat og formindsket skatte-tilbagebetaling ved likvidation	

	Side
De likvidationsbeskattede indkomster, forudsætninger med hensyn til udlodnings- tidspunktet	41
Fremgangsmåden ved likvidationsbeskatningen	
Fastlæggelsen af belastningsniveauet	42
Der opnås en anden samlet belastning hos udbyttmodtagende selskaber, dødsboer og personer, som svarer almindelig indkomstskat af avancen ved likvidationen	43
Det udloddende selskab kan ikke udskille disse særlige tilfælde	
Problemet kan løses gennem en skattegodtgørelse på 17,65 pct. Kommissionen mener ikke at kunne gå ind for en sådan ordning	
Likvidationsskatten omfatter også selskabets særlige indkomst	
Ikke likvidationsskat af udlandsindkomst, som fritages for selskabsbeskatning	
Likvidationsskatten bør næppe kunne lempes bevillingsmæssigt	44
Beregningen af likvidationsskatten, betalingen og provenuet	
 <i>C. Skattetilbagebetaling</i>	
Selskabsbeskatningen tilsigter blot at være midlertidig	
De norske regler om udbyttereguleringsfond	
Sammenligning mellem norske regler om udbyttereguleringsfond og den foreslåede skattetilbagebetaling	
Skattetilbagebetaling, når selskabet udlodder beskattede reserver enten som udbytte eller likvidationsprovenu	
Skattebetalingskontoen, skattesaldoen, den beregnede skat af overskydende udbytte, sammenligningen mellem den beregnede skat og skattesaldoen	45
Kontoen føres af selskabet og »ansættes« af ligningsmyndighederne	
Kun selskabsskatten kan tilbagebetales, og skatten skal være betalt. Kun tilbage- betaling af skat, som vedrører indkomstår efter ikrafttrædelsen	
Skattetilbagebetaling, når der indgår udlandsindkomst i den skattepligtige indkomst	
Tilbagebetalingsterminen	46
Genindbetaling af tilbagebetalt selskabsskat	
Den beregnede skat findes som 80 pct. af det overskydende udbytte	
Tilbagebetalingen kan ikke overstige skattesaldoen	
Skattetilbagebetaling ved likvidation	47
Fradragsfordelene er begrænset til den del af likvidationsprovenuet, som overstiger den indbetalte aktiekapital	
Skattetilbagebetalingen beregnes på grundlag af den overskydende udlodning	
Tkke fuld tilbagebetaling ved likvidation, (ilbagebetalingen beregnes som 50 pct. af den overskydende udlodning	
Eksempler til belysning af de foreslåede regler om likvidationsskat og skattetilbage- betaling ved likvidation	48
Beskrivelse af beskatningsresultaterne	
Skattegodtgørelse i forbindelse med udlodning af likvidationsprovenu, når provenuet beskattes som almindelig indkomst hos aktionæren	
Der er ikke dækning for den beregnede tilbagebetaling på skattebetalingskontoen. .	49
Der resterer efter selskabets likvidation skatter på skattebetalingskontoen	
 III. Aktionærbeskatningen.	 50
<i>A. Skattepligtssubjekterne</i>	
Ingen betydningsfulde ændringer i kredsen af skattepligtssubjekter	
Foreninger m. v., hjemmehørende her i landet	
De almenvel gøren de foreninger	
Foreninger m. v., hjemmehørende i udlandet	
De helt skattefrie institutioner	
Datterselskabslempelse vedrørende udbytte fra udenlandske datterselskaber	
Danske aktionærer i udenlandske selskaber	

	Side
B. <i>Skatteobjektet</i>	51
1. Beskatningen af udbytte Princippet i ligningslovens § 16 A, stk. 1, opretholdes Et tidsmæssigt problem ved beskatningen af det udbyttmodtagende selskab De tre udvidelser af udbyttebegrebet	
2. Avancebeskatningen ved salg af aktier	
3. Avancebeskatningen ved likvidation Den samlede skattebelastning i næringstilfældene m. v. Belastningsproblemet bør næppe løses ved en generel skærpelse af aktieavance- beskatningen uden for næring m. v.	
C. <i>Udbytteskatten efter kildeskattelovens afsnit VI</i>	52
IV. <i>Ikrafttrædelsesproblemerne</i>	53
Bilag til fradragsskitsen	55
Bilag F. 1. Den benyttede terminologi	57
F. 2. Den norske selskabs- og aktionærbeskatning	59
F. 3. Oversigt over tilladt dansk udbyttebeskatning ifølge dobbeltbeskatningsaftalerne	63
F. 4. Uddrag af OECDs modelkonvention	64
F. 5. Likvidationsskatten og skattetilbagebetalingen ved likvidation	66
Godtgørelsesordningen	71
I. <i>Almindelige bemærkninger om godtgørelsesordningen</i>	73
A. <i>Kortfattet beskrivelse af ordningen</i> Den forudsatte selskabsskat og særlige indkomstskat Den anvendte terminologi	74
B. <i>Samtidighed i beskatningen af udloddet selskabsindkomst - Forholdet til udlandet</i> Samtidighed i beskatningen Godtgørelsesordningen er egnet til at sikre en rimelig beskatning af udenlandske selskabs- og aktionærinteresser her i landet Ingen skattegodtgørelse til udenlandske aktionærer Særlige aftaler om udvidelse af godtgørelsesordningen Skitsens systematik	75
II. <i>Selskabsbeskatningen</i>	76
A. <i>Selskabsskattesubjekterne</i> Aktieselskaberne og »nr. 2-selskaberne« Brugsforeningerne og visse hovedforeninger Øvrige kooperative virksomheder	77
Gensidige forsikringsforen. og foreninger m. v. Begrænset skattepligtige selskaber (udenlandske selskabers danske filialer) Moder-datterselskabsforhold m. v.	78
B. <i>Selskabsskatteobjektet og skatteberegningen</i> Selskabsskat og udligningsskat 1. <i>Den skattepligtige selskab sindkomst og selskabsskatten</i> Driftsudgifter, maskeret udbytte Maskeret udbytte ved udlodning til udlændinge Enhedsbeskatning, bortfald af indkomstfradraget, fælles statslig og kommunal skat, provenufordelingen, ingen formueskat	79

	Side
2. <i>Udligningsskatten</i>	79
Ikke ethvert udbytte kan begrunde skattegodtgørelse	
Skattegodtgørelsen modvirkes med en udligningsskat	80
Kun udligningsskat med hensyn til udbytte i egentlig forstand	
Udligningsskat i tilknytning til »maskeret udbytte«	
De tre udvidelser af det traditionelle udbyttebegreb	
Ingen udligningsskat ved friaktieudstedelse	
Ingen udligningsskat ved likvidation	
Ingen udligningsskat i begrænset skattepligtige selskaber	81
Ingen generel tilbagebetaling af udligningsskat til udenlandske aktionærer.	
Spørgsmålet om tilbagebetaling bør tages op til drøftelse ved genforhandling af de danske dobbeltbeskatningsaftaler	
Udlodningsbevis til udenlandske aktionærer	
Tilbagebetaling af udligningsskat til foreninger m. v. og helt skattefri institutioner	82
Ikke grundlag for refusion i moder-datterselskabsforhold	
Fransk précompte	
Undersøgelse af behovet for udligningsskat	83
Område 1°, de skattefri indkomster	
Område 2°, den franske 5 års regel	
Område 3°, indtægter fra tiden før ordningens ikrafttræden	84
Andre tilfælde	
Lempelse for udlandsindkomst, lempelse efter dobbeltbeskatningsaftalerne, selskl. § 17, stk. 3, og § 17, stk. 4, samt lignl. § 33	
Fradrag for betalte selskabsskatter	85
Udlodningskontoen	86
De forskellige konteringer	
Anvendelsen af kontoen. Evt. betaling af en foreløbig skat i forbindelse med deklarerings af udbyttet	87
Konteringen, når den skattepligtige indkomst udviser underskud	88
Underskud fra tiden før ordningens ikrafttræden	
Oplysningerne fra selskabet om det deklarerede udbytte. Den foreløbige skat ved deklarerings af udbyttet. Betalingen af den foreløbige skat og udlignings- skatten. Provenuet af udligningsskatten	
Beregningsgrundlaget	
Udligningsskat af samme størrelse som selskabsskatten	89
Beregnings af fransk précompte, hvor »dobbeltbeskatningen« kun lempes	
III. <i>Aktionærbeskatningen</i>	90
A. <i>Skattepligtssubjekterne og skatteobjektet</i>	
Ingen ændring i kredsen af skattepligtssubjekter	
Foreninger m. v., herunder de velgørende foreninger	
Det udbyttedragende selskab, herunder moderselskaber	
Beskatningsspørgsmålet kan løses på flere måder	
Det udbyttedragende selskab medregner aktieudbyttet i den skattepligtige ind- komst	
Skattegodtgørelsen til det udbyttedragende selskab	91
Udligningsskat ved genudlodning af udbytte fra før ordningens ikrafttræden	
Sambeskatning af selskaber	
1. <i>Udenlandske aktionærer i danske selskaber</i>	
Ingen skattegodtgørelse til udenlandske aktionærer, men evt. refusion af udlig- ningsskatten ifølge dobbeltbeskatningsaftalerne	
Særlig udbytteskat for udlændinge	92

2. <i>Danske aktionærer i udenlandske selskaber</i>	92
Ingen skattegodtgørelse vedrørende udbytte fra udlandet	
Udenlandsk udbytte til danske aktieejende selskaber	
<i>B. Aktionær beskatningen ved udlodning af udbytte</i>	
1. <i>Beskatning af danske aktionærer</i>	
Udbyttet medregnes sammen med skattegodtgørelsen til den skattepligtige indkomst	
Kun det egentlige udbytte giver godtgørelse	
Skattegodtgørelsen er et »fast fradrag«, der beregnes som en procentdel af udbyttet	
Skattegodtgørelsen svarer til selskabsskatten vedrørende udbyttet	93
Beregning og analyse af forskellige former for skattegodtgørelse	
Skattegodtgørelsen foreslås fastsat til $66\frac{2}{3}$ pct. af udbyttet	
Godtgørelsestidspunktet	
Overskydende godtgørelse	
»70 pct. reglen« og » $66\frac{2}{3}$ pct. reglen« i udskrivningsloven	
Den centraliserede udbetaling af udbytte i Frankrig og centralregistreringen i Sverige	94
Forslag om en central udbytteudbetaling, evt. gennem banker og sparekasser	
Godtgørelsesbeviset	
Udlodningsbeviset	
2. <i>Beskatningen af udenlandske aktionærer</i>	95
Særlig udbytteskat for udlændinge. Til gengæld bortfalder den generelle udbytteskat efter afsnit VI i kildeskatteloven	
Udbetalingen af udbyttet, dokumentationskravene, udlodningsbeviset	96
<i>C. Aktieavancebeskatningen hos aktionæren ved dennes salg af aktier</i>	
Ikke muligt at praktisere en salgsgodtgørelse	
De fremtidige godtgørelsesmuligheder vil antagelig i et vist omfang påvirke salgsprisen for aktierne	
<i>D. Beskatningen af likvidationsprovenuet</i>	97
1. Almindelige bemærkninger om likvidationsbeskatningen	
2. »Dobbeltbeskatningen« ved likvidation	
3. Den begrænsede godtgørelse ved likvidation	98
Kun godtgørelse med hensyn til den beskattede reserve, idet ingen udligningsskat i likvidationssituationen	
4. Lavere godtgørelse ved likvidation	
I almindelighed kun 40 pct. skat af aktieavancen	
Rimelig høj samlet beskatning må tilsigtes	
Fastlæggelsen af skattebelastningsniveauet	
Beregningen af likvidationsgodtgørelsen med en given skattebelastning for øje	
Likvidationsgodtgørelsen for selskaber og dødsboer samt personer, der svarer almindelig indkomstskat af aktieavancen	
Forslag til likvidationsgodtgørelser: i almindelighed 40 pct., for selskaber og dødsboer m. v. $66\frac{2}{3}$ pct.	99
Virkningen af de foreslåede godtgørelser	
Eksempler til belysning af de foreslåede godtgørelser	
Godtgørelsesbevisets oplysninger om likvidationsgodtgørelsen	
Skattebelastningen rammer også selskabets særlige indkomst	
5. Udlodningskontoens saldo overstiger likvidationsprovenuet	100

	Side
6. Grundlaget for beregning af godtgørelsen ved likvidation	100
7. A conto-udlodning af likvidationsprovenu	
8. Udbetalingen af likvidationsprovenu	101
9. Likvidationsprovenu til udenlandske aktionærer Ingen likvidationsgodtgørelse til udlændinge, medmindre særlig aftale derom Udlodningsbeviset	
10. De tre udvidelser af det traditionelle udbyttebegreb, ligningslovens § 16 A og § 16 B samt loven om særlig indkomstskat, § 17, stk. 3 Problemerne søges løst i sammenhæng med aktionærbeskatningen	
Bilag til godtgørelsesskitsen	103
Bilag G. 1. Den benyttede terminologi	105
G. 2. Den franske »avoir fiscal-ordning«. Tilsvarende belgiske regler.	107
G. 3. Skattegodtgørelsen, fastsættelsen af godtgørelsen.	111
G. 4. Likvidationsgodtgørelsen, beregning af godtgørelsen ved likvidation med en given skattebelastning for øje.	115
G. 5. Likvidationsgodtgørelsen, eksempler til belysning af de foreslåede regler om likvidationsgodtgørelse.	118
G. 6. Det franske avoir fiscal bevis.	122
G. 7. Udkast til »Godtgørelsesbevis«	123
G. 8. Udkast til »Udlodningsbevis«	125
G. 9. Tilpasning af reglerne om skattelempelse for udlandsindkomst.	126
G. 10. Nedsættelse efter 70 pct. reglen i udskrivningslovens § 5 og 66 ² / ₃ pct. reglen i udskrivningslovens § 3, stk. 4.	138
Bilag til de almindelige bemærkninger	141
Bilag H. 1. Den danske selskabs- og aktionærbeskatning	143
H. 2. Den tyske selskabs- og aktionærbeskatning	147
H. 3. Den hollandske selskabs- og aktionærbeskatning	152
H. 4. Den svenske selskabs- og aktionærbeskatning	154
H. 5. Den britiske selskabs- og aktionærbeskatning	156
H. 6. Oversigt over aktieselskabernes indkomst- og beskatningsforhold i regnskabs- årene 1963-69.	158
H. 7. Den særlige indkomsts betydning for aktieselskabsbeskatningen Danske aktieselskabers udbetaling af udbytte til udlændinge og af renter til udenlandske moderselskaber.	167
H. 8. Provenutabet ved fradrags- og godtgørelsesordning med selskabsskatteprocent på 36.	168

